

ΒΑΣΙΛΗΣ Κ. ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η
ΠΕΡΙΟΧΗ ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ
ΣΤΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΔΗΜ. ΑΓΓ. ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

ΦΕΡΩΝ-ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ-ΡΗΓΑ

**Η
ΠΕΡΙΟΧΗ ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ
ΣΤΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ**

Η παράσταση του εξωφύλλου είναι από πίνακα ζωγραφικής (ελαιογραφία) από το αρχείο του επιμελητή έκδοσης.

ΒΑΣΙΛΗΣ Κ. ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η
ΠΕΡΙΟΧΗ ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ
ΣΤΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

ΠΑΡΑΘΕΣΗ ΕΙΚΟΣΙ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΔΗΜ. ΑΠ. ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΚΔΟΣΗ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΦΕΡΩΝ-ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ-ΡΗΓΑ

Βασίλης Κ. Καραμπερόπουλος, πρ. Δήμαρχος Βελεστίνου
Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ ΣΤΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

ΑΘΗΝΑ 2003

ISBN: 960-87458-5-3

Επιμέλεια:

Δημήτριος Απ. Καραμπερόπουλος

Διδάκτωρ Ιστορίας Ιατρικής, Πρόεδρος Επιστημονικής

Εταιρείας Μελέτης Φερών - Βελεστίνου - Ρήγα

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΦΕΡΩΝ-ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ-ΡΗΓΑ

Μιλτιάδου 3, Κηφισιά 145 62 - Αθήνα. Τηλ. 210-8011066

www.rhigassociety.gr

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο e-mail: karamber@otenet.gr

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Α.Ε.

ΓΡΑΦΕΙΑ - ΧΟΝΔΡΙΚΗ ΠΩΛΗΣΗ:

ΑΘΗΝΑ: ΑΒΕΡΩΦ 2 Τ.Κ. 104 33 ΤΗΛ.: 2105238305 (6 γραμμές) FAX: 2105238959

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ:

ΑΘΗΝΑ : ΑΒΕΡΩΦ 2 Τ.Κ. 104 33 ΤΗΛ.: 2105238305 (6 γραμμές) FAX: 2105238959

ΠΕΙΡΑΙΑΣ : ΚΑΡΑΟΛΗ & ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ 87 Τ.Κ. 185 34 ΤΗΛ.: 2104227504 FAX: 2104227577

E-mail: info@stamoulis.gr <http://www.stamoulis.gr>

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος του προέδρου της Επιστημονικής Εταιρείας Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα	11
--	----

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ ΣΤΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Εισαγωγή	15
Η κατάσταση στα καμποχώρια	16
Περιγραφές	18
Καταπίεση και Κιλελέρ. Τι γράφει η "Θεσσαλία"	19
Η γνώμη του Κορδάτου.....	20
Η κατάσταση στην περιοχή του Βελεστίνου.....	21
Γεγονότα σε άλλες περιοχές	22
Αντύπας, ο ήρωας της αγροτιάς.....	25
Αγροτιοτές-αγωνιστές και Κιλελέρ.....	26
Η "Θεσσαλία" σχολιάζει	27
Οι δίκες σε Χαλκίδα και Λαμία	28
Ο Τάκης Οικονομάκης για τα θύματα του Κιλελέρ	29
Οι πρώτες απαλλοτριώσεις.....	30
Επιστολή Βελεστινιώτη	31
Ο Γεωργικός Σύλλογος Βελεστίνου	32
Η δράση Αλεξ. Μέρου και Γιαννακού Οικονομίδη.....	32
Ο πρώτος Συνεταιρισμός	34
Γιαννακός Οικονομίδης - ο αγωνιστής	34
Μαρτυρία για τον Γιαννακό Οικονομίδη	37
Η εφημ. "Ταχυδρόμος" για τον Γιαννακό Οικονομίδη	38
Ο αγροτιστής Αλέξανδρος Μέρος.....	39
Οι άλλοι αγωνιστές.....	41
Τα δημιουργηθέντα αγροκτήματα	42
Η σημερινή κατάσταση-προτάσεις	42

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΑΓΡΟΚΤΗΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ

Στεφανοβίκεια κτήματα	47
Αγρόκτημα Αγροκηπίου (Τελτεξή)	48
Αγρόκτημα "Σπαρτιά" Σέσκλου	49
Αγρόκτημα Σερατζή (Περιβλέπτου)	50
Αγρόκτημα "Γερμή" - "Αϊβαλή"	50
Αγρόκτημα Μουσαφακλή (Κοκκίνας)	52
Αγρόκτημα Αρμενίου (Γκερλή)	52
Αγρόκτημα Περσουφλή (Αερινού)	53
Αγρόκτημα "Κράνοβο" ή "Κρανούμπια"	54
Αγρόκτημα Ντομουσλάρ (Παλιοχώρι)	55
Αγρόκτημα (λειβάδι) "Σαρη-Γκιόλη"	56
Αγρόκτημα Χλόης (Κόνιαρι)	57
Αγρόκτημα "Μπατζιά" ή "Μπεχλιουεϊκα" Βελεστίνου	57
Αγρόκτημα "Μικρής Βελανιδιάς"	58
Αγρόκτημα Ουζλάρ (Αγίου Δημητρίου)	59
Αγρόκτημα "Νταμπεγλί" (Μπακάλη)	60
Αγρόκτημα Αγίου Γεωργίου Φερών	61

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΤΑ 20 ΕΓΓΡΑΦΑ

1. Προικοσύμφωνο μεταβίβασης 10.000 στρεμ. στο Αερινό από τον Χαλήλ Χότζα Χατζή Μεχμέτ υπέρ της θυγατέρας του Εμέτη	67
2. Μεταβίβαση κατά το 1900 του τσιφλικιού "Σερατζή" 22.487 στρεμ.	69
3. Μεταβίβαση κατά το 1901 από τον Ιωάννη Στεφάνοβικ Σκυλίτση στο Ελληνικό Δημόσιο 26 τσιφλικιών στη Θεσσαλία με 4 εξ αυτών ανήκοντα στην περιοχή Βελεστίνου	75
4. Μεταβίβαση κατά το 1926 του αγροκτήματος Τελτεξή 12.000 στρεμ.	82
5. Απόφαση του 1924 της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων Βόλου αγροκτήματος Αγίου Γεωργίου Φερών	88
6. Απόφαση του 1924 της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων Βόλου αγροκτήματος Αερινού 30.000 στρεμ.	111

7. Συμβόλαιο του 1906 εξόφλησης κεφαλαίου με υποθήκη της οικίας	128
8. Συμβόλαιο του 1898 ενοικιάσεως σε κολλήγο τετράτροχο αμάξι με δύο ίππους	129
9. Συμβόλαιο του 1898 μεταβίβασης ζώων μεταξύ κολλήγων	130
10. Συμβόλαιο του 1898 αντικατάσταση προικός με κτήματα	131
11. Εγγυητικό για διορισμό κατά το 1898 αγροφύλακος	133
12. Συμφωνητικό κολληγίας κατά το 1898 μεταξύ τσιφλικούχου και κολλήγου	134
13. Συμβόλαιο δανεισμού χρηματικού ποσού	136
14. Μίσθωση ακινήτου κατά το 1898 για χρήση Ταχυδρομείου-Τηλεγραφείου	138
15. Η διακήρυξη κατά το 1906 του Κοινοτικού Συμβουλίου Βελεστίνου για τη δημοπρασία κατασκευής του Ωρολογιοστασίου	140
16. Συμβόλαιο ανάθεσης κατά το 1906 εργολαβίας για κατασκευή του Κοινοτικού Ωρολογιοστασίου (Ρολόι)	142
17. Αναγνώριση το 1906 ιδιοκτησίας αποβιώσαντος αδελφού	145
18. Συμβόλαιο του 1906 δωρεάς εν ζωή ακινήτου από τον πατέρα στους γιούς	147
19. Συμβόλαιο του 1906 εξόφλησης τόκων δανείου	149
20. Συμβόλαιο του 1906 δωρεάς αιτία θανάτου Ιωάννη Παπαστεργίου	150

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κολλήγοι Βελεστίνου αποκαταστηθέντες στο αγρόκτημα Τελτεξή	157
Κληρούχοι του Βελεστίνου αποκατασταθέντες στο αγρόκτημα Αερινού	158
Τα αναφερόμενα χωριά με την τουρκική και ελληνική ονομασία τους αντίστοιχα	158
Εικόνες	159

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα περιέλαβε στις εκδόσεις της το παρόν βιβλίο του πρ. Δημάρχου της γενέτειρας του Ρήγα, του Βελεστίνου, Βασιλείου Κ. Καραμπερόπουλου, *Η συμμετοχή της περιοχής Βελεστίνου στο Αγροτικό Κίνημα*, και με χαρά το προσφέρει στη δημοσιότητα, εμπλουτίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τη βιβλιογραφία για το νεώτερο Βελεστίνο.

Στο πρώτο μέρος του βιβλίου γίνεται αναφορά στα δύσκολα χρόνια των πρώτων δεκαετιών του εικοστού αιώνα, μετά την απελευθέρωση της Θεσσαλίας (1881) από την τουρκική κατοχή και την παρουσία της νέας κατοχής, αυτής των τσιφλικάδων, στην ελευθερωμένη Θεσσαλία και την παράλληλη εμφάνιση του ξεσηκώματος των αγροτών. Σ' αυτό το ξεσηκώμα για την απόκτηση της γης, που την δούλευαν από αιώνες, αναπτύσσεται και η δραστηριότητα των κατοίκων της περιοχής Βελεστίνου και ιδιαίτερα του Γιαννακού Οικονομίδα.

Στο δεύτερο μέρος περιλαμβάνονται τα Αγροκτήματα της περιοχής Βελεστίνου, τα οποία απαλλοτριώθηκαν και δόθηκαν στους αγρότες, παραθέτοντας τους αριθμούς συμβολαίων σύμφωνα με τα οποία έγινε η μεταβίβαση.

Στο τρίτο μέρος καταχωρίζεται πρωτογενές υλικό, είκοσι έγγραφα, τα οποία απόκεινται στο Συμβολαιογραφείο Φερών του κ. Σταύρου Π. Παπαγεωργίου και στο Υποθηκοφυλάκειο Φερών. Μερικά εξ αυτών είναι σχετικά με τα τσιφλίκια και τη διαμοίρασή τους μετά τους αγώνες στους κολήγους, ενώ άλλα έχουν σχέση με το Βελεστίνο. Επί πλέον σε Παράρτημα καταχωρίστηκαν σχετικές εικόνες, ενώ στο κείμενο προστέθηκαν ορισμένες επεξηγηματικές υποσημειώσεις.

Δημήτριος Απ. Καραμπερόπουλος

Διδάκτωρ Ιστορίας Ιατρικής

Πρόεδρος Επιστημονικής Εταιρείας

Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ
ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ
ΣΤΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Εισαγωγή

Το αγροτικό κίνημα στο Θεσσαλικό κάμπο με τις διασπάσεις, που πήρε στην περίοδο 1900-1925¹, οπότε και τελείωσε η περίοδος της απαλλοτριώσεως των τσιφλικίων, αποτελεί αυτό το ίδιο μια αυτοτελή ιστορία. Είχε τις δυσκολίες, τις εξάρσεις, τα θύματά της. Ξεχειλίστηκε από αγωνιστικότητα και ανδρειωσύνη και στην πορεία του βγήκε σε διεθνή προβολή ο πόνος και το αγκομαχητό των λευκών σκλάβων του Θεσσαλικού κάμπου. Το Βελεσπινό και η περιοχή του δεν μπορούσε στην περίοδο αυτή να αποτελέσει εξαίρεση. Συμμετείχε ενεργά στον αγώνα των κολλήγων, αφού ολοκλήρωσε η περιοχή του στέναζε υπό το πέλημα των τσιφλικιάδων, οι οποίοι σε μερικές περιπτώσεις ήταν χειρότεροι των Τούρκων αφεντάδων.

Η ανάπτυξη του θέματος ίσως να έχει ωρισμένες δυσκολίες, κυρίως εκ του λόγου ότι δεν υπάρχουν έγγραφες μαρτυρίες, πλην ελαχίστων, για τη δράση των κατοίκων της περιοχής στο αγροτικό κίνημα. Εξαίρεση βεβαίως αποτελεί η δράση του Γιαννακού Οικονομίδη και μερικών ακόμη Βελεσπινιωτών, που κατέχουν μια ξεχωριστή θέση στο πάνθεον των αγωνιστών

Σημ. Οι υποσημειώσεις και οι φωτογραφίες τέθηκαν από τον επιμελητή της έκδοσης Δρ. Δημ. Απ. Καραμπερόπουλο.

1. Μετά την προσάρτηση (1881) της Θεσσαλίας, οι αγρότες διεκδικούσαν να τους δοθεί γή. Βλ. Χρήστου Βραχνιάρη, *Πρώιμες εξεγέρσεις των αγροτών στο θεσσαλικό χώρο (1881-1883). Ο ρόλος και η συμβολή του Νικόλαου Ταρμπάζη*, Λάρισα 1995, Γιώργου Δ. Καρανικόλα, Κιλελέο. *Συμβολή στην ιστορία του Ελληνικού Αγροτικού Κινήματος* Β' έκδοση 1975, σελ. 149 κ.εξ.

της αγροτιάς. Γι αυτό και η μελέτη αυτή εδώ στηρίζεται σε γραπτά άλλων, οι οποίοι ασχολήθηκαν με το αγροτικό κίνημα και σε προφορικές μαρτυρίες γερόντων, παλαιών κολήγων, που από γενιά σε γενιά, μετέφεραν τη δράση των ανθρώπων αυτού του τόπου, σε μια περίοδο κατά την οποία όλα ήταν θολά και συγκεχυμένα, σε μια περίοδο που το ξύπνημα των δουλευτάδων του κάμπου άρχισε να ταράζει το τέλμα, να ενεργοποιεί κοιμισμένες καταστάσεις, να ξυπνάει συνειδήσεις.

Για να έχουμε όμως μια σφαιρική αντίληψη των γεγονότων εκείνης της εποχής πρέπει να μπούμε στο κλίμα της. Και το επικρατούν κλίμα μετά την απελευθέρωση (1881) και μέχρι της διανομής των τσιφλικιών στο Θεσσαλικό κάμπο, κυρίως στα πρώτα χρόνια, ήταν βαρύ, καταθλιπτικό για τους κολήγους. Όλες οι φεουδαρχικές σχέσεις παραγωγής στο Θεσσαλικό χωριό εξακολούθησαν να ισχύουν και μετά την απελευθέρωση. Ο αγρότης εξακολουθούσε να είναι δουλοπάροικος. Καλλιεργούσε τη γη του Τούρκου αφέντη ή του τσιφλικά με τη μορφή του «μεσιάρικου» ή του «τριτάρικου» ή του γεώμορου (κοληγικού). Οι επαχθείς μορφές εκμετάλλευσης, η αγγαρεία, η δεκάτη, τα δουσίματα εξακολουθούσαν να υπάρχουν και μετά την απελευθέρωση. Σε μερικές περιπτώσεις μάλιστα οι μορφές είσπραξης των φόρων ήταν τώρα πιο σκληρές. Άλλωστε πολλές ιδιοκτησίες των Τούρκων αφεντάδων παρέμειναν για πολλά χρόνια μετά την απελευθέρωση άθικτες. Ως παράδειγμα αναφέρεται το αγρόκτημα Περσουφλή (Αερινού) 10.000 περίπου στρέμματα μαζί με τα σπίτια των κολήγων και τις αποθήκες τους παραχωρήθηκαν το 1895 (14 χρόνια μετά την απελευθέρωση της Θεσσαλίας) ως προίκα από τον ιδιοκτήτη του Χαλήλ Χότζα Χατζή Μεχμέτ στο γαμβρό του Χαλήλ Χουσεΐν Σερίφ, με το υπ' αριθμόν 16.160/3 Ιανουαρίου 1895 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Βόλου Κωνσταντίνου Καραμανώλη.

Η κατάσταση στα καμποχώρια

Ο αγρότης του Θεσσαλικού κάμπου και φυσικά της περιοχής μας ζούσε κάτω από την άμεση εξάρτηση του τσιφλικά, είτε αυτός ήταν Τούρκος, είτε Έλληνας. Ο καλλιεργητής δεν ώριζε, ούτε γη, ούτε ζώα, ούτε ακόμα και οικογένεια. Ο τσιφλικάς ήταν ουσιαστικός αφέντης στο βίος, στη ζωή του. Όπως χαρακτηριστικά ελέγετο, δεν ώριζε ούτε σπιθαμή γής, ακόμα και για το τάφο του. Η εικόνα της κατάστασης στο Θεσσαλικό κάμπο αυτή την εποχή ήταν απογοητευτική. Πάνω από το 90% των αγροτών ήταν αγράμματοι. Παράλληλα η ελονοσία, η φυματίωση, ο τύφος και οι άλλες αρρώστιες αποδεκάτιζαν κυριολεκτικά τον Έλληνα χωρικό. Το χωριό, το πεδινό Θεσ-

σαλικό χωριό, ζούσε σε πρωτοφανείς άθλιες συνθήκες. Με την απελευθέρωση της Θεσσαλίας, εκτός των μεγάλων ιδιοκτησιών, που πέρασαν από τους Τούρκους αφεντάδες στα χέρια των ντόπιων τσιφλικάδων, μικρές ιδιοκτησίες είχαν αγορασθεί και από μικροϊδιοκτήτες, σε περιορισμένη όμως κλίμακα. Δεδομένου όμως ότι πολλοί από αυτούς αντιμετώπιζαν πολλές δυσκολίες, εδανείζοντο με ληστρικούς τόκους, μέχρι και 300% από τους τσιφλικάδες ή άλλους τοκογλύφους. Δεν μπορούσαν να καταβάλλουν τις οφειλές τους και οι περιουσίες τους ή κατασχένονταν ή τις πωλούσαν.²

Το Κράτος στην περίοδο αυτή μετά την απελευθέρωση δεν μπόρεσε ή για να κυριολεκτούμε δεν ήθελε να είναι το στηρίγμα των αδυνάτων και όλες οι Κυβερνήσεις στηρίζαν το τσιφλικοφεουδαρχικό καθεστώς. Η Ελλάδα αντί να έλθει ως λυτρωτής μεταβλήθηκε σε δυνάστη του αγροτικού κόσμου. Καμμία Κυβέρνηση δεν τολμούσε να ενοχλήσει το καθεστώς των τσιφλικάδων.

Τα δικαιώματα των κολήγων κατεπνίγονταν και η ενίσχυση της απολύτου κυριότητας των τσιφλικιών ήταν γεγονός. Μόνο το 1906, αφού οι πιέσεις των αγροτών εντεινόνταν, στο καταρτισθέν νομοσχέδιο «Περί μορτής»³ καταχωρήθηκαν οι υποχρεώσεις των τσιφλικάδων και των κολήγων. Όμως παρέμειναν στα χαρτιά γιατί οι υποχρεώσεις των κολήγων-καλλιεργητών ήταν και πάλι δυσβάστακτες. Στην ίδια περίοδο με τις εξεγέρσεις των αγροτών του Θεσσαλικού κάμπου, με τα συλλαλητήρια στη Καρδίτσα, τη Λάρισα, στις Σοφάδες, στην Αγιά, στο Βελεστίνο και αλλού και αφού είχε μεσολαβήσει η αιματόβρεκτη εξέγερση του Κιλελέρ, η Κυβέρνηση αναγκάστηκε να παραχωρήσει, το 1911, τους πρώτους κλήρους από τα Στεφανοβίκεια κτήματα σε ντόπιους κολήγους, όπως στο Στεφανοβίκειο και σε πρόσφυγες της Ανατολικής Ρωμυλίας, που είχαν εγκατασταθεί στη περιοχή μας, στο Ριζόμυλο και το Μεγάλο Μοναστήρι. Ο Στεφάνοβικ - Σκυλίτσης είχε παραχωρήσει

-
2. Ο Ρήγας Βελεστινλής στο βιβλίο του *Νέος Ανάχαρις*, Βιέννη 1797, επανέκδοση από την Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης Φεράων-Βελεστινίου-Ρήγα, επιμέλεια-εισαγωγή-ευρετήριο Δημ. Καραμπερόπουλου, Αθήνα 2003, σελ. 121, μας δίνει μια παρόμοια πληροφορία σύμφωνα με την οποία οι κάτοικοι του χωριού Κάπουρνα, πλησίον του Βελεστινίου κειμένη, δεν άντεξαν να πληρώσουν τον τόκο με αποτέλεσμα να γίνουν σκλάβοι: *“Εν έτει 1769 οι κάτοικοι της Κάπουρνας (χώρα της Μαγνησίας) εβιάσθησαν να πωλήσωσι κατά τον αυτόν τρόπον την ελευθερίαν των εις έναν αρβανίτην ονόματι Μουσλή. Μην ημπορούντες να πληρώσωσι το υπερβολικόν διάφορον των άσπρων των τα δέκα οκτώ τον χρόνον. Επίσημονία του να τους αφήση να κατοικούν τον πετρώδη και άκαρπον τόπον των, και να πέρνη αυτός τα κέρδη του κόπου των. Όστις κτίζωντας εκεί έναν πύργον δια μέσου των, τους βαστά εις την πλέον κατησχυμένην σκλαβιάν”*.
 3. Το νομοσχέδιο “Περί μορτής εν Θεσσαλία” περιέλαβε στο βιβλίο του ο Σοφ. Τριανταφυλλίδης, *Οι Κολήγοι της Θεσσαλίας. Μελέτη περί μορτής*, (Βόλος 1906), Αθήνα 1974, σελ. 55-62, υποστηρίζοντας ότι το νομοσχέδιο δεν ευνοούσε τους καλλιεργητές του κάμπου.

μετά από σύμβαση το 1901 με το Ελληνικό Δημόσιο τα 26 τσιφλίκια του συνολικής εκτάσεως 265.000 στρεμμάτων εκτός από τα κτηνοτροφικά. Μεταξύ αυτών ήταν και τα τσιφλίκια του από τη περιοχή Βελεστίνου: «Χατζήμιση» 43.000 στρέμματα, «Ριζομύλου» 15.000 στρέμματα, «Κιοπέ Όμπαςι» 18.000 στρέμματα και Σαρασλάρ (Μεγάλου Μοναστηρίου) 34.000 στρέμματα.

Περιγραφές

Χαρακτηριστικές της καταπάσεως, που επικρατούσε στα καμποχώρια στην μεταπελευθερωτική περίοδο, είναι οι περιγραφές της εφημερίδας Βόλου «Θεσσαλία» και του αγωνιστού Δημ. Μπούσδρα. Να τι γράφει η «Θεσσαλία» στο φύλλο της 2ας Μαρτίου 1910: *«Επί της εποχής της Τουρκοκρατίας οι σχέσεις μεταξύ καλλιεργητών και τσιφλικούχων ήσαν τοιαύται, ώστε οι χωρικοί ειργάζοντο και δια τον τσιφλικούχον και δι εαυτούς, σήμερον όμως οι σχέσεις αυτών μεταβλήθησαν και ο καλλιεργητής εργάζεται μόνον δια τον τσιφλικάν. Είναι αληθής λευκός δούλος. Επί της εποχής της μαύρης δουλείας, ο γεωργός είχε το λειβάδιον, το καλύβι του, την ασφάλειαν της διαμονής εν τω χωρίω και εν γένει απολάμβανε προνομίων πολλών, δι ών θεωρείτο συνεταίρος μάλλον παρά δούλος, ενώ σήμερον ούτε ασφάλειαν εν τω χωρίω έχει, ούτε προνομίων κέκτηται, αλλ' εργάζεται μόνο και μόνον δια την ευζωϊαν του αφέντου και της κυρίας αυτού μεταβληθείς εις αληθές ανδράποδον.*

Σήμερα οι χωρικοί της Θεσσαλίας αναγκάζονται να υπογράψωσι συμβόλαια δι ών μόνον να παραχωρήσωσι το 1/3 του εισοδήματος στον τσιφλικάν, αλλά και επί ποινική ρήτρα εξώσεως, υπεχρεούνται αφ ενός να πληρώνουν τον φόρον των αρροτριώντων, τα λειβάδια, τα μπεχτσιλίκια, τα της διατροφής των θεριστών και αφ ετέρου να μεταφέρωσι σε αποθήκας, δι ιδίων εξόδων, όλα τα προϊόντα του αφέντη, το άχυρον, τα ξύλα και εν γένει παν ότι συντελεί εις την ευζωϊαν αυτού. Επίσης υπεχρεούνται να διατηρούν τους εργάτας τους εργαζομένους δια την επισκευήν των οικιών, να πληρώνουν δια την βοσκήν των ζώων και ορνίθων και να μην απλώνουν οι γυναίκες των τα ενδύματα των εις την στέγην των οικιών μήπως χαλάσουν αύται. Δια να ανταποκριθή προς όλας ταύτας τας υποχρεώσεις ο δυστυχής αγρότης πωλεί όλα τα υπάρχοντά του και μόλις και μετά βίας επαρκεί εις συντήρησιν της οικογενείας του, ενώ οι τσιφλικάδες καθ' εκάστην πλουτίζουν δια της εργασίας των λευκών δούλων. Η φοβερά και απάνθρωπος αυτή κατάστασις δεν ήτο δυνατόν να διαρκέση επ' άπειρον και ιδού σήμερον οι λευκοί δούλοι επαναστατούσι και ζητούσι να γίνωσι και αυτοί ελεύθεροι και να αποκτήσουν γήν και να αναπνεύσωσι τον ωραίον της ελευθερίας αέρα. Σήμερα δεν θα εξαπατηθούν και πάλιν οι χωρικοί δια της μεθόδου της υπομονής, καθόσον οι λευκοί δούλοι δεν πείθονται από υποσχέ-

σεις. Οι λευκοί δούλοι επαναστάτησαν, αιτούσιν ελευθερίαν, θέλουσι γήν, θέλουσιν Πατρίδα. Δώσετέ τα, δια να μη τα αρπάσουν».

Και ο αγροτιστής, από τους πρωτεργάτες του αγροτικού κινήματος και πρόεδρος του Πεδινού Γεωργικού Συνδέσμου Καρδίτσας Δημ. Μπούσδρας, στο βιβλίο του «Η απελευθέρωσις των σκλάβων αγροτών»⁴ γράφει: «Τότε η γεωργία έπασχε πολύ. Κυρία αιτία αυτού ήταν το τσιφλικιον, όπερ ετυμολογικώς παράγεται εκ του Τουρκικου τσίφτ, εξ ου τσιφτοίς, ζευγίτης και εσήμαινε και ζευγολατειόν, κτήμα καλλιεργούμενο επί μορτή, ήτοι οι καλλιεργηταί υπεχρεούντο να δίδωσιν εις τον γαιοκτήμονα (αφέντην) το τρίτον ή το ήμισυ των παραγομένων καρπών, ενοίκιον δια την βοσκήν των κτηνών, χόρτον και άχνηρον, να στέλλωσιν εν θήλν μέλος, ίνα ζυμώνη και ψήση το ψωμί της επιστασίας, λείψανον του δικαιώματος της πρώτης νυκτός (εννοεί το δικαίωμα που είχε ο επιστάτης του τσιφλικίου να κοιμάται με κάθε νεόπαντρη γυναίκα του χωριού τη πρώτη νύχτα του γάμου της). Υπεχρεούντο επίσης οι κολλήγοι να μην αποξηραίνουνσι καπνόν και βοείαν κόπρον επί των τοίχων και των κεράμιων, να μη κρεμώσι βρεγμένα ρούχα προς στέγνωσιν επί των τοίχων, να μη απομακρύνονται εκ του χωρίου άνευ αδείας του επιστάτου, να μή καλλιεργώση ξένας γαίας επ' αντισπόρω, ούτε και να έχωσιν ιδίας γαίας ελευθέραν. Κατώκουν εις τρώγλας και πολλοί συνέτρωγον εν τη αυτή φάτην με τους όνους των, θηήσκοντες δε, περίλυτοι και με αιμιάσσουνσαν καρδίαν, ητένιζον τα πέριξ της κλήνης του θανάτου τέκνα των, διότι τα εγκατέλειπαν άστεγα. Με την μάστιγα της εξώσεως, οιωνοί εις το δρέπανον του θανάτου, αγεληδόν ωδηγούντο εις τας κάλπας και έδιδον την ψήφον των εις τα υπό του αφέντου υποδεικνυόμενα πρόσωπα. Παλαιότερον μάλιστα επωλούντο και ηγοράζοντο ως κτήνη με το κτήμα, ως παράρτημα αυτού. Οσάκις δε υπεδέχοντο τον αφέντην επισήμως, γονυπετείς εσύροντο, εκτύπων το χώμα με το μέτωπον τρεις φορές και εφίλουν το αριστερόν πόδα του. Γενικώς δ' ειπείν, αι μεγάλαι πιέσεις, αι εξαθλιώσεις και αι αφόρητοι ταπεινώσεις δίκην μαστιγίου, έπληττον τα νώτα και είχαν κάμει τους χωρικούς προθύμους δέκτας ενός επαναστατικού ευαγγελίου».

Καταπίεση και Κιλελέρ. Τι γράφει η «Θεσσαλία»

Αυτή ήταν η κατάσταση, που επικρατούσε στα πρώτα μετά την απελευθέρωση χρόνια. Διωγμοί, καταπίεση και ένα δίκτυο τσιφλικιών, που απλώνονταν σε όλο το Θεσσαλικό χώρο. Και είναι επίσης αναγκαίο να

4. Δημητρίου Δ. Μπούσδρας, *Η απελευθέρωσις των σκλάβων αγροτών*, Εν Αθήναις, τύποις "Πυρσού" 1951, σελ. 1-2. Γιάννη Κορδάτου, *Ιστορία της Νεώτερης Ελλάδας 1900-1924*, Αθήνα 1958, τόμ. 5, σελ. 183.

σημειώσουμε πώς χαρακτηρίζει την πολιτική, που ακολουθούσε η τότε Κυβέρνηση Στεφ. Δραγούμη, η εφημερίδα «Θεσσαλία» στο φύλλο της 10 Μαρτίου 1910: «*Πολιτική εκθρέψασα απειρίαν οργανισμών παρασιτικών, μεταβαλούσα το χρήμα του λαού εις νομὴν αυθαδεστάτου σφετερισμού και άρπαγος, περιθάλψασα την μετριοκρατίαν και τους κηφήνες. Τέτοια πολιτική δεν ήτο δυνατόν να κατανοήση τη σημασία του αγροτικού κινήματος*». Αφορμή για τα παραπάνω ήταν η δήλωση του Πρωθυπουργού Δραγούμη, που δημοσιεύτηκε στο ίδιο φύλλο της «Θεσσαλίας» (10 Μαρτίου 1910), τέσσερις ημέρες μετά το Κιλελέρ: «*Θεσσαλοί ταπεινοί και δουλόφρονες, φονεύεσθε εύκολα. Ένας καραγκούνης παραπάνω, ένας παρακάτω, τι σημαίνει; Ποιός θα έλθη να μας ζητήσει τον λόγον; Ας φονεύσωμεν μερικούς, διότι είναι αναγκαίος ο φόνος εις την πολιτικήν μας...*».

Τόση ήταν η καταπίεση των αγροτών και τόση η ψυχική τους συντριβή από τη διάψευση των ονείρων τους, ότι μετά την απελευθέρωση από τους Τούρκους θα έβλεπαν «άσπρη μέρα», ώστε μπρος στη συμφορά, που τους βρήκε με τη στυγνή συμπεριφορά των τσιφλικάδων, ζητούσαν σαν λύτρωση να επανέλθουν οι Τούρκοι και συχνά έλεγαν «.. πόσο καλύτερα είμαστε αν πρώτα...». Γιατί νουστάλησαν το τούρκικο οι «απελευθερωθέντες» οραγιάδες;

Η γνώμη του Κορδάτου

Την απάντηση δίνει ο Γιάνης Κορδάτος⁵ στην ιστορία του, όπου γράφει: «*Όσο οι κολληγάδες και οι δουλευτάδες της γης σήκωσαν κεφάλι, όπως στην Άρτα, Ζάρκο κ. α., οι κύριοι Υπουργοί και Πρωθυπουργοί έδωκαν διαταγή να χτυπηθεί κάθε διαμαρτυρία και εξέγερση των «ελευθερωθέντων» σκλάβων. Μάλιστα η Κυβέρνηση Τρικούπη έστειλε στη Θεσσαλία αστυνόμους και νομάρχες κοινούς παληανθρώπους που φάνηκαν σκληρότεροι κι από τους χειρότερους Τούρκους*». Ο Ελληνικός στρατός, που τον υποδέχθηκαν με παράτες και δάκρυα σαν ελευθερωτή τους, μόνο στα ρούχα άλλαξε από τους Τούρκους. Στα φερσίματα ήταν ίδιος. Όπως και οι Τούρκοι βασιβουζούκοι, ζαπτιέδες και νιζάμηδες, έτσι και οι Έλληνες φαντάροι, τσολιάδες και χωροφύλακες προστάτευαν τον τσιφλικά και έδεχναν το φτωχό αγρότη».

5. Γιάνη Κορδάτου, *Ιστορία της Νεώτερης Ελλάδας 1900-1924*, εκδόσεις «Αιώνας», Αθήνα 1958.

Η κατάσταση στην περιοχή Βελεστίνο

Σ' αυτή την μεταπελευθερωτική περίοδο, η κατάσταση και στη δική μας περιοχή, του Βελεστίνο, ήταν ακόμα πιο δύσκολη και καταθλιπτική. Σε όλα τα χωρία της περιοχής υπήρχαν τσιφλίκια: Περσουφλή, Ουσλάρ, Σερατζή, Μουσαφακλή, Άγιος Γεώργιος, Χλόη, Σαρασλάρ, Ριζόμυλο, Χατζήμυσο και παρακάτω στο κάμπο Γκερλή, Κιλελέρ, Γιαχαλάρ κ. α. Στο Βελεστίνο υπήρχαν τα τσιφλίκια του «Γερμή» και «Μπατζιά ή Μπεχλιου-λέϊκα». Μόνο οι μπαξέδες του Βελεστίνο ήταν ιδιοκτησίες. Οι πλούσιες αποδόσεις τους, μοναδικές τότε σε όλο το Θεσσαλικό κάμπο λόγω των πηγών της Υπερείας Κρήνης, είχαν γίνει το μήλο της έριδος μεταξύ των Οθωμανών κατακτητών. Έτσι βλέπουμε από παλαιά συμβόλαια και Τούρκικα ταπιά να υπάρχουν στους μπαξέδες του Βελεστίνο πολλές ιδιοκτησίες Οθωμανών και Ελλήνων και στα πρώτα μετά την απελευθέρωση χρόνια να μεταβιβάζονται όλες οι ιδιοκτησίες σε Ελληνικά χέρια. Πρέπει εδώ να σημειωθεί ακόμη, ότι ιδιοκτησίες, εκτός από τους μπαξέδες του Βελεστίνο, υπήρχαν στα χρόνια της Τουρκοκρατίας και που μεταβιβάσθηκαν αργότερα σε Έλληνες στον Άγιον Γεώργιον Φερών και στο Ταχταλασμάν (Μικρό Περιβολάκι). Στο Βελεστίνο τις ποτιστικές εκτάσεις του ενέμοντο πλούσιοι Τούρκοι αγάδες, χωρίς η όλη ιδιοκτησία να έχει τη μορφή τσιφλικίου.⁶ Σε όλα τα άλλα χωριά, όπως είπαμε, υπήρχαν τσιφλίκια, συνεχίστηκε να υπάρχουν και μετά την απελευθέρωση, μέχρι της απαλλοτριώσεώς τους. Αρχικά ιδιοκτήτες των τσιφλικιών ήταν οι Τούρκοι και αργότερα τα τσιφλίκια μεταβιβάσθηκαν στους Έλληνες τσιφλικάδες που σε περιπτώσεις ήταν πιο σκληροί και άρπαγες. Μάλιστα στη παντοδυναμία του Αλή Πασά, πολλά τσιφλίκια είχαν περιέλθει στη κυριότητά του, όπως από το Δήμο Φερών, Περσουφλή, Σερατζή, Άγιος Γεώργιος και το λειβάδι Τσολτιλερ, από το Δήμο Αρμενίου, Γκερλή, Κιλελέρ και Σακαλάρ, και από το Δήμο Αλμυρού, Άκετσι, Κουρφάλι και Τσιγκέλι.⁷

Από έρευνα που ενεργήσαμε στο Υποθηκοφυλάκειο Φερών, τα αρχεία του οποίου καταστράφηκαν κατά την πυρπόληση του Βελεστίνο στον

6. Βλ. William Leake, *Travels in Northern Greece*, τόμ. 4, Άμστερνταμ 1967, σελ. 400, Νίτσας Κολιού, *Τα Βελεστινώτικα. Χρονικά του Δήμου Φερών*, β' έκδοση, Αθήνα 2001, σελ. 14 κ.εξ., Σπ. Λάμπρου, «Η πατρίς του Ρήγα», *Νέος Ελληνομνημών*, τόμ. 15, 1921, σελ. 63, Paul Monceau, «Ταξίδι στη Θεσσαλία 1887», *Θεσσαλικό Ημερολόγιο*, τόμ. 36, 1999, σελ. 39-63.

Πρβλ. Δημ. Α. Καραμπερόπουλου, *Όνομα και καταγωγή του Ρήγα Βελεστινλή*, β' έκδοση 2000, σελ. 75-82, «Χωροδιάταξη του Βελεστίνο κατά την εποχή του Ρήγα».

7. Σπ. Π. Αραβαντινού, *Ιστορία Αλή Πασά του Τεπελένη συγγραφέας επί τη βάσει ανεκδότου έργου του Παναγιώτου του Αραβαντινού*, Εν Αθήναις 1895, σελ. 606.

πόλεμο του 1897, διαπιστώσαμε ότι στα βιβλία του Υποθηκοφυλακείου καταχωρίστηκαν και συμβόλαια προγενέστερα της πυρπόλησης. Ήταν συμβόλαια που είχαν οι ενδιαφερόμενοι κρυμμένα στα σπίτια τους και κατατέθηκαν στο Υποθηκοφυλάκειο, μετά την ανασύσταση των αρχείων του. Στα συμβόλαια αυτά φαίνονται μεταβιβάσεις μικροτεμαχίων ή και μεγαλύτερων από τους μπαξέδες του Βελεστίνου και του χωριού Ταχταλασιάν, όπως και μεταβιβάσεις ολοκληρών τσιφλικιών. Στο τέλος του βιβλίου παρατίθεται πίνακας με όλα τα τσιφλίκια της περιοχής, την έκτασή τους και τους αρχικούς ιδιοκτήτες, την έκταση που απαλλοτριώθηκε, την έκταση που απέμεινε από τις απαλλοτριώσεις και πώς μεταβιβάστηκε αυτή. Είναι μια ολοκληρωμένη εικόνα της σημερινής κατάστασης, όσον αφορά το ιδιοκτησιακό καθεστώς στην περιοχή και κυρίως των παλαιών τσιφλικιών.

Οι γεροντότεροι στο Βελεστίνο, αλλά και στα χωριά της περιοχής, θυμούνται ακόμη τον τσιφλικά Μαργαρίτη Απουτολίδη,⁸ που διετέλεσε για ένα χρονικό διάστημα και δήμαρχος Βελεστίνου, (1987 - 1991), να έχει στην κυριότητά του τα περισσότερα τσιφλίκια της περιοχής, Ουσάλαρ, Μουσαφακλή, Κράνοβο, Γερμή κ. α. και ο οποίος στο κονάκι του στο Μουσαφακλή είχε τους σκληρούς Αρβανίτες σαν φύλακες - δυνάστες των χωρικών. Πολλοί ακόμη θυμούνται από αφηγήσεις των ιδίων ή των πατεράδων τους τη σκληράδα και των άλλων τσιφλικούχων της περιοχής, Νικολαΐδη - Περδίκη, Καρτάλη, Μαλαμάκη κ. α. Μέσα λοιπόν σ' αυτή την ανυπόφορη για τους κολήγους κατάσταση άρχισε με αργούς στην αρχή ρυθμούς το ξύπνημα της αγροτιάς. Οι Βελεστινιώτες είχαν συνείδηση των ωφελημάτων της ιδιοκτησίας, αφού είχαν στη κυριότητά τους, όπως και οι Τούρκοι κάτοικοι του Βελεστίνου, μικροτεμάχια από τους μπαξέδες. Ήταν πιο ευαίσθητοι στις προτροπές και στις φωνές που ακούγονταν για ξεσήκωμα. Νέα τότε παιδιά, μετά το 1900, οι Γιαννακοπουλαίοι, με πρώτο το Ζήση Γιαννακόπουλο φλογερό αγωνιστή, ο Σίγουρας, ο Γεωργαλός και άλλοι κολήγοι, άκουγαν πιο ευκρινά τα συνθήματα, που απλώνονταν στο Θεσσαλικό χώρο. Σ' αυτό συνέτειναν, είναι αλήθεια και τα άλλα γεγονότα, που έκαναν «το καζάνι να βράζει».

Γεγονότα σε άλλες περιοχές

Αφετηρία για κάτι ομαδικό και συγκεκριμένο, που είχε επίδραση και στα μετέπειτα γεγονότα, ήταν η ίδρυση στα 1900 του «Μετοχικού Γεωργι-

8. Νίτσας Κολιού, *Τα Βελεστινιώτικα. Χρονικά του Δήμου Φερών*, β' έκδοση, Επιστημονικής Εταιρείας Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα, Αθήνα 2001, σελ. 104 κ.εξ.

κού Συλλόγου Αλμυρού» από το δάσκαλο Νικόλαο Μιχόπουλο με τη συνδρομή του γεωπόνου Δημ. Γρηγοράκη. Η δράση του συνεταιρισμού αυτού ήταν σημαντική και στάθηκε ο πρόδρομος της συνεταιριστικής ιδέας. Μετά από αυτόν είχαμε ίδρυση συνεταιρισμών σε πολλά χωριά του Θεσσαλικού κάμπου και από τη περιοχή μας πρώτος ιδρύθηκε ο συνεταιρισμός Αρμενίου (Γκερλή).

Στα 1900 βγάζει στο Βόλο ο Σοφ. Τριανταφυλλίδης⁹ την εφημερίδα «Πανθεσσαλική» με κεντρικό σύνθημα την απαλλοτρίωση. Ο Τριανταφυλλίδης ήταν διαπρεπής νομομαθής και στάθηκε ακατάβλητος μαχητής των αγροτικών δικαίων. Τα προ του Κιλελέρ γεγονότα, με τις συνεχείς εξεγέρσεις των αγροτών, τα συλλαλητήρια, τις παραστάσεις στην Αθήνα, για την ικανοποίηση των δικαίων των αγροτών, δίνουν το στίγμα της εποχής. Οι εξελίξεις την εποχή αυτή είχαν πλέον δρομολογηθεί. Τα γεγονότα αλληπάλληλα και ο ξεσηκωμός των αγροτών έπαιρνε τη μορφή πλημμυρίδας. Στις 16 Σεπτεμβρίου 1909 έχουμε το μεγάλο συλλαλητήριο της Καρδίτσας, στις 29 Νοεμβρίου 1909 τη συγκέντρωση των αγροτιστών της Καρδίτσας στους Καμινάδες στην εκκλησία της «Ζωοδόχου Πηγής». Την ίδια εποχή (1 Νοεμβρίου 1909) οι αγρότες του Πηλίου ξεσηκώθηκαν και έκαναν πορεία με μαύρα λάβαρα στο Βόλο ζητώντας να καταργηθεί η δεκάτη του λαδιού.¹⁰ Ακόμη γίνονται συλλαλητήρια στις Σοφάδες, στη Λάρισα με ομιλητές το δικηγόρο Δημ. Οικονόμου και τον Γ. Βλάχο του συνδέσμου Καρδίτσας, στα Φάρσαλα με ομιλητή τον τελειόφοιτο της Νομικής Ευάγγ. Κομισόπουλο, στη Καρδίτσα νέο συλλαλητήριο με ομιλητές τους Κουνουλέτσον και Σταμ. Παπακυρίτην, στα Τρίκαλα, όπου μετείχαν 8.000 αγρότες, μίλησαν οι Χρ. Καρράς και Σπυρόπουλος.

Στο Βελεστίνο στις 7 Φεβρουαρίου 1910 μίλησαν σε 2.000 αγρότες οι Ζήσης Γιαννακόπουλος και Δημ. Κουντούρης. Ο ενθουσιασμός του πλήθους ήταν μεγάλος και ψήφισμα που εγκρίθηκε στάλθηκε στη Κυβέρνηση με κύριο αίτημα την αποκατάσταση των αγροτών. Στις 5 Μαρτίου 1910 την παραμονή των γεγονότων του Κιλελέρ γίνεται στο Βελεστίνο νέο συλλαλητήριο για το οποίο η «Θεσσαλία» στις 6 Μαρτίου 1910 γράφει σχετικά: «Χθές την μεσημβρίαν εγένετο εν Βελεστίνω το προαγγελθέν συλλαλητήριον πολυπληθέστατον. Κατ' αυτό ωμίλησαν οι κ.κ. Ζάρρας, ιατρός, Ντόντος

9. Σοφοκλής Τριανταφυλλίδης (1862-1929), δικηγόρος και αγωνιστής της αγροτικής ιδέας, εκδότης της εφημερίδας «Πανθεσσαλική» από το 1900-1912, εξέδωσε το βιβλίο, *Οι Κολλήγοι εν Θεσσαλία. Μελέτη περί μορτής*, Εν Βόλω 1906, (επανεκδοση «Στοχαστής», Αθήνα 1974). Βλ. Νίτσας Κολιού, *Φωτο-τυπο-γραφικό πανόραμα του Βόλου*, τόμ. Α', 1991, σελ. 212-221.

10. Βλ. Γιάννη Μουγογιάννη, «Πτυχές του Αγροτικού ζητήματος στη Θεσσαλία», *Αρχείο Θεσσαλικών Μελετών*, τόμ. Ζ', 1985, σελ. 112.

δήμαρχος και Δ. Κουντούρης και άλλοι, τονίσαντες το δίκαιον του αγροτικού αγώνος και διεκτραγωδήσαντες την αφόρητον κατάστασιν εις ἣν ἔχουν περιέλθῃ οἱ γεωργοί. Μετά τους λόγους εστάλη τηλεγραφικῶς ψήφισμα πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸν Στρατιωτικὸν Σύνδεσμον δια τοῦ οὐοίου ζητεῖται ἡ ἀπαλλοτριώσις των τοιφλικίων. Το συλλαλητήριον διεξήχθη ἐν ἄκρᾳ τάξει πρὸς πρόληψιν ὁμως ἐνδεχομένων ταραχῶν εἶχεν ἀποσταλῆ ἐντεῦθεν ἀρκετὴ δύναμις χωροφυλάκων ὑπὸ τους ἐνωμοτάρχας κ.κ. Ἀνθούλην καὶ Παράσχον».

Πρὶν ἀπὸ τα γεγονότα τοῦ Κιλελέρ στίς 19 Φεβρουαρίου 1910 μῖα μεγάλη Πανθεσσαλικὴ Επιτροπὴ, πρόεδρος τῆς οὐοίας ἦταν ὁ Δημ. Μπούσδρας¹¹, μετέβη στήν Ἀθήνα καὶ ἐπισκέφθηκε τὸν πρῶθυπουργὸ Στέφανο Δραγούμη, στον οὐοιον ἔθεσε καθαρά τὸ ζήτημα τῆς ἀπαλλοτριώσις. Στὴ συνέχεια ἐπισκέφθηκε τους ἀρχηγούς των κομμάτων, Γ. Θεοτόκη, Δ. Ράλλη, Κυρ. Μαυρομιχάλη καὶ τὸν ἀρχηγὸ τοῦ Στρατιωτικοῦ Συνδέσμου Νικ. Ζορμπά. Σε πρόταση των Θεσσαλῶν βουλευτῶν νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιο γιὰ ἀπαλλοτριώσεις ὑπῆρξε ἐντονη ἀντίδραση τοῦ Δραγούμη καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἐπέστρεψε ἀπρακτὴ στὴ Θεσσαλία γιὰ νὰ οργανώσει τα συλλαλητήρια σε ὅλες τις πόλεις.

Χαρακτηριστικὴ ἦταν ἡ προσφώνηση στήν Επιτροπὴ ἀπὸ τὸ βουλευτὴ Ἀγιάς Μιλτ. Δάλλα, θερμὸν ὑποστηρικτὴ των αγώνων των αγροτῶν: «Μετά παλλούσης καρδιάς ἀκολουθοῦμεν οἱ ἐνταῦθα Θεσσαλοὶ τὸν μέγα αγῶνα τὸν διεξαγόμενον εἰς τας δεδουλωμένας πεδιάδας τῆς πατρίδος μας, μετά ἰδιαίτερας δε συγκινήσεως χαιρετίζομεν ὑμᾶς, οἵτινες μεταφέρατε αὐτόν εἰς τὴν πρῶτεύουσαν. Ἀντιπροσωπεύετε τὸν πόνον χιλιάδων οἵτινες ἐξακολουθοῦν δουλεύοντες καὶ κακοπαθοῦντες ἐν τῇ ἐλευθερωθείσᾳ πατρώᾳ γῇ. Πιθανόν εἰς τὸν πόνον σας νὰ ἀντιτάξουν ψυχρὰν γλῶσσαν νομικῶν σοφισμάτων καὶ οικονομολογικῶν θεωριῶν. Ἴσως νὰ εὐρεθοῦν ἀσεβεῖς οἵτινες θα εἰρωνευθοῦν καὶ θα συγκοφαντήσουν τὸν αγῶνα σας. Μὴ πτοηθῆτε. Το δίκαιόν σας εἶναι μέγα καὶ θέλει σας ἀποδοθῇ. Ἀρκεῖ νὰ ἐννοήσωσι οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ πολῖται ὅτι ἐν Κράτῳ ἔχον Ἐθνικὴν ἀποστολήν δὲν δύναται νὰ ἔχη δουλοπαροίκους». Ἀπαντώντας ὁ πρόεδρος τῆς Επιτροπῆς Δημ. Μπούσδρας εἶπε μεταξύ ἄλλων, «... Ἡ κοινὴ Θεσσαλικὴ γνώμη καταστάσα ἀνάγκη ἐπιτακτικὴ ἔφερεν ἡμᾶς σήμερον ἐνταῦθα, διότι ἡμεῖς εἴμεθα Θεσσαλοὶ, ἀλλὰ ἡ Θεσσαλία δὲν εἶναι ἰδικήν μας. Δὲν ἔχομεν ἡμεῖς Πατρίδα, διότι μήτε καλύβην, μήτε σπιθαμὴν γῆς ἔχομεν...».

Ἡ ἰδρυση στο Βόλο τοῦ Εργατικοῦ Κέντρου ἦταν ἐπίσης ἓνα στοιχεῖο πὺ ἐδῶσε πνοή στὸ αγροτικὸ κίνημα. Ἰδιαίτερα τονίζεται ὅτι ἀπὸ τους

11. Βλ. Δημ. Δ. Μπούσδρας, *Ἡ ἀπελευθέρωσις των σκλάβων αγροτῶν*, Ἐν Ἀθήναις 1951, σελ. 21 κ. ἐξ.

πρώτους που έθιξε το ζήτημα των τσιφλικιών και υποστήριξε τη διανομή τους ήταν ο βουλευτής Αγιάς Μιλτ. Δάλλας του οποίου όμως η φωνή πνίγηκε από τους τσιφλικάδες. Ωστόσο ο ίδιος όμως κάνοντας πράξη τις διακηρύξεις του μοίρασε την περιουσία του στους κολλίγους¹².

Αντύπας, ο ήρωας της αγροτιάς

Την εποχή προ των γεγονότων του Κιλελέρ, την κάνει την εμφάνισή του ο Μαρίνος Αντύπας. Ο Αντύπας δεν ήταν αγρότης, ούτε καν Θεσσαλός. Γεννήθηκε το 1872 στα Φερεντινάτα της Κεφαλλονιάς. Η καταγωγή του ήταν καθαρά μικροαστική. Όμως αυτό δεν τον εμπόδισε να τραβήξει σε άλλους δρόμους, να πετάξει σ' άλλους ορίζοντες, όπως γράφει ο Γ. Καρανικόλας¹³, και να ρίξει άγκυρα και να πεθάνει στη μαρτυρική γη της Θεσσαλίας αγωνιζόμενος για το λυτρωμό των σκλάβων της από τους Έλληνες Μπέηδες. Παρ' ότι έζησε στη Θεσσαλία μόνο λίγο καιρό (δολοφονήθηκε το έτος 1907 στον Πυργετό) ανέπτυξε δράση για τη διανομή των τσιφλικιών, ξεσήκωνε τους χωρικούς, οργάνωνε συλλαλητήρια και σε όσους τον γνώρισαν από κοντά ή από φήμη παραμένουν αξέχαστα η υπέροχη φυσιογνωμία του, η φλόγα του η θερμουργός, η πίστη του στα ευγενή ιδανικά.

Και ο Γ. Καρανικόλας συμπερασματικά καταλήγει επισημαίνοντας ότι *«Αν ο Μαρίνος Αντύπας και το έργο του δεν είναι γνωστό κατά πως έπρεπε ανάμεσα στο λαό, στη Θεσσαλία ζή στην κάθε γωνιά της και κυλάει έτσι αλλιώς στο αίμα του Καραγκούνι της και του βουνίσου της. Είναι αυτή η ίδια η ψυχή του αγρότη της. Σήμερα και μετά τη θυσία του Κιλελέρ ο Μαρίνος Αντύπας σκεπάζει με τη σκιά του το Θεσσαλικό κάμπο. Γιατί, αληθινά, δεν μπορεί να νοηθεί ιστορία της αγροτιάς, χωρίς μέσα σ' αυτή να συμπεριλαμβάνεται και η έκφραση τιμής προς τον Τυρταίο των σκλάβων της γης. Πολύ περισσότερο μάλιστα όταν μιλάμε για θυσίες και θύματα. Αλλά ακόμα και γιατί ο Μαρίνος Αντύπας είναι στην ουσία ένας από τους νεκρούς του Κιλελέρ. Ο πρώτος που έβαλε τα στήθη του στις δολοφονικές κάννες, κι ως μιν ήταν αγρότης ο ίδιος»*.

12. Στ. Παλιά, «Η λαϊκή Παιδεία στην περιοχή Βελεστίνου από την Τουρκοκρατία μέχρι σήμερα», *Υπέρεια*, τόμ. Α', Πρακτικά Α', Συνεδρίου «Φεραί - Βελεστίνο - Ρήγας», Αθήνα 1990, σελ. 352.

13. Για τον Μαρίνο Αντύπα ενδεικτικά βλ. Γ. Καρανικόλα, *Κιλελέρ. Συμβολή στην Ιστορία του Ελληνικού Αγροτικού Κινήματος*, Β' έκδ. συμπληρωμένη, Αθήνα 1975, σελ. 189, Γιάννη Μουγογιάννη, «Πτυχές του Αγροτικού ζητήματος στη Θεσσαλία», *Αρχείο Θεσσαλικών Μελετών*, τόμ. Ζ', 1985, σελ. 107-110.

Αγροτιστές - αγωνιστές και Κιλελέρ

Το αγροτικό κίνημα και πριν από τον Αντύπα είχε πάρει διαστάσεις με ιδεολογικό κέντρο του αγώνα των Θεσσαλών αγροτών τη Καρδίτσα και με προεξάρχοντες τον Δημ. Μπούσδρα, τον Κ. Σταμούλη, το Θανόπουλο, τον Θ. Φίλιο, το γιατρό Βασ. Γρίβα, το Κ. Κουκούλη και άλλους και το νεαρό τότε δημοσιογράφο Αλ. Μέρο. Επίσης κέντρο ιδεολογικό του Θεσσαλικού αγώνα ήταν και ο Βόλος με πρωταγωνιστή το Σοφ. Τριανταφυλλίδη, και κοντά σ' αυτούς οι Ζήσης Γιαννακόπουλος, Γιαννακός Οικονομίδης, Αθ. Νταφούλης, Αθ. Μπάκας, Γούλας, Βασ. Πάσχος, Χρ. Σβερώνης, Γ. Ραϊκος, Δημ. Χρονόπουλος, Βασ. Καπνιάς, κ.α.

Το κίνημα για τη διανομή των τσιφλικίων «έβραζε» κυριολεκτικά στη Θεσσαλία και είχε αρχίσει αμέσως μετά την απελευθέρωσή της από τους Τούρκους το έτος 1881, δηλαδή 25 περίπου χρόνια πριν από τον ερχομό του Αντύπα. Στο διάστημα αυτό το αγωνιστικό κίνημα έδωσε πολλούς νεκρούς και φυλακισθέντες και βασανισθέντες κολλήγγους¹⁴.

Οι διαδηλώσεις σ' όλο το Θεσσαλικό χώρο εντείνονται, όσο περνάει ο καιρός και ο αναβρασμός μεταξύ των αγροτών επιτείνεται. Αποκορύφωμα ήταν τα γεγονότα του Κιλελέρ που σημάδεψαν τη πορεία του αγροτικού κινήματος. Οι διαδηλώσεις αυτές στη Λάρισα, Καρδίτσα, Φάρσαλα, Βελεστίνο, Τρίκαλα, Σοφάδες και αλλού ήταν συντονισμένες και μπορεί να χαρακτηρισθούν σαν η πρώτη μαζική και μαχητική εκδήλωση των αγροτών του Θεσσαλικού χώρου ύστερα από το 1821.

Τα γεγονότα του Κιλελέρ με τη κατάληξή τους έγιναν σύμβολο των αγροτών για τους κατοπινούς αγώνες. Το αδικοχαμένο αίμα των αγροτών είχε καταλυτική δύναμη ώστε να γκρεμίσει το τσιφλικαδικό σύστημα στην Ελλάδα και να ανοίξει το δρόμο για τη γεωργική αποκατάσταση. Είναι γνωστά τα γεγονότα στο Κιλελέρ, στο Τσουλάρ, και την ίδια μέρα το μεγάλο συλλαλητήριο στη Λάρισα. Συνετάρραξαν το Πανελλήνιο και έγιναν αφορμή να επιταχυνθούν οι διαδικασίες για την αγροτική αποκατάσταση παρά την αντίδραση της Κυβέρνησης Δραγούμη και των τσιφλικάδων.

Ένα από τα θύματα του Κιλελέρ είναι και ο αγρότης Στέφανος Ακριβούσης¹⁵ από το Στεφανοβίκειο, ενώ είναι τραγική η περίπτωση του Αποστόλη Μπατάλα από το Νεμπεγλέρ¹⁶ Λαρίσης, που διαδηλώνων από τμή-

14. Βλ. Λαζ. Αρσενίου, παρέμβαση, *Υπέρεια*, τόμ. 1, Αθήνα 1990, σελ. 354.

15. Στο πρώτο μνημείο του Κιλελέρ αναγράφεται ως Στέφανος Ευαγγέλου. Βλ. τη σχετική εικόνα στο Παράρτημα, σελ. 166.

16. Σημερινή ονομασία Νίκαια.

μα Ιππικού σκοτώθηκε στη Πύλη των Φαρσάλων, στη Λάρισα, στο οποίο υπηρετούσε και ο αδελφός του Γεώργιος Μπατάλας ως δεκανέας.¹⁷

Η «Θεσσαλία» σχολιάζει

Χαρακτηριστικά σχολειάζει η «Θεσσαλία» της 13 Μαρτίου 1910 το τραγικό αυτό περιστατικό: «Εις την αγρίαν δολοφονικήν επίθεσιν που υπέστησαν οι άοπλοι της Λαρίσης χωρικοί, μέσα εις την γενικήν παραζάλην και το φοβερό μακελειό, κάποιος χωρικός καραγκούνης που με τη καρδιά του μαυρισμένη πήγε να διαμαρτυρηθεί δια την αδικίαν και τη κτηνώδη κατάστασιν με την οποία τους καταδίκασε η γαλανοποιός φορομπηχτική μηχανή που ονομάζεται Ελληνικόν Κράτος, ευρέθηκε μπρος εις το άλογο του αδελφού του καραγκούνη, τον οποίον η Πολιτεία αφού τον έντυσε με μια χακί στολή, του έδωσε μια σπάθα, ένα άλογο και ένα όπλο και τον έβαλε να χτυπήση κατάσαρκα τους άσπρους σκλάβους που είχαν το θράσος να ζητήσουν ελευθερία, ολίγη γή, δικαιοσύνη και το δικαίωμα να ζήσουν σαν άνθρωποι και όχι σαν κτήνη, που ποτίζουν με τον ιδρώτα τους τα Θεσσαλικά πεδιά για να πλουτίζουν τους αφεντάδες τους και να πληρώνουν αλύπητα φόρους με τους οποίους τρέφονται οι φίλοι εκείνων που εξ Αθηνών τας διαταγάς της σφαγής των εξετέλεσαν...

Και ο καραγκούνης αυτός ο δυστυχισμένος σκλάβος που πήγε εις την Λάρισαν για να ζητήσει από τη μητέρα Πατρίδα, εις ήν τόσους φόρους και φόρον αίματος ακόμη πληρώνει, μέσα εις την παραζάλην, της ανταξίας της νυκτός του Αγίου Βαρθολομαίου εκείνην ημέραν, εις το φονικόν πύρ και τας αγρίας επελάσεις που η μητριά πατρίδα εξέπεμπε ως απάντηση κατά της φωνής των στεναζόντων κάτω από τον βαρύ της αδικίας, της δουλείας και του αποκτηνωτικού καθεστώτος πέλμα, ευρήκε τον αδελφόν του με τον οποίον μια μάνα τους εγαλούχησε, κοινοί πόθοι και ιδανικά τους ελίκνισαν και μαζί είχαν φάγει το πικρό και σκληρό της δυστυχίας και της δουλείας ψωμί, τον αδελφόν του από τον οποίον θα προσεδώκα εις στιγμινήν κινδύνου, δυστυχίας, απελπισίας βοήθειαν, τον ευρήκεν δήμιον, αποτρόπαιον φονέα, όστις εις τα κελεύσματα των αρχόντων της πολιτείας υπείκων τον εξαπέστειλεν άναυλα εις τον Αχέροντα τα κελαινά¹⁸ κύματα δια να μαρτυρήση και εκεί εις τον κάτω κόσμον τον υπέρ των πολιτών και του δικαίου μέριμναν του Ελληνικού Κράτους... Και εάν εις το φτωχό και άθλιο του καραγκούνη χωριό, όπου η οικονομική δουλεία, ο

17. “Δεκανέας Γεώργιος Μπατάλας. Ο τραγικός αδελφός”, στο Γ. Δ. Καρανικόλα, *Κιλέ-λέρ. Με τα επίσημα πρακτικά*, ό. π., 1960, σελ. 175.

18. Κελαινός=μέλας, σκοτεινός, σκούρος.

βάρβαρος ραγιαδισμός και η φοβερωτέρα των αδικιών έχουν στήση το θρόνο τους αν στο χωριό αυτό, εις τον οποίον ποτέ δεν εφώτησεν ο ήλιος της Δικαιοσύνης, της χαράς και της ισονομίας, μια μάννα, στα μαύρα βυθισμένη με μάτια από τα οποία τα δάκρυα έχουν χυθεί και με μυαλό σαλευμένο από την οδύνη, δεν ξέρει ποιόν να πρωτοκλάψη, το σκοτωμένο παιδί της ή τον φονιά του αδελφού του, τον γνιό της. Για τέτοια μικροπράγματα δεν πολυνοιιάζονται εκείνοι που έδωκαν την διαταγή του μακελειού».

Αλλά τα γεγονότα του Κιλελέρ, του Τσουλάρ,¹⁹ της Λαρίσης, όπως και τα γεγονότα της Καρδίτσας, είχαν συνέχεια με τις δύο δίκες που έγιναν στη Λαμία και στην Χαλκίδα. Αντί να είναι το ίδιο το Κράτος κατηγορούμενο, που διέταξε το μακελειό και τους σκοτωμούς, κάθισαν κατηγορούμενοι οι φτωχοί αγρότες, οι οποίοι δεν ζητούσαν τίποτε άλλο παρά λίγη γη και ελευθερία. Και όχι μόνο αυτό μεταφέρθηκαν σιδηροδέσμοι στα δικαστήρια.

Οι δίκες σε Χαλκίδα και Λαμία

Να τι γράφει «η Θεσσαλία» της εποχής: «Οι κρατούμενοι για τας γεωργικές ταραχάς Θεσσαλοί μετεφέρθησαν δεμένοι από Λαρίσης εις Λαμίαν όπου θα δικασθούν. Το πράγμα αναμφιβόλως εκπλήσσει, είναι όμως δυστυχώς αληθές. Εις την υπόθεσιν αυτήν εις την οποίαν δεν υπήρξεν αδικία η οποία να μην ετελέσθη εκ μέρους του Κράτους προς τους γεωργούς, επέπρωτο να τεθή και η κορωνίς. Η δε κορωνίς ήτο το δέσιμο. Τι να είπη τις δια το Κράτος αυτό; Ομοιάζει προς τους θρασυδείλους εκείνους, οι οποίοι όπου πάρουν αέρα δεν υπάρχει επίδειξις κομποροημοσύνης, την οποίαν να μη διαπράξουν. Ούτω και το Κράτος ευρόν τους Θεσσαλούς φιλησύχους και φιλονόμους εκτρέπεται και οργιάζει και αλαζονεύεται».

Η δίκη των Καρδιτσιωτών έγινε στη Χαλκίδα και των αγροτών της περιοχής Βελεστίνου - Λαρίσης στη Λαμία.²⁰ Και στις δύο δίκες οι κατηγορούμενοι αθωώθηκαν. Στη δίκη της Λαμίας κατηγορούμενοι ήταν από τη περιοχή μας και συγκεκριμένα από το Χατζήμυσι, οι Ζήσης Οικονομίδης, Δημήτριος Στεργ. Μπαλάς, Αθανάσιος Θεοχ. Κουτσιαρής, Ζήσης Απ. Ζάρας και από το Γκερλή, οι Κωνσταντίνος Αναγν. Ψάρρας και Αθανάσιος Γ. Μέγγουρας. Μεταξύ των μαρτύρων υπεραπίσεως ήταν από τη περιοχή Βελεστίνου, οι Σπύρος Καραμπέρης, Δημήτριος Μουστάκας, Θρ. Μακρής, Παρίσης Περι-

19. Η σημερινή ονομασία είναι Μελία.

20. Βλ. Γ. Δ. Καρανικόλα, *Κιλελέρ. Με τα επίσημα Πρακτικά των δύο ιστορικών δικών σκοπιμότητος Λαμίας - Χαλκίδος 19-6-1910*. Πρόλογος Γιάννη Κ. Κορδάτου, Αθήνα 1960, σελ. 155-159.

στερόπουλος, Θεόδ. Μακρής, Αχιλλέας Μακρής, Βασίλειος Τζεβελάκος, Παρίσης Πρανάς και Δημήτριος Γιαννακόπουλος. Οι κατηγορούμενοι από τη περιοχή Βελεστίνου - Λαρίσης, ήταν 27 και όλοι τους αθωώθηκαν.

Ο Τάκης Οικονομάκης για τα θύματα του Κιλελέρ

Σχετικό με τα θύματα της Καρδίτσας και του Κιλελέρ, είναι το παρακάτω ποίημα του Τάκη Οικονομάκη,²¹ αργότερα διευθυντή της «Θεσσαλίας».

«Κοιμάστε στον τάφο. Τα νειάτα τ' αγνά
που εμοιάζαν τριαντάφυλλο δροσάτο τ' Απρίλη
μές στου Άδη διαβήκαν τη κρύα σκοτεινιά.
Και τ' άδολα που Ήβης μύρο έπνεαν χείλη
τα μάρανε πάρωρα του Χάρου η πνοή.
Κοιμάστε στον τάφο. Η ωραία σας ζωή
θερίστηκε απ' άγριο κουρσάρου δρεπάνι.
Και τ' άνθη που στο αίμα σας ανάδωσε η Γή
ο μπόγιας κατάρατος στη κόμη φορεί
κομπάζοντας στο έργο του για δόξης στεφάνι.

Τριγύρω ο Απρίλης τα δώρα σκορπά
στους σκλάβους τους κάμπου με σπάταλο χέρι
τα πράσινα στάρια υψώνονται οργυιά
δροσάτα με μύρα παντού πνέει τ' αγέρι.
Γλυκειά η αγάπη ξυπνάει της ζωής
μα σας ώ λεβέντες σας τρώει μαύρο χώμα
το μήνυμα ξένο για σας της αυγής
και το χώμα απ' το αίμα νωπό της σφαγής
η λευτεριά δεν το φίλησε ακόμα.

Κοιμάστε στο τάφο. Βλαστάρια λαμπρά
γεννιάς που ζητάει τα δεσμά να συντρίψει.
Η μνήμη σας κρίνου σκορπάει ευωδιά
και του άγριου σας φόνου κρατώντας τη θλίψη
κατάρρα στους μπόγηδες φωνάζει η καρδιά.

21. Τάκης Οικονομάκης, 1886-1944, “διδάκτωρ της Νομικής αλλά απορροφήθηκε από τη δημοσιογραφία”. Διευθυντής της εφημερίδας Βόλου “Θεσσαλία” από το 1914 έως το 1944. Βλ. Νίτσας Κολιού, *70 σκαλοπάτια... 1932-2002*, Ένωση Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Θεσσαλίας, Στ. Ελλάδα, Ευβοίας, Βόλος 2002, σελ. 177, Νίτσας Κολιού, *Τυπο-φωτο-γραφικό πανόραμα του Βόλου*, τόμ. Α', 1991, σελ. 183-185.

Σ' ωραίον και ευγενή σκοτωθήκατε αγώνα
του αγρότη το δίκαιο ζητώντας.
Λαμπρά λουλούδια στο χώμα σας σκορπάει η Λευτεριά
Κι εμπρός σας οι αιώνες θα κλίνουν το γόνα». ²²

Οι πρώτες απαλλοτριώσεις

Κάτω απ' αυτή τη πίεση και το βάρος της εξέγερσης των αγροτών του Θεσσαλικού κάμπου, έγινε το 1911 η πρώτη απαλλοτρίωση και αποδόθηκαν στους αγρότες του κάμπου, γηγενείς και πρόσφυγες της Ανατολικής Ρωμυλίας, 1.100.000 στρέμματα γής, αφού χρειάστηκε να γίνει τροποποίηση του άρθρου 17 του Συντάγματος που όριζε «*ότι είναι δυνατή η απαλλοτρίωση της ιδιοκτησίας και χάριν δημοσίας ωφελείας, συμπεριλαμβανομένης και της αποκαταστάσεως ακτημόνων καλλιεργητών*». Αποκατάσταση προσφύγων της Ανατολικής Ρωμυλίας έγινε και στη περιοχή Βελεστίνου, στο Μεγάλο Μοναστήρι σε έκταση 34.000 στρεμμάτων και στο Ριζόμυλο σε έκταση 18.000 στρεμμάτων.

Με τη ροή αυτή των γεγονότων, φθάνουμε στη 10ετία 1910-1920, όπου αναπτύσσεται το αγροτικό κίνημα, συντελούνται κοσμογονικά γεγονότα στο Θεσσαλικό κυρίως χώρο, παίρνουν συγκεκριμένη μορφή οι εξεγέρσεις των αγροτών και γίνεται πλέον πιεστικό το πρόβλημα της γεωργικής τους αποκατάστασης. Το Κράτος αναγκάζεται να προχωρήσει σε απαλλοτριώσεις με το Ν. 1702/1917,²³ ο οποίος καθόριζε τη πορεία της απαλλοτρίωσης με αποζημίωση πάντα των γαιοκτημόνων και τον επακολουθήσαντα Ν. 2052/1919. Σ' αυτή τη τόσο ταραχώδη περίοδο είχαμε το Πανελλήνιο Αγροτικό Συνέδριο²⁴ στο Βόλο (9-14 Σεπτεμβρίου 1912) με οργανωτή το Εργα-

22. Δημοσιεύθηκε στην εφημ. "Θεσσαλία", 15 Απριλίου 1910.

23. Χαρακτηριστικά ο Γιάνης Κορδάτος σημειώνει: "Με το νέο αγροτικό νόμο 1917, που κανόνιζε την απαλλοτρίωση της τσιφλικαδικής ιδιοκτησίας ύψος' από αποζημίωση των τσιφλικάδων, ο θεσσαλικός κάμπος βρισκόταν σε οργανισμό. Έγιναν πολλές συσκέψεις μα οι σπουδαιότερες είναι εκείνες που έγιναν στη Λάρισα από το τέλος του 1918. Σε μια τέτοια Πανθεσσαλική αγροτική σύσκεψη που έγινε στις 3 του Δεκεμβρίου 1918, πήραν μέρος οι σπουδαιότερες θεσσαλικές οργανώσεις, παρεβρέθησαν εβδομηνταπέντε αντιπρόσωποι. Εισηγητής ήταν ο Ι. Οικονομίδης. "Κάλεσα, είτε, την παρούσαν σύσκεψη, γιατί σύμφωνα με τον αγροτικό νόμο, απαιτείται να καταρισθούν νομίμως αγροτικοί συνεταιρισμοί σ' όλα τα χωριά, στους οποίους θα παραχωρηθούν τσιφλίκια...", Ιστορία του Αγροτικού κινήματος στην Ελλάδα, εισαγωγή-επιμέλεια Μ. Παπαϊωάννου, Αθήνα 1973, σελ. 131.

24. Βλ. Γιάννη Μαυγογιάννη, "Πτυχές του Αγροτικού ζητήματος...", ό. π., σελ. 115. Νίκας Κολιού, *Εργατικό Κέντρο Βόλου και η εφημερίδα "Εργάτης"*, εκδ. Οδυσσέα, Αθήνα 1988.

τικό Κέντρο του Βόλου, όπου ο Αλέξ. Βαμβέτσος αλλά και οι Σοφοκλής Τριανταφυλλίδης, Αλέξανδρος Παπαναστασίου, Ανδ. Μιχαλακόπουλος, Δημ. Σαράτσης, Κ. Ζάχος, κ. α. καυτηρίασαν την αναποφασιστικότητα του Κράτους να προχωρήσει σε απαλλοτριώσεις και την ολιγωρία που επιδείκνυε στο θέμα αυτό. Από τη πλευρά των τσιφλικούχων οι Δημ. Τσοποτός και Κων. Ζωγράφος μίλησαν *«για καταστροφή της Εθνικής Οικονομίας σε περίπτωση διαλύσεως των τσιφλικιών»*. Το 1914 γίνεται ο νόμος για την ίδρυση των Συνεταιρισμών, ενώ προηγήθηκε η ίδρυση του Θεσσαλικού Γεωργικού Ταμείου, που αφορούσε κυρίως τα Στεφανοβίκεια κτήματα.

Σ' αυτή τη περίοδο 1910-1920, στο Βελεστίνο και την περιοχή του οι ζυμώσεις για τη συσπείρωση των αγροτών μέσω Συλλόγων ή Συνεταιρισμών γίνεται πλέον έντονη. Οι φίλοι των αγροτών πολλαπλασιάζονται στα αστικά κέντρα και η περιοχή μας γίνεται το κέντρο έντονου προβληματισμού, με συγκεντρώσεις, πύρινους υπέρ των αγροτών λόγους, διαμαρτυρίες για τη καθυστέρηση της απαλλοτριώσεως και συμμετοχή στο αγροτικό κίνημα όλων σχεδόν των κολλήγων της περιοχής.

Τότε έχουμε τα συλλαλητήρια στο Βελεστίνο και το Γκερλή. Το συλλαλητήριο στο Γκερλή έγινε στις 2 Μαρτίου 1911 κατά της επιβληθείσης δεκάτης (φορολογία επί της παραγωγής), ενεκρίθη ψήφισμα και ορίσθηκε επιτροπή για ενέργειες στην Αθήνα, που την απετέλεσαν οι Ιωάν. Αλεξανδρής, Νάκας, Μακεδών, Λιάρος και Αντζούρης.

Επιστολή Βελεστινιώτη

Συλλαλητήριο κατά της «δεκάτης» γίνεται και στο Βελεστίνο, ενώ στο φύλλο της «Θεσσαλίας» της 28ης Φεβρουαρίου 1911 δημοσιεύεται η παρακάτω ανταπόκριση από το Βελεστίνο του δημογγραμματέως Γεωργίου Ι. Νασίκα: *«Αιμβάνω την τιμήν να γνωρίσω υμίν Κύριε Διευθυντά, ότι καθ' άς έχον πληροφορίας παρά των γεωργών, Ιερέων, κτηματιών, εν γένει παρ' όλων των προκρίτων περιφερείας Δήμου Φερών επί του σπουδαιοτάτου ζητήματος του φόρου της δεκάτης. Ούτοι άπαντες είναι κεκηρυγμένοι κατά του φόρου τούτου όστις είναι ο επαχθέστερος και ο ατιμοτικώτερος και των φόρων εκείνων επί Τουρκοκρατίας τους οποίους επλήρωναν οι υπόδουλοι πρόγονοι ημών. Όθεν παρακαλώ υμάς ίνα ευαρεστούμενοι δημοσιεύτηκε εν τη εφημερίδι υμών την γνώμην ταύτην και καταπολεμήσετε παντί τρόπω την επιψηφισιν του νόμου τούτου, όστις σημαντικώς θέλει βλάψει το τε συμφέρον και την πρόοδον της ιδιαιτέρας πατρίδος»*.

Ο Γεωργικός Σύλλογος Βελεστίνου

Στην πρώτη επέτειο του Κιλελέρ διοργανώθηκε εκδήλωση από τον Γεωργικόν Σύλλογον Βελεστίνου²⁵ και δίπλα στο κενοτάφιο στήθηκε στήλη, που έγραφε *«Προμάχοις υπέρ της Αγροτικής ιδέας, ο Γεωργικός Σύλλογος Φερών, 6 Μαρτίου 1911»*. Στην εκδήλωση αυτή παρέστησαν εκτός των άλλων ο πρόεδρος του Γεωργικού Συνδέσμου Φερών Αντ. Ζάρρας, ιατρός και ο δήμαρχος Γκερλή Ζουζούκης ενώ μίλησαν ο Αντ. Ζάρρας, ο εκ Γκερλή δικηγόρος Οικονομίδης και ο δικηγόρος Σοφ. Τριανταφυλλίδης.

Την ίδια χρονιά το 1911 είχαμε επίσης διαμαρτυρία των αγροτών του Στεφανοβικείου, που αποκλείστηκαν της απαλλοτριώσεως με το αιτιολογικό ότι έγιναν καλλιεργητές μετά το 1906. Και μέσα στη παραζάλη των καθημερινών σχεδόν αγροτικών εκδηλώσεων σε όλο το Θεσσαλικό χώρο με στόχο τη γρήγορη εφαρμογή της απαλλοτριώσεως κυκλοφορούσαν οι θυμώσοφοι της αγροτιάς τους αυτοσχέδιους στίχους τους, όπως *«Ω γυιοί της Φεραίας Γής, ξεσηκωθείτε. Οι γογγυσμοί των δούλων σπαράζουν τη καρδιά μας. Ο απόηχος του Κιλελέρ τα σωθικά μας σκίζει, φλογίζουν οι ψυχές, γι' απαλλαγή των σκλάβων, αγωνισθήτε»*. Και το άλλο *«Το αίμα σας το φτωχικό μα τίμιο, που πότισε το χώμα το Θεσσαλικό ανώφελα δεν χύθηκε. Κάποιο λουλούδι της ελευθερίας φύτρωσε, που γρήγορα τους κλώνους του θ' απλώσει στους ίσκιους του να ξαποστάσετε»*.

Η δράση Αλεξ. Μέρου και Γιαννακού Οικονομίδα

Σ' αυτή τη περίοδο και μέχρι το 1925 οπότε ολοκληρώθηκε η απαλλοτρίωση των τσιφλικιών και παραδόθηκαν οι κλήροι στους κολλήγους κάνουν την εμφάνισή τους στο Βελεστίνo και την περιοχή του οι πρωταγωνιστές του Αγροτικού Κινήματος ο Αλέξανδρος Μέρος²⁶ και ο Γιαννακός

25. Στο φύλλο 5 Μαρτίου 1911 της εφημ. "Πρωία" Λαρίσης δημοσιεύεται η παρακάτω ανακοίνωση και με τίτλο *"Η Αγροτική Ιδέα-Μνημόσυνο υπέρ των πεσόντων"*. *"Ο Γεωργικός Σύλλογος Φερών (Βελεστίνου) την 6 Μαρτίου 1911 ημέραν Κυριακήν και ώραν 11 π.μ. θέλει τελήσει εν τω Σιδ. Σταθμώ Κιλελέρ του Δήμου Αρμενίου Θρησκευτικών μνημόσυνον των κατά την 6ην Μαρτίου παρελθ. έτους 1910 πεσόντων, χάριν της αγροτικής ιδέας, γεωργών. Παρακαλούνται όθεν οι διάφοροι Σύλλογοι και τα Σωματεία και οι Βουλευταί της Θεσσαλίας και οι τιμώντες την ιδέαν, χάριν της οποίας εθυσιάσθησαν οι πεσόντες, όπως τιμήσωσι τούτο δια της παρουσίας των"*. Αναφέρεται από τον Γ. Δ. Καρανικόλα, Κιλελέρ. Συμβολή στην ιστορία του Ελληνικού Αγροτικού Κινήματος, Β' έκδ. 1975, σελ. 228-229.

26. Για τον Αλέξανδρο Μέρο, (1890-1964), ενδεικτικά βλ. Νίτσας Κολιού, *Τυπο-φωτο-γραφικό Πανόραμα του Βόλου*, τόμ. 1, 1991, σελ. 271-308, Γιάννη Μουγογιάννη, *"Πτυχές του Αγροτικού κινήματος στη Θεσσαλία..."*, ό. π., 1985, Δημήτρη Ν. Παντελοδήμου, *Αλέξανδρος Μέρος, 1890-1964. Ο δημοσιογράφος, ο πολιτικός, ο ιδεολόγος αγωνιστής*, Βόλος 1995.

Οικονομίδης. Μαζί τους από το Βελεστίνο και ο Ζήσης Γιαννακόπουλος μια ανήσυχη φυσιογνωμία, που πρωτοστάτησε στους αγώνες των αγροτών, συμμετείχε σε όλες τις εκδηλώσεις της Πανθεσσαλικής Ένωσης και υπήρξε από τους πρώτους που πάλαψαν για να γίνει ιδιοκτησία των κολλήγων η γη που αυτοί καλλιεργούσαν. Κοντά σ' αυτούς ο γιατρός Ζάρρας που διετέλεσε και Πρόεδρος του Αγροτικού Συνδέσμου Βελεστίνου, ο δήμαρχος Στέργιος Ντόντος και ο Δημ. Κουντούρης από τους πρώτους υπερμάχους της αγροτικής ιδέας και αργότερα βουλευτής και λίγο μετέπειτα ο Αποστ. Σίγουρας, ο Χρ. Αγγελής, ο Αχιλλ. Μακρής, ο Μιλτ. Μακρής και άλλοι. Στον Άγιο Γεώργιο Φερών, εκτός από τον Γιαννακό Οικονομίδη, οι παλαιοί κολλήγοι Αντ. Αϋφαντής, Νικ. Μαργαριτόπουλος, Βασ. Πρασάς, Θωμάς Παναγιωτόπουλος και επίσης ο αγροτιστής Νίκος Παπαδανιήλ. Στο Ριζόμυλο την ίδια εποχή είχαμε έντονο υπέρ των αγροτών αγώνα με πρωταγωνιστές τον Στάμο Ρομφαία, τον Δημήτρη Θεοχαρίδη και τον Γιοβάνη Μπαλγκουρανίδη. Στη Χλόη τους Ιωάννη Παπακυριαζή, τον Συρταδιώτη, τον Πατσαούρα και τον Καραβασίλη.

Πιο κάτω στο Στεφανοβίκειο οι κολλήγοι Αθανάσιος Καραμπέρης, Περιοτερόπουλος, Δημ. Μπαλλάς, Αθαν. Κουτσιαρής, Ζήσης Ζάρρας, Ζ. Οικονομίδης, Κέμος κ. α. πρωταγωνιστούσαν στις εξεγέρσεις και στα συλλαλητήρια της Λαρίσης, του Γκερλή και άλλων κέντρων του κάμπου. Στο Στεφανοβίκειο σημειώνεται το 1920 η καθολική εξέγερση των κατοίκων για το ζήτημα της απόληψης της σοδειάς εναντίον του Τούρκου ιδιοκτήτη και όλο το χωριό με όπλα, τσεκούρια και σπαθιά, αντιτάχθηκε στην εμφάνιση του στρατιωτικού αποσπάσματος, το οποίο αναγκάστηκε να αποσυρθεί.²⁷

Από το έτος 1910 υπήρχε συγκροτημένος ο πρώτος Συνεταιρισμός στη περιοχή μας, του Αρμενίου και με το Ν. 602/1914 άρχισε η ίδρυση και άλλων συνεταιρισμών στα άλλα χωριά της περιοχής μας. Στο Ριζόμυλο το 1916, στο Σέσκλο το 1928, στο Βελεστίνο το 1926 και στη συνέχεια πολύ αργότερα, στο Αερινό το 1934, στο Μικρό Περιβολάκι το 1935, στον Άγιο Γεώργιο Φερών το 1936, στη Κοκκίνα το 1938, στο Περίβλεπτο το 1938, στον Άγιο Δημήτριο το 1938, στη Χλόη το 1939 και μόλις το 1944 στο Στεφανοβίκειο παρά τους αγώνες και τις προωθημένες θέσεις των κατοίκων του στο αγροτικό κίνημα.

27. Βλ. σχετικά στο ανέκδοτο χειρόγραφο του Αλεξ. Μέρου, που δημοσίευσε ο Γιάννης Μουγογιάννης, "Πτυχές του Αγροτικού Κινήματος...", ό. π., σελ. 122.

Ο πρώτος Συνεταιρισμός

Όπως παραπάνω είπαμε, ο πρώτος Συνεταιρισμός στο κάμπο Βελεστί-νου - Λαρίσης, είχε ιδρυθεί στο Γκερλή (Αρμένιο) το έτος 1910 και απαρτιζόταν από ακτήμονες. Πρώτος πρόεδρος του συνεταιρισμού ήταν ο Ζήσης Λάππας, ενώ πρωτοστάτησαν για την αποκατάσταση των ακτημόνων οι Δημ. Ψάρρας, Αθαν. Μέγγουρας, Ζήσης Σακελλάρης, Κων. Οικονόμου, Θεόδ. Μουστέλης, Αθαν. Γερόπουλος, Νικ. Μπανταβάνος, Απóst. Κολοβός, Ιωάννης Φούγγος, Δημ. Φούγγος, Περικλής Λάππας κ.α. Χαρακτηριστικό της πλεονεξίας των γαιοκτημόνων, είναι η περίπτωση του κολήγα Θεοδώρου Τζίκα που εργαζόταν στο γαιοκτήμονα Ζουζούκη και ο οποίος αγόρασε με χρήματα του αφεντικού του ένα όπλο (γκρά). Στα αλώνια, όπου κάθε χρόνο γινόταν ο λογαριασμός του έτους, το αφεντικό χρέωνε στον υποτακτικό του Θ. Τζίκα και τον γκρά. Τον πλήρωσε 5-6 φορές, έως ότου, όταν την επόμενη χρονιά το αφεντικό χρέωσε πάλι τον γκρά, βγήκε ο Τζίκας στο αλώνι και φώναξε «Έ... χωριανοί τον γκρά δεν τον θέλω πια» και τον έσπασε μπροστά στους συγχωριανούς του ώστε να απαλλαγεί από τη κάθε χρόνο πληρωμή του.

Το περιστατικό αυτό με τον γκρά είναι αληθινό, μου το αφηγήθηκαν οι γέροι του χωριού που το έζησαν και είναι χαρακτηριστικό της σκληρής εκμετάλλευσης των κολλήγων από τους τσιφλικάδες. Σήμερα τους απογόνους του Θεοδώρου Τζίκα, που ζούν στο Αρμένιο, τους αποκαλούν οι συγχωριανοί τους με το παρατσούκλι «γκράς» συνεπεία του παραπάνω περιστατικού.

Επίσης ένα άλλο περιστατικό χαρακτηριστικό της πλεονεξίας των γαιοκτημόνων είναι και το παρακάτω, αληθινό πέρα για πέρα. Οι ακτήμονες του χωριού, που δούλευαν τους αγρούς των γαιοκτημόνων επί μορτή, κατόρθωσαν να συγκεντρώσουν με σκληρή οικονομία χρήματα και αγόρασαν για λογαριασμό του συνεταιρισμού τους (που τον είχαν ιδρύσει από το 1910) μια αλωνιστική μηχανή, ώστε να έχουν κάποιο επί πλέον έσοδο. Αυτό όμως ήταν καταστρεπτικό για το αφεντικό τους Ζουζούκη, ο οποίος είχε το μονοπώλιο στα αλώνια της σοδειάς. Γι' αυτό δεν χάρηκαν οι ακτήμονες καθόλου τη μηχανή τους, αφού ο Ζουζούκης έστειλε μπράβους και την έκαψαν, για να μείνουν σ' αυτούς τα χρέη και η πίκρα ότι δεν θα μπορούσαν να έχουν στον ήλιο μοίρα.

Γιαννακός Οικονομίδης - ο αγωνιστής

Σ' αυτή λοιπόν τη περίοδο, την τόσο ταραχώδη και σημαντική για τις εξελίξεις στον αγροτικό τομέα ξεδιπλώθηκε η φυσιογνωμία του αγροτιστή

από τον Άγιον Γεώργιον Φερών Γιαννακού Οικονομίδη²⁸. Τίμιος, επιβλητικός στην εμφάνιση, με οντότητα και κύρος στο κόσμο της αγροτιάς, επεξεύτει την δραστηριότητά του σε όλο το Θεσσαλικό χώρο. Μαζί με τον Αλέκο Μέρο, που προσέφερε αναντίρρηση παρά πολλά στο αγροτικό κίνημα και ήταν από τους πρωταγωνιστές του και πολλές φορές μονάρχος του ο Γιαννακός Οικονομίδης περιόδευε τα χωριά, ξεσήκωνε τους κολήγους και με θερμά λόγια, διακήρυττε την απόφασή τους να αγωνισθούν. Τους καλούσε και γινόταν πιστευτός με την σταράτη και ανεπιτήδευκτη φωνή του κολήγα την υποχρέωση που είχαν όλοι. Τους τόνιζε να δραστηριοποιηθούν, να αποτινάξουν τα δεσμά του τσιφλικά, να γίνουν αφεντικά στη γή που αυτοί καλλιεργούσαν. Φροντίδα του να επιστευθούν οι διαδικασίες για τις απαλλοτριώσεις και να παραδοθούν γρήγορα τα χωράφια στους κολήγους.

Το πέραςμα του Γιαννακού Οικονομίδη στάθηκε σημαδιακό για τις μετέπειτα εξελίξεις και είναι κρίμα που αυτή η μορφή δεν έχει τιμηθεί ακόμα. Ο ίδιος ήταν πρόεδρος της συσταθείσης το 1919 «Πανθεσσαλικής Αγροτικής Ένωσης»²⁹, η οποία τότε ήταν το μοναδικό όργανο προώθησης της απαλλοτριώσεως και ο ίδιος πρωτοστάτησε στη διανομή των τσιφλικιών. Ήταν ο κύριος ομιλητής σε Πανθεσσαλικές συγκεντρώσεις στη Λάρισα, στο Βελεστίνο και στη Καρδίτσα. Πρόεδρος όλων των συνελεύσεων της Πανθεσσαλικής Ένωσης, με ενεργό συμμετοχή σε όλες τις εκδηλώσεις των αγροτών. Στις περιόδους του στα χωριά του κάμπου, γινόταν αντικείμενο θαυμασμού και λατρείας και το πέραςμά του δυνάμωνε κάθε φορά το κίνημα, όπου έφθασε στη δικαίωσή του με τις εν συνεχεία απαλλοτριώσεις και τη διανομή των αγρών στους κολήγους. Αλλά και στο διάστημα των συνεδριάσεων των Επιτροπών Απαλλοτριώσεων, αντιπροσώπευε τους αγρότες και έδινε μάχες για να περιληφθούν μεγαλύτερες εκτάσεις για διανομή στους ακτήμονες. Ο ίδιος ως μικροϊδιοκτήτης δεν καταδέχθηκε να πάρει ούτε στρέμμα από τις απαλλοτριωθείσες εκτάσεις του χωριού του, για να μη κατηγορηθεί σαν ιδιοτελής.

Στο αγροτικό συλλαλητήριό του Βελεστίνου, το έτος 1920, ο Γιαννακός Οικονομίδης ήταν μαζί με τον Μέρο από τους κυριότερους ομιλητές και στο ψήφισμα του συλλαλητηρίου ζητούσαν: Να εξαλειφθεί η δουλοπαροικία, που εξακολουθούσε και τότε να πλήττει την ύπαιθρο· να γίνει γρήγορη εφαρμογή του αγροτικού νόμου που είχε τότε ψηφισθεί· να γίνει σύσταση αγροτικής τραπεζίς· να ληφθούν μέτρα για την υγεία των αγροτών και κυρίως για την ελονοσία, που τότε θέριζε τους αγρότες του κάμπου· να

28. Βλ. στο παράρτημα φωτογραφία του Γιαννακού Οικονομίδη σε μεγάλη ηλικία.

29. Βλ. Γιάννη Μουγογιάννη, *Η Πανθεσσαλική Αγροτική Ένωση 1919-1925*, Βόλος, Εταιρεία Θεσσαλικών Ερευνών, 1990, σελ. 19.

γίνει κατασκευή δρόμων και ίδρυση σχολείων και για τα μικρότερα χωριά.

Το 1919 έρχεται στο Βελεστίνο ο τότε Υπουργός Γεωργίας Γεώργιος Καφαντάρης τον οποίον προσφωνεί ο Γιαννακός Οικονομίδης, ο οποίος εκτός των άλλων τόνισε: «Ο Ρήγας, είπε, εγώ έσπειρα και θα έλθουν να θερίσουν τον σπόρον μου. Και τον σπόρον αυτόν, ο μεν πρόεδρος της Κυβερνήσεως θερίζει στο Παρίσι απελευθερώνων τους σκλάβους αδελφούς μας, ο δε Υπουργός Γεωργίας εις τον Θεσσαλικόν κάμπον δια να δώσει την ελευθερίαν στους κολλήγους, τους πατριώτες του Ρήγα, οίτινες δεν έπρεπε να είναι σκλάβοι». Ακολούθως τόνισε «ότι η διετία δια την απαλλοτριώσιν είναι μακρύ διάστημα και ότι οι τσιφλικούχοι θα τυραννήσουν τους κολλήγους» και ζήτησε «να γίνει συντομώτερα η απαλλοτριώση και να γίνουν τα υδραυλικά για να σωθή ο κάμπος από τις πλημμύρες». Ο Γιάννης Κορδάτος γράφει γι' αυτόν: «Ο Γιαννακός Οικονομίδης που ήταν επίτιμος πρόεδρος των Γεωργικών Συνεταιρισμών, δεν ήταν όργανο του Βενιζελισμού. Ήταν ένας αγρότης με μικροαστικές αντιλήψεις, αλλά στάθηκε τίμιος. Δεν ήταν έμπορος του αγροτισμού. Ότι έλεγε, το πίστευε... Νοικοκύρης ο ίδιος ήταν κολλημένος στην ιδέα της μικροϊδιοκτησίας. Πιο πέρα δεν πήγαινε. Ούτε επαναστάσεις ήθελε ούτε επαναστατικά κηρύγματα. Ο αγροτισμός του πλησίαζε πολύ τον μικροαστικό σοσιαλισμό»³⁰.

Ο Γιάννης Μουγογιάννης³¹, γράφει για τον Οικονομίδη «πως ήταν ένας δραστήριος αγρότης από το Βελεστίνο» και εκθειάζει τις ενέργειές του σε όλες τις συνελεύσεις της παραπάνω Ένωσης. Από τα πρακτικά συνεδριάσεων μάλιστα της «Πανθεσσαλικής Ένωσης», που έρχονται στο φώς με το βιβλίο του Γ. Μουγογιάννη, αποδεικνύεται πόσο σημαντική ήταν η συμβολή του Οικονομίδη στο θέμα των απαλλοτριώσεων και η προσφορά του στο όλο αγροτικό κίνημα. Επαίνους για τον Οικονομίδη έγραψε πολλές φορές και ο Αλ. Μέρος³², ο οποίος σημειώνει γι' αυτόν «ότι ήταν χωρικός τίμιος και απαραίτητος για τους αγώνες για τις απαλλοτριώσεις» και σε άλλο σημείο,

30. Γιάνη Κορδάτου, *Ιστορία της Νεώτερης Ελλάδος 1900-1924*, τόμ. 5, Αθήνα 1958, σελ. 517.

31. Γιάννη Μουγογιάννη, *Η Πανθεσσαλική Αγροτική Ένωση 1919-1925*, Βόλος 1990, σελ. 17 κ. εξ.

32. Ο Αλεξ. Μέρος γράφει για τον Γιαννακό Οικονομίδη στο χειρόγραφο του: «Μόλις μερικούς μήνες μετά την έκδοσή του (1916), εστρεώθη ο "Ταχυδρόμος", έβαλα πλώρη για την πραγματοποίηση της απαλλοτριώσεως. Βρίσκω τον μαρμαριαννακό τον Οικονομίδη από το Βελεστίνο - τον είχα γνωρίσει στα 1910 - τον τονίζω την ανάγκη των αγώνων, τον πείθω και τραβάμε μπροστά. Μέσω του Οικονομίδη, απαραίτητον γιατί ήταν χωρικός και τίμιος, καλείται μια σύσκεψις στη Λάρισα... Για τη σύσταση του εκτιμητικού δικαστηρίου, χρειάζονταν και αντιπρόσωποι του Συνεταιρισμού. Θυμάμαι ότι αντί δικηγόρου, βάλαμε το Γιαννακό Οικονομίδη". Βλ. Γιάννη Μπουγογιάννη, "Πτυχές του Αγροτικού ζητήματος στη Θεσσαλία. Και μια ανέκδοτη μαρτυρία του Αλεξ. Μέρου", *Αρχείο Θεσσαλικών Μελετών*, τόμ. Ζ', Βόλος 1985, σελ. 121-123.

ότι για τη σύσταση εκτιμητικού δικαστηρίου για τις απαλλοτριώσεις χρειάζονταν και αντιπρόσωποι του συνεταιρισμού. «Θυμάμαι, γράφει ο Μέρος, ότι αντί για δικηγόρο βάλαμε τον Γιαννακό Οικονομίδη».

Μαρτυρία για τον Γιαννακό Οικονομίδη

Ο Νικ. Θεοδωρόπουλος καταγόμενος από τον Αγ. Γεώργιο Φερών και διαμένων τώρα στο Βόλο, συνταξιούχος Ταμειακός, αφηγείται περιστατικό για τον Γιαννακό Οικονομίδη: «Το 1929 έγινε το Γ' Αγροτικό Συνέδριο Θεσσαλονίκης. Εγώ τότε ήμουν νέος υπάλληλος του Ταμείου Θεσσαλονίκης. Την παραμονή του Συνεδρίου βλέπω τον Μπάριμπα Γιαννακό και τον Αλεξ. Μέρο να εμφανίζονται στο Ταμείο και να μου προτείνουν να παραστώ στο συνέδριο. Είχα μια μικρή προσφορά στον αγώνα των εκλογών του 1928 για την εκλογή του Μέρου. Τους λέγω, τι συνέδριο, εγώ τώρα είμαι δημόσιος υπάλληλος. Τι σε νοιάζει εσένα γι' αυτό μου λέγει ο Μπάριμπα Γιαννακός και απευθύνεται στον διευθυντή του Ταμείου, τον οποίον ε γνώριζε από το Βόλο, που είχε προϋπηρετήσει. Στο συνέδριο αυτό μεταξύ 300 περίπου συνέδρων από όλα τα μέρη της Ελλάδος ήταν και προσωπικότητες, Φίλ. Δραγούμης, Θ. Χαβίνης, Απ. Παγκούτσος, Ι. Χατζηγιάννης, Ματούσης, Ανθρακόπουλος, Σοφιανόπουλος και φυσικά ο Αλ. Μέρος. Εκεί λοιπόν θυμήθηκα το ρητόν Ουδείς εν τη αυτού Πατρίδι δεκτός.

Διότι ενώ ο Οικονομίδης στο χωριό του εξετιμάτο μεν και του ζητούσαν τη γνώμη για πολλά πράγματα, κανείς όμως δεν εφαντάζετο την αξίαν του και την εκτίμηση που είχε στον έξω κόσμο και μάλιστα σε ένα συνέδριο με τέτοιες προσωπικότητες. Η υποδοχή που του έγινε δεν περιγράφεται και αμέσως δια βοής ανακηρύσσεται πρόεδρος του Συνεδρίου. Για να είμαι ειλικρινής την ώρα εκείνη έγινα και εγώ «Θωμάς» και είπα μέσα μου, Έ, τώρα θα τα κάνει θάλασσα, αλλά διαψεύσθηκα. Ο Μπάριμπα Γιαννακός Οικονομίδης τα είχε σπουδάσει καλά αυτά, δι' αυτό άρχισε ως εξής, "Εκ μέρους των πατριωτών του πρωτοψάλτου της Ελληνικής Ελευθερίας Ρήγα Φεραίου χαιρετίζω το συνέδριο". Και αφού εξιστόρησε όλους τους αγώνες του από το 1909 μέχρι το 1925, που έγιναν οι απαλλοτριώσεις, κατέληγε στο ότι αυτοί οι αγώνες του απέβλεπαν μόνο στη βελτίωση των όρων ζωής των σκλάβων της γης διότι δια τον εαυτόν του δεν απέβλεπεν ποτέ σε τίποτε, αφού με τη δουλειά του είχε αποκατασταθεί πολύ καλά. Είχε αποκτήσει πολλά ποτιστικά στο Βελεστίνο και αρκετά εξωχώραφα στον Αγ. Γεώργιο και είχε για πολλά χρόνια αναλάβει την τροφοδοσία των εργατών των μεταλλείων Τσαγκλή του Αποστολίδη».

Η εφημ. «Ταχυδρόμος» για τον Γιαννακό Οικονομίδη

Για το θάνατο του Γιαννακού Οικονομίδη, στις 2 Μαΐου 1938, γράφει ο «Ταχυδρόμος» Βόλου στο φύλλο της 3ης Μαΐου 1938: «Ο Οικονομίδης ήταν γνωστότατος εις ολόκληρον την Θεσσαλίαν δια την ενεργόν ανάμιξίν του εις την αγροτικήν κίνησιν από το έτος 1909 και εντεύθεν, ως και δια το ακέραιον αυτού χαρακτήρα, ένεκα του οποίου απήλανε ιδιαίτερας όλως εκτιμήσεως. Κατά την έντασιν του αγροτικού αγώνος προς απελευθέρωσιν των κολλήγων υπήρξεν εκ των ιδρυτών της «Πανθεσσαλικής Αγροτικής Ενώσεως» και διετέλεσε πρόεδρος αυτής, πολλές εις τον αγροτικόν κόσμον παρασχών υπηρεσίας. Ήτο επί πλέον πρότυπον οικογενειάρχου και εκ των καλλιτέρων της περιφερείας του παραγωγών, καίτοι δε δια όκνον, σκληράς και εντίμου εργασίας και οικονομίας ηδυνήθη να ευημερήση υπό οικονομικήν έποψιν, εν τούτοις ουδόλως μετέβαλε την ζωήν του η οποία παρέμεινε απλή και αυστηρώς αγροτική. Από πάσης απόψεως δύναται να λεχθή ότι ο Γιαννακός Οικονομίδης ήτο ο αντιπροσωπευτικώτερος τύπος του χωρικού του Θεσσαλικού κάμπου.

Η κηδεία του εγένετο χθές, περί ώραν 3ην απογευματινήν παρακολουθούντων όλων των χωρικών Αγίου Γεωργίου σύν γυναιξί και τέκνοις. Διότι ο θάνατός του δεν είχε γνωσθεί και πέραν του Βελεστίνου δεν ηδυνήθησαν να παρευρεθώσι και χωρικοί εξ άλλων περιφερειών. Τον νεκρόν απεχαιρέτησαν δια συγκινητικών εκφράσεων, εξάραναθ-ες την πολύτιμον αυτού δράσιν υπέρ της αγροτικής ιδίας, ο κ. Αλέξ. Μέρος, ο κ. Ζήσης Γιαννακόπουλος και ο κ. Νικ. Μαργαριτόπουλος όστις και κατέθεσε εκ μέρους του γεωργικού συνεταιρισμού ωραιότατον στέφανον από ανοιξιότικα λουλούδια. Κατά την κηδείαν ο Ιερός Κλήρος αντιπροσωπεύθη υπό 5 Ιερέων. Η συγκίνησις δια τον θάνατον του Γιαννακού Οικονομίδη ενός εκ των κυριότερων αγωνιστών της αγροτικής ιδέας είναι γενική εις την περιφέρειαν Βελεστίνου και σήμερα, ότε θα γνωσθή ευρύτερον η θλιβερά είδησις θα εξαπλωθή εις ολόκληρον την Θεσσαλίαν. Από χθές ήρχισεν από του πλησιεστέρους συνεταιρισμούς η αποστολή ψηφισμάτων δια των οποίων οι αγρόται εκφράζουν την θλίψιν των προς τους υιούς του αειμνήστου Μπαρμπαγιαννακού».

Και στο φύλλον της 4ης Μαΐου 1938 γράφει ο «Ταχυδρόμος» του Βόλου: «Το αγροτικόν πένθος δια τον Ιωάν. Οικονομίδην. Το άγγελμά του θανάτου του αλχημονήτου Γιαννακού Οικονομίδη ηκούσθη εκ μέρους ολόκληρου του αγροτικού κόσμου της Θεσσαλίας μετά θλίψεως βαθυντάτης. Το όνομα Οικονομίδης, ήτο παντού γνωστόν και εσήμαινεν τον έντιμον, και ευθύν χαρακτήρα και τον αγρόν και ανιδιοτελή αγωνιστήν. Επάλαισεν όσον ολίγοι δια να προστατεύση, αρχικώς τα συμφέροντα του χωριού - πρόκειται περί του Αγίου Γεωργίου Βελεστίνου - και ακολούθως αναμιχθείς εις την

αγροτικήν κίνησιν χωρίς ο ίδιος να αποβλέπη εις την απόκτησιν κλήρου, διότι είχε καταστή εις το μεταξύ μικροϊδιοκτήτης, έδειξε σταθερότητα εις τας ιδέας του και συνέβαλε και αυτός τόσον εις την λύσιν του αγροτικού ζητήματος, όσον και δια να λάβη πολιτικών χαρακτήρα η αγροτική κίνησις την οποίαν άλλοι ακολούθως έβλαψαν θανασίμως με τας αρριβιστικάς των τάσεις.

Είναι γνωστοί αυτοί, οι αρριβισταί δηλαδή, όπως είναι γνωστός και ο σταθερός χαρακτήρα του Οικονομίδη, ο οποίος ήτο ένας βράχος της αρετής και του καθήκοντος. Εις την αγροτικήν κίνησιν ανεμύχθη από το έτος 1910, μετά του Βαλκανικών πολέμων, συνειργάσθη με άλλα έντιμα και αγνά στοιχεία δια την αναζωογόνησιν της αγροτικής ιδέας. Εις το 1919 συμπληθείσης της «Πανθεσσαλικής Αγροτικής Ενώσεως» εγένετο πρόεδρος αυτής, προήδρευε κατά κανόνα εις όλα τα αγροτικά συνέδρια, μετέσχε δε εν τέλει και εις την πολιτικήν κίνησιν του αγροτισμού, λαβών ως υποψήφιος, σημαντικόν αριθμόν ψήφων και επιδείξας, όπως και κατά το παρελθόν, στάσιν εντιμωτάτην. Αι υπηρεσίαι του προς τον αγροτικόν κόσμον της Θεσσαλίας δεν ήτο δυνατόν να λησμονηθούν και δι' αυτό ο θάνατός του προεκάλεσεν ειλικρινές πένθος εις ολόκληρον τον Θεσσαλικόν κόσμον. Πολλοί γεωργικοί συνεταιρισμοί απηύθυναν ήδη συλλυπητήρια ψηφίσματα προς την οικογένειαν αυτού εις Άγιον Γεώργιον Βελεστίνου».

Ο Γιαννακός Οικονομίδης που πέθανε σε ηλικία 70 ετών, ήταν ο αγροτιστής με τη θαρραλέα σκέψη, την ακαταπόνητη εργασία, το φλογισμένο πάθος για αποκατάσταση των κολλήγων. Έζησε και είδε τα όνειρά του να εκπληρώνονται με τη δικαίωση των αγώνων των αγροτών, ως προς τη γεωργική τους αποκατάσταση, χωρίς όμως να έλθει και η οικονομική τους απελευθέρωση.

Ο αγροτιστής Αλέξανδρος Μέρος

Θα ήταν όμως παράλειψη, στη σύντομη αυτή αναφορά στην ιστορία του αγροτικού κινήματος στη περιοχή μας, να μην αναφέρουμε και τη σημαντική προσφορά του αγροτιστή Αλ. Μέρου³³, αργότερα διευθυντού του «Ταχυδρόμου» διατελέσαντος και βουλευτού. Χρωστάει πολλά ο αγροτικός κόσμος σ' αυτόν. Να πως δέχθηκε το άγγελμα του θανάτου του ο αγροτικός κόσμος, τον Οκτώβριο του 1964, με σημείωμα του γραφόντος στον «Ταχυδρόμο» της εποχής.

33. Βλ. Δημ. Ν. Παντελοδήμου, *Αλέξανδρος Μέρος, 1890-1964. Ο δημοσιογράφος, ο πολιτικός, ο ιδεολόγος αγωνιστής*, Βόλος 1995.

«Ο θάνατος του Αλεξ. Μέρον έπληξε περισσότερο από κάθε άλλον την μεγάλη αγροτική οικογένεια. Ήταν από τα εκλεκτά της μέλη. Εμείς οι αγρότες κλαίμε ειλικρινά το χαμό του. Το φωτεινό του διάβα μας έδειξε το σωστό δρόμο που πρέπει να ακολουθήσουμε, το δρόμο της αδιάκοπης πάλης για την απόκτηση αυτών που δικαιούμεθα. Πολλές φορές εις το παρελθόν τον πικράναμε, πάντοτε όμως, μετανιωμένοι από την πράξιν μας, ακολουθούσαμε τ' αγνάρια του στη κατοπινή πορεία των αγώνων. Ήταν ο μεγάλος, ο πρώτος αγωνιστής. Όταν όλα σβύναν, όταν η μαυρίλα πλάκωνε τις καρδιές μας, ξεχειλίζε η αγανάκτηση, τα πάθη και τα μίσση φούντωναν, για τις καθημερινές αδικίες, αυτός ήταν ο ειρηνοποιός και όταν την αγροτιά του κάμπου την είχαν κάνει «τσιφλίκι» τα αστικά κόμματα με τα δήθεν διαφορετικά προγράμματα, μόνο ο Μέρος ύψωνε το ανάστημά του και μαζί το λάβαρο της αγροτιάς για συσπείρωση, για καινούργιους αγώνες. Αδέκαστος, ανιδιοτελής, δίκαιος, αηδίαζε με τους δουλόφρονες, δεν έδινε πίστη σε υποχρεώσεις, ποτέ δεν λύγισε, ποτέ δεν εκλιπαρούσε κανέναν και για τίποτε. Οι παλαιότεροι θα τον θυμούνται στους αγώνες του για την διανομή των τσιφλικιών. Στη μνήμη των παλαιών κολήγων είναι χαραγμένη η μορφή του μικρού το δέμας αλλά τόσο μεγάλου αγωνιστού, που με το φλογερό του πάθος και τον ενθουσιασμόν του συνέβαλε στο ξεσήκωμά των, στην εκδίωξη των τσιφλικάδων και στην μοιρασιά της γής. Αν σήμερα είμαστε από δούλοι, νοικοκυραίοι στα χωριά μας και στο βίός μας, αυτό οφείλεται αναμφισβήτητα και στον αγωνιστή που έφυγε. Παλαιοί του συνεργάτες ο Γιαννακός Οικονομίδης, κατά πρώτο λόγο, ο Ζήσης Γιαννακόπουλος, ο Νίκος Παπαδανηήλ, ο Μακρής και τόσοι άλλοι, νεώτεροι. Σε κάθε χωριό κι ένας πυρήνας αγνών ανθρώπων που ακολουθούν τον δρόμο του και που πασχίζουν να εφαρμόσουν το πιστεύω του «όχι δευτέρας σειράς πολίται οι αγρότες».

Γιός χωρικού ο ίδιος, ένωθε περισσότερο από κάθε άλλο το πόνο των χωρικών. Γνώστης όλων των προβλημάτων που τους απασχολούσαν αγωνιζόταν δια την λύσιν των. Για αποκατάσταση, για ικανοποιητικές τιμές, για την ασφάλιση, για περιθάλψη, για κάθε θέμα ήταν ο πρώτος που θα έδινε τη μάχη. Αν σήμερα πετύχαμε την ικανοποίηση πολλών αιτημάτων μας, δεν ήταν μικρή και η δική του συμβολή. Θιασώτης της συνεταιριστικής ιδέας δεν έπαψε να κηρύττη την οργάνωση των αγροτών. Εστεναχωρείτο όταν έβλεπε οργανωμένες τις άλλες τάξεις να διεκδικούν τα δίκαια αιτήματά τους και ανοργάνωτους τους αγρότες σε κάθε διεκδίκησή των. Το αγροτικό κίνημα, που υπήρξε από τους πρωτοπόρους του τον είχε απόλυτη ανάγκη και στη καινούργια φάση των αγώνων. Γιατί με την παρούσα Κυβέρνηση δεν έληξε η αποστολή του. Πολλά τα προς αντιμετώπισιν ζητήματα, μακρύς και δύσκολος ο δρόμος για την ευημερία της αγροτιάς. Η απουσία του αγωνιστού, θα δυσχεράνη την πορεία του κινήματος. Όμως τελικά η αγροτιά θα νικήση

γιατί έχει το δίκιο με το μέρος της και γιατί άνοιξε το δρόμο για να βρή το δίκιο της η ρωμαλέα αγωνιστική προσπάθεια του αγωνιστού, του πρώτου αγρότου Αλεξ. Μέρου».

Οι άλλοι αγωνιστές

Πρέπει εδώ να λεχθεί, όπως προκύπτει από τα πρακτικά συνεδριάσεων της «Πανθεσσαλικής Ένωσης», που δημοσίευσε ο Γιάννης Μουγογιάννης στο βιβλίο του *Η Πανθεσσαλική Αγροτική Ένωση 1919 - 1925* αναφέρονται και οι παρακάτω αγροτιστές, που συμμετείχαν στις συνελεύσεις και στους αγώνες για την αποκατάσταση των ακτημόνων από τη περιοχή Βελεστίνου: Δημ. Χρονόπουλος, Γεώργιος Ράϊκος, Δημ. Γεωργακόπουλος, Βασ. Καπνιάς, Δημ. Μακρής με πολλές περγαμηνές αγώνων αγροτιστής, από το Περίβλεπτο Δημ. Καλαβρυώτης Αθαν. Καφίδας, Γεώργ. Μακρής, Γεώργ. Μαυροειδής κ. ά.

Η κατάσταση στην ύπαιθρο και μετά την απαλλοτρίωση και την απελευθέρωση των αγροτών, δεν είχε αρχικά βελτιωθεί. Οι μικρές σοδειές, οι ασθένειες που κατέτρωγαν τη σάρκα των κολλήγων, οι κατά καιρούς ξηρασίες και οι αδυναμίες τους να αντιμετωπίσουν τα προς τα ζήν, ανάγκαζαν τους χωρικούς να δανειζονται για να επιζήσουν και να καλλιεργήσουν ξανά τους αγρούς τους. Στην περίοδο αυτή είχε κυριολεκτικά οργιάσει η τοκογλυφία. Πολλά αγροτικά νοικοκυριά ήταν καταχρεωμένα. Ολόκληροι αγροτικοί κλήροι, όπως πολλών Βελεστινιωτών, που είχαν αποκατασταθεί στο Τελτεξή και στο Αερινό, μεταβιβάζονταν παρότι τις δεσμεύσεις των αγροτικών νόμων μόνο και μόνο για να πληρωθούν βερεσέδια ή υποχρεώσεις για αγορά κατοικίας ή της παντρειάς κάποιου κοριτσιού. Η τοκογλυφία, που ανθούσε και στα χρόνια της Τουρκοκρατίας και μετέπειτα, μέχρι τη λειτουργία της Αγροτικής τράπεζας, είχε γίνει η μάλιστα των κολλήγων. Ο Κλεάνθης Τριανταφύλλου έγραφε στην εφημερίδα «Ο Ραμπαγός», «Φτωχέ λαέ σε γδέρνουν, σε παίρνουν την προβιά σου».

Η φτώχεια και η δυστυχία ήταν γνωρίσματα της αγροτικής κοινωνίας μέχρι που ιδρύθηκε η Αγροτική τράπεζα (1929) για να νιώσουν κάποια ανακούφιση. Χαρακτηριστικές είναι οι περιπτώσεις των προσφύγων της Ανατολικής Ρωμυλίας, που αποκαταστάθηκαν στο Μεγάλο Μοναστήρι³⁴.

34. Βλ. Απ. Καρναβά, «Ιστορικοκοινωνική ανάλυση ανέκδοτων τραγουδιών περιοχής Μοναστηρίου, Ανατολικής Ρωμυλίας», *Υπέρεια*, τόμ. 3, Πρακτικά Γ' Διεθνούς Συνεδρίου «Φεραί-Βελεστίνου-Ρήγας», Αθήνα 2002, σελ. 413-444 και για το θέμα την παράγραφο «Ιστορική αναδρομή. Από την Αναλυτική Ρωμηνία στο σημερινό χωριό», σελ. 414-418.

Επί δεκαετίες ήταν τα θύματα μιας άγριας εκμετάλλευσης από τους τοκογλύφους χωρίς ποτέ να ξεχρεώνονται, καίτοι τους έπερναν κάθε χρόνο τη σοδειά τους. Στάθηκαν όρθιοι μόνο χάρις στην εργατικότητα τους και τη τιμότητά τους που τελικά αμείφθηκε παρό την οικονομική αιμορραγία τους για πολλά χρόνια. Και είναι επίσης γνωστό σε όλους εδώ στη περιοχή μας, πως μεγάλες περιουσίες, αγροτικές, είχαν πωληθεί στη περίοδο αυτή της εξαθλίωσης των αγροτών, κυρίως λόγω της τοκογλυφίας. Σε ένα από τα ψηφίσματά της η «Πανθεοσαλική Ένωση» εκτός των άλλων ζητούσε και «τη σύσταση σχολείων, διότι σε πολλά χωριά δεν λειτουργούν, σχολεία και τοιουτοτρόπως ο αγροτικός κόσμος αφέθηκε στο σκότος της αμαθείας, επί τη βλάβη της όλης προόδου της Χώρας».

Τα δημιουργηθέντα αγροκτήματα

Τα εναπομείναντα μετά την απαλλοτρίωση αγροκτήματα, που αφέθηκαν στους αρχικούς ιδιοκτήτες σαν βοσκότοποι και πωλήθηκαν από αυτούς, ή σε περιπτώσεις διατηρήθηκαν από τους ίδιους ιδιοκτήτες ή τους κληρονόμους τους και μέχρι σήμερα, είναι των Γάτου-Μαλαμούλη στο Μουσαφακλή, των Πολύζου-Γάτου κ. α. στο Περίβλεπτο, των Σπαθή-Στάθη-Κόκκαλη-Αγγέλη στο Ουσλάρ (Άγιο Δημήτριο), των Πολύζου στο Ντομουσλάρ (Παλή) Αερινού, του Μπλέσσα στο Αερινό, των Κόκκαλη-Μησιάκου κ. α. στον Άγιον Γεώργιον Φερών, των Αποστολίνα-Σδρούλια-Καλογήρου στο Γερμή, των αδελφών Σούρλα στη Χλόη, των Μαλαμούλη-Γάτου στο Κράνοβο κ. α. έχουν κατά καιρούς εκχερσωθεί, στις μεγαλύτερες εκτάσεις τους έγιναν καλλιεργήσιμοι αγροί και πολλοί από αυτούς αρδεύσιμοι με πολυποίκιλη παραγωγή.

Η σημερινή κατάσταση - προτάσεις

Σήμερα δεν υπάρχει βέβαια θέμα τσιφλικιών με τη μορφή που ήταν στο παρελθόν. Υπάρχουν βέβαια ιδιόκτητες μεγάλες εκτάσεις και άλλες μικρότερες κατατεμαχισμένες σε κληρονομικά μερίδια. Δεν υπάρχει στη σημερινή αγροτική ζωή το σύνδρομο του τσιφλικά. Οι χιλιάδες στρεμμάτων εκτάσεις κρατικές, μοναστηριακές ή εκκλησιαστικές θα μπορούσε να ήταν μια λύση για την αποκατάσταση ακτημόνων καλλιεργητών ή μικροϊδιοκτητών, που είναι πάρα πολλοί στο Ελληνικό χωριό. Όμως το Κράτος distάζει να προχωρήσει γιατί αυτό νιώθει, με οποιαδήποτε Κυβέρνηση, πως θέλει να διατηρήσει προνόμια τσιφλικά.

Στο ελληνικό χωριό σήμερα δημιουργούνται συνθήκες τέτοιες που δυσκολεύουν τη ζωή των χωρικών. Άλλοι καιροί, άλλες εποχές. Ο κολληγας που ήταν εκμεταλλεύσιμη μονάδα από τσιφλικάδες και τοκογλύφους για δεκάδες χρόνια, τώρα απέκτησε γη, μηχανήματα, σπίτια, κάποια προσωπικότητα. Όμως και τώρα δεν έπαψε να συμπεριφέρεται σαν κολληγας. Εξακολουθεί και τώρα να είναι εκμεταλλεύσιμη μονάδα. Η άναρχη εκμετάλλευση της γης, η απογραμμάτιστη ανάπτυξη, η κάμψη στη κτηνοτροφία, το μεγάλο κόστος παραγωγής, ο κλήρος που αναδιανέμεται και λιγοστεύει, οι παλινδρομήσεις και οι καιροσκοπισμοί στη κάθε φορά ακολουθούμενη αγροτική πολιτική, διαμορφώνουν τη νέα κατάσταση στην ύπαιθρο.

Και επί πλέον οι αγρότες λιγοστεύουν. Η συρρίκνωση του αγροτικού πληθυσμού κατά 20% μέσα σε μια δεκαετία (1981-1991) σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας πρέπει να μας ανησυχεί. Κι αν κάποτε οι τοκογλύφοι και οι τσιφλικάδες απομυζούσαν το αίμα των πάμπτωχων αγροτών, σήμερα ένα μεγάλο μέρος αυτών που παράγει ο αγρότης, μεταφέρεται στις κασέλες των τραπεζών και των μεγάλων εταιρειών, με τη μορφή των υψηλών τόκων που επιβάλλονται και των πανάκριβων μηχανημάτων και φαρμάκων που προμηθεύονται οι αγρότες. Η υποβάθμιση του ελληνικού χωριού με τη μείωση του πληθυσμού του και την σε περιπτώσεις πρωτόγονη κατάσταση του, είναι ένας κίνδυνος σοβαρός για τη πορεία της χώρας μας. Όχι γιατί υπάρχει ο κίνδυνος να δημιουργηθούν ξανά τσιφλίκια στην ύπαιθρο, αλλά γιατί υπάρχει ο κίνδυνος να ερημωθούν τα χωριά μας κυρίως τα ορεινά.

Το χωριό είναι πηγή ζωής, είναι το οξυγόνο στην εθνική μας ζωή και κινδυνεύει να αφανισθεί. Όσο ο πληθυσμός του ελληνικού χωριού συρρικνώνεται, τόσο μαραζώνει η ύπαιθρος, τόσο υποβαθμίζεται το περιβάλλον και άλλο τόσο ασφυκτούν οι πόλεις. Αν οι προγραμματισμοί Ενωμένης Ευρώπης μας οδηγούν στη συρρίκνωση του αγροτικού πληθυσμού, τότε σίγουρα οδηγούμαστε σε οπισθοδρόμηση. Όσο και αν οι νέες εκμεταλλεύσεις γιγαντωθούν και κατορθώσουν να συναγωνισθούν τις αντίστοιχες της Κοινότητας, όσο και αν κατορθωθεί να επιζήσει η ελληνική παραγωγή στις νέες συνθήκες που δημιουργούνται, αν λείψει από το ελληνικό χωριό ο παράγοντας άνθρωπος, ο μικροκαλλιεργητής, τότε χάνει η χώρα μας τον θεματοφύλακα της κοινωνίας μας, τον μικροπαραγωγό που είναι το στήριγμα του ελληνικού χωριού. Θα ήταν κρίμα το παραγωγικότατο αυτό κομμάτι του αγροτικού πληθυσμού, ο μικροπαραγωγός, να οδηγηθεί στο μαρασμό, στην επαγγελματική υποβάθμιση, την οικονομική εξόντωση. Και εδώ χρειάζεται να είναι μεγαλύτερο το ενδιαφέρον της Πολιτείας, περισσότερη η στοργή στον ταλαιπωρημένο αγρότη.

Η ανάπλαση των χωριών, η πολιτιστική αναβάθμιση, η οικονομική ανάπτυξη και το αγκάλιασμα των φτωχών κυρίως αγροτών από το Κράτος (στέγη - πολιτιστικά κέντρα - φθηνό κόστος παραγωγής - έργα εξωραϊσμού και εξυπηρέτησης των κατοίκων) είναι, πρέπει να είναι, από τους στόχους από δω και πέρα. Το αγροτικό κίνημα με φωτοδότρα την θυσία του Κιλελέρ, της Καρδίτσας και των άλλων εστιών του αγώνα των αγροτών είναι οδηγός για βελτίωση των όρων ζωής, για αφύπνιση και ενεργοποίηση ώστε η γη και οι κόποι των δουλευτάδων της να μην είναι ποτέ πλέον επιδεκτικά εκμετάλλευσης από οποιονδήποτε.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΑΓΡΟΚΤΗΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ

Όταν το αγροτικό κίνημα πήρε διαστάσεις και είχε αγκαλιάσει τους κολλήγους του Θεσσαλικού κάμπου, η κατάσταση και μέχρι της απαλλοτριώσεως, όσον αφορά το ιδιοκτησιακό καθεστώς, ήταν η παρακάτω στην περιοχή Βελεστίνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΒΙΚΕΙΑ ΚΤΗΜΑΤΑ

1. ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ ΧΑΤΖΗΜΙΣΗ (ΣΤΕΦΑΝΟΒΙΚΕΙΟΥ)
Το αγρόκτημα αναφέρεται ως «Χατζή-Μίση» ή «Χατζή Μούς» και περιλαμβάνεται στα Στεφανοβίκεια κτήματα εκτάσεως 43.000 στρεμμάτων.
2. ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ ΣΑΡΑΣΛΑΡ (Μεγάλου Μοναστηρίου).
Το παραπάνω αγρόκτημα είναι συνολικής εκτάσεως 43.000 στρεμμάτων και βρίσκεται στη περιφέρεια του τέως Δήμου Αρμενίου (Γκερλή).
3. ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ ΚΙΟΠΕ ΟΜΠΑΣΙ (Κιμπόμπασι)
Είναι συνολικής εκτάσεως στρεμμάτων 18.000 και βρίσκεται σήμερα στη κτηματική περιφέρεια της Κοινότητας Ριζομύλου (πρώην Δήμου Αρμενίου).
4. ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ ΡΙΖΟΜΥΛΟΥ.
Είναι συνολικής εκτάσεως στρεμμάτων 15.000 ή όσης εκτάσεως και αν είναι.

Τα παραπάνω αγροκτήματα, αποτελούν μέρος της περιουσίας των Παύλου Δημητρίου, και Ιωάννου Στεφάνοβικ Σκυλίτση ήτις περιουσία αποτελείτο από 26 τσιφλίκια, συνολικής εκτάσεως 265.000 στρεμμάτων.

Περιήλθαν σ' αυτούς από αγορά:

- 1) Δυνάμει του υπ' αριθ. 1554554/4.26/27.3.1887 συμβολαίου της εν Κωνσταντινουπόλει Ελληνικής Πρεσβείας παρά του Αβραάμ Πασά Καρακεχαγιά.
- 2) Δυνάμει του υπ' αριθ. 36705/8.3.1988 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Αθηνών Γερασίου Αφεντούλη, παρά των Μεχμέτ ή Μωχαμέτ Σαχίπ Βέη και Φατμέ Δελχιζάο Χανούμ.

Αποβιωσάντων των Δημητρίου και Παύλου Στεφάνοβικ Σκυλίτση μόνος κληρονόμος της εξ 26 τσιφλικίων περιουσίας απέμεινε ο Ιωάννης Στεφάνοβικ Σκυλίτσης, όστις με την από 8 Δεκεμβρίου του 1901 έτους σύμβαση, που κυρώθηκε με το Νόμο Β.Ω.Μ.Γ. της 1ης Φεβρουαρίου του 1902 έτους και ο οποίος μεταγράφηκε στα βιβλία μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Λαρίσης στο τόμο 7 και αριθ. 116 των βιβλίων τούτων στις 23 Μαΐου 1914, επώλησε τα άνω αγροκτήματα (μεταξύ των οποίων τα εν τη περιφερεία Βελεσίνου «Σαρασλάρ», «Χατζήμιση», «Ριζομύλου» και «Κιοπέ Όμπασι») στο Ελληνικό Δημόσιο, αντί τιμήματος λιρών στερλίνων 80.000 τις οποίες το Δημόσιο ανέλαβε την υποχρέωση να καταβάλλει αμέσως με τη δημοσίευση του νόμου που θα επικύρωνε τη μεταβίβαση, ο οποίος

ος έπρεπε να δημοσιευθεί το αργότερο μέχρι 5 Φεβρ. 1902 και μέχρι το διάστημα αυτό θα κατεβάλλετο και τόκος 4% στον ιδιοκτήτην Ιωάννην Στεφάνοβικ Σκυλίτην.

Με τους νόμους ΓΣΒ/1907, ΓΤΘ'/1908, ΓΤΞΘ/1909, ΓΦΚΑ/1910, ΓΩΠ-Γ/1911 «Περί συννοικισμού και διανομής γαιών εν Θεσσαλία και ιδρύσεως Θεσσαλικού Γεωργικού Ταμείου» τα παραπάνω αγροκτήματα διανεμήθηκαν στους καλλιεργητές των χωρίων Στεφανοβικείου, Ριζομύλου και Μεγάλου Μοναστηρίου, εκδοθέντων οριστικών τίτλων κυριότητας στο όνομα των δικαιωθέντων αποκαταστάσεως.

Λειβάδια - κοινόχρηστες εκτάσεις

Σε όλα τα χωριά της περιοχής, εκτός των κλήρων που παραχωρήθηκαν στους αρχικούς κληρούχους, παραχωρήθηκε σε κάθε χωριό και έκταση κοινόχρηστη για τη βόσκηση των ζώων (μεριάς) και άλλη για την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας (λειβάδια) με τις ίδιες αποφάσεις των Επιτροπών Απαλλοτριώσεων ή άλλες μεταγενέστερες.

Στα Στεφανοβίκεια κτήματα (Στεφανοβίκειον-Ριζόμυλο-Μεγάλο Μοναστήρι) οι υπάρχουσες σήμερα κοινόχρηστες εκτάσεις - λειβάδια, είναι τα εξής:

Ριζόμυλο: Στη θέση «Δεληχανή» εκτάσεως στρεμμάτων 2.810. Η υπάρχουσα θέση «Κιμπόμπασι» και στη θέση «Σαρηγκιόλ» λειβαδική έκταση έχει παραχωρηθεί σε αγρομερίδια σε κληρούχους.

Στεφανοβίκειο: Στη θέση «Συρτάδες» εκτάσεως στρεμμάτων 8.000, στη θέση «Σεφριτζιάλι» στρεμμάτων 1.000 και στη θέση «Μαγούλα» στρεμμάτων 230.

Μεγάλο Μοναστήρι: Στη θέση «Βοϊδολείβαδο» εκτάσεως στρεμμάτων 2.500.

ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ ΑΓΡΟΚΗΠΙΟΥ (ΤΕΛΤΕΞΗ)

Από το αγρόκτημα Αγροκηπίου, εκτάσεως 12.000 περίπου στρεμμάτων, παραχωρήθηκε δι εκουσίας πωλήσεως και διανομής σε κληρούχους του Βελεσπίνου και Μεγάλου Μοναστηρίου έκταση 6.000 περίπου στρεμμάτων. Η υπόλοιπη έκταση 6.300 στρεμμάτων πωλήθηκε υπό των κληρονόμων Πάππου προς κτηνοτρόφους Αγροκηπίου.

Αρχικός ιδιοκτήτης ήταν ο Δημήτριος Πάππος που αγόρασε το αγρόκτημα παρά των Τούρκων με ταπία (συμβόλαια). Αποβιώσαντος του ανωτέρω το 1899, εκληρονομήθη παρά του γιου του Νικολάου Δημητρίου

Πάππου. Αποβιώσαντος του Νικολάου Πάππου, ούτος εκληρονομήθη παρά των Μαρίας χήρας Νικολάου Πάππου, Λουκίας θυγ. Νικολάου Πάππου, Αικατερίνης σύζυγος Σπυρίδωνος Βούλγαρη το γένος Νικολάου Πάππου.

Μετά την εκουσίαν πώληση των καλλιεργουμένων εκτάσεων σε κληρούχους του Βελεστίνου και Μεγάλου Μοναστηρίου, η υπόλοιπη έκταση των 6.300 στρεμμάτων επωλήθη από τους άνω κληρονόμους του Νικ. Πάππου, προς τους Αθανάσιον Νικολάου Σούκιαν, Αθανάσιον Βασιλείου Σούκιαν, Δημήτριον Αθανασίου Σούκιαν, Βασίλειον Γεωργίου Σούκιαν, Σωτήριον Γεωργίου Σούκιαν, Νικόλαον Βασιλείου Σούκιαν, Ευάγγελον Βασιλείου Σούκιαν, Γεώργιον Πέτρου Λύλον, Μιχαήλ Πέτρου Λύλον, Χρήστον Γεωργίου Καλφούντζον, Ιωάννην Γεωργίου Καλφούντζον, Κωνσταντίνον Γεωργίου Καλφούντζον δυνάμει του υπ' αριθ. 74180/1926 πωλητηρίου συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Λαρίσης Ευστρατίου Γεωργιάδου, μεταγραφέντος στο τόμο 9 και αριθ. 431 των βιβλίων μεταγραφών του Δήμου Αρμενίου.

ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ «ΣΠΑΡΤΙΑ» ΣΕΣΚΛΟΥ

Έκταση στρέμματα 4.000. Ιδιοκτήτης Δημ. Μιχολίτης, όστις επώλησε το αγρόκτημα στον Σπύρον Κοτίναν με το υπ' αριθ.12228/1930 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Βόλου Αποστόλου Τσιγκρίκη, (τόμος 15, αριθ. 163). Στη συνέχεια μέρος του αγροκτήματος επωλήθη από τον Σπύρον Κοτίναν στον Ιωάννην Κοτίναν και οι οποίοι μετεβίβασαν μέρος της εκτάσεως προς τους Θεσσαλικούς σιδηροδρόμους, συμβόλαιο υπ αρ. 17968/1937 (τόμος 16, αριθ. 366).

Το μεγαλύτερο μέρος της εκτάσεως των 4.000 στρεμμάτων σε ιδιοκτήτες του χωρίου Σέσκλου, με το υπ αριθμόν 19583/1939 πωλητήριο συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Βόλου Αποστόλου Τσιγκρίκη, μεταγραφέντος στο τόμο 17 και αριθ. 40 των βιβλίων μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Φερών. Μέρος της εκτάσεως προς τον Κίμωνα Χατζησταματίου και Αριστοτέλην Χατζησταματίου δυνάμει του υπ αριθ. 81012/1950 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Βόλου Απ. Τσιγκρίκη.

Επακολούθησαν δεκάδες συμβολαίων μεταβιβάσεως μεριδιών εκ του άνω αγροκτήματος και τελευταία διανομή μεταξύ των συγκυριών αυτού.

ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ ΣΕΡΑΤΖΗ (ΠΕΡΙΒΑΛΠΤΟΥ)

Έκταση στρέμματα 26.235. Αρχικοί ιδιοκτήτες: 1) Φατιμέ Χανούμη θυγ. Χατζή Ομέρ Αγά, 2) Μπεράκ Χανούμ χήρα Μουσταφά Μετούδ, θυγ. Χατζή Ομέρ Αγά, 3) Χανούμ θυγ. Χατζή Ομέρ Αγά.

Οι ανωτέρω επώλησαν το αγρόκτημα Σερατζή προς τους Αντώνιον Κωνσταντίνου Καρτάλην και Κωνσταντίνον Γεωργίου Καρτάλην δυνάμει του υπ αριθμόν 24842/1900 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Βόλου Κωνσταντίνου Καραμανώλη, μεταγραφέντος στο τόμο Β', αριθ. 153 των βιβλίων μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Φερών.

Μερίδιο του αγροκτήματος μεταβίβασε ο Κωνσταντίνος Γεωργίου Καρτάλης στον Παρμενίωνα Γεωργίου Καρτάλην, δυνάμει του υπ' αριθμ. 7371/1906 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Βόλου Κίμωνος Κασσιμάτη, μεταγραφέντος στο τόμο 7 και αριθ. 122 των βιβλίων μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Φερών.

Δυνάμει του υπ αριθμόν 16216/5.1.1926 πωλητηρίου συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Βόλου Αποστόλου Σφέτσου, μεταγραφέντος στο τόμο 14 και αριθ. 410 των βιβλίων μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Φερών, οι άνω συνιδιοκτήτες επώλησαν την εξαιρεθείσα της απαλλοτριώσεως έκταση των στρεμμάτων 13.454 στους παρακάτω συνιδιοκτήτες κατά το 1/17 εξ αδιαιρέτου στον καθένα: Κωνσταντίνον Ν. Πολύζον, Γεώργιον Ν. Πολύζον, Αριστείδην Απ. Πολύζον, Δημήτριον Απ. Πολύζον, Χρήστον Γ. Τσακούμην, Θωμάν Γ. Βελέντζαν, Αναστάσιον Α. Γάτον, Απόστολον Ν. Πολύζον, Λάμπρον Νικ. Γάτον, Βασίλειον Κ. Βελέντζαν, Κων/τίνον Κουτσογιάννην, Σωτήριον Γ. Τσάτσον, Κων/τίνον Γ. Τσάτσον, Ιωάννην Γ. Τσάτσον, Ηλίαν Γεωργίου Τσάτσον.

Με την υπ' αριθ. 17/1925 απόφαση της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων Βόλου, που μεταγράφηκε στο τόμο 14 και αριθ. 252 των βιβλίων μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Φερών, απαλλοτριώθηκε έκταση εκ του άνω αγροκτήματος 12.781 στρεμμάτων, η οποία και διενεμήθη στους καλλιεργητές του χωρίου με την ίδια απόφαση. Η έκταση αυτή δεν αφορά την εξαιρεθείσα της απαλλοτριώσεως έκταση των 13.454 στρεμμάτων.

ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ «ΓΕΡΜΗ» - «ΑΪΒΑΛΗ»

Έκταση αμφοτέρων στρέμματα 49.351. Ήτοι: Αϊβαλή στρέμματα 34.087, Γερμή στρέμματα 15.264.

ΑΪΒΑΛΗ Απαλλοτριώθηκε έκταση 30.285 και εξαιρέθηκε της απαλλοτριώσεως έκταση 3.802 στρεμμάτων.

ΓΕΡΜΗ Απαλλοτριώθηκε έκταση 3.999 στρεμμάτων και εξαιρέθηκε της απαλλοτριώσεως έκταση 11.265 στρεμμάτων.

(Η απαλλοτριώση έγινε με την υπ' αριθ. 26/1923 απόφαση της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων Βόλου).

Αρχικοί ιδιοκτήτες: Ισλάμ Αγάς Μαχμούτ Αγά, Κασδρής Εφένδης Αλή Εφένδης, Φεργιδέ θυγ. Αλή Εφένδη, Νεδιρέ θυγ. Αλή Εφένδη, Εσμά θυγ. Αλή Εφένδη, Ζαϊνέ Χανούμ θυγ. Σελήμ Αγά. Οι ανωτέρω επώλησαν το κτήμα στον Μαργαρίτην Αποστολίδη με το υπ' αριθ. 34546/1904 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Βόλου Κωνσταντίνου Καραμανώλη, (τόμος 6, αρ. 39). Ο κληρονόμος του ανωτέρω Ατρείδης ή Αριστείδης Μαργ. Αποστολίδης επώλησε το κτήμα στους Στέργιον Ντόντον, Δημήτριον Σκύφτην, Θεόδωρον Μπέλλαν με το υπ' αριθ. 827/1923 συμβόλαιο του συμβολαιογράφου Ειρην. Φερών Δ. Σταματοπούλου, τόμος 14, αριθ. 253.

Οι ανωτέρω επώλησαν το κτήμα με το υπ' αριθ. 12028/1924 συμβόλαιο του συμβολαιογράφου Δημ. Σταματοπούλου (τόμος 14, αριθ. 310) στους Αλέξανδρον Αποστολιναν, Γεώργιον Αποστολιναν και Εμμανουήλ Αποστολιναν.

Η Φίλα σύζυγος Πλάτωνος Πετροχείλου το γένος Ατρείδου ή Αριστείδου Αποστολίδου διεξεδίκησε το κτήμα και συμβιβασθείσα με τους κατόχους αυτού επώλησε με το υπ' αριθ. 789/1950 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Βόλου Γ. Κορώνη, τόμος 18, αριθ. 320, έκταση 2.742 στρεμμάτων προς τους: Βασίλειον Τσιαντήν, Αναστασίαν Αθ. Τσιαντή, Κωνσταντίνον Ι. Τσιαντήν, Θεόδωρον Σούρλαν, Βασίλειον Θεοδ. Σούρλαν, Μαρίαν Ευαγγ. Φυτιλή, Αθανάσιον Γ. Φυτιλήν, Κωνσταντίνον Γ. Φυτιλήν, Πλούταρχον Γ. Φυτιλήν, Γεωργίαν Π. Φυτιλή. Οι ανωτέρω διένειμον την άνω έκταση των 2.742 στρεμμάτων με το υπ' αριθ. 11.881/1958 συμβόλαιο του συμβολαιογράφου Φερών Π. Παπαγεωργίου, (τόμος 22, αριθ. 130).

Με το υπ' αριθ. 1737/1951 συμβόλαιο του συμβολαιογράφου Βόλου Γεωργίου Κορώνη, τόμος 18, αριθ. 271, έκταση 9.974 στρεμμάτων στους: Γεώργιον Δημητρίου Αποστολίνα, Πολυδώρα Γ. Αποστολίνα, Αλέξανδρον Εμμ. Αποστολιναν, Χρήστον Εμμ. Αποστολιναν, Γεώργιον Δημ. Σδρούλιαν, Μιχαήλ Δημ. Σδρούλιαν, Σοφίαν Γεωργ. Σκρίμπα, Θεόδωρον Καλόγηρον, Αθανάσιον Θεοδ. Καλόγηρον, Ιωάννην Αλ. Αποστολιναν, Βασίλειον Αλεξ. Αποστολιναν. Οι ανωτέρω διένειμον την άνω έκταση των 9.974 στρεμμάτων, με το υπ' αριθ. 11887/1958 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Φερών Π. Παπαγεωργίου (τόμος 22, αριθ. 136).

ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ ΜΟΥΣΑΦΑΚΛΗ (ΚΟΚΚΙΝΑΣ)

Έκταση στρέμματα 23.860. Αρχικοί ιδιοκτήτες ήταν οι Ραμανί Χανούμ χήρα Ζεκεργιά Βέη, Κιαμήλ Βέης Χατζή Μεχμέτ Βέης, Αλή Βέης Ταχίρ Βέης, και οι οποίοι με τα υπ αριθ. 5329/1885 του Συμβολαιογράφου Βόλου Κωνσταντίνου Βλαχονικολοπούλου, 187/1885 του Συμβολαιογράφου Βόλου Νικολάου Σακκελίωνος και 9734/1890 και 9735/1890 του συμβολαιογράφου Βόλου Κωνσταντίνου Καραμανώλη συμβόλαια επώλησαν το άνω κτήμα στους Μαχμούτη Βέη Ταχίρ Βέη, Αλή Βέη Ταχίρ Βέη, Χουσεΐν Βέη Μαχμούτη Βέη, Νασίπ ή Φατμέ Χανούμ ή Νουρί Χανούμ, Σαχίρ Βέη Μουχτάρ Ιμπραήμ, Περουζώ Χανούμ θυγ. Χατζή Μεχμέτ Βέη.

Οι ανωτέρω επώλησαν το κτήμα στον Μαργαρίτην Αποστολίδην με το υπ' αριθ. 16728/1895 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Βόλου Κωνσταντίνου Καραμανώλη (τόμος Α', αριθ. 117). Με την υπ' αριθ. 9/5.5.1920 απόφαση της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων Βόλου απαλλοτριώθηκε εκ του άνω κτήματος έκταση στρεμμάτων 10.250, ήτοι καλλιεργήσιμη έκταση στρέμματα 4.975 και βοσκήσιμη έκταση στρέμματα 5.275. Το υπόλοιπο κτήμα μεταβιβάσθηκε από τον Ρήγαν Μαργαρίτου Αποστολίδην, (κληρονόμον του Μαργαρίτη Αποστολίδη) στους Δημήτριον Μαλαμούλην και Ηλίαν Γάτον, δυνάμει των υπ' αριθμούς 6557/1922 και 5952/1922 συμβολαίων του Συμβολαιογράφου Βόλου Αποστόλου Τσιγκρίκη, που μεταγράφηκαν αντίστοιχα στο τόμο 14, αριθ. 167 και τόμο 14, αριθ. 143 των βιβλίων μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Φερών.

ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ ΑΡΜΕΝΙΟΥ (ΓΚΕΡΛΗ)

Το αγρόκτημα «Γκερλί», σύμφωνα με επιστολή του Οθωμανού βουλευτού στην Ελληνική Βουλή Χασήπ Σερέφ Εδίπ ανήκεν εις τον Αλή Πασάν³⁵. Τμήμα αυτού (Αλιακάς) υπό το όνομα «Ιμλιάκι» πωλήθηκε από την Οθωμανικήν Κυβέρνησιν και αργότερα κατήχето από τον γαιοκτήμονα Ζουζούκην. Έτερο τμήμα (Αλιακάς) ανήκεν στον Αλή Πασά και περιήλθεν σε Αλβανούς ιδιοκτήτες και αργότερα ανήκεν στον Μουλά-Αλή.

Η αρχική του έκταση ήταν στρέμματα 25.000. Κατά την απελευθέρωση της Θεσσαλίας ανήκεν στον Εμίν Αγά. Ολόκληρο το αγρόκτημα ο Τούρκος ιδιοκτήτης το μετεβίβασε στον γαιοκτήμονα Ζουζούκην. Επηρεάσθησαν αναγκαστική απαλλοτρίωση του κτήματος το έτος 1926, απαλλοτριωθέντων αρχικά 15.500 στρεμμάτων στα οποία είχαν αποκατασταθεί 127 κληρούχοι λαβόντες ο καθένας κλήρον 120 στρεμμάτων.

35. Δ. Κ. Τσοποτού, *Γή και Γεωργοί της Θεσσαλίας κατά την Τουρκοκρατία, επί τη βάσει ιστορικών πηγών*, Εν Βόλω, 1912, σελ. 257.

Αργότερα έγινε και άλλη απαλλοτριώση 2.250 στρεμμάτων, στα οποία αποκαταστάθηκαν 25 νέοι κληρούχοι (περεκεντέδες), στους οποίους παραχωρήθηκε κλήρος 90 στρεμμάτων. Αφού αφέθηκε και έκταση για βόσκηση των ζώων (μερηάς) η υπόλοιπη έκταση 3.000 στρεμμάτων εξαιρέθηκε της απαλλοτριώσεως, παραμείναισα στη κυριότητα του Ζουζούκη. Εκ της εκτάσεως των 3.000 στρεμμάτων, ο Ζουζούκης, μεταβίβασε έκταση 650 στρεμμάτων στον γαιοκτήμονα Λώτο.

ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ ΠΕΡΣΟΥΦΛΗ (ΑΕΡΙΝΟΥ)

Έκταση αγροκτήματος στρέμματα 32.578. Αρχικός ιδιοκτήτης ήταν ο Χαλήλ Χόντζας Μεχμέτ, ο οποίος αγόρασε το αγρόκτημα εν μέρει παρά του Χατζή Ομέρ Αγά εν μέρει παρά του Εγκινά Εφένδη εν μέρει παρά της Οθωμανικής Κυβερνήσεως, δυνάμει Οθωμανικών τίτλων (συμβολαίων) - Ταπία.

Δυνάμει του υπ' αριθ. 16160/1895 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Βόλου Κωνσταντίνου Καραμανώλη, μεταγραφέντος στο τόμο Α' και αριθ. 154 των βιβλίων μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Φερών, ο ανωτέρω Χαλήλ Χόντζα Χατζή Μεχμέτ, παρεχώρησε ολόκληρο το άνω αγρόκτημα, που αναγράφεται στο συμβόλαιο στρεμμάτων 10.000 ή όσης είναι εκτάσεως, ως προϊόντα, της θυγατέρας του Εμετή Χανούμ το γένος Χαλήλ Χόντζα Χατζή Μεχμέτ, αποτελουμένου του αγροκτήματος, εξ εκτάσεων καλλιεργησίμων, βοσκής, λειβαδίων και ερειπωμένων οικιών και των παραρτημάτων τους. Το αγρόκτημα περιήλθε δυνάμει του άνω προικοσυμβολαίου, στο γαμβρό του ανωτέρω Χαλήλ Χουσεΐν Σεριφ Βέη.

Δυνάμει της υπ' αριθ. 13/1923 αποφάσεως της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων Βόλου (τόμος 14, αριθ. 288) απαλλοτριώθηκε έκταση 12.350 στρεμμάτων υπέρ των γηγενών (συμπεριλαμβανομένων στην άνω έκταση, καλλιεργήσιμοι εκτάσεις - μερηάς - χώροι πλατειών και άλλοι του χωρίου, έκταση για τη κτηνοτροφία). Δυνάμει της υπ' αριθ. Ι/1932 ετέρας αποφάσεως της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων Βόλου (τόμος 15, αριθ. 284) απαλλοτριώθηκε έκταση 3.850 στρεμμάτων, για την αποκατάσταση προσφύγων της Μικράς Ασίας. Εξαιρέθηκαν της απαλλοτριώσεως: Βουνώδης έκταση στρ. 21.310, γεωργικός κλήρος στρ. 131, το κονάκι με αγρό στρ. 20.

Με το υπ αριθ. 6387/1928 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Βόλου Δημητρίου Αγοροπούλου, ο Χαλήλ Χουσεΐν Σερί Βέης επώλησε έκταση 2.779 στρεμμάτων προς τους: Κωνσταντίνον Δημ. Μπλέτσαν, Σταύρον Μπασδάνην, Γεώργιον Μπασδάνην, Κωνσταντώ Β. Μπλέτσα, Δημήτριον Ι. Κουμπούραν, Νικόλαον Καλφούντζον, Γεώργιον Αθ. Μπλέτσαν, Κωνσταντώ Δ. Μπλέτσα.

Μεταξύ των άνω συνιδιοκτητών εγένοντο πωλήσεις και αναδιανομή των μεριδίων, με τα υπ' αριθ. 413/1933 και 415/1933 συμβολαία του Συμβολαιογράφου Φερών Ιωάννου Σαμαρά, μεταγραφέντα στο τόμο 15 αριθ. 348 και τόμο 15 αριθ. 349 αντίστοιχα των βιβλίων μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Φερών. Δυνάμει του υπ' αριθ. 34897/1936 πωλητηρίου του Υπουργείου Οικονομικών, το λειβάδι «Μαυροβούνι» του Αερινού, εκτάσεως 4.367,457 στρεμμάτων μεταβιβάστηκε στον Κωνσταντίνον Δημητρίου Μπλέτσαν. Το άνω συμβολαίο μεταγράφηκε στο τόμο 16, αριθ. 187.

ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ «ΚΡΑΝΟΒΟ» ή «ΚΡΑΝΟΥΜΠΙΑ»

Έκταση στρέμματα 2.750. Απαλλοτριώθηκε έκταση στρεμμάτων 250, ενώ εξαιρέθηκε της απαλλοτριώσεως έκταση 2.500 στειμ.

Αρχικός ιδιοκτήτης ήταν ο Γεώργιος Κανταρτζής, που αγόρασε το αγρόκτημα δυνάμει του υπ' αριθ. 1882 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Λαρίσης Παναγιώτου Σκαμβούγερα και εξ ανταλλαγής δυνάμει του υπ' αριθ. 33706/1904 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Βόλου Κωνσταντίνου Καραμανώλη. Ο ανωτέρω επώλησε το ½ εξ αδιαιρέτου του αγροκτήματος στον Δημήτριον Γιανώταν, όστις αποβιώσας εκληρονομήθη παρά της θυγατέρας του Ζαχάρως Δημ. Γιανώτα. Η πώληση προς τον Δημήτριον Γιανώταν έγινε με το υπ' αριθμόν 3524/1885 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Βόλου Κωνσταντίνου Καραμανώλη.

Οι Νικόλαος Αργ. Κανταρτζής, Αικατερίνη Αργ. Κανταρτζή, Κωνσταντίνος Αργ. Κανταρτζής, Αντώνιος Αργ. Κανταρτζής, Δημήτριος Αργυρίου Κανταρτζής, ομού κατά το ½ και η Ζαχάρω Γιανώτα, κατά το έτερο ½ εξ αδιαιρέτου, μεταβίβασαν το άνω αγρόκτημα στον Μαργαρίτην Αποστολίδην, δυνάμει του υπ' αριθ. 34985/1905 συμβολαίου του συμβολαιογράφου Βόλου Κωνσταντίνου Καραμανώλη, μεταγραφέντος στο τόμο 6 και αριθμό 66 των βιβλίων μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Φερών.

Δυνάμει του υπ' αριθ. 12267/1925 συμβολαίου του Συμβολαιογραφούντος Ειρηνοδίκου Φερών Ιωάννου Χωμενίδου, η Ελευθερία Μαργ. Αποστολίδη εμίσθωσε το αγρόκτημα στους Ηλίαν Γάτον και Δημήτριον Μαλαμούλην, (τόμος 14, αρ. 397).

Δυνάμει του υπ' αριθ. 539/1923 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Βόλου Δημητρίου Γεωργούλα, οι Αριστείδης ή Ατρείδης Μαργ. Αποστολίδης και Ρήγας Μαργ. Αποστολίδης, εμίσθωσαν το άνω κτήμα στους Ιωάννην Παπαρρίζον και Στέργιον Παπαρρίζον, (τόμος 14, αριθ. 237).

Δυνάμει του υπ' αριθ. 3876/1951 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Βόλου Χαριλάου Βαρσαμή, οι Φίλα σύζυγος Πλάτωνος Πετροχείλου, το γένος Ατρίου Αποστολίδου, Ρήγας Μαργ. Αποστολίδης, Ιάσων Ρήγα Απο-

σπολίδης, Χρήστος Μαργ. Αποστολίδης, Μαρία σύζυγος Αναστασίου Βασιλοπούλου, το γένος Χρ. Αποστολίδη, Μαργαρίτης Χρ. Αποστολίδης, επώλησαν το αγρόκτημα (την εναπομείνασα μετά την απαλλοτριώση έκταση των 2.500 στρεμμάτων) προς τους Σεραφείμ Χρ. Γάτον, Χρήστον Σερ. Γάτον, Αθανάσιον Σερ. Γάτον, Ηλίαν Σερ. Γάτον, Πρεσβείαν Γ. Γάτου, Ουρανία Χαρ. Γάτου, Γεωργίαν Ευαγγ. Μαλαμούλη, Σαπφώ Κων. Μαλαμούλη, Δημοσθένην Δημ. Μαλαμούλην.

Το παραπάνω συμβόλαιο μεταγράφηκε στο τόμο 18, αριθ. 311 των βιβλίων μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Φερών.

ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ ΝΤΟΜΟΥΣΛΑΡ (ΠΑΛΗΟΧΩΡΙ)

Έκταση στρέμματα 10.000. Αρχικός ιδιοκτήτης ήταν ο Γεώργιος Κανταρτζής, ο οποίος αγόρασε το αγρόκτημα δυνάμει συμβολαίων Τουρκικών (ταπία) παρά Οθωμανών. Μετεβίβασέ το $\frac{1}{2}$ του αγροκτήματος στον Δημήτριον ή Πίπτον Γιαννώτα, δυνάμει του υπ' αριθ. 3524/1885 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Λαρίσης Παναγιώτου Σκαμβούγερα. Αποβιώσαντος του Δημητρίου Γιανώτα, το $\frac{1}{2}$ του κτήματος περιήλθε στη θυγατέρα του Ζαχάρω Δημητρίου ή Πίπτου Γιανώτα. Μέρος του κτήματος περιήλθε στον Γ. Κανταρτζήν δυνάμει του υπ' αριθ. 1204/1882 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Λαρίσης Παναγιώτου Σκαμβούγερα.

Οι Γεώργιος Κανταρτζής και Ζαχάρω Γιανώτα επώλησαν το αγρόκτημα στον Μαργαρίτην Αποστολίδην, δυνάμει του υπ' αριθ. 35146/1905 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Βόλου Κωνσταντίνου Καραμανώλη, μεταγραφέντος στο τόμο 6 και αριθμόν 88 των βιβλίων μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Φερών.

Αποβιώσαντος του Μαργαρίτη Αποστολίδη, το άνω αγρόκτημα περιήλθε στους κληρονόμους τους Ρήγαν Μαργ. Αποστολίδην, Χρήστον Μαργ. Αποστολίδην και Αριστείδην ή Ατρείδην Μαργ. Αποστολίδην. Κατά την ενεργηθείσα απαλλοτριώση, εκ του άνω αγροκτήματος, απαλλοτριώθηκε έκταση 2.178 στρεμμάτων και εξαιρέθηκε της απαλλοτριώσεως έκταση 7.822 στρεμμάτων.

Στη συνέχεια η εξαιρεθείσα της απαλλοτριώσεως έκταση υπό των κληρονόμων Μαργ. Αποστολίδη, μεταβιβάσθηκε προς τους αδελφούς Πολύζου, δυνάμει των υπ' αριθ. 637/1924 και 15614/1925 συμβολαίων του συμβολαιογράφου Βόλου Αποστ. Σφέτσου (τόμος 14, αριθ. 289 και τόμος 14, αριθ.

Επηκολούθησαν νέες μεταβιβάσεις του αγροκτήματος. Δυνάμει του υπ' αριθ. 737/1950 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Βόλου Γεωργίου Κορώνη (τόμος 18, αριθ. 264) από τους Φίλαν σύζ. Πλάτωνος Πετροχείλου και Ρήγα Μαργ. Αποστολίδην, προς τους Αμαλίαν Νικ. Πολύζου, Ελένην Κων. Πολύζου, Ελισάβετ θυγ. Παν. Πολύζου, Θεμιστοκλήν Παν. Πολύζον.

Δυνάμει του υπ' αριθ. 2054/1951 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Βόλου Γεωργίου Κορώνη, (τόμος 18, αριθ. 289) από τους Χρήστον Μαργ. Αποστολίδη, Μαρίαν σύζυγον Αναστασίου Βασιλοπούλου, το γένος Χρ. Αποστολίδη και Μαργαρίτην Χρ. Αποστολίδην, προς τους Θεμιστοκλήν Παν. Πολύζον, Παναγιώτην Χρ. Πολύζον, Αμαλίαν Νικ. Πολύζου, Ελένην Κων. Πολύζου.

ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ (ΛΕΙΒΑΔΙ) «ΣΑΡΗ-ΓΚΙΟΛΗ»

Έκταση στρέμματα 4.644. Ιδιοκτήτης το Ελληνικό Δημόσιο. Με την υπ' αριθ. 177/1957 απόφαση της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων Βόλου παραχωρήθηκε έκταση 1.050 στρεμμάτων κατ' ισομοιρία στους αδελφούς Ηλίου Ιωάννου Γιαννακόν, Αλκιβιάδην Ιωάν. Γιαννακόν, Δημήτριον Ιωάννου Γιαννακόν, Αλέξανδρον Ιωάννου Γιαννακόν, 330 στρεμμάτων στον Χρήστον Τσαρούχα, 3.264 στρεμμάτων στο Δήμο Βελεστίνου.

Με τις υπ' αριθ. 17/1964 και 18/1964 αποφάσεις της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων Βόλου παραχωρήθηκε εκ του μεριδίου του Δήμου Βελεστίνου έκταση στρεμμάτων 214 στον Δημήτριον Σταύρου Γιαννακόν και έκταση στρεμμάτων 214 στον Λάμπρον Στ. Γιαννακόν.

Με τη παραχώρηση των άνω εκτάσεων το μερίδιον του Δήμου Βελεστίνου, μειώθηκε σε στρέμματα 2.836. Επηκολούθησε διαχωρισμός των μεριδίων με το από 28 Ιουλίου 1967 πρωτόκολλο διαχωρισμού και εγκατάσταση των δικαιούχων με το από 5 Απριλίου 1973 πρωτόκολλο εγκατάστασης. Με αίτηση του Δήμου Βελεστίνου η Επιτροπή Απαλλοτριώσεων Βόλου απέρριψε το αίτημά του Δήμου για διαγραφή του Χρήστου Τσαρούχα και παραχώρηση του μεριδίου του στο Δήμο, (απόφαση υπ' αριθ. 8/1975). Το συμβούλιο Επικρατείας με την υπ' αριθ. 14/1975 απόφασή του, διέταξε την επανεξέταση της υποθέσεως και να μείνει ανεκτέλεστη η υπ' αριθ. 8/1975 απόφαση της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων.

Η Επιτροπή Απαλλοτριώσεων με νέα στοιχεία προβαίνει στη διαγραφή του Χρήστου Τσαρούχα και τη παραχώρηση του μεριδίου του στο Δήμο Βελεστίνου. Το συμβούλιο Επικρατείας με την υπ' αριθ. 2303/1976 απόφασή του απέρριψε την προσφυγή Χρ. Τσαρούχα και το μερίδιό του παραχωρείται οριστικά στο Δήμο Βελεστίνου.

Ύστερα από νέα αίτηση του Δήμου Βελεστίνου η Επιτροπή Απαλλοτριώσεων Βόλου με την υπ' αριθ. 10/1978 απόφασή της κηρύσσει εκπνέουσας από τα μερίδιά τους τους Δημήτριον Σταύρου Γιαννακόν και Λάμπρον Σταύρου Γιαννακόν και με την υπ' αριθ. 11/1978 απόφασή της απορρίπτει ένσταση των ανωτέρω για ανατροπή της παραπάνω αποφάσεως. Επίσης με την υπ' αριθ. 16/1979 απόφασή της παραχωρεί τα μερίδιά τους στρεμμάτων συνολικά 428 στο Δήμο Βελεστίνου.

Έτσι η σημερινή κατάσταση όσον αφορά το ιδιοκτησιακό καθεστώς του «Σαρή-Γκιόλ» είναι Δήμος Βελεστίνου σε αυτούσιο τμήμα στρεμμάτων 3.264. Σε άλλο τμήμα στρεμμάτων 1.380. Δήμος Βελεστίνου κύριος των 330 στρεμμάτων και αδελφοί Ιωάννου Γιαννάκου των 1.050 στρεμμάτων.

ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ ΧΛΟΗΣ (ΚΟΝΙΑΡΙ)

Έκταση στρέμματα 8.153. Αρχικός ιδιοκτήτης ήταν ο Σαλήχ Εφένδης Χουσεΐν Μπαϊρακτόπουλος, ο οποίος επώλησε το κτήμα στον Γεώργιο Νικολαΐδην, δυνάμει του υπ' αριθ. 14318/1993 πωλητηρίου συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Βόλου Κωνσταντίνου Καραμανώλη, μεταγραφέντος στο τόμο Α-3 και αριθ. 23 των βιβλίων μεταγραφών του Συνοικισμού Χλόης. Αποβιώσαντος του ανωτέρω ιδιοκτήτου κληρονομήθηκε από τους Αλκιβιάδην Γεωργίου Νικολαΐδην-Περδίκη, Αχιλλέαν Γεωργίου Νικολαΐδην-Περδίκη.

Εκ της άνω εκτάσεως απαλλοτριώθηκε υπέρ ακτημόνων καλλιεργητών της Χλόης, έκταση 7.516 στρεμμάτων, ήτοι καλλιεργήσιμη έκταση στρέμματα 4.618 και βοσκήσιμη έκταση στρέμματα 2.898. Η απαλλοτριώση και διανομή έγινε με την υπ' αριθμ. 12/1920 απόφαση της επιτροπής απαλλοτριώσεων Βόλου, (τόμος Α-Ι, αριθ. 247).

Η υπόλοιπη έκταση των 617 στρεμμάτων, μεταβιβάσθηκε από τους άνω ιδιοκτήτες Αλκ. Νικολαΐδην-Περδίκη και Αχιλ. Νικολαΐδην-Περδίκη στους αδελφούς Ηλίαν Δ. Σούρλαν, Ιωάννην Δ. Σούρλαν, Νικόλαος Δ. Σούρλαν δυνάμει του υπ' αριθ. 9128/1925 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Βόλου Αποστ. Τσιγκίκη, (τόμος Α-9, αριθ. 422).

Η απομείνασα βοσκήσιμη έκταση του αγροκτήματος Κόνιαρι (Χλόης) ανερχόμενη σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων σε 2.898 στρέμματα, διεκδικείται από τους αποκατασταθέντες αρχικά στο κτήμα κληρούχους της Χλόης, επικαλούμενοι το γεγονός ότι στην απόφαση της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων Βόλου αναγράφεται ότι η άνω έκταση αποτελεί τη βοσκήσιμη έκταση των κληρούχων Χλόης.

ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ «ΜΠΑΤΖΙΑ» ή «ΜΠΕΧΑΙΟΥΔΕΪΚΑ» - ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ

Έκταση στρέμματα 1.800. Ιδιοκτήτης ήταν ο Χουσεΐν Βέης Μπεχλιούλ Βέης, ο οποίος επώλησε μέρος του λειβαδίου προς τον Ιωάννην Σταμούλην με το υπ' αριθ. 4048/1895 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Ειρηνοδίκου Φερών Αθ. Μπούτλα (τόμος Α', αρ. 104), στον Κωνσταντίνου Γούλαν (συμβόλαιο 4052/1898 Συμβολαιογράφου Ειρηνοδίκου Φερών Αθ. Μπούτλα - τόμος Α', αριθ. 104).

Προς τον Απόστολον Ρήγαν (συμβόλαιο 4053/1895 Συμβολαιογραφού-ντος Ειρηνοδίκου Φερών Αθ. Μπούτλα - τόμος Α', αριθ. 105), στον Αθανάσιον Μπελετισιώτην (συμβόλαιο υπ' αριθ. 4047/1895 Συμβολαιογραφού-ντος Ειρηνοδίκου Φερών Αθ. Μπούτλα (τόμος Α', αριθ. 108) κ. α.

Ιδιοκτήτες: Νασάκ ή Φατιμέ Χανούμ θυγ. Χατζή, Μεχμέτ Βέη, Σακήη Μουχτάρ, Περουζή θυγ. Χατζή Μεχμέτ. Επώλησαν προς Κώστα Γούλα μερίδιο του λειβαδίου δυνάμει του υπ αριθ. 1994/1891 συμβολαίου του Συμβολαιογραφούντος Ειρηνοδίκου Φέρων Ευσταθίου Σταθακοπούλου (τόμος Β', αριθ. 132).

Ιδιοκτήτες: Γεώργιος Παπαρρίζος, ο οποίος επώλησε προς τους Σταύρον Γιαννακόν, Δημήτριον Γιαννακόν, Ρίνα Γιαννακού μερίδιο δυνάμει του υπ' αριθ. 11100/1925 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Βόλου Κων. Αυλωνίτου, (τόμος 14, αριθ. 400).

Εμμανουήλ Γούλας και Στέφανος Γούλας, επώλησαν προς τους Ιωάννην Δημ. Γιαννακόν, Σταύρον Δημ. Γιαννακόν, Ευάγγελον Δημ. Γιαννακόν μερίδια εκ του άνω αγροκτήματος, με τα υπ' αριθ. 8832/1929 και 9734/1930 συμβόλαια του Συμβολαιογράφου Βόλου Δημητρίου Αγοροπούλου, μεταγραφέντα στο τόμο 17, αριθ. 151 και τόμο 17, αριθ. 208 των βιβλίων μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Φερών.

Πέραν από τις παραπάνω μεταβιβάσεις, εγένοντο δεκάδες άλλες, που αφορούν το παραπάνω αγρόκτημα και είναι διάφορο σήμερα το ιδιοκτησιακό του καθεστώ. Υπάρχουν όμως και σήμερα ιδιοκτησίες που ανήκουν στους άνω αρχικούς ιδιοκτήτες και άλλες που κατατεμαχίσθηκαν μεταξύ των κληρονόμων των αρχικών ιδιοκτητών.

ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ «ΜΙΚΡΗΣ ΒΕΛΑΝΙΔΙΑΣ»

Έκταση στρέμματα 36.285 υποδιαιρεμένου σε 35.1/4 μετοχές, κάθε μία από τις οποίες αποτελείται από 400 δράμια ή 400/400. Υπήρξαν διάφοροι συνιδιοκτήτες του κτήματος από το οποίον, σαν λειβάδι, δεν έγινε καμιά απαλλοτρίωση. Με τη πάροδο του χρόνου έγιναν διαφοροποιήσεις, ως προς το ιδιοκτησιακό καθεστώς στο λειβάδι «Μικρή Βελανιδιά» με τις μεταβιβάσεις μεταξύ συγκυρίων ή και προς τρίτους.

Μερικά από τα συμβόλαια μεταβιβάσεως είναι και τα εξής:

Α) Από τους Κωνσταντίνον Τοπάλην και Αλέξανδρον Τοπάλην προς 97 ιδιοκτήτες-κατοίκους Σέσκλου, δυνάμει του υπ' αριθ. 32123/1903 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Βόλου Κωνσταντίνου Καραμανώλη (τόμος 5, αριθ. 32).

Β) Από τους Γεώργιον Δημουλάν, Χαράλαμπον Δημουλάν κ. α. προς τον Μαργαρίτην Αποστολίδην, δυνάμει των παρακάτω συμβολαίων:

Υπ' αριθ. 36016/1905 (τόμος 6, αριθ. 138), υπ' αριθ. 37607/1906 (τόμος 7, αριθ. 85), υπ' αριθ. 38605/1907 (τόμος 8, αριθ. 19), υπ' αριθ. 42806/1910 (τόμος 9, αριθ. 119), όλα του συμβολαιογράφου Βόλου Κωνσταντίνου Καραμανώλη.

Γ) Από τον Χρήστον Αποστολίδην στον Κοσμάν Χατζόπουλον, δυνάμει του υπ αριθμόν 14816/1935 συμβόλαιον του Συμβολαιογράφου Βόλου Δημητρίου Αγοροπούλου.

Προς τον Μαργαρίτην Αποστολίδην αναφέρονται πολλές μεταβιβάσεις του λειβαδίου «Μικρή Βελανιδιά» μεταξύ αυτών, του Ιωάννου Τσαμούρα (συμβόλαιο 7263/1906 Κίμ. Κασσιμάτη 7/103), του Κωνσταντίνου Ντούλα (συμβόλαιο 7251/1906, τόμος 7, αριθ. 102), του Δημ. Καρασμάνου (συμβόλαιο 13402/1906 Συμ/φου Βασ. Τσουπλακίου τόμος 7, αριθ. 58), του Γεωργίου Δημουλά κλπ. (συμβόλαιο 17609/1906 Συμ/φου Κων. Καραμανώλη - τόμος 7, αρ. 85), του Χαραλάμπους Δημουλά κ. α. Συμβόλαια του Συμβολαιογράφου Βόλου Κων. Καραμανώλη υπ' αριθ. 17609/1905, τόμος 7, αριθ. 85, υπ' αριθ. 40771/1908, τόμος 8, αριθ. 140.

Από τον Βασίλειον Κοτίναν στον Κοσμάν Χατζόπουλον, δυνάμει του υπ αριθ. 14816/1935 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Βόλου Δημητρίου Αγοροπούλου. Μέρος του λειβαδίου είναι κυριότητας της Κοινότητας Σέσκλου περιελθούσης σ' αυτήν από αγορά.

ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ ΟΥΖΛΑΡ (ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Έκταση στρέμματα 24.378. Απαλλοτριώθηκε με την υπ' αριθμ. 20 Σεπτεμβρίου 1923 απόφαση της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων Βόλου έκταση 8.788 στρεμμάτων, ενώ εξαιρέθηκε της απαλλοτριώσεως έκταση στρεμμάτων 15.590. Αρχικός ιδιοκτήτης ήταν ο Χαλήλ Χόντζα Χατζή Μεχμέτ. Περιήλθε το κτήμα σε αυτόν, δυνάμει του υπ' αριθμ. 25444/1895 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Βόλου Κωνσταντίνου Βλαχονικολοπούλου (τόμος Α', αριθ. 28). Ο κληρονόμος του ανωτέρω και ο συνιδιοκτήτης Σερίφ Χατζή Σαδίκ (που είχε μέρος του κτήματος εξ ανταλλαγής, δυνάμει του υπ' αριθ. 18502/1896 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Βόλου Κωνσταντίνου Καρανικόλα) επώλησαν το αγρόκτημα στους Γεώργιον Νικολαΐδην και Γεώργιον Μαλαμάκην δυνάμει του υπ' αριθ. 20410/1898 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Βόλου Κωνσταντίνου Καραμανώλη, (τόμος Α', αριθ. 15).

Ο Γεώργιος Νικολαΐδης επώλησε το μερίδιόν του στον Μαργαρίτην Αποστολίδην, δυνάμει του υπ' αριθ. 30383/1903 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Βόλου Κωνσταντίνου Βλαχονικολοπούλου, (τόμος 5, αριθ. 23) και ο Γεώργιος Μαλαμάκης, επώλησε το μερίδιόν του στον Μαργαρίτην

Αποστολίδην, δυνάμει του υπ' αριθμόν 29572/1902 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Βόλου Κωνσταντίνου Βλαχονικολοπούλου (τόμος 4, αριθ. 198). Μετά το θάνατο του Μαργαρίτη Αποστολίδη, οι κληρονόμοι αυτού: Ελευθερία χήρα Μαργαρίτη Αποστολίδη, Ρήγας Μαργαρίτη Αποστολίδης, Χρήστος Μαργαρίτη Αποστολίδης, Ατρείδης ή Αριστείδης Μαργαρίτου Αποστολίδης, μεταβίβασαν ολόκληρο το άνω αγρόκτημα ΟΥΖΛΑΡ μετά του λειβαδίου ΓΙΑΖΛΑ, συνολικής εκτάσεως στρεμμάτων 15.590 (την εξαιρεθείσα της απαλλοτριώσεως έκταση) προς τους:

Χρήστον Κόκκαλην, Δημήτριον Στάθην, Δημήτριον Κ. Σπαθίν, Ηλίαν Δημ. Σπαθίν, Δημήτριον Αθ. Σπαθίν, Χρήστον Σπαθίν, Αθανάσιον Γ. Κόκκαλην, Δημήτριον Αγγέλην, Γεώργιον Σπαθίν, Αναστάσιον Αγγέλην, Γεώργιον Ανατολιώτην δυνάμει των παρακάτω συμβολαίων:

Υπ' αριθ. 35.238/1922 του Συμβολαιογράφου Βόλου Βασιλείου Τσουπλακίδου (τόμος 14, αριθ. 158).

Υπ' αριθ. 35.155/1922 συμβόλαιον του Συμβολαιογράφου Βόλου Βασιλείου Τσουπλακίδου (τόμος 14, αριθ. 156).

Υπ' αριθ. 1.106/1925 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Βόλου Θεόδωρου Μητροπούλου (τόμος 14, αριθ. 351).

Επακολούθησαν υπό των άνω αρχικών συνιδιοκτητών και των κληρονόμων τους μεταβιβάσεις μεριδίων προς κληρονόμους ή και προς τρίτους, δυνάμει διαφόρων συμβολαίων.

ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ «ΝΤΑΜΠΕΓΛΙ» (Μπακάλη)

Στρέμματα 1.400 ή όσης εκτάσεως και αν είναι. Ιδιοκτήτης ο Φετά Εφένδης Σεΐχ Χαλήλ Εφένδης ο οποίος επώλησε το κτήμα στον Απ. Μπλέτσαν δυνάμει των υπ' αριθμούς 3160/1893 συμβολαίου του συμβολαιογραφολύντος Ειρηνοδίκου Φερών αλκ. Γκαρανόβιζη, 4308/1896 συμβολαίου του Συμβολαιογραφούντος Ειρηνοδίκου Φερών Παν. Αγαπητού, 29061/1901 και 29062/1901 συμβολαίων του Συμβολαιογράφου Βόλου Κ. Καραμανώλη.

Ο Απ. Μπλέτσας επώλησε το κτήμα στον Στεργίον Μίσιου Μπακάλην δυνάμει του υπ' αριθ. 36319/1905 Συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Βόλου Κωνσταντίνου Καραμανώλη, (τόμος 6, αριθ. 169). Ομού με το άνω κτήμα των 1.400 στρεμμάτων, με το αυτό συμβόλαιο, πωλήθηκε και το κτήμα στη θέση «Μαγούλα» ή «Σεράϊ» εκτάσεως 180 στρεμμάτων. Το άνω κτήμα των 1.400 στρεμμάτων ή όσης είναι αποτελείται από τις θέσεις «Μαύρο Κοτρώνι» «Μαχαλιόρεμα» «Γούρνηες Μπεχλιουεϊκά». Αποβιώσαντος το έτος 1917 του Στεργίου Μπακάλη, κληρονομήθηκε από τον Νικόλαον Στ. Μπακάλην ο οποίος απεβίωσε το έτος 1923.

Οι κληρονόμοι του Νικολάου Στεργίου Μπακάλη διένειμον το άνω

κτίμα με το υπ' αριθμόν 6980/1949 διανεμητήριο συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Φερών Παν. Παπαγεωργίου μεταγραφέντος στο τόμο 18 και αριθ. 137 των βιβλίων μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Φερών. Συμβαλλόμενοι στο άνω συμβόλαιο: Ευαγγελία χήρα Νικ. Μπακάλη, Βασίλειος Νικ. Μπακάλης, Μαρία σύζ. Σπ. Γούλα, Ελισάβετ Νικ. Μπακάλη. Επηκολούθησαν μεταβιβάσεις τεμαχίων ή μεριδίων, προς κληρονόμους, δυνάμει συμβολαίων ή κληρονομικό δικαίωματι.

ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΦΕΡΩΝ

Έκταση στρέμματα 40.248. Αρχικός ιδιοκτήτης: Σαλάχ Εφένδης Χουσεΐν Μπαϊρακτόπουλος. Ο ανωτέρω επώλησε το κτίμα στον Γεώργιον Νικολαΐδην, με το υπ' αριθ. 14299/1893 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Βόλου Κων. Καραμανώλη.

Αποβιώσαντος του Γεωργίου Νικολαΐδη, οι κληρονόμοι αυτού Αλκιβιάδης Νικολαΐδης και Αχιλλέας Νικολαΐδης, επώλησαν το κτίμα (146 αγρούς, σπίτια και λειβάδια) προς τον Μαργαρίτην Αποστολίδην με το υπ' αριθ. 16474/1914 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Βόλου Κίμωνος Κασσιμάτη (τόμος 12, αριθ. 25). Οι κληρονόμοι του Μαργαρίτη Αποστολίδη, επώλησαν το κτίμα στον Γεώργιον Μαλαμάκη με τα παρακάτω συμβόλαια. Ο Ρήγας Αποστολίδης το 1/3 με το αριθ. 30542/1919 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Βόλου Βασιλείου Τσουπλακίδου (τόμος 13, αριθ. 353). Ο Ατρείδης ή Αριστείδης Μαργ. Αποστολίδης το 1/3 με το υπ' αριθ. 30583/1919 συμβόλαιο του συμβολαιογράφου Βόλου Βασ. Τσουπλακίδου (τόμος 13, αριθ. 355). Ο Χρήστος Μαργ. Αποστολίδης το 1/3 με το υπ' αριθ. 30704/1919 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Βόλου Βασ. Τσουπλακίδου (τόμος 13, αριθ. 362). Μέρος του κτήματος επώλησαν οι Αλκ. Νικολαΐδης και Αχιλλ. Νικολαΐδης προς τον Νάκον Στ. Γιανώταν με το υπ' αριθ. 6270/1906 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Βόλου Κίμ. Κασσιμάτη, (τόμος 7, αριθ. 52).

Επηκολούθησαν πολλές μεταβιβάσεις μεριδίων εκ του κτήματος Αγίου Γεωργίου Φερών και δη εκ του λειβαδίου «Ουβριά», «Μπιλάλ», «Ροδιές» εκ του λειβαδίου «Κουτσούκ μανδρί» και εκ του όλου κτήματος Αγίου Γεωργίου (αγροί-λειβάδια κ. α.), ήτοι μερικές από αυτές:

Τόμος 9, αριθ. 35, το υπ' αριθ. 98/1908 συμβόλαιο του Προξενείου Μοναστηρίου. Πωλητές: Γεώργιον Νικ. Γιανώτας, Θωμάς Νικ. Γιανώτας, Αναστασία χήρα Νικ. Γιανώτα Ελένη Νικ. Γιανώτα. Αγοραστές: Μιχαήλ Νικ. Γιανώτα, Νικόλαος Στεφ. Μησιάκος, Ζαχαρία Δημ. Γιανώτα.

Τόμος 7, αριθ. 44, το υπ' αριθ. 6159/1906 συμβόλαιο διανομής μεταξύ Μιχαήλ Νικ. Γιανώτα, Νάκου Στ. Γιανώτα, Ζαχαρίας Δημ. Γιανώτα κ. α.

Τόμος 10, αριθ. 37, το υπ' αριθ. 108/1911 συμβόλαιο του Συμβολαιο-

γγραφούντος Ειρηνοδίκου Φερών Νικ. Μαυρουδή. Πωλήτρια Δομνίκη θυγ. Ιωάννου Γιανώτα. Αγοραστές: Αναστάσιος, Βασίλειος και Θεόδωρος Ιωάν. Γιανώτας.

Τόμος 14, αριθ. 479, το υπ' αριθ. 95130/1926 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Λαρίσης Πανταζή Μουλούλη. Πωλητές Βικτώρια θυγ. Ιωάννου Γιανώτα, Κωνσταντίνα Ιωάννου Γιανώτα, Βασιλική Ιωάννου Γιανώτα, Αθηνά Ταγαρά το γένος Ι. Γιανώτα. Αγοραστές Γεώργιος Νικολάου Μπριάζνας, Στέργιος Νικολάου Μπριάζνας, Απόστολος Νικολάου Μπριάζνας.

Τόμος 8, αριθ. 75, το υπ' αριθ. 8952/1907 συμβόλαιο του συμβολαιογράφου Βόλου Κίμωνος Κασιμάτη. Πωλητής: Στέργιος Ντόντος. Αγοραστές: Στέργιος Ιωάννου Τσέκος, Τζίμας Τσέκος.

Τόμος 15, αριθ. 198, το υπ' αριθ. 3467/1928 συμβόλαιο του συμβολαιογράφου Βόλου Θεοδώρου Μητροπούλου. Πωλητές: Θ. Μησιάκος, Ζαχαρία Γκέρτσου. Αγοραστές: Στέργιος Δημ. Μιχολίτης, Ζήσης Δημ. Καλόγηρος.

Τόμος 14, αριθ. 460, το υπ' αριθ. 12417/1926 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Γραμματέως του Ειρηνοδικείου Φερών Κων. Πλεύρη. Πωλητές: Βικτώρια Ιωάν. Γιαννώτα, Αθηνά Ιωάν. Γιαννώτα, Ελένη Θ. Γιαννώτα, Ελένη Ιωάν. Γιαννώτα. Αγοραστές: Ιωάννης Δημ. Μιχολίτης, Δημήτριος Ζ. Καλόγηρος.

Κατά την απαλλοτριώση του έτους 1923 ιδιοκτήτες της απαλλοτριωθείσης εκτάσεως ήταν οι: Ζαχαρία Μακρή, Μαρία Γιανώτα, Αθηνά Ταγαρά, Κωνσταντίνα Γιανώτα, Γεώργιος Μαλαμάκης, Βασίλειος Γιανώτας, Ελευθέριος Γιανώτας, Κληρονόμοι Ιωάν. Γιανώτα, Κληρονόμοι Μακροπούλου, Νικόλαος Γιανώτας, Κληρονόμοι Μιχαήλ Γιανώτα κ.λ.π.

Με την υπ' αριθ. 19/1923 απόφαση της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων Βόλου, μεταγραφείσα στο τόμο 14 και αριθμό 302 των βιβλίων μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Φερών, απαλλοτριώθηκε έκταση 10.859 στρεμμάτων.

Εξαιρέθηκαν της απαλλοτριώσεως με την ίδια απόφαση:

1. Μικροϊδιοκτησίες που εκκαλιεργούντος από μικροϊδιοκτήτες στρέμματα 3.848
2. Εκτάσεις που αφέθησαν σαν κλήροι στους ιδιοκτήτες του κτήματος στρέμματα. 1.625
3. Γεωργικούς κλήρους παραχωρηθέντες σε υπηρετούντες στο Στρατό ιδιοκτήτες, στρέμματα 318
4. Κλήροι στους υιούς Γ. Μαλαμάκη 260

5. Έκταση που πωλήθηκε στους Θεσσαλικούς σιδηροδρόμους, στρέμματα	305
6. Βουνώδεις εκτάσεις που παρέμειναν στους ιδιοκτήτες του κτήματος στρέμματα	12.959
7. Ο κοινοτικός μεριάζ αποτελούμενος εκ τμήματος στρεμμάτων	7.721
8. Τα κράσπεδα των λειβαδιών εκ στρεμμάτων	2.293

Με το υπ' αριθ. 10332/1925 πωλητήριο συμβόλαιο του συμβολαιογράφου Βόλου Κωνσταντίνου Αυλωνίτου, που μεταγράφηκε στο τόμο 14 και αριθμό 338 των βιβλίων μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Φερών, ο Γεώργιος Μαλαμάκης, ιδιοκτήτης λειβαδίου, επώλησε έκταση 9.000 στρεμμάτων στους παρακάτω ιδιοκτήτες, κειμένη στις θέσεις «Σπαρτιά», «Μικρό» και «Μεγάλο Μανδρί», κατά την εξής αναλογία στον καθένα:

Ευάγγελον Αθαν. Κόκκαλην	τα	30/100
Ευάγγελον Σπ. Κόκκαλην	τα	2,5/100
Γεώργιον Σπ. Κόκκαλην	τα	2,5/100
Παναγιώτη Νικ. Παγώνη	τα	2/100
Χρήστον Αθαν. Κόκκαλην	τα	16/100
Μιλτιάδην Ε. Κόκκαλην	τα	7/100
Νικόλαον Αθαν. Κόκκαλην	τα	16/100
Χρήστον Κ. Κίτσιον	τα	12,5/100
Λάμπρον Ευαγγ. Κίτσιου	τα	5/100
Παναγιώτη Ευαγγ. Κόκκαλη	τα	6,5/100

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, το άνω λειβάδι «Σπαρτιά», «Μικρό και Μεγάλο Μανδρί είναι εκτάσεως 9.000 στρεμμάτων. Το λειβάδι «Ουβριά», «Μπιλάλ», «Ροδιές», είναι εκτάσεως 6.500 στρεμμάτων. Το λειβάδι «Κουτσούκ Μανδρί» είναι εκτάσεως στρεμμάτων 700. Το Κοινοτικό λειβάδι (μερηιάς) είναι εκτάσεως 7.721 στρεμμάτων.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΕΙΚΟΣΙ ΕΓΓΡΑΦΑ

1

Το προικοσύμφωνο αφορά τη μεταβίβαση σαν προίκα ολόκληρου του αγροκτήματος Αερινού 10.000 στρεμμάτων περίπου ή όσης επί πλέον είναι, από τον Χαλήλ Χότζα Χατζή Μεχμέτ στο γαμβρό του Χαλήλ Χουσεΐν Σερίφ υπέρ της θυγατέρας του Εμετή και περιλαμβάνει, η δοθείσα προίκα καλλιεργήσιμες και βοσκήσιμες εκτάσεις, σπίτια και λειβάδια.

Χαρακτηριστικό εν προκειμένω είναι ότι η προίκα δόθηκε μετά την απελευθέρωση της Θεσσαλίας, όπου οι Τούρκοι διετήρησαν τις ιδιοκτησίες τους.

Αριθ. 16.160
Προικοσύμφωνον δραχ. 75.000

Εν Βόλῳ σήμερον την τρίτην (3) του μηνός Ιανουαρίου του χιλιοστού οκτακοσιοστού ενενηκοστού πέμπτου (1895) έτους, ημέραν Τρίτην, ενώπιον εμού του Συμβολαιογράφου Βόλου Κωνσταντίνου Ι. Καραμανώλη εδρεύοντος και κατοικούντος ενταύθα, παρόντων και των αυτόθι προσυπογεγραμμένων δύο μαρτύρων, ενηλίκων, Ελλήνων πολιτών γνωστών μοι και μη εξαιρουμένων υπό τον νόμον Βασιλείου Παπαϊωάννου κτηματίου, κατοίκου Βόλου και Νικολάου Μάρκου, ξυλουργού, κατοίκου Βόλου, ενεφανίσθησαν οι γνωστοί μοι και μη εξαιρετέοι αφ' ενός ο Χαλήλ Χότζας Χατζή Μεχμέτ κτηματίας και αφ' ετέρου ο επί θυγατρί γαμβρός αυτού Χαλήλ Χουσεΐν Σερίφ κτηματίας, κάτοικοι αμφότεροι Βόλου και συνωμολόγησαν τ' ακόλουθα.

Ο Χαλήλ Χότζας Χατζή Μεχμέτ ωμολόγησεν ότι προς την θυγατέρα του Εμετήν η οποία την τριακοστήν Δεκεμβρίου του λήξαντος έτους χίλια οκτακόσια ενενήκοντα τέσσερα συνήλθεν εις γάμου κοινωνίαν κατά τους κανόνας του Μωαμεθανικού θρησκευματος μετά του ετέρου συμβαλλομένου Χαλήλ Χουσεΐν Σερίφ, δίδει και συστήση αδιατίμητον προίκα κατά τα μετά του ειρημένου γαμβρού του συμφωνηθέντα το κατά την περιφέρειαν του Δήμου Φερών κείμενο χωρίον (τσιφλίκιον) γνωστόν υπό το όνομα Περσουφλή συγκείμενον εκ γαιών καλλιεργήσιμων και μη, βοσκήν, λειβαδιών, ερειπωμένων οικιών και εκ των λοιπών παρακολουθημάτων του, έχον έκτασιν στρεμμάτων δέκα χιλιάδων (10.000) ή και πλέον και συνορευόμενον γύρωθεν με γαίας των χωρίων Βελεστίνου, Γιασλά και τσιφλικίων Ντερέ, Ουλάρ, Ντομουσλάρ, Σέσκουλον και Αγίου Γεωργίου,

περιελθόν τω προικοδότῃ ἐξ αγοράς μὲν παρὰ τοῦ Χατζή Ομέρ Αγά, ἐν μέρει παρὰ τοῦ Αγκινά Εφένδη καὶ ἐν μέρει παρὰ τῆς Οθωμανικῆς Κυβερνήσεως κατὰ τοὺς ἀνὰ χεῖρας τοῦ Οθωμανικοῦ τίτλους (ταπία) τοὺς οὐοίους ἐνεχείρισεν καὶ παρέδωσεν εἰς τὸν εἰρημένον γαμβρόν του, ἐκτιμηθέν δε ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων μερῶν καὶ δια μόνον τὴν ἐπιβολὴν τοῦ χαρτοσήμου καὶ οὐχὶ δι' ἄλλον λόγον, ἀντὶ δραχμῶν εβδομήκοντα πέντε χιλιάδων (75.000).

Ὅτι καὶ μετὰ τὴν προκειμένην προίκησιν ἐνεκεν τῆς οὐοίας ἀποξενούται ὁ προικοδότῃς τῆς κυριότητος τοῦ προπεριγραφέντος χωρίου, ἐπιφυλάσσει ὑπὲρ εαυτοῦ καὶ ἐφ' ὅρου ζωῆς του τὴν ἀνενόχλητον νομὴ καὶ ἐπικαρπῖαν αὐτοῦ καὶ θὰ μπορεῖ ὁ προικοδότῃς οὔτος ἐφ' ὅρου ζωῆς του θὰ νέμηται καὶ καρπούται δι' ἴδιον τοῦ λογαριασμόν το ἐν λόγῳ χωρίον ἀπολαμβάνων ἐτησίως σὺν τοὺς προσόδους ὡς ἀνενόχλητος νομεὺς καὶ ἐπικαρπωτῆς αὐτοῦ μετὰ δε τὸν θάνατόν του, θέλουσι περιέλθει καὶ ἡ ἐπικαρπία ὡς πρὸς ὁδος πρὸς τὸν ἕτερον συμβαλλόμενον ὅστις θ' ἀπολαμβάνῃ ταύτην ὡς διαχειριστῆς τῆς προικῶας περιουσίας τῆς συζύγου του, εἰς τὴν προικῶαν περιουσίαν τῆς οὐοίας ἀπὸ σήμερον ἀνήκει τὸ προικοδοτηθέν καὶ ἀνωτέρῳ περιγραφόμενον τοιφλίκιον, τοῦ οὐοίου, ἡ νομὴ καὶ ἡ κατοχὴ τοῦ οὐοίου ἐφ' ὅρου ζωῆς ἐπιφυλάσσει ὑπὲρ εαυτοῦ ὁ προικοδότῃς, θέλει κυριάρχησθε αὐτοδικαίως πρὸς τὴν προικιζομένην θυγατέραν του.

Ὅτι τοῦ ἀνωτέρῳ χωρίου διατελούντος ὑποθηκευμένου πρὸς τὸν Γεώργιον Βάτσον πρὸς ἀσφάλειαν ἀπαιτήσεως κατὰ τοῦ προικοδότου, οὔτος, ὅστις ὑπόσχεται αὐτὸ ἐλεύθερον βάρους οἰουδήποτε καὶ τρίτου ἐκνικήσεως, ἐγγυάται πρὸς τὸν προικολήπτην γαμβρόν του τὴν ἐξάλειψιν ἐντὸς ἐνὸς ἔτους ἀπὸ σήμερον τῆς ἐν λόγῳ υποθήκης, συντεπείας τῆς οὐοίας τὸ προικοδοτηθέν χωρίον θέλει καταστή ἐντελῶς ἐλεύθερον καὶ ἐκ τοῦ εἰρημένου υποθηκικοῦ βάρους, ὑποσχόμενος ὅπως ἐν ἐναντία περιπτώσει ἀποζημιώσῃ τὸν εἰρημένον γαμβρόν του δια τῆς ἐπανορθώσεως ἐξ ἰδίων πάσης ζημίας ἥτις ἐκ τοῦ τυχόν ἐναντίον τοῦ ἠθέλε προκύψει εἰς αὐτόν, ὅστις δικαιούται ἵνα παρὰ τοῦ προικοδότου ζητήσῃ καὶ ἀπαιτήσῃ καὶ τὴν πρὸς αὐτόν πληρωμὴν τόσον τοῦ ποσοῦ ὅσον καὶ τὴν πληρωμὴν τῆς ρηθείσης ἐνυποθήκου ἀπαιτήσεως δια τὴν πληρωμὴν τῆς οὐοίας θέλει ἐπέλθει ἡ ἐξάλειψις τῆς ἀνω υποθήκης. Ὁ δε Χαλὴλ Χουσεῖν Σερίφ συνωμολόγησε καὶ ἀπεδέξατο πάντα τ' ἀνωτέρῳ.

Ἀφοῦ δε οἱ συμβαλλόμενοι συνωμολόγησαν καὶ συναποδέξαντο τ' ἀνωτέρῳ, ὑπέμνησα αὐτοῖς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ μεταγραφῆς νόμου καὶ τὰς συντεπείας τῆς παραλείψεως τῆς συνέταξα δε καὶ τὸ ἕτερον συμβόλαιον ἐν τῇ ἐπὶ τῆς οδοῦ Δημητριάδος κειμένη οἰκία τοῦ Νικολάου Πετράτου ἐν τῇ οὐοία κατοικεῖ ἡ Μαριγὼ Ἰω. Μπλάνη ἐνθα κληθεῖς μετέ-

βην, αναγνωσθέν δε ευκρινώς και μεγαλοφώνως εις επήκοον των συμβαλλομένων και των μαρτύρων υπεγράφη παρά πάντων και εμού του προικοδοτού υπογράφοντος ως είπε Τουρκιστί. Ο προικοδότης (υπογραφή τουρκιστί) Χαλήλ Χότζας Χατζή Μεχμέτ. Ο προικολήπτης Χαλήλ Χουσεΐν Σερίφ.

Οι Μάρτυρες Βασ. Παπαϊωάννου, Νικ. Μάρκου

Ο Συμβολαιογράφος Κων. Καραμανώλης. Δια την αντιγραφήν. Βόλος αθημερόν. Ο Συμβολαιογράφος Βόλου Κ. Καραμανώλης.

Μετεγράφη εν Βελεστίνω τη εικοστή ενάτη (29) Οκτωβρίου του χιλιοστού εννεακοσιοστού πρώτου (1901) έτους.

Ο Μεταγραφοφύλαξ Κ. Κωνσταντίνου.

2

Μεταβίβαση κατά το 1900 του τσιφλικίου «ΣΕΡΑΤΖΗ» (Περιβλέπτου) στρεμμάτων 22.487 ή όσης επί πλέον είναι, αποτελούμενου από αγρούς, λειβάδια, μεριάδες, αυλαγάδων, κήπων, καπνοτόπων, αμπελών, δάσους και του κονακίου. Η μεταβίβαση έγινε από τους Φατμέ Χανούμ θυγ. Χατζή Εμέρ Αγά, Μπεράκ Χανούμ χήρα Μουσταφά Μετούδ, θυγ. Χατζή Ομέρ Αγά, Χατιτζά Χανούμ θυγ. Χατζή Ομέρ Αγά πρὸς τους Αντώνιον Κων. Καρτάλην, Κωνσταντίνον Γεωργίου Καρτάλην.

Αριθ. 24.842

Πωλητήριο δραχμών 228.000

Εν Βόλω σήμερον την δεκάτην (10) του μηνός Ιανουαρίου του χιλιοστού εννεακοσιοστού (1900) έτους, ημέραν Δευτέραν, ενώπιον εμού του Συμβολαιογράφου Βόλου Κωνσταντίνου Ι. Καραμανώλη, εδρεύοντος και κατοικούντος αυτόθι, παρουσία και των κάτω προσυπογεγραμμένων μαρτύρων ενηλίκων, Ελλήνων πολιτών, γνωστών μοι και μη εξαιρουμένων κατά νόμον Ιωάννου Χρυσοβελώνη δικηγόρου και Τηλεμάχου Σφύρα ιδιωτικού υπαλλήλου, κατοίκων αμοτέρων της πόλεως του Βόλου ενεφανίσθησαν οι γνωστοί μοι και μη εξαιρετέοι κατά νόμον αφ ενός 1) Ο Κουλαδή Βέης Φετά Εφένδης κτηματίας και υπάλληλος του Οθωμανικού Δημοσίου κάτοικος Κωνσταντινουπόλεως παρεπιδημών ενταύθα, παρστάς δε ως πληρεξούσιος 1) της συζύγου του Φατμέ Χανούμ θυγατρός Χατζή Ομέρ Αγά, άνευ έργου, κάτοικος Κωνσταντινουπόλεως, δυνάμει του υπ' αριθ. 12645 της πρώτης Νοεμβρίου του έτους 1890 πληρεξουσίου

γενομένου ενώπιον του εν Κωνσταντινουπόλει δευτέρας τάξεως Έλληнос προξένου Γεωργίου Α. Γιαννοπούλου και του υπ' αριθ. 1995 της εικοστής Νοεμβρίου του λήξαντος έτους 1899, ετέρου πληρεξουσίου γενομένου ενώπιον του πρώτου Γραμματέως του εν Κωνσταντινουπόλει Ελληνικού Προξενικού Γραφείου και διευθυντού του γραφείου τούτου Αποστόλου Σανοπούλου και 2) της Μπεράκ Χανούμ χήρας Μουσταφά Μετούδ, θυγατρός Χατζή Ομέρ Αγά τα οικιακά μετερχομένης, κατοίκου Κωνσταντινουπόλεως, δυνάμει του υπ' αριθ. 1731 της δεκάτης εβδόμης Ιουνίου του ίδιου έτους 1899 πληρεξουσίου γενομένου ενώπιον της αυτής εν Κωνσταντινουπόλει Ελληνικής Προξενικής αρχής και 2) ο Δερβίς Βέης Μαχμούτ Εφένδης κτηματίας, κάτοικος ήδη Κωνσταντινουπόλεως (τέως Βόλου) παραστάς και ούτος ως πληρεξούσιος της συζύγου του Χατιτζά Χανούμ θυγατρός Χατζή Ομέρ Αγά, οικιακά μετερχομένης έργα ασχολουμένη, κατοίκου Κωνσταντινουπόλεως (τέως Βόλου) δυνάμει 1) του υπ' αριθ. 11477 της δεκάτης ογδόης Ιουλίου του 1994 έτους πληρεξουσίου γενομένου ενώπιόν μου. και 2) του υπ' αριθ. 1994 της εικοστής Νοεμβρίου του 1899 πληρεξουσίου γενομένου ενώπιον της αυτής ως άνω αναφερομένης και εν Κωνσταντινουπόλει εδρευούσης Ελληνικής Προξενικής αρχής (ούτινος πληρεξουσίου αντίγραφον μετ' αντιγράφων εκάστου των προεξημένων πληρεξουσίων επισυνάπτεται εν τω παρόντι) και αφ' ετέρου οι Αντώνιος Κων. Καρτάλης και Κωνσταντίνος Γεωργίου Καρτάλης, κτηματíαι αμφοτέροι και κάτοικοι Βόλου και συνωμολόγησαν τα ακόλουθα.

Οι δύο πρώτοι ομολόγησαν ότι αι προειρημέναι τρεις εντολίδες τους Φατμέ Χανούμ, Μπεράκ Χανούμ και Χατιτζέ Χανούμ θυγατέρες του αποβιώσαντος Χατζή Ομάρ Αγά Χαλίλ Αγά, ούτινος εισίν τα μόνα τέκνα και οι μόνοι εξ αδιαθέτου κληρονόμοι, έχουνσι κοινώς και αδιαιρέτως υπό την αναμφισβήτητον κυριότητα και κατοχήν αυτών, ολόκληρον το κατά την περιφέρειαν του Δήμου Φερών της επαρχίας Βόλου, κείμενον χωρίον (τσιφλίκιον) γνωστόν υπό το όνομα Σερατζή, συγκείμενον εκ γεωργικών οικειών, αποθηκών, αχυρώνων, σταύλων, νταμιών και ιδιαίτερου οικήματος καλούμενον «κονάκιον», έτι δε εξ αλωνίων, αυλαγάδων, καπνοτόπων, κήπων (βαξέδων) αμπελών, δάσους, καλλιεργησίμων γαιών, εκ λειβαδιών και μεριάδων, εξ υδάτων και πάντων ενεξαιρέτως των λοιπών παραρτημάτων και παρακολουθημάτων του, έχον έκτασιν ολικήν στρεμμάτων είκοσι δύο χιλιάδων τετρακοσίων ογδοήκοντα επτά ως έγγιστα ή και πλέον, συνορευόμενον γύρωθεν με όρια και γαίας των χωρίων Ουζλάρ, Μουσαφακλή, Άκιτζη, Αϊδίνι, Αρδουάν, και Ερηνή, έχον δε κατά τα έκπαλαι αναφερόμενα και εγνωσμένα αυτού όρια και τα εξής ειδικά τοιαύτα, γνωστά υπό τας ευθύς κατωτέρου σημειουμένας προσωνυμίας συμφώνως δε πρός τα ορισθέντα εκ των σχετικών Οθωμανικών τίτλων, ιδιοκτησίας, των

εκδιδομένων επ' ονόματι του αποβιώσαντος πατρός των ειρημένων συνιδιοκτητριών, ήτοι, άρχεται από της θέσεως Καραμεχμέτ Γρέκι, βαίνει προς την θέσιν Αγά Μανδρί ή Μπελιούλ μανδρί (ειδική πέτρα) ακολουθεί την οροσειράν και πρό της κορυφής βαθειάς λάκκας, στρέφει αριστερά, προχωρεί μέχρι ραχούλας, Καραούλι τρύπας ή πετρογούρνα, ένθα συναντώνται τα σύνορα Μουσαφακλή και Σερατζή, είτα αριστερά βαίνει προς την μεγάλην ράχην, Πύργον, δεξιά του Τζελέπ γρέκι, Ασπρόγεια, μονοπάτι, Κουζλού Τσεσμίν, Κλήμα οροσειράν, Σοτγουλάν, οροσειράν, μονοπάτι, Πετσαλούδαν, Πύργον Σπαίλικι, ράχην, τέμνει τον δρόμον Αρντουάν, ακολουθεί το ρεύμα, μονοπάτι, Τζούρχα ρεύμα, Μέγα ρεύμα, ρεύμα, το σύνορον Αϊδινίου Σρουτέλλας, αριστερά το μονοπάτι στρώμα, δεξιά το μονοπάτι εις συκιές, Ακιτζόσυκιες, το ριζό της ράχης, τσαϊράκι, πέτραν, γρέκι, απέναντι Μάντι και ρεύμα, σπάνες Ακιτζιώτικες, ρεύμα, σύνορον Ουζλάρ και Άκετσι, ασβεσταριάν, ράχην, πέτραν, χωράφια, Μπαλαμιούτι, Όχτωμα τρίγωνον, παλαιάν μεγάλην γκορτζιάν, (του Μπέη το χωράφι), καμπάδικα, πουρναρλίκι, σύνορον Ουζλάρ, Μουσαφακλή και Σερατζή, ράχην, ασπρόγεια, εκείθεν τέμνει την οδόν Βελεστίνου-βουνά, βαίνει προς του Παναγιώτη χωράφι και ρεύμα και καταλήγει εις την αφ' ής κατά τα ανωτέρω άρχεται θέση Καραμεχμέτ γρέκι. Ότι ολόκληρον το προπεριγραφέν τούτο χωρίον, ούτινος η προσημειουμένη έκτασις και περιγραφή του εξάγεται εκ των σχετικών Οθωμανικών ιδιοκτησιών τίτλων ήτοι α) εκ του από δεκάτης ενάτης του μηνός Μουχαρέμ του Τουρκικού έτους χίλια διακόσια εβδομήντα εξ πιστοποιητικού ιδιοκτησίας, εκδοθέντος υπό του τότε αρμοδίου Τουρκικού επαρχιακού Συμβουλίου Βελεστίνου (Καζά αφορών την πώλησιν υπό της Μελά Χανούμ προς τον αποβιώσαντα προκτήτορα Χατζή Ομέρ Ογά, β) εκ του από εννάτης Αυγούστου του Τουρκικού έτους 1297 ετέρου πιστοποιητικού ιδιοκτησίας, εκδοθέντος υπό του Τουρκικού Επαρχιακού Συμβουλίου Λαρίσης και γ) εξ ετέρων πεντακοσίων δέκα έξι Οθωμανικών ταπίων, ων τα τετρακόσια είκοσι έξι αφορώσιν καλλιεργησίμους γαίας εκ στρεμμάτων έξι χιλιάδων εξακοσίων δέκα οκτώ ως έγγιστα, έτερα είκοσι επτά αφορώσιν βοσκήσιμους γαίας, εκ στρεμμάτων δεκαπέντε χιλιάδας τριακοσίων πενήκοντα ως έγγιστα, έτερα οκτώ αφορώσι αυλαγάδες, βαξέδες και αμπέλους, εκ στρεμμάτων εν όλω τετρακοσίων δύο, έτερα δέκα αφορώσιν αλωνοτόπια εκ στρεμμάτων τριάκοντα και έτερα τεσσαράκοντα πέντε αφορώσιν τα οικήματα, ντάμια, αχυρώνας, κονάκια, και αποθήκας, ολόκληρο λέγω το χωρίο τούτο περιήλθεν εις τας άνω τρεις συνιδιοκτητριάς αδελφάς, εκ κληρονομίας του πρό δωδεκαετίας αποβιώσαντος πατρός των Χατζή Ομέρ Ογά Χαλήλ Αγά του οποίου μόνα τέκνα και συνεπώς μόνοι κληρονόμοι εξ αδιαθέτου εισίν αύται και προς τον οποίον εξ αγοράς περιελθόν αυτώ ανήκεν κατά κατοχήν και κυριότη-

τα ως εξάγεται εκ των προειρημένων Οθωμανικών τίτλων ιδιοκτησίας.

Ότι αυτό το ως άνω χωρίον Σερατζή, μεθ' όλων ανεξαιρέτως των εν αυτώ και τη περιφερεία αυτού και των παραρτημάτων και των παρακολυθημάτων του (εν οίς και ο περί ών ο λόγος κατωτέρω εν τη περιφερεία των γειτνιαζόντων χωρίων Μουσαφακλή, και Ουζλάρ, κείμενον αγρόν και ελεύθερον όν παντός βάρους και υποθήκης, προσημειώσεως, κατασχέσεως και τρίτου ενοικήσεως και όσης εκτάσεως και επί πλέον της προσημειουμένης και αν ει τούτο, επώλησαν, μεταβίβασαν και παρέδωκαν προς τους έτερους δύο συμβαλλομένους Αντώνιον Κ. Καρτάλην και Κωνσταντίνον Γ. Καρτάλην και εις την πλήρη κυριότητα και κατοχήν αυτών μεταβίβασαν μεθ' όλων των επ' αυτού και εξ αυτού δικαιωμάτων των ως άνω συνιδιοκτητριών του αυτού προσυμφωνουμένου και ανταξίου τιμήματος λιρών Οθωμανικών χρυσών εξ χιλιάδων (6.000) αι οποίαι σήμερον αντιστοιχούσι με δραχμές εις τραπεζογραμμάτια διακοσίας είκοσι οκτώ χιλιάδας (228.000) απλώς και δια μόνον την επιβολήν του χαρτοσήμου γενομένην αποτίμησιν. Ότι εκ του τιμήματος τούτου, λίραι μέν Οθωμανικαί πεντακόσαι (500) προεπληρώθησαν υπό των αγοραστών ως προκύπτει εκ της υπ' αριθμόν 24170 της εικοστής δευτέρας Σεπτεμβρίου του λήξαντος έτους 1899 πράξεως του γραφείου μου καθ' ήν προσυνεφωνήθη η δια του παρόντος συμβολαίου πραγματοποιουμένη πώλησις, τα δε λοιπάς πέντε χιλιάδας πεντακοσίας Οθωμανικάς λίρας οι αυτοί ως ανωτέρω συναγορασταί, ως ενώπιον και των μαρτύρων ωμολόγησαν, ομού μετά των πωλησάντων πληρεξουσίων, οίτινες συνωμολόγησαν και συναποδέξαντο την περί πληρωμής ομολογίαν των αγοραστών, επλήρωσαν και κατέβαλον ούτοι προς τους πωλούντας πληρεξουσίους, εκ των οποίων ο μέν Χουλουδής Βέης Φετά επληρώθη και έλαβεν εξ ολοκλήρου του τιμήματος, τας εις τας ως άνω δύο εντολίδας του ανήκοντα δύο τρίτα, ο δε Δεοβίς Βέη Μαχμούτ το εις την εντολίδα του ανήκον έν τρίτον. Κατά συνέπειαν αι προειρημέναι τρεις πωλήτριαι αποξενούνται ολοσχερώς του πωληθέντος τούτου τσιφλικίου του Σερατζή, απεκδυόμεναι παντός επ' αυτού και εξ αυτού δικαιώματός των κυριότητας και κατοχής, οι δε συναγορασταί Αντώνιος Κ. Καρτάλης και Κωνσταντίνος Γ. Καρτάλης, εγένοντο τέλειοι συγκύριοι και συγκάτοχοι αυτού και ως τοιούτοι δικαιούνται να διαθέτωσι αυτό κατά πλήρες ιδιοκτησίας δικαίωμα, των πωλητριών παραιτουμένων δια των πληρεξουσίων των και παντός δικαιώματός των περί υπερόγκου βλάβης και της περί ταύτης αγωγής.

Ότι ως προς τας ήδη ενώπιον του Δικαστηρίου εκκρεμούσας και υφισταμένες δίκας, μεταξύ των πωλητριών και Μπαϊράμ Μπαμπά, ιδιοκτήτου του γειτνιαζόντος κτήματος Ιρενή και μόνον ως προς δίκας ταύτας, αίτινες γνωσταί διατελούσι οι αγοραστές, ουδεμίαν αναλαμβάνουσι, ουδέ υπέχουσι ευθύνην τινά οιανδήποτε αι πωλήτριαι προς τους αγοραστάς, οιαδήποτε

και αν εί η έκτασις και τα αποτελέσματα των δικών τούτων, των πωλητριών μεταβιβαζουσών μεν προς τους αγοραστάς και τα κατά του ειρημένου αντιδίκου του Μπαϊράμι Μπαμπά δικαιώματα αυτών και τας σχετικές αυτών αγωγάς, αλλ' άνευ ουδεμιάς αυτών ως προς τα δίκας ταύτας, την έκβασιν και τα αποτελέσματα αυτών ατομικής ευθύνης. Ότι εάν οι αγορασταί δεν διατηρήσωσι την μίσθωσιν του χειμερινού λειβαδίου του άνω τσιφλικίου τη συνομολογηθείσαν μεταξύ των πωλητριών και του ενοικιαστού Δημητρίου και Αριστείδου Καλογήρου, δια του υπ' αριθ. 20134 της εννάτης Σεπτεμβρίου του έτους 1898 συμβολαίου, γενομένου ενώπιόν μου και εάν λύοντες την μίσθωσιν ταύτην, οι εν λόγω ενοικιασταί απαιτήσωσι ένεκα της προώρου λύσεως αποζημιώσεως παρά των πωλητριών, πάσας ανεξαίρετως τας εκ τούτου ευθύνας και υποχρεώσεις αναλαμβάνουσι υπό ιδίαν αυτών ευθύνην οι αγορασταί, υποσχόμενοι και υποχρεούμενοι να καταβάλουσι εξ ιδίων και άνευ δικαιώματος ή αξιώσεως των τινά κατά των πωλητριών, προς τα οποίας προσωπικώς παρέχουσι την υπόσχεσιν των ταύτην, πάσαν εις τους άνω ενοικιαστάς επιδικασθησθομένην αποζημίωσιν οριστικώς και τελεσιδικώς, αλλ' εάν πάσαν κατά των πωλητριών αγωγήν των ειρημένων ενοικιαστών γνωστοποιηθήσεται και κοινοποιηθήσεται αύται μετά προσεπικλήσεως επισήμως και εμπροθέσμως, προς τους αγοραστάς, όπως ούτοι, ως ανάδοχοι των ως είρηται υποχρεώσεων των πωλητριών, αναλάβωσι τον κατά των εν λόγω ενοικιαστών δικαστικόν αγώνα.

Ότι ομού με το ως άνω τσιφλίκιον και αντί τιμής συμπεριλαμβανομένης και εις το ανωτέρω αναγραφόμενο τίμημα συνεπωλήθησαν και συνεμβιβάσθησαν τοις αγορασταίς α) Οκτώ τεμάχια αγρών κειμένων εντός της περιφερείας του γειτνιάζοντος χωρίου Μουσαφακλή και εις τας θέσεις Καμπάδικα, Τσούκα ράχη, εν τη οποία υπάρχουν τέσσαρες τοιαύται, Παναγιώτη χωράφι, Καραμεχμέτ, Μανδρί Σαβόνια και Ασπροτόπια και τρία σύνορα Ασπρόγια, εχόντων ολικήν έκτασιν στρεμμάτων εξήκοντα πέντε και συνορευομένων γύρωθεν με Μουσαφακλώτικα χωράφια. β) Έτερον αγρόν εν όλω επτά ών η ολική έκτασις ανέρχεται εις στρέμματα τεσσαράκοντα εξ και ήμισυ, κείμενον εντός της περιφερείας του γειτονεύοντος χωρίου Ουζλάρ και με χωράφια του χωρίου τούτου συνορευόντος, ήτοι εν όλω δέκα πέντε αγροί, οίτινες εκ παλαι εισίν αναγνωρισμένοι ως ανήκοντες εις το πωληθέν χωρίον Σερατζή και εν παρακολούθημα αυτού θεωρούνται και των οποίων τους σχετικούς Οθωμανικούς τίτλους (ταπία) ομού μετά τους ομοίους (τους αφορώντας διαγράφονται δύο λέξεις) τίτλους τους αφορώντας το εν λόγω τσιφλίκιον Σερατζή, παρέδωκαν και ενεχείρισαν οι πληρεξούσιοι των πωλητριών στους αγοραστάς. γ) Ο σπόρος κριθής εκ τριακοσίων κοιλών και εσπαρμένος εις τας γαίας του πωληθέντος τσιφλικίου και παραδοθείς προς σποράν υπό των πωλητριών προς

τους καλλιεργητάς του άνω τσιφλικίου χωρικούς οίτινες εισίν μορτοί καλλιεργηταί (κολλήγοι) έσπειραν αυτόν εις τας υπ' αυτών καλλιεργηθείσας γαίας του πωληθέντος τσιφλικίου.

Ότι αι πωλήτραι μεταβιβάζουσι και παραχωρούσι προς τους αγοραστάς και άπαντα τα δικαιώματα αυτών και τας σχετικές των αγωγάς κατά του εφέτος καλλιεργητών γεωργών του άνω τσιφλικίου εγκαθιστώσαι τούτους και εις άπάσας τας μετά των καλλιεργητών τούτων σχέσεων των και εις άπαντα τας εξ αυτών δικαιώματά των και τας σχετικές αγωγάς των επί τω τέλει όπως οι αγορασταί και εκδοχείς των δικαιωμάτων των πωλητριών αιτήσωσι και λάβωσι δι' ίδιον των λογαριασμόν και όφελος εκ πάσης παραλαβής του άνω χωρίου Σερατζή, το μέρος εκείνο όπερ εδικαιούνται να λάβωσι και θα ελάμβανον αι πωλήτραι. Ότι εάν οι αγορασταί διατηρήσωσι την καθ' ήν ο λόγος ανωτέρω μίσθωσιν του λειβαδίου, θέλουσι εισπράξει δι' ίδιον των λογαριασμόν και όφελος τα συμπεφωνημένα μισθώματα των δύο τελευταίων χειμερινών περιόδων της συνομολογουμένης μισθώσεως διά τα οποία αι πωλήτραι μεταβιβάζουσι τοις αγορασταίς τα δικαιώματά των και τας σχετικές αγωγάς των, αλλ' άνευ ουδεμιάς ατομικής των ευθύνης. Οι δε Αντώνιος Κ. Καρτάλης και Κωνσταντίνος Γ. Καρτάλης ωμολόγησαν ότι απεδέξαντο την προκειμένην αγοράν, ότι καταβαλόντες εις τους πωλήσαντες πληρεξουσίους το άνω τίμημα, παρέλαβον τα πωληθέντα αυτοίς υπό την κυριότητα και κατοχήν των και ότι συνομολογούσι και αποδέχονται πάντα τα ανωτέρω εκτιθέμενα. Γίνεται μνεία ενταύθα παρ' εμού του Συμβολαιογράφου ότι εις το Ταμείον Βόλου, κατεβλήθη το εκ δραχμών οκτακοσίων υπερβάλλον τέλος χαρτοσήμου, ως προκύπτει εκ του ώδε επισυναπτομένου γραμματίου παραλαβής υπ' αριθμόν τεσσαράκοντα δύο του ενεστώτος έτους. Αφ' ου δε οι συμβαλλόμενοι συνομολόγησαν και συναπεδέξαντο τα ανωτέρω, υπέμνησα αυτοίς τας διατάξεις του νόμου περί μεταγραφής και τας συνεπείας της παραλείψεώς της, συνέταξα δε το παρόν συμβόλαιον εν τω επί της οδού Δημητριάδος υπό την οικίαν της Αριστέας Μιχ. Χατζηαργύρη κειμένω γραφείω μου, αναγνωσθέν δε ευκρινώς και μεγαλοφώνως εις επήκοον των συμβαλλομένων και των μαρτύρων και βεβαιωθέν υπεγράφη παρά πάντων και εμού, του Χουσεΐν Βέη Φετά υπογράφαντος Τουρκιστί, του Δερβίς Βέη Μαχμούτ Τουρκιστί και Ελληνιστί, των δε λοιπών Ελληνιστί. Οι πωλήσαντες πληρεξούσιοι (υπογρ. Τουρκιστί και Ελληνιστί) Δερβίς Βέης Μαχμούτ Εφένδης (υπογραφή Τουρκιστί) Χουλουδή Βέης Φετά Εφένδης.

Οι Μάρτυρες Τηλ. Σφύρας, Ιω. Χρυσοβελώνης. Οι αγορασταί Κ. Γ. Καρτάλης, Αντ. Κ. Καρτάλης. Ο Συμβολαιογράφος Κων. Καραμανώλης. Ότι ακριβές αντίγραφον. Βόλος αυθημερόν.

Ο Συμβολαιογράφος Βόλου Κων. Καραμανώλης.

Μετεγράφη εν Βελεστίνω την ενδεκάτην (11) του μηνός Ιανουαρίου του 1900 χιλιοστού εννεακοσιοστού έτους. Ο Ειρηνοδικών Γραμματεὺς Φερών ως Μεταγραφοφύλαξ Ναπ. Ιατρού.

3

Η από 8 Δεκεμβρίου 1901 σύμβαση, αφορά τη μεταβίβαση από τον Ιωάννην Στεφάνοβικ Σκυλίτση πρὸς το Ελληνικὸ Δημόσιο 26 τσιφλικίων στη Θεσσαλία και μεταξύ αυτών των ευρισκομένων στη περιφέρεια Βελεστίνου:

1. Σαρασλάρ (Μεγάλου Μοναστηρίου) εκτάσεως 34.000 στρεμμάτων.
2. Κιοπέ Ομπάσι (Ριζομύλου) εκτάσεως 18.000 στρεμμάτων.
3. Χατζή Μίση ή Χατχή Μούρ (Στεφανοβικείου) όσης εκτάσεως και αν είναι.
4. Ριζόμυλου όσης εκτάσεως και αν είναι μαζί τον λειμώνα «Τσολτούρερ ή Συρτάδες και τον λειμώνα «Διβάν Χαλίλη ή Δελή Χαλίλη».

Η ΣΥΜΒΑΣΗ

Αγοραπωλησίας κτημάτων Ιωάννου Στεφάνοβικ Σκυλίτση υπό του Ελληνικού Δημοσίου.

Εν Αθήναις σήμερον την ογδόην Δεκεμβρίου του χιλιοστού εννεακοσιοστού πρώτου έτους, οι υποφαινόμενοι Κύριοι αφ' ενός οι Κύριοι Φωκίων Νέγρης Υπουργός των Οικονομικών και Νικόλαος Τριανταφυλλάκος Υπουργός των Εσωτερικών, εκπροσωπώντας από κοινού εν προκειμένω το Ελληνικόν Δημόσιον και αφ' ετέρου ο Κύριος Αλκιβιάδης Κρασσάς, καθηγητής του Εθνικού Πανεπιστημίου, και δικηγόρος ενεργών επί του προκειμένου ως πληρεξούσιος του εν Λονδίνω κατοικούντος τραπεζίτου Κυρίου Ιωάννου Στεφάνοβικ Σκυλίτση δυνάμει του υπ' αριθ. 798 της εικοστής έκτης Οκτωβρίου (ογδόη Νοεμβρίου έτους νέου) ενεστώτος έτους 1901 πληρεξουσίου εγγράφου συνταχθέντος ενώπιον του εν Λονδίνω Γενικού Προξένου της Ελλάδος, κάτοικοι άπαντες Αθηνών, από κοινού και εκ συμφώνου και υπό τας οποίας εκάτεροι παρίστανται ιδιότητα συνεφώνησαν τα εξής. 1ον. Ο Ιωάννης Στεφάνοβικ Σκυλίτσης είναι κύριος και κάτοχος των εν ταίς περιφερείαις των νομών Λαρίσης, Τρικάλων και Καρδίτσης κτημάτων και χωρίων (τσιφλικίων) είκοσι έξι τον αριθμόν των εξής (ενταύθα γίνεται μνεία ότι παραλείπεται η περιγραφή άλλων ακινήτων κειμένων εν άλλαις περιφερείαις).

«Σαραυλάρ» κείμενον επίσης εντός της περιφερείας του Ειρηνοδικείου Γκερλή, μεθ' όλων των περιεχομένων αυτώ γαιών καλλιεργησίμων (αγρών) γαιών ακαλλιεργήτων, χειμερινών και θερινών λειμώνων, αλωνίων και πενβάλεων γιούρι = γερί, περιοχών και λοιπών εκτάσεως εν όλω τριάκοντα τεσσάρων χιλιάδων περίπου στρεμμάτων (αριθ. 34.000) των εν αυτώ οικιών, οικίσκων, σταύλων, αποθηκών, μετά των παρακολουθημάτων και παραρτημάτων αυτών δένδρων ημέρων και αγρίων, υδάτων και λοιπών δικαιωμάτων του χωρίου τούτου, οροθετούμενων γύρωθεν του όλου χωρίου, ανατολικώς με αγρούς των χωρίων Ριζομύλου και Χατζίμησης, δυτικώς με ομοίους του χωρίου Ακταλασιμάν και αρκτικώς του χωρίου Γκερλή, οροθετούμενον δε ακριβέστερον δια των εξής σημείων και θέσεων, Παλαιόμυλον, ρεύμα, στράτα, κοτρώνη, συκιά, μονοπάτι, κόκκινη ράχη, στράτα, Ντιντεβελόστρατα, Καλοράχη, μύλον Σεφήκ Μπέη, καλντερίμι, ρεύμα Ικές Γκεντίν Οκού, χωράφια Σελή Μεμέτ, γκορτζιά,μπογαζί, Καρά-Δέρε, ρεύμα Κοτρώνια, δένδρα, ράχη μονοπάτι Γερμηλιώτικα, σύνορο Γιαργιών, Μερίστ Καβάκια, ρεύμα πλαπάνια, Γεφύρι ακτισιμάν, αμπέλια, ρεύμα φούρνου, Μεράχη, Μνήματα, Βελεστινιώστρατα, ράχη Συκιά, μονοπάτι Ριζομυλιώτικο, μονοπάτι Μαγούλα, Γκερλί στράτα, Χατζή-Μούς στράτα, ανάθεμα, Γκορτζιά ρεύμα, γεφύρι, στράτα, στράτα τρανή ή Λαρισινή, Μικρό γεφύρι, μονοπάτι και παλαιόμυλο.

«Κιοπέ Όμπασι» κείμενον επίσης εντός της περιφερείας του Ειρηνοδικείου Γκερλή, μεθ' όλων των περιεχομένων ακαλλιεργήτων λειμώνων χειμερινών και θερινών, αλωνοτόπων, κήπων, βάλτων και λοιπών εκτάσεως απάντων μετά των περιοχών, δέκα οκτώ περίπου χιλιάδων στρεμμάτων (αριθ. 18.000) παλαιών οικιών, ερειπίων, δένδρων ημέρων και αγρίων και λοιπών δικαιωμάτων, συνορευόμενων γύρωθεν το όλον τσιφλίκιον, ανατολικώς με αγρούς χωρίου Ριζομύλου, δυτικώς (του χωρίου Γκερλί διαγραφονται τρεις λέξεις) ομοίους του χωρίου Κόνιαρι και αρκτικώς με ομοίους του χωρίου Γκερλί, ακριβέστερον δε οροθετούμενον δια των εξής σημείων και θέσεων Σουβλακονιαρίτικον, στράτα, Πλατεία μαγούλα, Σουβλερή Μαγούλα, Παλιούρια, κοτρόνιον, λιανόστρατα, μαγουλίτσα, πηγάδι παλαιόν, καλύβια, λάκκα (γούρνα), ράχην έως γερμανικώτερον, σύνορον Αδάμπεγλη, σύνορον Κονιαρίτικο, νταούλια, στημένη πέτρα, οδόν Βελεστίνου, πέτρα, Γκορτζιά και μονοπάτι Σουβάλα (ενταύθα γίνεται μνεία ότι παραλείπεται άλλων κτημάτων κειμένων εν άλλαις περιφερείαις).

«Χατζή Μισή» ή «Χατζή Μουρ» συνορευόμενο γύρωθεν του όλου χωρίου με αγρούς του χωρίου Καναλίων, Ριζομύλου, Πέτρας, Γκερλή, Σαραυλάρ, Τσελετετζή, Κιοπέ Όμπασι, με λειμώνας Συρτάδων Ντελή Χαλή και με την λίμνην Κάρλαν, ακριβέστερον δε οροθετούμενον του χωρίου τούτου και δια των εξής σημείων και θέσεων ήτοι με Σουγλερήν Μαγούλαν, Πρωτομαγούλαν, Αμπέλια, Τσαντάλη, Κεραμιδαργιό, Αυλάκι λειμώνα Ντελή

Χαλήλ, όμοιον Συρτάδες, λίμνην Κάρλαν, δένδρον (Καραγάτσι), Πέτραν, Μνήματα Καμπάδια, Ανάθεμα και Σουβλερήν.

«Ριζομήλου» συνορευόμενων γύρωθεν το όλον χωρίον με αγρούς των χωρίων Χατζή Μισή-Μούς, Κιουργελή ή Κόνιαρι, Αγίου Γεωργίου, Βελεστίνου, Δάμπεγλη και Κιοπέ Όμπαι ή ακριβέστερον δια των εξής σημείων και θέσεων, Μαγούλας Σουβλερής, Πρωτομαγούλα, αμπέλια Χατζή Μισιώτικα, τσατάλι, Παλαιόν Κεραμιδαργιό, αύλακα, λειμώνας Ντελή Χαλήλ, σπημένη πέτρα, χωραφίων και αμπελίων Αγίου Γεωργίου και δάσους Βελεστίνου, του λειμώνος ονόματι Τσόλτουλερ ή Συρτάδες, όσης εκτάσεως και αν είναι, συνορευόμενον γύρωθεν του όλου με αγρούς των χωρίων Χατζή Μισή-Ντελή Χαλή και Καναλίων, με λειμώνας των χωρίων Καναλίων και Κάπουρνας, Ντελή Χαλή και με λίμνην Κάρλαν και μεθ' ετέρου λειμώνος ονόματι Διβάν Χαλήλ ή Δελή Χαλήλ όσης εκτάσεως και αν είναι συνορευόμενον γύρωθεν του όλου, με αγρούς των χωρίων Αγίου Γεωργίου, Ριζομήλου, Χατζή, Χατζή Μπί και με λειμώνας χωρίων Κάπουρνας, Αγίου Γεωργίου και παλαιόν χωρίον Συρτάδες. Τα ανωτέρω είκοσι έξ (26) κτήματα ή χωρία (τοιφλίκια) αποτελούμενα, ως ένα έκαστον τούτων περιγράφεται, εκ γαιών και καλλιεργησίμων και μη τοιούτων, φυτειών, δασών, λειβαδίων και λοιπών, περιήλθον εις την κυριότητα και κατοχήν των αδελφών Ιωάννου Στεφάνοβικ Σκυλίτση, Δημητρίου Στεφάνοβικ Σκυλίτση και Παύλου Στεφάνοβικ Σκυλίτση, αδιαιρέτως, κατά το έν τρίτον, εις έκαστον τούτων, 1). Δυνάμει του υπ' αριθ. 1554554/4.26 της εικοστής εβδόμης Μαρτίου του έτους 1887 ογδοηκοστού εβδόμου πωλητηρίου εγγράφου συνταχθέντος εν τω Προεδρική Γραφείω της εν Κωνσταντινουπόλει Βασιλικής Ελληνικής Πρεσβείας μεταξύ του Αβραάμ Παυσά Καρακεχαγιά και του Παύλου Στεφάνοβικ Σκυλίτση, ενεργούντος δι' εαυτόν και ως πληρεξούσιος γενικού και ειδικού των ετέρων δύο αδελφών του Ιωάννου και Δημητρίου Στεφάνοβικ Σκυλίτση μεταγεγραμμένου εν Λαρίση την εικοστήν πέμπτην Ιουνίου 1887. 2). Δυνάμει του υπ' αριθμόν 36705 της ογδόης Μαρτίου 1888 ογδοηκοστού ογδού έτους συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Αθηνών Γερασίου Αφεντάκη, μεταξύ του Κωνσταντίνου Δ. Ράλλη ενεργούντος ως πληρεξουσίου του Μεχμεντή Μωχαμέτ Σαχίπ Βεή και της μητρος αυτού Φατμέ Δελχιζάρ Χανούμ και του Ευσταθίου Ιατρίδου ενεργούντος ως πληρεξουσίου του Παύλου Στεφάνοβικ Σκυλίτση, ενεργούντος και τούτου δι' εαυτόν και ως πληρεξουσίου των δύο ετέρων αδελφών του Ιωάννου και Δημητρίου Στεφάνοβικ Σκυλίτση, μεταγεγραμμένου εις τα βιβλία των μεταγραφών του Δήμου Αρμενίου του Νομού Λαρίσης την δεκάτην Μαρτίου του έτους 1888.

Αποθανόντος δε πρότερον του Δημητρίου Στεφάνοβικ Σκυλίτση, ήτα δε του Παύλου Στεφάνοβικ Σκυλίτση μόνος και αποκλειστικός κύριος και κάτοχος των άνω κτημάτων εγένετο ο Ιωάννης Στεφάνοβικ Σκυλίτσης, ως εκ δια-

θήκης κληρονόμος του Παύλου Στεφάνοβικ Σκυλίτσης δυνάμει της από δεκάτης έκτης Ιουλίου του έτους 1900 διαθήκης αυτού. Άπαντα δε τα ανωτέρω είκοσι έξ κτήματα, ως και την ρηθείσαν οικίαν, πλὴν των εν αυτή επίπλων και χρηματοκιβωτίων της εν τη πόλει Λαρίσης, του ομωνύμου Δήμου κειμένην, πωλεί και μεταβιβάζει εις την κυριότητα και κατοχήν του Ελληνικού Δημοσίου ο Ιωάννης Στεφάνοβικ Σκυλίτσης, αντί τιμήματος χρυσών λιρών Αγγλικών ογδοήκοντα χιλιάδων (80.000) πληρωτέον τοις μετρητοίς εν Λονδίνω. Τα αγροτικά κτήματα πωλούνται ως άνω ήδη περιγραφησαν μεθ' όλων των εξαρτημάτων και παραρτημάτων αυτών, ήτοι οικιών, αποθηκών, σταύλων, αχυρώνων, καλυβών, προς δε μετά των μηχανών αλωνιστικών, θεριστικών και ετέρων οιονδήποτε τοιούτων χρησίμων εν τοις κτήμασι τούτους και των γεωργικών εργαλείων, κτηνών αροτριώντων και μη, δικαιωμάτων και λοιπών.

Το εκ λιρών χρυσών Αγγλικών ογδοήκοντα χιλιάδων (80.000) τίμημα πληρωθήσεται εις τον Ιωάννην Στεφάνοβικ Σκυλίτην εν Λονδίνω τοις μετρητοίς αμέσως άμα τη δημοσιοποιήσει του νόμου του επικυρύντος την σύμβασιν ταύτην την γενομένην μεταξύ του Δημοσίου της Ελλάδος και των ως άνω δύο αντιπροσώπων αυτού και του Ιωάννου Στεφάνοβικ Σκυλίτη, αλλ' υπό τον αναπρεπτικόν όρον, ότι γενήσεται το βραδύτερον πρό της πέμπτης (5ης Φεβρουαρίου του έτους 1902 εννενηκοστού δευτέρου Ιουλιανού ημερολογίου. 3). Σύν το ποσό των ογδοήκοντα χιλιάδων (80.000) λιρών χρυσών Αγγλικών, το Δημόσιον της Ελλάδος οφείλει προσέτι να πληρώση εις τον Ιωάννην Στεφάνοβικ Σκυλίτην, και τόκον τέσσαρα επί τοις εκατόν (4%) επίσης εις λίρας χρυσάς Αγγλικάς δια το χρονικόν διάστημα από της εικοστής Δεκεμβρίου του χιλιοστού εννεακοσιοστού πρώτου έτους, Ιουλιανού ημερολογίου μέχρις της ημέρας, καθ' ής θέλει δημοσιευθεί ο νόμος ο επικυρών την σύμβασιν ταύτην. 4). Αν το βραδύτερον μέχρι της πέμπτης Φεβρουαρίου του χιλιοστού εννεακοσιοστού δευτέρου έτους Ιουλιανού ημερολογίου δεν δημοσιευθή ο νόμος ο επικυρών την σύμβασιν ταύτην, η σύμβασις υφ' εαυτής ακυρούται ως ουδέποτε υπάρξασα λογιζομένη. 5). Ο Ιωάννης Στεφάνοβικ Σκυλίτσης πωλεί εις το Δημόσιον της Ελλάδος τα ανωτέρω αγροτικά και αστικά κτήματα επί τη βάσει των τίτλων, δι' ών εγένετο κύριος και κατέχει ταύτα, δι' ό και μεταβιβάζει εις το Δημόσιον της Ελλάδος, πάντα τα εκ των τίτλων αυτού δικαιώματα κυριότητος και δικαιώματα δουλειών και αγωγαί καθ' οιονδήποτε τρίτων, αλλ' υπό τον όρον ότι ο πωλητής Ιωάννης Στεφάνοβικ Σκυλίτσης ουδεμίαν απολύτως φέρει ευθύνην δια την ακρίβειαν των ορίων και την έκτασιν των πωλουμένων αστικών και αγροτικών κτημάτων, ως επίσης ουδεμίαν απολύτως εξ ουδενός λόγου και αιτίας φέρει ο πωλητής ευθύνην, ένεκεν αξιώσεων και τυχόν δικαιωμάτων χωρικών καλλιεργητών και ετέρων οιονδήποτε επί των ειρημένων κτημάτων είτε την κυριότητα, είτε την κατοχήν αφορώσιν οι αξιώσεις και τα δικαιώματα τούτων.

Επίσης ουδεμίαν φέρει ευθύνην ο πωλητής ένεκα εκνικήσεως της εν Λαρίση οικίας και των αγροτικών κτημάτων εξ οιονδήποτε λόγον και αιτίαν ήθελον εκνικηθή ταύτα είτε περί την κυριότητα, είτε περί την κατοχήν αυτών πρόκειται και οιοσδήποτε και αν είναι ο αξιών δικαιώματα επί των ως άνω περιγραφέντων κτημάτων. Το Δημόσιον της Ελλάδος υποχρεούται επίσης να διατηρήσει εν ισχύει πάσας τας δια συμβολαιογραφικού εγγράφου γενομένας μονοετείς ενοικιάσεις των λοιπών δέκα έξ κτημάτων, αίτινες ενοικιάσεις αρχόμενοι από του δευτέρου εξαμήνου του παρόντος έτους, λήξουσιν εντός του προσεχούς έτους 1902. Ως προς τα μισθώματα των λειβαδίων των ανωτέρω δέκα έξ κτημάτων αι μέν προκαταβολαί και δόσεις αίτινες δυνάμει των μισθωτηρίων συμβολαίων των γενομένων ενώπιον συμβολαιογράφου οφείλονται προ της ημέρας της δημοσιεύσεως του νόμου του κυρούντος την σύμβασιν και είναι απαιτήσεις ανήκουσιν αποκλειστικώς εις τον ιδιοκτήτην Ιωάννην Στεφάνοβικ Σκυλίτην, πάσαι δε αι λοιπαί εις το Δημόσιον της Ελλάδος. Εάν το Δημόσιον της Ελλάδος δεν διατηρήσει απάσας τας ανωτέρω ενοικιάσεις τας τε πολυετείς των δέκα κτημάτων ως και των μονοετών των λειβαδίων των δέκα έξ ετέρων κτημάτων ευθύνεται εις αποζημιώσιν απέναντι του πωλητού Ιωάννου Στεφάνοβικ Σκυλίτη δια πάσαν κατ' αυτού παρά των ενοικιαστών δίκην και δια πάσαν εντεύθεν οϊανδήποτε ζημίαν αυτού. Το Δημόσιον της Ελλάδος υποχρεούται να πληρώση εις τον Ιωάννην Στεφάνοβικ Σκυλίτην την αξίαν του σίτου και της κριθής, τα οποία ο ιδιοκτήτης από του μηνός Αυγούστου εχορήγησε και θέλει χορηγήσει μέχρι της ημέρας της δημοσιεύσεως του νόμου του επικυρούντος την σύμβασιν εις τους χωρικούς και καλλιεργητάς των κτημάτων, είτε προς σποράν, είτε προς διατροφήν αυτών. Το χορηγηθέν ποσόν εκ των ειδών τούτων θέλει εξακριβωθεί εκ των βιβλίων της διαχειρίσεως των κτημάτων, η δε αξία θέλει υπολογισθεί κατά την τρέχουσαν τιμήν του χρόνου, καθ' ήν εχορηγήθησαν.

Το Δημόσιον το Ελληνικόν απέναντι των χωρικών και καλλιεργητών εις ούς εχορηγήθησαν τα προς σπορά και διατροφήν είδη υπεισέρχεται εις τα δικαιώματα του ιδιοκτήτου Ιωάννου Στεφάνοβικ Σκυλίτη. Τα εις τον ιδιοκτήτην Ιωάννην Στεφάνοβικ Σκυλίτην οφειλόμενα παρά χωρικών, καλλιεργητών ή ετέρων τρίτων οϊωνδήποτε είτε λόγω δανείου είτε εξ ετέρας αιτίας ανήκουσιν εις αυτόν και μόνον και ουδέν τω αυτώ δικαίωμα έχει το Δημόσιον της Ελλάδος εκτός αν πρόκειται περί σίτου ή κριθής χορηγηθέντων εις χωρικούς ή καλλιεργητάς προς τροφήν ή σποράν κατά το άρθρον 14. Το Δημόσιον της Ελλάδος κτάται αυτοδικαίως την κατοχήν των πωλουμένων κτημάτων και της εν Λαρίση οικίας άμα τη δημοσιεύσει του νόμου, του κυρούντος την παρούσαν σύμβασιν. Άλλως δια μεν την εν Λαρίση οικίαν θέλει επιτρέψει το Δημόσιον της Ελλάδος, όπως ο εν αυτή σήμερον ενοικών παραμείνει αμίσθως μέχρις της πρώτης Σεπτεμβρίου του προσεχούς

1902 έτους. Όσον αφορά τας αποθήκας των κτημάτων εν γένει το Δημόσιον της Ελλάδος θέλει αφήσει ταύτας εις την χρήση του Ιωάννου Στεφάνοβικ Σκυλίτση μέχρι της πρώτης Μαΐου του προσεχούς 1902 έτους.

Το κατά νόμον ΑΧΚΕ΄ της 30 Δεκεμβρίου 1887 οφειλόμενον τέλος κληρονομίας, επί των εν Θεσσαλία αστικών και αγροτικών κτημάτων, καθ' ό μέρος τα κτήματα ταύτα περιήλθον εις τον Ιωάννην Στεφάνοβικ Σκυλίτση, εκ κληρονομίας του αποβιώσαντος αδελφού του Παύλου Στεφάνοβικ Σκυλίτση ήτοι κατά το ήμισυ εξ αδιαιρέτου προσδιορισθήσεται λαμβανομένης της αξίας των κτημάτων τούτων του ποσού των λιρών στερλινών ογδοήκοντα χιλιάδων ανθ' ών και πωλούνται εις την Ελληνικήν Κυβέρνησιν. Πάντως οι τίτλοι και ταπία των πωλουμένων κτημάτων παραδοθήσονται εις τον επί των Οικονομικών Υπουργόν της Ελλάδος, άμα τη δημοσιεύσει του την παρούσαν σύμβασιν κυρούντος νόμου εξαιρέσει των ταπίων του χωρίου Άη Δεραΐ ούτινος δεν ευρέθησαν ειωτέι τα ταπία. Η παρούσα σύμβασις εγένετο εις διπλούν εκάτερον δε των μερών έλαβον ανά έν αντίγραφον αυτής. Οι συμβαλλόμενοι Φωκ. Νέγρης, Ν. Τριανταφυλλάκος, Α. Κρασάς.

Νόμος Β.Ω.Μ.Γ΄

Γεώργιος Α΄ Βασιλεύς των Ελλήνων

Ψηφισάμενοι ομοφώνως μετά της Βουλής απεφασίσαμεν και διατάσσομεν.

Άρθρον 1ον

Κυρούνται αι από 8 Δεκεμβρίου 1901 συμβάσεις:

Α) Μεταξύ των κ.κ. Φωκίωνος Νέγρη Υπουργού επί των Οικονομικών και Νικολάου Τριανταφυλλάκου Υπουργού επί των Εσωτερικών αφ' ενός και Αλκιβιάδου Κρασά καθηγητού του Εθνικού Πανεπιστημίου και δικηγόρου, ενεργούντος επί του προκειμένου ως πληρεξουσίου του εν Λονδίνω διαμένοντος Ιωάννου Στεφάνοβικ Σκυλίτση, κατά το άρθρον 798 της 26 Οκτωβρίου 1901 πληρεξούσιον έγγραφον συνταχθέν ενώπιον του εν Λονδίνω Γενικού Προξένου της Ελλάδος αφ' ετέρου, εξ άρθρων 18 περί αγοράς των εν Θεσσαλία κτημάτων του Ιωάννου Στεφάνοβικ Σκυλίτση.

Β) Μεταξύ των αυτών Υπουργών αφ' ενός και του κ. Στεφάνου Στρεΐτ Διοικητού της Εθνικής Τραπέζης, εκπροσωπούντος υπό την ιδιότητα ταύτην την αυτήν Εθνικήν Τράπεζαν αφ' ετέρου εξ άρθρων VI, περί συνάψεως δανείου μετά της Εθνικής Τραπέζης προς πληρωμήν του τιμήματος των ανωτέρω κτημάτων εκ λιρών στερλινών 80.000.

Άρθρον 2ον

Τα υπό του Ιωάννου Στεφάνοβικ Σκυλίτση τω Ελληνικώ Δημοσίω πωληθέντα δια της άνω συμβάσεως κτήματα μεταβιβάζονται εις την

κυριότητα τούτων δια μόνης ταύτης ως εγένετο από της δημοσιεύσεως της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως του παρόντος νόμου διέπονται δε μέχρι της οριστικής διαθέσεως αυτών υπό των κειμένων νόμων και διατίθενται ως και πάντα τα λοιπά Εθνικά κτήματα δι' επανοικιάσεως λαμβανομένων υπ' όψει των επιτοπίων γεωργικών εθίμων.

Άρθρον 3ον

Εάν η εκπλήρωσις των εθίμων τούτων ήθελεν απαιτήσει πρόσληψιν προσωπικού, μίσθωσιν αποθηκών ή άλλην μέριμναν ή εάν το συμφέρον του Δημοσίου ήθελεν απαιτήσει, όπως τα κτήματα ταύτα διοικηθώσιν, τα της διοικήσεως αυτών δια Βασιλικού διατάγματος, εκδιδομένου προτάσει του Υπουργού των Οικονομικών μετά γνωμοδότησιν του Υπουργικού Συμβουλίου. Εν τοιαύτη περιπτώσει αι δαπάναι γίνονται επί τη βάσει προϋπολογισμού, συντασσομένου δι' έκαστον των μη εκμισθουμένων κτημάτων χωριστά εγκρινουμένου δε καθ' έκαστον έτος υπό του Υπουργικού Συμβουλίου και δημοσιευμένου δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Άρθρον 4ον

Χορηγούνται δια το τρέχον γεωργικόν έτος έκτακτος πίστωσης δραχμών εκατόν χιλιάδων καταλογισθημένη εις ίδιον κεφάλαιον του προϋπολογισμού του Υπουργείου των Οικονομικών της χρήσεως 1902 δια μισθόν του προσληφθησομένου προσωπικού και λοιπάς δαπάνας δια τας περιπτώσεις της κατά το προηγούμενον άρθρον υπό του Υπουργείου των Οικονομικών διοικήσεως των κτημάτων επιτρεπομένου του Υπουργού των Οικονομικών να ενεργή προκαταβολάς δια την καλλιέργειαν αυτών και πλέον του ποσού τρισχιλίων δραχμών.

Άρθρον 5ον

Μετά την ανάληψιν υπό του Δημοσίου των υπό της τραπεζής επιστρεφόμενων χρημάτων κατά το τελευταίον εδάφιον του άρθρου ΙΙΙ της μετά της Εθνικής Τραπεζής συμβάσεως περί συμψηφισμόν προς αυτό των παρά του Δημοσίου γενομένων δαπανών προς διοίκησιν και καλλιέργειαν των κατά το άρθρο 2 του παρόντος νόμου κτημάτων, το υπόλοιπον κατατίθεται εις την Εθνικήν Τράπεζαν της Ελλάδος εντόκως κανονιζομένων νομοθετικώς του τρόπου της διαθέσεως αυτού.

Άρθρον 6ον

Η ισχύς του παρόντος νόμου άρχεται από της εν τη Εφημερίδι της Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως αυτού. Ο παρών νόμος ψηφισθείς υπό της

Βουλής και παρ' Ημών σήμερον κυρωθείς δημοσιευθήτω δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως και εκτελεσθήτω ως νόμος του Κράτους.

Εν Αθήναις τη 1 Φεβρουαρίου 1902. Γεώργιος.
Οι Υπουργοί επί των Εσωτερικών Νικ. Τριανταφυλλάκος
επί των Οικονομικών Φωκ. Νέγρης

Εθεωρήθη και ετέθη σήμερον η μεγάλη του Κράτους σφραγίς. Εν Αθήναις τη 1 Φεβρουαρίου 1902.

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός Κ. Τοπάλης.

Μετεγράφη εν Λαρίση σήμερον την εικοστήν τρίτην (23) Μαΐου του χιλιοστού εννεακοσιοστού δεκάτου τετάρτου (1914) έτους.

Ο Μεταγραφοφύλαξ
Υπογραφή.

Ακριβές αντίγραφον εκ του τόμου 7ω και αριθ. 116ω των βιβλίων μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Λαρίσης καταχωρημένου ομοίου.

Εν Λαρίση τη 26 Απριλίου 1993.

Ο Φύλαξ Μεταγραφών Λαρίσης Χρ. Σδούγκας.

4

Με το συμβόλαιο αυτό μεταβιβάζεται το αγρόκτημα Τελτεξή (Αγροκήπιο), εκτάσεως 12.000 στρεμμάτων, το εναπομένειν μετά την εκουσία απαλλοτρίωση από τους ιδιοκτήτες Μαρία χήρα Νικολάου Πάππου, Λουκία θυγατέρα Νικολάου Πάππου, Αικατερίνη θυγ. Νικολάου Πάππου, σύζυγος Σπυρίδωνος Βόλγαρη, προς τους Αθανάσιον Νικ. Σούρλαν, Αθανάσιον Βασ. Σούκιαν, Δημήτριον Αθαν. Σούκιαν, Βασίλειον Γεωργ. Σούκιαν, Σωτήριον Γεωργ. Σούκιαν, Νικόλαον Βασ. Σούκιαν, Ιωάννην Ευαγγ. Γκίζαν, Ευάγγελον Βασ. Σούκιαν, Γεώργιον Πέτρου Λύλον, Μιχαήλ Πέτρου Λύλον, Σπύρον Αθαν. Σούρλαν, Χρήστον Γεωργ. Καλφούντζον, Ιωάννην Κων. Καλφούντζον, Κων. Καλφούντζον.

Αριθμός 74180
Πωλητήριον δρ. 1.400.000

Ἐν Λαρίσῃ σήμερον τὴν δεκάτῃν ογδόῃν Φεβρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ εικοστοῦ ἔκτου (1926) ἔτους, ἡμέραν Πέμπτην, ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ Συμβολαιογράφου Λαρίσῃς Εὐστρατίου Ἀντωνίου Γεωργιάδου καὶ τῶν μαρτύρων Σπύρου Βασιλείου Κουρτεσιώτου, γεωργοκτηματίου, κατοίκου Λαρίσῃς καὶ Ἀχιλλέως Νικολάου Μπαχτσέ ἐμπόρου κατοίκου Σελισσάνης γνωστῶν μοι πολιτῶν Ἑλλήνων καὶ μὴ ἐξαιρουμένων ἐνεφανίσθησαν οἱ γνωστοί μοι καὶ μὴ ἐξαιρούμενοι ἀφ' ἐνός ἡ Μαρία χήρα Νικολάου Πάππου τὸ γένος Δημητρίου Ράλλη, οἰκοδεσποίνα ἀνεὺ ἐιδικοῦ ἐπαγγέλματος κάτοικος Ἀθηνῶν οδὸς Ομήρου ἀριθμ. 28 ἐνεργούσα ἐν προκειμένῳ 1ον) δι' εαυτὴν 2) ὡς φυσικὴ ἐπίτροπος τῆς ἀνηλίκου θυγατρὸς τῆς Λουκίας Ν. Πάππου καὶ 3) ὡς πληρεξούσιος τῆς χειραφέτου ἀνηλίκου, θυγατρὸς τῆς Αἰκατερίνης συζύγου Σπυρίδωνος Βούλγαρη θυγατρὸς Νικολάου Πάππου κατοίκου Ἀθηνῶν δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 15455 τῆς 10 Δεκεμβρίου 1925 πληρεξουσίου συμβολαίου τοῦ Συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Ἀθανασίου Γαρταγάνη καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 539 τῆς 20 Ἰανουαρίου ἐνεστῶτος ἔτους πληρεξουσίου συμβολαίου τοῦ Συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Γεωργ. Μαναβάκου, ὧν ἀντίγραφα ἐπισυνάπτω τῷ παρόντι ἀφ' ἐτέρου οἱ 1) Ἀθανάσιος Νικολάου Σούρλας, κτηνοτρόφος σκηνίτης παραχειμαζῶν εἰς Τελτικτὴν 2) Ἀθανάσιος Βασιλείου Σούκιας, κτηνοτρόφος σκηνίτης παραχειμαζῶν εἰς Τελτικτὴν ἐνεργῶν ἐν προκειμένῳ δι' εαυτὸν καὶ ὡς πληρεξούσιος τοῦ υἱοῦ τοῦ Δημητρίου Ἀθ. Σούκια, κτηνοτρόφου, δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 48920 τῆς δωδεκάτης Οκτωβρίου τοῦ 1925 πληρεξουσίου συμβολαίου τοῦ Συμβολαιογράφου Τρικάλων Δημ. Παπαζαχαρίου 3) Βασίλειος Γεωργίου Σούκιας, κτηνοτρόφος σκηνίτης παραχειμαζῶν εἰς Τελτικτὴν, ἐνεργῶν ἐν προκειμένῳ δι' εαυτὸν καὶ ὡς πληρεξούσιος τοῦ Σωτηρίου Γεωργίου Σούκια, κτηνοτρόφου κατοίκου Βετερνίκου δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 48921 τῆς δωδεκάτης Οκτωβρίου 1925 πληρεξουσίου συμβολαίου τοῦ Συμβολαιογράφου Τρικάλων Δημ. Παπαζαχαρίου 4) Νικόλαος Βασιλείου Σούκιας, κτηνοτρόφος κάτοικος Βετερνίκου ἐνεργῶν ἐν προκειμένῳ δι' εαυτὸν καὶ ὡς πληρεξούσιος τῶν Ἰωάννου Ευαγγέλου Γκίζα, κτηνοτρόφου κατοίκου Βετερνίκου δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 48919 τῆς δωδεκάτης Οκτωβρίου 1925 πληρεξουσίου συμβολαίου τοῦ αὐτοῦ εἰς ἄνω Συμβολαιογράφου Τρικάλων Δημ. Παπαζαχαρίου 5) Ευάγγελος Βασιλείου Σούκιας, κτηνοτρόφος σκηνίτης παραχειμαζῶν εἰς Τελτικτὴν 6) Γεώργιος Πέτρου Λίλος ἢ Λώλος 7) Μιχαὴλ Πέτρου Λίλος, κτηνοτρόφοι ἀμφότεροι παραχειμαζόντες εἰς Τελτικτὴν 8) Σπύρος Ἀθανασίου Σούρλας, κτηνοτρόφος 9) Χρήστος Γεωργίου Καλφούζος, κτηνοτρόφος σκηνίτης παραχειμαζῶν ἐν Χαῖδαρλῇ δι' εαυτὸν καὶ ὡς πληρεξούσιος τῶν ἀδελφῶν τοῦ Ἰωάννου Κωνστ. Καλφούζου, κτηνοτρόφου δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3119 τῆς 8 Φεβρουαρίου ἐνεστῶτος ἔτους πληρεξουσίου τοῦ Συμβολαιογράφου

Κιλκίς Ι. Ζώκου ών αντίγραφα επισυνάπτω ώδε, σκηνίται άπαντες και κτηνοτρόφοι παραχειμαζόντες εις Τελτεκτική και εξέθηκαν τα εξής.

Ότι οι πρώτοι των συμβαλλομένων είναι κύριοι και διανοία κυρίου κάτοχοι κοινώς και αδιαιρέτως η μεν Μαρία Ν. Πάππου κατά τα δύο όγδοα εξ αδιαιρέτου, αί δε λοιπαί Αικατερίνη Σπυρ. Βούλγαρη και Λουκία Πάππου κατά τα τρία όγδοα εξ αδιαιρέτου. Εκατέρα τούτων της εκτάσεως του αγροκτήματος Τελτεκτική του τέως Δήμου Αρμενίου της Κοινότητος Δεδέργιαννης, ήτις υπελείφθη αυτής μετά την πώλησιν του τμήματος του αγροκτήματος προς τους ακτήμονας καλλιεργητάς Βελεστί-νου και Σαμασλάρ “Μεγάλου Μοναστηρίου” ως αυτή έχει διαχωρισθεί της πωληθείσης εκτάσεως, η χορτονομή και κλαδονομή μετά των αποθη-κών και περιλαμβάνουσα και έκτασις συνεχής τετρακοσίων εξήκοντα περίπου στρεμμάτων καλλιεργηθείσα κατά το έτος 1923-1924 και 1924-1925 της συνολικής εκτάσεως ούσης περίπου στρεμμάτων έξι χιλιάδων τριακοσίων και συνορευομένης γύρωθεν με γαίας του χωρίου Σαρασλάρ, με χωρίον Ταχταλασιμάν, Κιόμπασι, Δημοσίου λειβαδίου Σαρηγκιόλ και όρια πωληθέντων αγρών Τελτεκτική υπέρ ακτημόνων γεωργών Βελεστί-νου και Μεγάλου Μοναστηρίου και περιελθούσης αυτοίς εκ κληρονομίας εξ’ αδιαθέτου παρά του Νικολάου Πάππου, συζύγου της πρώτης, πατρός των ετέρων Αικατερίνης Βούλγαρη και Λουκίας Πάππου, τώ δε εκ κληρο-νομίας παρά του Δημητρίου Πάππου αποβιώσαντος του έτος 1899, τούτω δέ τω Δημ. Πάππου εξ’ αγοράς επί Τουρκοκρατίας κατά το έτος 1881 δυνάμει επισήμου Οθωμανικού τίτλου “ταπία”. Συνεπώς οι πρώτοι ούτοι των συμβαλλομένων την έκτασιν ταύτην του αγροκτήματος Τελτεκτική, ως περιεγράφη και ήτις άλλως είναι γνωστή εις τους αγοραστάς και μισθωτές ταύτης επί σειράν ετών, στρεμμάτων έξι χιλιάδων τριακοσίων (6.300) περίπου, καθώς μίαν οικίαν νεόκτιστον μετά των παραρτημάτων αυτής, της περιοχής της και του παρακειμένου κήπου περιπεφραγμένου εν μέρει, αποτελούντων και τούτων παράρτημα του αγροκτήματος Τελτεκτική παρα-μενάντων εις την κυριότητα και κατοχήν των πωλητών μετά τον διαχωρι-σμόν της πωληθείσης εκτάσεως, άτινα πάντα ως άνω περιγραφέντα κτή-ματα υπόσχονται της πλήρους κυριότητος και κατοχής των και ελεύθερα παντός βάρους και τρίτου εκνικήσεως, μεθ’ όλων των εξ αυτών απορρεό-ντων δικαιωμάτων αγωγών και δουλειών επώλησαν και παρέδωσαν προς τους δευτέρους συμβαλλομένους Αθανάσιον Σούρλαν, Σπύρον Σούρλαν, Γεώργιον Λίλον, Μιχαήλ Λίλον, Ιωάννην Καλφούζον, Κων. Καλφούζον, Χρ. Καλφούζον, Αθαν. Σούκιαν, Δημ. Σούκιαν, Βασιλ. Σούκιαν, Σπυρ. Σούκιαν, Νικολ. Β. Σούκιαν, Ιωάν. Γκίζαν και Ευάγγελ. Σούκιαν αντί τιμήματος συμπεφωνημένου δραχμών ενός εκατομμυρίου τετρακοσίων χιλιάδων (1.400.000).

Έναντι των οποίων δραχμές εκατόν πενήκοντα χίλιαδας έλαβον οι πωληταί παρά των αγοραστών κατά την σύνταξιν του υπ' αριθμ. 73835 προσυμφώνου Συμβολαίου μου και κατά τους όρους αυτών δραχμές διακοσίας τριάκοντα χιλιάδας δραχμών έλαβεν η παρισταμένη πωλήτρια υφ' ήν παρίσταται ιδιότητα, μετρηθείσας αυτή ενώπιον μου και των μαρτύρων και δραχμές είκοσι χιλιάδας συμψηφίζει από το μίσθωμα όπερ έλαβε παρά των αγοραστών και μισθωτών του πωλουμένου κτήματος δυνάμει του υπ' αριθ. 8992 της 25 Αυγούστου 1925 μισθωτηρίου συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Βόλου Απ. Τσιρκίκη κατά τους όρους του υπ' αριθμ. 73835 της 17 Νοεμβρίου 1925 προσυμφώνου συμβολαίου μου, το δε υπόλοιπον ποσόν του τμήματος εξ ενός εκατομμυρίου δραχμών υπόσχονται και υποχρεούνται οι αγορασταί ίνα καταβάλωσι εις τους πωλητάς κατά την αναλογούσα εκάστω τούτων μερίδιον τέσσερεις ετησίως δόσεις εκ δραχμών διακοσίων πενήκοντα χιλιάδων μετά των τόκων αυτών από σήμερον άχρις εξοφλήσεως προς εννέα τοις εκατόν ετησίως την δεκάτην πέμπτην Μαΐου εκάστου έτους ήτοι την μεν πρώτην δόσιν την πέμπτην Μαΐου 1927 εικοστού εβδόμου έτους, την δεύτερην δόσιν την πέμπτην Μαΐου 1928, την τρίτην την πέμπτην Μαΐου 1929 εικοστού εννάτου έτους και την τετάρτην την πέμπτην Μαΐου 1930 εννεακοσιοστού τριακοστού, εν τη καταβολή εκάστης δόσεως καταβαλλομένων και των τόκων ολοκλήρου του οφειλομένου κεφαλαίου, ενεχομένων των αγοραστών εις την πληρωμήν αυτών αλληλεγγύως και αδιαιρέτως και εις ολόκληρον εκάστου παραιτουμένων του ευεργετήματος της διλήσεως και διαιρέσεως και συναινούντων τούτων, ίνα εν μη εμπροθέσμου πληρωμής εκάστης δόσεως, μετά των τόκων ολοκλήρου της οφειλής αυτοίς κεφαλαίου, είτε ολοκλήρου του οφειλομένου κεφαλαίου εκβιάζεται προς πληρωμήν είτε μόνης της καθυστερουμένης δόσεως μετά των τόκων ολοκληρωμένου του οφειλομένου κεφαλαίου και των τόκων αυτών, δικαιώματι εκλογής των πωλητών εν καθυστερήσει μιάς δόσεως καθιστώντες ληξιπρόθεσμον και απαιτητόν ολόκληρον το οφειλόμενον κεφάλαιον μετά των τόκων αυτών και πρό της λήξεως του προς καταβολήν ορισθείσης προθεσμίας (λόγω συμπεφωνημένης ποινικής ρήτηρας) δυνάμει του παρόντος κηρυσσομένου εκτελεστού άνευ ετέρας δικαστικής μεσολαβήσεως και άμα τη κοινοποιήσει επιταγής προς πληρωμήν κοινοποιουμένης προς τους αντικλήτους αυτών, των οφειλετών παραιτουμένων παντός ενδίκου μέσου κατά της επιταγής. Προς πλείονα δε ασφάλειαν του ως άνω χρέους μετά των τόκων αυτών παρέχουσιν οι οφειλέται το δικαίωμα εις τους πωλητάς και πιστωτάς των ίνα χωρίς τινος άλλης μεσολαβήσεως αυτών ουδέ γνωστοποιήσεως αυτοίς της ετέρας των περιλήψεων εγγράψωσι πρώτην υποθήκην εις τα βιβλία Υποθηκών του Δήμου Αρμενίου επί των πωλουμένων κτημάτων.

Η παρούσα σύμβασις πωλήσεως συνωμολογήθη και υπό τους εξής έτι όρους. 1) Ότι συν τοις άνω ακινήτοις πωλούνται και διάφορα κινητά ευρισκόμενα εντός των αποθηκών της πωληθείσης οικίας εν Τελτικισή και παραρτήματα του πωλουμένου κτήματος ως λεπτομερώς περιγράφονται εν τώ μνησθέντι υπ' αριθ. 73835 προσυμφώνω συμβολαίω μου άτινα πάντα παρέλαβον είς την κατοχήν και κυριότητά των οι αγορασταί. 2) Ότι οι αγορασταί υποχρεούνται ίνα σεβασθώσι την προς τον Ν. Ζίγκρα κάτοικον Βελεστίνου μίσθωσιν της αποθήκης της προς βορράν της οικίας και τω κάτω πατώματι αυτής ως και του περιπεφραγμένου κήπου, λήγουσαν την δεκάτην Ιανουαρίου 1927 εικοστού εβδόμου έτους χωρίς να λάβωσι παρά των μισθωτών μίσθωμα τι ή συμψηφίσωσι τοιούτον εις το οφειλόμενον τίμημα ή ζητήσωσι τοιούτον ή αποζημιώσωιν από τους πωλητάς. 3) Ότι κατόπιν της υπογραφής του παρόντος θεωρείται διαλελυμένη η μίσθωσις η συνωμολογηθείσα μεταξύ των πωλητών και αγοραστών δυνάμει του υπ' αριθμ. 8.992 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Βόλου Αποστόλου Τσικρική ως προς τους συμβαλλομένους, των αγοραστών απαλαυσομένων της υποχρεώσεως προς καταβολήν του υπολοίπου μισθώματος εκ δραχμών τεσσαράκοντα χιλιάδων των ετέρων δραχμών είκοσι χιλιάδων καταβληθείσών έναντι του μισθώματος συμψηφισθώσι κατά τα ανωτέρω ειρημένα και το ποσόν των δραχμών διακοσίων πενήκοντα χιλιάδων ας ώφειλον να καταβάλλωσι σήμερον οι αγορασταί εις τας πωλητάς.

Οι αγορασταί απεδέχθησαν την αγοράν και παρέλαβον εις την κυριότητα και κατοχήν των τα ως άνω πωληθέντα αυτοίς. Εγώ δε ο Συμβολαιογράφος υπέμνησα τοίς συμβαλλομένοις την κατά νόμον μεταγραφήν του παρόντος και τας συνεπείας της παραλείψεως αυτής. Συνεφώνησαν έτι οι συμβαλλόμενοι ότι παραιτούνται πάσης αγωγής και ενστάσεως των κατά της παρούσης αγοραπωλησίας ως και της περί υπερόγκου βλάβης αγωγής και ότι οι αγορασταί διορίζουσι από τούδε αντικλήτους των τους Αθανάσιον Ν. Σούρλαν και Αθανάσιον Β. Σούκιαν προς ούς να γίνωνται αι κοινοποιήσεις επιταγής και παντός δικογράφου της εκτελέσεως ή παντός εν γένει εγγράφου ή δικογράφου της εκτελέσεως. Γίνεται μνεία ότι η πώλησις του άνω κτήματος γενικώς επετράπη υπό του Υπουργού της Γεωργίας Κ. Σταμούλη διά της υπ' αριθμ. 158116 της 15 Ιανουαρίου ενεστώτος έτους αποφάσεως του δημοσιευθείσης εις το υπ' αριθ. 1171 της 15 Φεβρουαρίου ενεστώτος έτους φύλλον της ενταύθα εκδιδομένης εφημερίδος «Ελευθερίας». 6) Ότι η πώλησις του εις την χειράφετον ανήλικον ανήκοντος μέρους του κτήματος Αικατερίνης Βούλγαρη και η τοιαύτη του ανήκοντος εις την ανήλικον Λουκίαν Ν. Πάππου επετράπη δια των υπ' αριθμ. 6081, 6082 της δεκάτης εννάτης Δεκεμβρίου λήξαντος έτους αποφάσεων του Πρωτοδικείου Αθηνών. Επικυρωσασών τα δε υπ' αριθμ. 22105, 22106 της 15 Δεκεμβρίου

ου 1925 διασκέμματα του συγγενικού Συμβουλίου. 7) Ότι εγένετο η δήλωσις κεφαλαίου παρά των πωλητών ως εμφανίζεται εκ του επισυνημμένου πιστοποιητικού υπ' αριθμ. 6280 της 14 Δεκεμβρίου 1926 πιστοποιητικού του Οικονομικού Εφόρου Λαρίσης. 8) Ότι ενεχειρίσθη αρμοδίως δήλωσις των γεωργικών παραγωγών ως εμφανίζεται εκ του υπ' αριθμ. 15, 18, 19, και 20 Νοεμβρίου και 37, 38, 39 της 26 Νοεμβρίου 1925 αποδεικτικού του Προέδρου της Κοινότητος Δεδέργιαννης. 9) Ότι δεν κατεβλήθη ουδέ οφείλεται φόρος υπερτιμήματος συμφώνως τω άρθρ. 48 παρ. 4 του Νόμου 3338 και της υπ' αριθ. 3668 της 21 Δεκεμβρίου 1925 γνωμοδότησιν του Υπουργού των Οικονομικών και ότι εδηλώθη η κληρονομία του Νικολάου Πάππου ως εμφανίζεται εκ του επισυνημμένου υπ' αριθ. 3404 πιστοποιητικού του Οικονομικού Εφόρου Αττικής της ογδόης Φεβρουαρίου 1924, ούτινος αντίγραφον επισυνάπτω τω παρόντι και ότι τέλος επισυνάπτεται βεβαίωσις του παρά τοις εν Λαρίση Δικαστηρίοις δικηγόρου Δημ. Χατζηγιάννη, ότι εξήλεγε τους τίτλους των πωλητών αφορόντων την προκειμένην πώλησιν και ότι τους τουρκικούς τίτλους (ταπία) θα παραδώσωσι οι πωληταί εις τους αγοραστάς άμα τη εξόφλησει ολοκλήρου του οφειλομένου τιμήματος.

Εδήλωσαν εν τέλει οι συμβαλλόμενοι ότι θεωρούσι εκπληρωθέντας πάντας τους όρους του μισθώματος υπ' αριθμ. 835 προσυμφώνου συμβολαίου και ουδ' έτερος τούτων έχει αξίωσιν τινα ή απαιτήσιν κατά του έτέρου απορρέοντα εξ αυτών και ότι οι αγορασταί παραιτούνται πάσης ενστάσεως των αφορώσης την έκτασιν και την περιγραφήν των ορίων του πωλουμένου κτήματος ή του ιδιοκτήτου αυτού ως γνωστών αυτοίς.

Ενταύθα ενεφανίσθη αυτοπροσώπως Ιωάννης Ευαγγέλου Γκίζας, σκηνίτης κτηνοτρόφος παραχειμάζων εις Τελτικτή, γνωστός μοι και μη εξαιρούμενος και εδήλωσε ότι αποδέχεται την ως άνω αγοράν υπό τους άνω όρους. Ταύτα συνομολογησάντων και αποδεξαμένων των συμβαλλομένων προς απόδειξιν συνετάχθη το παρόν όπερ αναγνωσθέν ευκρινώς και μεγαλοφώνως εις επήκοον αυτών και των μαρτύρων και βεβαιωθέν υπογράφεται παρ' όλων των ως άνω αναφερομένων παρόντων και εμού. Διά τέλη και δικαιώματα του παρόντος εισεπράχθησαν δραχ. είκοσι μία χιλιάδας επτακοσίας εξήκοντα εξ (21.766) δια δε το υπερβάλλον τέλος εκ δραχμών δέκα πέντε πεντακοσίων και του αναγκαστικού δανείου εκ δραχμών τριών χιλιάδων εκατόν εξεδόθησαν τα υπ' αριθ. 5011 και 5012 γραμμάτια παραλαβής του Ταμείου Λαρίσης επισυναπτόμενα ήδη.

Οι Συμβαλλόμενοι

Μ. Πάππου, Νίκ. Σούκας, Αθαν. Σούκας, Σπυρ. Σούρλας, Ιωάν. Γκίζας, Χρ. Καλφούζος, Μ. Λίλος, Β. Σούκας, Αθ. Σούρλας, Ευάγ. Σούκας, Γεωργ. Λίλος.

Οι Μάρτυρες Σπυρ. Κουρτεσιώτης, Αχιλ. Μπαχτσές
 Ο Συμβολαιογράφος Ε. Γεωργιάδης
 Ακριβές αντίγραφον

Λάρισα αυθημερόν, ο Συμβολαιογράφος Λαρίσης Ευστρ. Γεωργιάδης
 Μετεγράφη εις τόμον 9ον του Δήμου Αρμενίου υπ' αύξοντα αριθμόν
 μεταγραφών 431, σήμερον την εικοστήν έκτη (26) Φεβρουαρίου χίλια
 εννεακόσια είκοσι εξ (1926) έτους.

Ο Μεταγραφοφύλαξ Κ.Δ. Καράμπελας

Ακριβές αντίγραφον εξ ομοίου τοιούτου μεταγεγραμμένου εν τόμω 9
 και αριθμώ 431 του βιβλίου Μεταγραφών του Δήμου Αρμενίου.

Εκδίδονται διά την Α.Τ.Ε.

Εν Λαρίση τη εικοστή πρώτη (21) Αυγούστου χίλια εννεακόσια εξήκο-
 ντα ένα (1961) έτους, ο Μεταγραφοφύλαξ.

5

Απόφαση Επιτροπής Απαλλοτριώσεων Βόλου, υπ' αριθ. 19/1924. Αφο-
 ρά την απαλλοτρίωση του αγροκτήματος Άγιος Γεώργιος Φερών, την απο-
 κατάσταση των κολήγων του χωριού, την διαχωρισθείσα έκταση ως καλ-
 λιεργήσιμη και λειβαδική, το μερηά του χωριού και την έκταση που απέ-
 μινε στους ιδιοκτήτες του αγροκτήματος.

Αριθ. αποφ. 19/1924

Η κατά το άρθρον 11 του από 15 Φεβρουαρίου πε. 1923 Ν.Δ. «Περί
 αποκαταστάσεως ακτημόνων καλλιεργητών Επιτροπή Απαλλοτριώσεως
 Βόλου συγκειμένη εκ του Προέδρου αυτής Περικλέους Σακελλαροπού-
 λου, Πρωτοδίκου και των μελών Γεωργ. Ραφτάκη, Προϊσταμένου του Γρα-
 φείου Εποικισμού Βόλου, ως Εισηγητού και Δημητρίου Ελευθερίου,
 Νομογεωπόνου συνδριάσασα δημοσία εν τω ακροατηρίω των Πολιτικών
 υποθέσεων του Πρωτοδικείου Βόλου την 5ην Νοεμβρίου π. ε. 1923 παρου-
 σία και του γραμματέως αυτής Κων. Τσαγκρίδου ίνα αποφανθή προκειμέ-
 νης της απαλλοτριώσεως του αγροκτήματος «Άγιος Γεώργιος» Φερρών,
 κηρυχθέντος απαλλοτριωτέου διά της από 28 Μαρτίου π. ε 1923 αποφάσε-
 ως του Υπουργού της Γεωργίας δημοσιευθείσης εις το υπ' αριθ. 26 τεύχος
 Βον της 5ης Απριλίου π. ε. 1923 φύλλον της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

1) Περί του καθορισμού των δικαιουμένων εις γεωργικήν εγκατάστα-

σιν.

- 2) Περί του ορισμού της εκτάσεως του γεωργικού κλήρου.
- 3) Περί του ορισμού των δικαιουμένων εις λήψιν επαγγελματικού κλήρου και του προσδιορισμού της εκτάσεως αυτών.
- 4) Περί του προσδιορισμού της εκτάσεως και της κατανομής του Συν/κού κλήρου.
- 5) Περί του καθορισμού των απαλλοτριωτέων εκτάσεων και της οροθετήσεως αυτών και
- 6) Περί του καθορισμού των εις τον Συν/σμόν περιεχομένων κτιρίων.
- 7) Περί ρυθμίσεως των υφισταμένων δουλειών.

Τενομένης συζητήσεως κατά την ανωτέρω συνεδρίασιν, καθ' ην νομίμως κληθέντες ως εκ των εν τη δικογραφία αποδεικτικών εμφανίζεται, παρέστησαν αφ' ενός οι ιδιοκτήται 1ον, Μαρία χήρα Γιαννώτα, Αθηνά Ταγαρά, Βικ. Ι. Γιανώτα, Κωνσταντία Ι. Γιανώτα, Βασ. Ι. Γιανώτα, διά του πληρεξουσίου των δικηγόρου Γεωργ. Λιβανού, 2ον Αναστ. Ν. Γιανώτα, Βασ. Μ. Γιανώτα, Ελένη χήρα Β. Γιανώτα δι' εαυτήν και ως νόμιμος επίτροπος του ανηλίκου Ελευθερίου, κληρονόμου Θ. Γιανώτα, δια του πληρεξουσίου αυτών δικηγόρου Ν. Γεροντοπούλου και Χρήστου Σπυριδάκη, 3ον Κληρονόμοι Ι. Γιανώτα, ως ανωτέρω και Ζωή Μήτσα διά του δικηγόρου Ι. Λιβανού, 4ον Νάκος Γιανώτας παρών διορίσας τον δικηγόρον Ι. Λιβανόν, 5ον Δ. Μακρόπουλος δι' εαυτόν και ως πληρεξούσιος της Κ. Ευαγ. Ομήρου και Αριστέας Μακροπούλου, διά του πληρεξουσίου αυτών δικηγόρου Δ. Μακροπούλου, 6ον Ζαχαρίας Μακρής διά του δικηγόρου Γ. Λιβανού, 7ον Γ. Μαλαμάκης παρών διορίσας δικηγόρον τον Α. Παπαθανασίου και αφ' ετέρου ο Συν/σμός αποκαταστάσεως Καλλιεργητών «Αγίου Γεωργίου» Φερρών διά του Προέδρου αυτού Νικ. Μαργαριτοπούλου παρόντος και διορίσαντος πληρεξουσίου αυτού τον Π. Γρηγοράκη δικηγόρον και Ιωάν. Οικονομίδην γεωργοκτηματίαν.

Ακούσασα του γραμματέως αυτής αναγνόντος κατ' εντολήν του Προέδρου την έκθεσιν του ενεργήσαντος την μελέτην του κτήματος Γεωπόνου, Αθαν. Γεωργιάδου.

Των πληρεξουσίων δικηγόρων ως ανωτέρω αναφερθέντων εις τα υποβληθέντα έγγραφα υπομνήματα των και αναπτυσάντων και προφορικών τους εν αυτοίς λόγους.

Των παρεμβαινόντων Αλεξάνδρα Ι. Μαλαμάκη διά του πληρεξουσίου αυτής δικηγόρου Α. Παπαθανασίου και Νικ. Νιάκου διά του πληρεξουσίου αυτού δικηγόρου Γ. Λιβανού.

Διελθούσα την δικογραφίαν
Σκεφθείσα κατά νόμον

Επειδή νομίμως εισάγεται ενώπιον της Επιτροπής κατά την παρούσαν διαδικασίαν συμφώνως ταις διατάξεσι του από 15 Φ/ρίου π. ε. 1923 Ν. Δ. «Περί αποκαταστάσεως ακτημόνων καλλιεργητών», ως τούτο ετροποποιήθη και συνεπληρώθη δια των μεταγενεστέρων Ν. Δ. η απαλλοτριώσις του κτήματος «Άγιος Γεώργιος» Φερρών τηρηθεισών των νομίμων διατυπώσεων η Επιτροπή προβαίνει ως προς το ανωτέρω ως ακολούθως.

1ον Περί του καθορισμού των δικαιουμένων εις γεωργικὴν εγκατάστασιν.

Επειδή εκ του ενεργηθέντος ελέγχου των υποβαλόντων πρὸς αποκατάστασιν αιτήσεις δι' εξετάσεως κατὰ την επιτόπιον μετάβασιν ικανών μαρτύρων, ως και των παρ' εκάστου προσαχθέντων πιστοποιητικών προέκυψεν ὅτι εκ των υποβαλόντων αιτήσεις πρὸς εγκατάστασιν εν τῷ ὑπὸ εκδίκασιν αγροκτήματι κέκτηνται τα πρὸς γεωργικὴν τοιαύτην προσόντα οἱ κάτωθι οὗς η Επιτροπή κατατάσσει κατὰ την ὑπὸ του νόμου οριζομένην σειρὰν προτιμήσεως ἤτοι ως εξής:

Κατηγορία Α'. Μορτίται ἢ αντισπορίται ἔχοντες κατὰ τον χρόνον του ελέγχου ἄροτρον και ζεύγος αροτριώντων.

α'. Ἐγγαμοὶ ἄρρενες καλλιεργηταί

1. Αντ. Γ. Αὔφαντῆς, δικαιουμ. εις 1 γεωρ. κληρ. μείον μικροῖδιδ. εκ. στρεμ. 8
2. Γεωργ. Δ. Αὔφαντῆς, δικαιουμ. εις 1 γεωρ. κληρ.
3. Χρήστ. Δ. Αὔφαντῆς, δικαιουμ. εις 1 γεωρ. κληρ.
4. Ζήσης Δ. Αὔφαντῆς, δικαιουμ. εις 1 γεωρ. κληρ. μείον μικροῖδιδ. εκ. στρεμ. 15
5. Δημητ. Γ. Αὔφαντῆς, δικαιουμ. εις 2/5 γεωρ. κληρ. ως υπερῆλιξ μείον στρεμμ. 10
6. Κωνστ. Σαμαράς, δικαιουμ. εις 2/5 γεωρ. κληρ. ως υπερῆλιξ μείον στρεμμ. 15
7. Κωνστ. Καναλιώτης, δικαιουμ. εις 1⁴/₅ γεωρ. κληρ. ως ἔχων 7 ἀνήλικα τέκνα
8. Κωνστ. Χ. Παναγιώτου, δικαιουμ. εις 1 γεωρ. κληρ.
9. Δημ. Ευαγγ. Κωνσταντέλος, δικαιουμ. εις 1 γεωρ. κληρ. μείον μικροῖδ. στρ. 5
10. Ιωαν. Ευαγγ. Κωνσταντέλος, δικαιουμ. εις 1³/₅ γεωρ. κληρ. ως ἔχων 6 ἀνηλ. τέκνα μείον 35.
11. Χρηστ. Παναγιώτου, δικαιουμ. εις 1 γεωρ. κληρ. μείον ιδιοκτ. του 10
12. Αργυρ. Κ. Αγγελῆς, δικαιουμ. εις 1¹/₅ γεωρ. κληρ. ως ἔχων 4 ἀνηλ. τέκνα
13. Γεωργ. Ευαγγ. Κωνσταντέλος, δικαιουμ. εις 1 γεωρ. κληρ.
14. Βαῖος Ι. Παῖπάης, δικαιουμ. εις 1²/₅ γεωρ. κληρ. ως ἔχων 5 ἀνηλ. μείον 120.

15. Γεωργ. Ι. Δελημήτρος, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κληρ.
16. Ιωαν. Κ. Αγγελής, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κληρ.
17. Ιωαν. Ακρ. Μακρυγιάννης, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κληρ.

β'. Αγαμοι στρατευθέντες μετά το 1915 κ.λ.π.

18. Νικ. Μαργαριτόπουλος, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον μείον στρεμμ. 2
19. Τριαντ. Ακριβούσης, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον μείον στρεμμ. 8
20. Αργ. Κωνσταντέλος, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον
21. Χρ. Ζηρόπουλος, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον
22. Γεωργ. Δ. Αύφαντής, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον
23. Δημ. Αργ. Παναγιωτόπουλος, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον
24. Στυλ. Α. Αύφαντής, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον
25. Γεωργ. Α. Αύφαντής, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον
26. Στεφ. Σ. Τσιουμάκας, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον μείον στρεμμ. 5
27. Αποστ. Κ. Αύφαντής, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον μείον στρεμμ. 35
28. Σταύρος Δ. Αύφαντής, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον
29. Θωμ. Αργ. Παναγιωτόπουλος, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον
30. Σταύρος Ζ. Παϊπάης, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον
31. Αθαν. Σ. Περασουφλιώτης, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον μείον στρεμμ. 10
32. Χρ. Γ. Αύφαντής, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον
33. Τριαντ. Δ. Πρασάς, δικαιουμ. εις 2 γεωργ. κλήρον μείον στρεμμ. 14
34. Παναγ. Θ. Παπαπαναγιώτης, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον
35. Κωνστ. Ν. Μαυρογιάννης, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον μείον στρεμμ. 3
36. Θεοδ. Χρ. Θεοδωρόπουλος, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον μείον στρεμμ. 15
37. Ιωάννης Δ. Αύφαντής, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον
38. Παναγ. Χ. Παναγιώτης, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον μείον στρεμμ. 10
39. Αθαν. Γ. Παπαδανιήλ, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον μείον στρεμμ. 30
40. Ιωάννης Δ. Καναλιώτης, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον
41. Κυριτσ. Μπανταβάνος, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον μείον στρεμμ. 15

γ'. Χήραι καλλιεργητών

42. Αριστ. χήρα Γ. Μαργαριτοπούλου, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον
43. Δέσπ. χήρα Ζ. Μακρυγιάννη, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον μείον 25
44. Αγγελ. χήρα Γ. Χρήστου, δικαιουμ. 2/5 γεωργ. κλήρον ως υπερήλιξ μείον 30
45. Ευαγγ. χήρα Ε. Αμουτζοπούλου, δικαιουμ. εις 2/5 γεωργ. κληρ. μείον 30 ως στρεμμ. τέκνων
46. Γραμμάτων Β. Παϊπάη, δικαιουμ. εις 1 2/5 γεωργ. κληρ. ως έχουσα 5 ανήλικα

δ'. Ανήλικα ορφανά

47. Ορφανά Γεωργ. Χριστοδούλου, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρ. μείον 4

Κατηγορία Β'. Λοιποί δικαιούχοι έχοντες κατά τον χρόνον του ελέγχου άροτρον και ζεύγος αροτριώντων.

α') Έγγαμοι άρρενες καλλιεργηταί

48. Στεργ. Παϊπάης, δικαιουμ. εις 1 1/5 γεωργ. κλήρ. ως έχων 4 ανήλικα τέκνα μείον στρεμ. 20

49. Νικολ. Μπανταβάνος, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον. μείον 7

50. Ζήσης Στεργ. Περασουφλιώτης, δικαιουμ. εις 1 2/5 γεωργ. κλήρον ως έχων 5 ανήλικα

51. Γαρυφ. Γ. Παπαθανασίου, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον μείον 55

52. Αργ. Γ. Παπαθανασίου, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον μείον 55

53. Αχιλ. Δ. Παπαδανιήλ, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρον μείον 80

54. Αποστ. Χ. Τυόλας, δικαιουμ. εις 1 γεωργ. κλήρ. μείον 5

β') Χήραι καλλιεργητών

55. Αρίστη χήρα Ακριβούση, δικαιουμ. εις γεωργ. κλήρον μείον 100

γ') Ανήλικα ορφανά. Ουδέν

δ') Άγαμοι άρρενες συμπληρώσαντες το 18ον έτος. Ουδείς

Κατηγορία Γ'. Μορτίται ή αντισπορίται στερούμενοι ζεύγους αροτριώντων και άροτρον κατά τον χρόνον του έλεγχου. Ουδείς

Κατηγορία Δ'. Λοιποί δικαιούχοι στερούμενοι κατά τον χρόνον του ελέγχου ζεύγους αροτριώντων και άροτρον.

α') Έγγαμοι άρρενες καλλιεργητού

56. Βασ. Δ. Πρασσάς, δικαιούμ. εις 1 γεωργ. κλήρον μείον στρεμ. 15

57. Χρ. Φ. Μαυρατζάς, δικαιούμ. εις 1 γεωργ. κλήρον μείον στρεμ. 10

58. Χρ. Ι. Ζαμπραγιάννης, δικαιούμ. εις 1 γεωργ. κλήρον

59. Γεωργ. Αλ. Μπίμπος, δικαιούμ. εις 1 γεωργ. κλήρον

60. Χρ. Α. Παναγιωτόπουλος, δικαιούμ. εις 1 γεωργ. κλήρον

β') Χήραι καλλιεργητών

- 61. Χρ. χήρα Κ. Θεοδορωπούλου, δικαιούμ. εις 1 γεωργ. κλ. μείον στρ. 30
- 62. Τριαντ. χήρα Στ. Τσουμάκα, δικαιούμ. εις 1 γεωργ. κλ. μείον στρ. 15
- 63. Ζωή χήρα Σ. Μπανταβάνου, δικαιούμ. εις 1 γεωργ. κλ. μείον στρ. 85
- 64. Καλλιόπη χήρα Δ. Καναλιώτη, δικαιούμ. εις 2/5 γεωργ. κλ. λόγω ανηλικότητος

γ') Ανήλικα ορφανά. Ουδέν

δ') Άγαμοι συμπληρώσαντός το 18ον έτος

- 65. Χρ. Κ. Γιαννακόπουλος, δικαιούμ. εις 2/5 γεωργ. κληρ. λόγω ανικανότητας
- 66. Δημ. Σ. Παϊπάης, δικαιούμ. εις 1 γεωργ. κληρ.
- 67. Κωνστ. Ι. Αγγελής, δικαιούμ. εις 1, γεωργ. κληρ.
- 68. Νικολ. Χρ. Θεοδορόπουλος, δικαιούμ. εις 1, γεωργ. κληρ. μείον στρεμ. 25
- 69. Δημ. Χρ. Παναγιώτου, δικαιούμ. εις 1 γεωργ. κληρ. μείον στρεμ. 25
- 70. Χρ. Κ. Σουπλιώτης, δικαιούμ. εις 1 γεωργ. κληρ. μείον στρεμ. 5
- 71. Κ. Χρ. Αύφαντης, δικαιούμ. εις 1 γεωργ. κληρ.
- 72. Ιωάννης Χρ. Παϊπάης, δικαιούμ. εις 1 γεωργ. κληρ.
- 73. Νικ. Χρ. Αύφαντης, δικαιούμ. εις 1 γεωργ. κληρ.
- 74. Μιχαήλ Γ. Χριστοδούλου, δικαιούμ. εις 1 γεωργ. κληρ. μείον στρεμ. 5
- 75. Ιωαν. Γ. Κωνσταντέλος, δικαιούμ. εις 2/5 γεωργ. κληρ. λόγω ανικανότητας

Επειδή εκ τών υποβαλόντων αιτήσεις προς εγκατάστασιν εν τω υπό απαλλοτριώσιν αγροκτήματι κρίνονται ως απορριπτέοι οι κάτωθι και δια τους εξής λόγους:

- 1) Αθαν. Κ. Ζωϊόπουλος, ως μη ων κατ' επάγγελμα γεωργός αλλά σιδηροδρομικός υπάλληλος και ως έχοντος του πατρός του επαρκή ιδιοκτησίαν προς εγκατάστασίν του.
- 2) Δημ. Σ. Ζησόπουλος ως ανήλιξ μη συμπληρώσας το 18ον έτος της ηλικίας του.
- 3) Νικολ. Κυριαζής, ως μη ων κατ' επάγγελμα γεωργός, αλλά πανδοχεύς εν Βόλω.
- 4) Αθαν. Δ. Πρασσάς, ως υπερήλιξ του οποίου τα τέκνα έτυχον γεωργικού κλήρου.
- 5) Δημ. Κ. Σαμαράς, ως μη ων κατ' επάγγελμα γεωργός, αλλά σιδηροδρομικός υπάλληλος.
- 6) Στεργ. Δ. Παπαπαναγιώτου, ως μη ων κατ' επάγγελμα γεωργός, αλλά σιδηροδρομ. υπάλληλος.
- 7) Γεωργ. Τρ. Παϊπάης, ως μη ων κατ' επάγγελμα γεωργός, αλλά σιδηροδρομ. υπάλληλος.

- 8) Κωνστ. Ν. Μαυρογιάννης, ως μη ων κατ' επάγγελμα γεωργός, αλλά σιδηροδρομ. υπάλληλος.
- 9) Τριαντ. Χρ. Ακριβούσης, ως μη ων κατ' επάγγελμα γεωργός, αλλά σιδηροδρομ. υπάλληλος.
- 10) Ιωάν. Γ. Χριστοδούλου, ως μη ων κατ' επάγγελμα γεωργός, αλλά σιδηροδρομ. υπάλληλος.
- 11) Αθαν. Αλ. Νικολάου, ως μη ων κατ' επάγγελμα γεωργός, αλλά παντοπώλης εν Βελεστίνω.
- 12) Σταύρος Ζησόπουλος ή Καλογερόπουλος, ως μη ων κατ' επάγγελμα γεωργός, αλλά σιδηροδρομικός υπάλληλος.
- 13) Σταύρ. Ι. Γεωργούλης, ως μη ων κατ' επάγγελμα γεωργός, αλλά κτηνοτρόφος.
- 14) Δημ. Σ. Μαργαρίτης, ως μη ων κατ' επάγγελμα γεωργός, αλλά εργατικός εν Βόλω.
- 15) Χρ. Π. Μπανταβάνος, ως καταδικασθείς επί ζωοκλοπή.
- 16) Κωνστ. Γ. Αϋφαντής, ως έχων υπεραρκετήν περιουσίαν.
- 17) Κωνστ. Δαν. Ιωάννου, ως μη ων κατ' επάγγελμα γεωργός, αλλά αναχωρήσας εκ του κτήματος τυγχάνει αγνώστου διαμονής.
- 18) Δημ. Γιασλακιώτης, ως μη ων κατ' επάγγελμα γεωργός, αλλά διαμένων εις Βελεστίνον όλως επικουρικώς ασκεί το γεωργικόν επάγγελμα.
- 19) Τριαν. Ι. Κανάρης, ως ανήλιξ μη συμπληρώσας το 18ον έτος της ηλικίας του.
- 20) Ευθυμία χήρα Σουπλιώτη, ως μη ούσα χήρα καλλιεργητού αλλ' αγροφύλακος.
- 21) Φώτης Ρ. Φωτίου, ως έχων επαρκή ιδιοκτησίαν.
- 22) Αικατερίνη Δ. Μπαλή, ως μη ούσα χήρα ουδ' ανήλικος ορφανή, αλλ' εκ γενετής τυφλή τελείως ανίκανος προς εργασίαν.
- 23) Δημ. Αχ. Φωτίου, ως έχων επαρκή ιδιοκτησίαν.
- 24) Αντων. Α. Μακρής, ιερεύς ως αποβιώσας.
- 25) Δημ. Κ. Παϊπάης, ως έχων επαρκή περιουσίαν αυτός και ο πατήρ του.
- 26) Γεωργ. Παπαδανιήλ, ως έχων επαρκή περιουσίαν και ως μη κατ' επάγγελμα γεωργός, αλλά παντοπώλης.
- 27) Νικολ. Γ. Παπαδανιήλ, ως μη ων κατ' επάγγελμα γεωργός, αλλά διαμένων εις Αίγυπτον.
- 28) Κωνστ. Παύλ. Ακριβόπουλος, ως μη ων κατ' επάγγελμα γεωργός, αλλά επαγγελλόμενος τον υποδηματοποιόν εις Κάπουρναν.
- 29) Χρηστ. Φωτ. Ρήγας, ως έχοντος του πατρός του επαρκή ιδιοκτησίαν.

- 30) Στέφαν. Γ. Μαναλιώτης, ως μη επιστρέψας εκ Μικράς Ασίας αγνοουμένης της τύχης του.
- 31) Ιωάννης Κ. Καϊκακάμης, ως μη ων κατ' επάγγελμα γεωργός, αλλά σιδηροδρομικός υπάλληλος.
- 32) Νικολ. Δ. Αὔφαντης, ως μη ων κατ' επάγγελμα γεωργός, αλλά σιδηροδρομικός υπάλληλος.
- 33) Στέργ. Ι. Τριανταφύλλου, ως μη ων κατ' επάγγελμα γεωργός, αλλά σιδ/κός υπάλληλος.
- 34) Αθαν. Μαργαριτόπουλος, ως μη ων κατ' επάγγελμα γεωργός, αλλά παντοπώλης εν Βελεστίνω.
- 35) Κωνστ. Ι. Τσανάκας, ως μη ων κατ' επάγγελμα γεωργός, ως ποιμήν.

Β') Περί του προσδιορισμού της εκτάσεως του γεωργικού κλήρου

Προκειμένου να καθορισθή η έκτασις του γεωργικού κλήρου εν τώ αγροκτήματι τούτω δέον πρωτίτως να ληφθώσι υπ' όψει αι ειδικαί οικονομικαί συνθήκαι και οι ειδικοί όροι υφ' ούς διατελεί η παραγωγή εν τη περιφερεία τούτη. Υπό την έποψιν της παραγωγικότητος και σύμφωνα με τους ορισμούς του νόμου η έκτασις του γεωργικού κλήρου δέον να είναι τοιαύτη ώστε εκ των προσόδων τούτου να καλύπτονται εξ ολοκλήρου αι καλλιεργητικαί και βιωτικάί ανάγκαι των αποκαθισταμένων καλλιεργητών αφ' ενός, αφ' ετέρου δε υπό την έννοιαν της αυτοπροσώπου ή δια των μελών της οικογενείας του καλλιεργητού εκμεταλλεύσεως της εκτάσεως ταύτης, και υπό το υφιοτάμενον καλλιεργητικόν σύστημα όπερ ενταύθα παρουσιάζεται περισσότερον ενταπικόν ούτε γη να πλεονάζη ούτε χείρες να απομένουν αργαί, και κατά τα ανωτέρω η Επιτροπή κρίνει ότι έκτασις 130 στρεμμάτων είναι επαρκής ίνα δημιουργηθή η βιώσιμος μικροϊδιοκτησία, μειωψηφούντος του εισηγητού κ. Ραφτάκη κρίνοντας ότι ως τοιαύτη δέον να ληφθή έκτασις 150 στρεμ. εκ της εκτάσεως ταύτης εν στρέμμα θέλει χρησιμεύσει προς ανέγερσιν κατοικίας η δε υπόλοιπος έκτασις θέλει αποτελέσει την γεωργήσιμον έκτασιν και κατ' αναλογίαν.

Γ'. Περί του ορισμού των δικαιουμένων εις λήψιν επαγγελματικού κλήρου και του προσδιορισμού της εκτάσεως αυτού

Εκ των υποβαλόντων αιτήσεις η Επιτροπή κρίνει ότι δικαιούνται εις λήψιν επαγγελματικού κλήρου οι κάτωθι:

1. Γεωργ. Τ. Παπαιωάννου, δημοδιδάσκαλος	στρεμ. 5
2. Χαράλαμπος Α. Παπαντωνίου, υποδηματοποιός	στρεμ. 5
3. Χρήστος Κ. Ευαγγελόπουλος, βουκόλος	στρεμ. 5

Δ'. Περί του προσδιορισμού και της κατανομής του Συν/κού κλήρου

Επειδή προς εξυπηρέτησιν των αναγκών εν γένει του γεωργ. επαγγέλματος και σύμφωνα με την μορφήν υφ' ην παρουσιάζεται η εκμετάλλευσις εκτός των κλήρων δέον να διατίθεται και έκτασις κοινή η Επιτροπή εν τω κτήματι τούτο κρίνει ότι ο Συν/κός κλήρος δέον να αποτελεσθή:

1. Εκ του αναγκαίου χώρου δι' οδούς, πλατείας, εκκλησίαν, σχολείον κλπ. ως τοιούτον κρινομένης επαρκούς εκτάσεως 120 στρεμ.

2. Εκ των κατά τα κατωτέρω περιερχομένων εις τον συν/σμόν κτιρίων εξυπηρετούντων γεωργικούς σκοπούς επ' ωφελεία των συνεταίρων ή του Συν/σμού.

3. Η Επιτροπή ως εξηκρίβωσεν εκ της διαδικασίας και εκ της γενομένης αυτοψίας δέν συντρέχει περίπτωσις χορηγήσεως χώρου δι' αλωνοτόπους καθ' όσον ως τοιούτοι χρησιμοποιούνται υπό των αποκαθισταμένων καλλιεργητών οι κοινοτικοί αλωνότοποι.

4. Ομοίως η Επιτροπή κρίνει ότι δεν συντρέχει περίπτωσις παραχωρήσεως α) βοσκησίμου εκτάσεως υπέρ της ολότητος των αποκαθισταμένων, β) βοσκησίμου εκτάσεως δια τα αροτριώντα ζώα (ζευγαρολείβαδο) καθ' όσον δια τας γεωργικάς και κτηνοτροφικάς ανάγκας των αποκαθισταμένων καλλιεργητών χρησιμοποιείται ο κοινοτικός μεριάς κοινοτικών λειβάδιον εκτάσεως κατά τον εν τη δικογραφία Κτηματολογικόν Κατάλογον στρεμ. 7.800 και 600 τ.μ.

5. Εκ του αναγκαίου χώρου δια την συντήρησιν του διδακτηρίου εκ στρεμ. 40 εξ ων έκτασις περίπου 5 στρεμ. ή όση καί αν είναι αποτελούσαν τον αυλαγάν του Νικολάου Μαργαριτοπούλου, ιδιοκτησία Γ. Μαλαμάκη θέλει αποτελέσει τον σχολικόν κήπον, ήτοι ο συν/κός κλήρος δέον εν συνόλω να αποτελεσθή εξ εκτάσεως 150 στρεμ. κατ' αναλογίαν.

Ε'. Περί του καθορισμού των απαλλοτριουμένων εκτάσεων και της οροθετήσεως αυτών

1. Κατά τον εν τη δικογραφία κτηματολογικόν πίνακα η όλη έκτασις του υπό απαλλοτριώσιν αγροκτήματος ανέρχεται εις στρεμ. 38.565 και 135 τ.μ.

Εκ των υπ' όψει της Επιτροπής απαλλοτριώσεως εκτάσεων υπόκεινται εις απαλλοτριώσιν α) αι κολλιγικώς ή επ' αντισπόρω καλλιεργούμεναι εκτάσεις, β) αι επί ενοικίω υπό μικροκαλλιεργητών καλλιεργούμεναι εφ' ων όπως προϋπήρχε σχέσις μορτής αντισπόρου. Αμφότεραι αι εκτάσεις αύται απηλλοτριώθησαν ήδη περιελθούσαι εις την κυριότητα του Κράτους δια της αποφάσεως του Υπουργού της Γεωργίας της κηρυξάσης το αγρόκτημα τούτο απαλλοτριωτέον (αρθρ. 9, εδαφ. 1 Ν. Δ. 15 Φ/ρίου 1923 «Περί αποκαταστάσεως ακτημόνων καλλιεργητών»). Προς τούτο ως υπόκεινται εις απαλλοτριώσιν αι εκτάσεις αίτινες καλλιεργούνται επί μορτή ή

επ' αντιπώρῳ οὐδ' αυτοπροσώπως ὑπὸ τῶν ιδιοκτητῶν καλλιεργούμεναι τοιαῦται, ἐφ' ὧν ἡ ενεργουμένη καλλιέργειαν δὲν πληροὶ τοὺς ὅρους τοῦ ἀπὸ 6 Ἰουνίου π.ε. 1923 Ν. Δ. περὶ αυτοκαλλιεργειῶν, ὑπὸ τὴν ἐννοίαν ταύτην ἡ ενεργουμένη ἐπὶ τούτων καλλιέργεια δὲν δύναται νὰ νοηθῇ μεγάλη καθ' ὅσον ενεργεῖται κεχωρισμένως ὑπὸ τῶν ἀγροληπτῶν καλλιεργητῶν χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ κοινότης καλλιεργητικῶν μέσων, οὐδ' ἐνιαία διαχειρίσις χωρὶς νὰ υφίσταται ἀπαραίτητος συνεταιρισμὸς γαιῶν.

Ὑπὸ τὴν καλλιέργειαν ταύτην ἐξ ἡς εἰς ἕκαστος ἀγρολήπτης χωριστὰ λαμβανόμενος μόνις ἐπιτυχάνει ικανοποιητικὸν ἡμερομίσθιον ἀνευρίσκει τις καθαρότητα τοὺς χαρακτῆρας τῆς μικρᾶς καλλιεργείας καὶ συνεπῶς καὶ αἱ ἐκτάσεις αὗται τυγχάνουσιν ἀπαλλοτριωτέαι.

Κατὰ τὰ ἀνωτέρω αἱ ἐκτάσεις αὗται ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ συνημμένου ἐν τῇ δικογραφίᾳ διαγράμματος υπολογίζονται ὡς ἐξῆς:

1. Κτηματομερίδιον κληρ. Μιχαήλ καὶ Ι. Ν. Γιαννώτα	στρεμ.	1.177,510
2. Κτηματομερίδιον κληρ. Νέκα Σ. Γιαννώτα	στρεμ.	396,465
3. Κτηματομερίδιον κληρ. Μισάκου	στρεμ.	325,000
4. Κτηματομερίδιον κληρ. Ζαχαρία Μακρῇ	στρεμ.	712,875
5. Κτηματομερίδιον κληρ. Ι. Δ. Γιαννώτα	στρεμ.	823,825
6. Κτηματομερίδιον κληρ. Μακροπούλου	στρεμ.	643,110
7. Κτηματομερίδιον κληρ. Γεωργ. Μαλαμάκη	στρεμ.	4.870,965
Σύνολον	στρεμ.	8.949,750

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ὑπὸκεινται εἰς τὴν ἀλλοτριώσιν αἱ ἐπιδεκτικαὶ καὶ καλλιεργείας ἐκτάσεις αἱ μὴ ρητῶς κατονομαζόμεναι ἐν τῷ Ν. Δ. οὔτε μετὰ τῶν ἐξαιρουμένων οὔτε μετὰ τῶν ἀπαλλοτριουμένων καὶ ἀνερχόμεναι εἰς στρεμ. 4350 καὶ 275 τ. μ. Ἐξαιρῶνται ὁμῶς τῆς ἀπαλλοτριώσεως (ἀρθρ. 2, ἐδαφ. 1, Ν. Δ. ἀπὸ 15 Φ/ρίου π.η. 1923).

1. Αἱ ἀπαλλοτριούμεναι ὑπὸ τῶν ιδιοκτητῶν ἡ δια τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας τῶν καλλιεργούμεναι ἐκτάσεις. Ὡς τοιαῦται νοοῦνται αἱ ἐν τῷ διαγράμματι σημειούμεναι ὡς μικροϊδιοκτησίαι μὴ παρεμβάλλουσαι προσκόμματα κατὰ τὴν διανομὴν ἥτις δὲν δύναται νὰ ματαιωθῇ ὡς ἐκ τῶν μὴ ἀπαλλοτριουμένων τοιούτων. Ἡ ἐκτασις τούτων ἀνέρχεται μετ' ἀφαίρεσιν τῶν ὑπὸ ἀπαλλοτριώσιν ὡς ἄνω ἀγρῶν εἰς στρεμ. 3.848,840 τ. μ.

2. Δέον ἐπίσης νὰ ἐξαιρεθῇ τῆς ἀπαλλοτριώσεως ἡ ἐκτασις ἡ ἀνήκουσα εἰς τὴν ἐταιρείαν τῶν Θεσσαλικῶν Σιδηροδρόμων καὶ ἀνερχομένην κατὰ τὸ διάγραμμα εἰς στρεμ. 305,310 τ.μ. ὡς ἀποτελοῦσαν βιομηχανικὴν ἐγκατάστασιν.

3. Ὡσαύτως ἐξαιρῶνται τῆς ἀπαλλοτριώσεως αἱ ἐντὸς τῶν ἀπολλοτριουμένων κτημάτων κατοικίαι τῶν ιδιοκτητῶν μετ' ἐκτάσεως ἴσης πρὸς ἓνα γεωργικὸν κλῆρον ἢ ὅπου οἱ ιδιοκτῆται τῶν κτηματομεριδίων τοῦ ὑπὸ

απαλλοτριώσιν αγροκτήματος είναι πλείονες του ενός ανά ένα γεωργικών κλήρον δια δύο εξ αυτών, του συνόλου των κλήρων μη δυναμένου να υπερβεί τους τέσσαρας πλήρεις γεωργικούς κλήρους (αρθρ. 1, εδαφ. 1 του από 17 Ο/βρίου π.η. 1923 Ν. Δ.).

Κατά ταύτα υπέρ των ιδιοκτητών των υποκειμένων εις απαλλοτριώσιν κτηματομεριδίων δέον να εξαιρεθώσι της απαλλοτριώσεως αι κατωτέρω εκτάσεις.

α) Κτηματομερίδιον κληρονόμων Ιωάν. Γιαννώτα και Μιχαήλ Γιαννώτα ήτοι των εξ αδιαιρέτου συγγυρίων 1) Μαρίας Γιαννώτα, 2) Βασιλικής Γιαννώτα, 3) Αθηνάς Ταγάρα το γένος Γιαννώτα, 4) Βικτωρίας Γιαννώτα, 5) Κωνσταντινιάς Γιαννώτα και Ζωίτσας Μίσια το γένος Γιαννώτα, 2 ½ πλήρεις γεωργικοί κλήροι εκ στρεμ. 325.

β) Κτηματομερίδιον Νάκου Σ. Γιαννώτα υπέρ του ιδιοκτήτου Νάκου Σ. Γιαννώτα εις πλήρεις γεωργικός κλήρος εκ στρεμ. 130.

γ) Κτηματομερίδιον κληρονόμων Μισάκου, υπέρ των εξ αδιαιρέτου συγγυρίων 1) Νικολάου Μισάκου, 2) Ζαχαρία Μισάκου, 3) Θεοδ. Μισάκου, 4) Στεργίου Μισάκου και 5) Ασπασίας Ν. Στεργίου το γένος Μισάκου, πλήρεις γεωργ. κλήροι εκ στρεμ. 325.

δ) Κτηματομερίδιον Ζαχαρία Μακρή υπέρ της ιδιοκτητριάς εις πλήρης γεωργικός κλήρος εκ στρεμ. 130.

ε) Κτηματομερίδιον κληρονόμων Α. Καροπούλου υπέρ των εξ αδιαιρέτου συγγυρίων 1) Δ. Α. Μακροπούλου, 2) Κων. Α. Μακροπούλου, 3) Ομήρου Μακροπούλου, 4) Ευαγ. Μακροπούλου και 5) Αριστέας χήρας Αχιλ. Μακροπούλου 2 ½ πλήρεις γεωργικούς κλήρους εκ στρεμ. 325.

ζ) Κτηματομερίδιον Γ. Μαλαμάκη υπέρ του ιδιοκτήτου Γ. Μαλαμάκη εις πλήρης γεωργ. κλήρος εκ στρεμ. 130.

4. Ωσαύτως δέον να παραχωρηθή επιπλέον εις έκαστον ιδιοκτήτην ή υιόν ιδιοκτήτου υπηρετήσαντα εις τον στρατόν από του 1912 και εφεξής εις πλήρης γεωργικός κλήρος εφ' όσον δεν υπήρξε κατ' αυτών κατηγορία επί λιποταξία (άρθρ. 2, εδαφ. 2 από 15 Φ/ρίου π. η. 1923 Ν. Δ.). Εκ των ιδιοκτητών ή τους υιούς αυτών κατά τα ανωτέρω δέον να παραχωρηθώσιν οι εξής κλήροι:

α) Κτηματομερίδιον κληρονόμων Ιωάν. και Μιχαήλ Γιαννώτα δι' ουδένα εκ των συγγληρονόμων συντρέχει τοιαύτη περιπτώσις.

β) Κτηματομερίδιον Νάκου Γιαννώτα ομοίως.

γ) Κτηματομερίδιον κληρονόμων Μισάκου ομοίως.

δ) Κτηματομερίδιον Ζαχαρία Μακρή ομοίως.

ε) Κτηματομερίδιον κληρονόμων Ι. Γιαννώτα ομοίως.

ζ) Κτηματομερίδιον κληρονόμων Μακροπούλου, εκ των προσαγομένων εν τη δικογραφία πιστοποιητικών εμφανίζεται ότι υπηρετήσαν εις τον στρατόν κατά την έννοιαν του Νόμου εκ των συγγληρονόμων οι κάτωθι προς ους δέον να παραχωρηθή γεωργικός κλήρος.

1. Δημήτρ. Μακρόπουλος στρεμμ. 130
2. Κωνσταντίνος Μακρόπουλος στρεμμ. 130
3. Όμηρος Μακρόπουλος στρεμμ. 130
4. Ευάγγελος Μακρόπουλος στρεμμ. 130
ήτοι εν συνόλω στρεμμ. 520

και εφ' όσον η υπολειπομένη έκτασις δεν συμποσούται εις το την υπ' αυτήν μόνον κατεχομένην έκτασιν μετ' αφαιρέσεων των εξαιρουμένων ως άνω κλήρων ιδιοκτησίας ή στρεμ. 318 και 110 τ.μ.

στ) Κτηματομερίδιον Γεωργίου Μαλαμάκη. Ως εμφανίζεται εκ των εν τη δικογραφία πιστοποιητικών οι υιοί του ιδιοκτήτου Γ. Μαλαμάκη υπηρέτησαν εν τω στρατώ κατά την έννοιαν του Νόμου δέον δε να παραχωρηθή εις αυτούς κλήρος γεωργικός ως ακολούθως.

1. Στυλ. Γ. Μαλαμάκης στρεμ. 130
2. Δημ. Γ. Μαλαμάκης στρεμ. 130
ήτοι εν συνόλω στρεμ. 260

5. Ωσαύτως εξαιρεί της απαλλοτριώσεως τας εν τω κτήματι μονίμους φυτείας, ως τοιαύτας εννοουμένας τας αμπέλους εκ στρεμ. 40 και 35 τ.μ. τας ανηκούσας εις διαφόρους μικροϊδιοκτήτας.

Επίσης κατά την διάταξιν του άρθρ. 2, εδαφ. 6 του από 15 Φ/ρίου π.η. 1923 Ν. Δ. ως ετροποποιήθη αυτή δια του άρθρ. 1 του από 17 Αυγούστου π.η. 1923 Ν.Δ. εξαιρούνται της απαλλοτριώσεως αι δια την νομαδικήν κτηνοτροφίαν ανέκαθεν χρησιμοποιούμεναι βουνώδεις μη βοσκήσιμοι εκτάσεις.

Κατά το εν τη δικογραφία διάγραμμα αι εκτάσεις αύται ανέρχονται εις στρεμ.:

1) 12.958 και 990 τ.μ. και σημειούμεναι εκ τω κτηματολογικώ πίνακι ως χερσολείβαδα.

2) 7.720 και 950 τ.μ. σημειούμενα εν τω διαγράμματι ως μεριάς και αποτελούντα πράγματι τον κοινοτικόν μεριάν ήτοι εν συνόλω στρεμμ. 20.679 και 940 τ.μ. Ταύτα δέον να εξαιρεθώσι της απαλλοτριώσεως διατηρουμένων εξ αυτών των δικαιωμάτων των μελών της κοινότητος Αγίου Γεωργίου και των αποκαθισταμένων καλλιεργητών ως και των ιδιοκτητών ως ταύτα έχουσιν.

6. Επίσης δέον να εξαιρεθή της απαλλοτριώσεως η εν τω διαγράμματι σημειουμένη ως λειβάδια έκτασις επιδεκτική καλλιεργείας ως αποτελούσα τα κράσπεδα των ανωτέρω βουνωδών εκτάσεων (αρθ. 2, εδαφ. 6 του από 15 Φ/ρίου π.η. Ν. Δ.) εκ στρεμ. 4.350 και 275 τ.μ. εξαιρέσει εκτάσεως εκ στρ. 2.056 και 560 τ.μ. κρινομένης ως επιδεκτικής καλλιεργείας και κατά τα ανωτέρω υποκειμένη εις απαλλοτριώσιν της υπολειπομένης εκτάσεως εκ στρεμ. 2.293 και 913 τ.μ. κρινομένης ως ανεπιδέκτου καλλιεργείας και κρα-

σπέδων απαραίτητων δια την νομαδικήν κτηνοτροφίαν της παραμενούσης εκτάσεως μη υποκειμένης εις απαλλοτριώσιν. Η ως ανωτέρω ορισθείσα ως απαλλοτριωτέα έκτασις εκ στρεμ. 2.056 και 260 τ.μ. θέλει ληφθή εκ των εν τω διαγράμματι σημειουμένων τμημάτων και τω κτηματολογικώ πίνακι δια των αριθμών 236, 826, 849, 773, 680, 681 και κατά τρόπον μη δυνάμενον επ' ουδενί λόγω και ουδεμίā προφάσει να μειώση την αξία των παρακειμένων βουνωδών εκτάσεων, παρά τας οποίας θέλουσιν αφαιθή ικαναί εκτάσεις αποτελούσαι τα απαραίτητα κρᾶσπεδα αυτών. Αι εκ των ανωτέρω τμημάτων κριθείσαι ως απαλλοτριωτέαι εκτάσεις, θέλουσι παραχωρηθή εις τον συν/σμόν εκ γαιών κειμένων, ένθα τούτο συμβαίνει προς τον Κοινοτικόν μεριάν, προς τους καλλιεργουμένους αγρούς εν γένει, και γενικώς προς απαλλοτριουμένας δια της παρούσης αποφάσεως εκτάσεις και τας εξαιρουμένας και ανηκούσας εις διαφόρους μικροϊδιοκτητάς.

Γίνεται μνεία ότι εκ των ανωτέρω αναφερομένων τμημάτων θέλουσι παραχωρηθή αι κριθείσαι ως επιδεκτικαί καλλιεργείας εκτάσεις κατ' αναλογίαν προς την έκτασιν αυτών και εν σχέσει προς τας παρακειμένας βουνώδεις εκτάσεις και την έκτασιν αυτών και τας ανάγκας των επ' αυτών διαιτωμένης κτηνοτροφίας.

Κατά τ' ανωτέρω η Επιτροπή μετ' αφαιρέσιν των εξαιρουμένων της απαλλοτριώσεως εκτάσεως κρίνει ότι δέον να απαλλοτριωθώσιν αι εξής καλλιεργουμένας εκτάσεις:

1. Κτηματομερίδιον κληρ. Ι. και Μ. Ν. Γιαννώτα στρεμ. 852 και 510 τ.μ. (1177, 510-325).
2. Κτηματομερίδιον Νάκου Ν. Γιαννώτα στρεμ. 266 και 465 τ.μ. (396, 465-130).
3. Κτηματομερίδιον κληρονόμων Μισιάκου ουδεμίā καθ' όσον η έκτασις της εξαιρουμένης εκ της απαλλοτριώσεως αντιστοιχεί προς την έκτασιν της ιδιοκτησίας των.
4. Κτηματομερίδιον κληρονόμων Ι. Δ. Γιαννώτα στρεμ. 565 και 425 τ.μ. (825, 825-260).
5. Κτηματομερίδιον Ζαχαρία Μακρή στρεμ. 582 και 875 τ.μ. (712, 875-130).
6. Κτηματομερίδιον κληρονόμων Α. Μακροπούλου ουδεμίā της εκτάσεως της μικροϊδιοκτησίας ταύτης εκ στρεμ. 643 και 110 τ.μ. υπολειπομένης της εξαιρουμένης της απαλλοτριώσεως δια γεωργικούς κλήρους στρεμ. 325 και στρατευσίμων στρεμ. 520 ήτοι στρεμ. 845.
7. Κτηματομερίδιον Γεωργίου Μαλαμάκη στρεμ. 4.480 και 968 τ.μ. (4.870 και 965 τ.μ. - (130 + 260).

Ήτοι εν συνόλω στρεμ. 6746 και 640 τ.μ.

Εξ όσων ελέχθησαν ανωτέρω η προς απαλλοτριώσιν διατεθειμένη έκτασις υπολογίζεται ως ακολούθως:

1) Έκτασις καλλιεργούμενη	στρεμ. 6746 τ.μ. 640
2) Έκτασις επιδεκτική καλλιεργείας	στρεμ. 2036 τ.μ. 360
Έτσι εν συνόλω στρεμ.	8803

Τας αναγκαιούσας εκτάσεις προς εγκατάστασιν των εν των αγροκτήματι δικαιουμένων ανερχομένας ως ακολούθως:

Α΄.) Δια γεωργ. κλήρους στρεμ. εν συνόλω μετά την αφαίρεσιν των ιδιοκτητών των αποκαθισταμένων γαιών στρεμ. 8.628

Β΄.) Δι' επαγγελματικούς κλήρους 3 στρεμ. 15

Γ΄.) Δια συνεταιρικών κλήρον ως ακολούθως

1) Δι' οδούς πλατείας κλπ. 120

2) Δια την συντήρησιν του διδακτηρίου 40

Έτσι εν συνόλω στρέμματα 8803

Αι εξαιρούμεναι της απαλλοτριώσεως καλλιεργούμεναι εκτάσεις υπέρ των ιδιοκτητών ήτοι οι υπέρ αυτών γεωργικοί κλήροι και κλήροι στρατευσίμων θέλουσι παραχωρηθή αυτοίς εκ των ιδίων ενός εκάστου αγρών των ήδη καλλιεργουμένων και ουχί επιδεκτικών καλλιεργείας και δη εκ των κατά το δυνατόν κειμένων εγγύτερον προς τον συν/σμόν εντός των εξαιρουμένων υπέρ των ιδιοκτητών Γεωργίου Μαλαμάκη και των υιών αυτού, οίτινες κλήροι τε γεωργικός και τοιούτος στρατευσίμων θέλουσι παραχωρηθή εκ γαιών καλλιεργουμένων και κειμένων 1) εξ εκτάσεως 30 στρεμ. γύρωθεν του κονακίου αυτών, και ήδη υπ' αυτών χρησιμοποιουμένου ως τοιούτου 2) 360 στρεμ. εν συνεχεία προς τας μη απαλλοτριουμένας επιδεκτικές καλλιεργείας εκτάσεις τας αποτελούσας κράσπεδα των παρακειμένων βουνωδών εκτάσεων τας ανηκούσας εις τον αυτόν ιδιοκτήτην.

Γίνεται μνεία ότι εις περίπτωσιν καθ' ην ήθελεν ευρεθή μείζων καλλιεργουμένη έκτασις αύτη θέλει παραχωρηθή εις τους καλλιεργητάς εκπιπτομένης αναλόγου εκτάσεως εκ των επιδεκτικών καλλιεργείας γαιών και υπέρ των ιδιοκτητών αυτών.

Η τυχόν επί πλέον έκτασις εκ των βουνωδών εκτάσεων και ανεπιδέκτων καλλιεργείας γαιών θέλει παραμείνει εις τους ιδιοκτήτας το αυτό θέλει συμβή εν περιπτώσει ήθελεν ευρεθή πλεόνασμα εκ των επιδεκτικών καλλιεργείας εκτάσεων.

ΣΤ'. Περί του καθορισμού των εις τον Συν/σμόν
περιερχομένων κτιρίων

Κατά την έκθεσιν του ενεργήσαντος την μελέτην του κτήματος γεωπόνου και την γενομένην αυτοψίαν υπό της Επιτροπής απηλλοτριώθησαν

δυνάμει την κηρυξάσης το κτήμα απαλλοτριώτεον αποφάσεως περιελθόντα εις την κυριότητα του Κράτους ως κατεχόμενα υπό των κολλίγων αντισποριτών και εν προσομοία σχέσει καλλιεργούντων καλλιεργητών τα εξής ακίνητα:

- Α'. Κτηματομερίδιον κληρονόμων Μιχαήλ και Ι. Ν. Γιαννώτα.
 - 1. Μία οικία ισόγειος εκ 4 δωματίων μετ' αχυρώνος και σταύλου.
- Β'. Κτηματομερίδιον Νάκου Σ. Γιαννώτα. Ουδέν.
- Γ'. Κτηματομερίδιον Ιωάννου Δ. Γιαννώτα.
 - 1. Μία οικία ανώγειος εκ 3 δωματίων, ενός σταύλου και αχυρώνος κατεχομένη και Αν. Υφαντή.
 - 2. Μία οικία ισόγειος εκ 3 δωματίων κατεχομένη υπό του αυτού.
 - 3. Μία οικία ισόγειος εκ 2 δωματίων κατεχομένη υπό Γ. Μπίμπου.
- Δ'. Κτηματομερίδιον Ζαχαρία Μακρή. Ουδέν.
- Ε'. Κτηματομερίδιον Α. Μακροπούλου.
 - 1. Είς αχυρών κατεχόμενος υπό του Τ. Ακρίβου.
 - 2. Μία οικία κατεχομένη υπό της Ευαγ. χήρας Ν. Αμουτζοπούλου και αποτελούμενη εκ 3 δωματίων και αχυρώνος.
- Στ'. Κτηματομερίδιον Γεωργίου Μαλαμάκη.
 - 1. Μία οικία ισόγειος εκ 4 δωματίων, αχυρώνος και σταύλου κατεχομένη υπό Γ. Γεωργακοπούλου.
 - 2. Μία οικία διόροφος εκ 2 δωματίων, αχυρώνος και σταύλων κατεχομένη υπό Γ. Μαργαριτοπούλου.
 - 3. Μία οικία διόροφος εκ 4 δωματίων, αχυρώνος και σταύλου κατεχομένη υπό Ε. Μακρυγιάννη.
 - 4. Μία οικία διόροφος εξ ενός δωματίου, αχυρώνος και σταύλου κατεχομένη υπό Μ. Κωνσταντέλλου.
 - 5. Μία οικία διόροφος εκ 3 δωματίων μετ' αχυρώνος και σταύλου κατεχομένη υπό του Δ. Κωνσταντέλλου.
 - 6. Μία οικία διόροφος εκ 4 δωματίων μετ' αχυρώνος και σταύλου κατεχομένη υπό του Χρ. Παναγιώτου.
 - 7. Μία οικία ισόγειος εκ 2 δωματίων, αχυρώνος και σταύλου κατεχομένη υπό του Γ. Δελημήτρου.
 - 8. Μία οικία ισόγειος εκ 2 δωματίων, αχυρώνος και σταύλου κατεχομένη υπό του Ε. Αγγελή.
 - 9. Είς αχυρών κατεχόμενος υπό του Γ. Χριστοδούλου.
 - 10. Είς αχυρών κατεχόμενος υπό του Ι. Κωνσταντέλλου.
 - 11. Είς αχυρών κατεχόμενος υπό του Α. Αραμπατζή.
 - 12. Μία οικία ισόγειος εξ ενός δωματίου κατεχομένη υπό του Α. Μακρή.
 - 13. Μία οικία εκ δύο δωματίων και ενός σταύλου κατεχομένη υπό του Ι. Χριστοδούλου.

Προς δε και τα εξής κτίρια άτινα η Επιτροπή κρίνει ως απαλλοτριωτέα υπό του συν/σμού και άτινα κατέχονται υπό διαφόρων καλλιεργητών επί πληρωμή ενοικίου ήτοι:

- Α'. Ιδιοκτησία Κληρονόμων Α. και Μιχαήλ Ν. Γιαννώτα.
 1. Μία οικία εκ 4 δωματίων εν τη οποία κατοικεί ο Δ. Αϋφαντής.
 2. Μία οικία εκ 3 δωματίων, σταύλου και αχυρώνος εν ή κατοικεί ο Ζήσης Παϊπάης.
- Β'. Ιδιοκτησία κληρονόμων Νάκου Σ. Γιαννώτα. Ουδέν.
- Γ'. Ιδιοκτησία κληρονόμων Α. Δ. Γιαννώτα. Ουδέν.
- Δ'. Ιδιοκτησία κληρονόμων Ζαχαρία Μακρή.
 1. Μία οικία εκ 3 δωματίων, σταύλου και αχυρώνος εν ή κατοικεί ο Στεφ. Παϊπάης και Γ. Πίνας.
- Ε'. Ιδιοκτησία Α. Μακροπούλου.
 1. Μία οικία εκ 2 δωματίων εν ή κατοικεί η Χρυσούλα χήρα Κ. Θεοδοροπούλου.
- Στ'. Ιδιοκτησία Γεωργίου Μαλαμάκη.
 1) Μία οικία εκ 3 δωματίων, αχυρώνος και σταύλου εν ή κατοικούν οι Αδελφοί Κ. Θεοδοροπούλου.
 2) Μία οικία εξ ενός δωματίου εν ή κατοικεί η Κυρατσώ χήρα Π. Παπαπαναγιώτου.

Πάντα τα λοιπά κτίρια και ακίνητα μη κρινόμενα απαλλοτριωτέα κατά την παρούσαν διαδικασίαν θέλουσιν παραμείνει υπέρ των ιδιοκτητών.

Ζ'. Περί ρυθμίσεως των υφισταμένων δουλειών

Η Επιτροπή κρίνει ότι δέον να μη θιχθώσιν αι υφιστάμενοι εν τω υπό απαλλοτριώσιν αγροκτήματι δουλείαι υπέρ των ιδιοκτητών των αποκαθισταμένων ή και τρίτων, ας και διατηρεί ως έχουσιν. Δια ταύτα απορρίπτουσα τα ως απορριπτέα κριθέντα, ορίζει ότι δικαιούνται εις γεωργικήν εγκατάστασιν οι κάτωθι και επί της ακολουθήτου εκτάσεως.

Έγγαμοι.

1. Αντων. Γ. Αϋφαντής, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 8 στρ. ήτοι στ. 122
2. Γεωργ. Δ. Αϋφαντής, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. στ. 130
3. Χρηστ. Αϋφαντής, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. στ. 130
4. Ζήσης Σ. Παϊπάης, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 15 στρ. ήτοι στ. 115
5. Δημ. Γ. Αϋφαντής, δικαιούμ. εις 2/5 γ. κλήρ. μείον 10 στρ. ήτοι στ. 42
6. Κων. Σαμαράς, δικαιούμ. εις 2/5 γ. κλήρ. μείον 15 στρ. ήτοι στ. 37
7. Κων. Καναλιώτης, δικαιούμ. εις 1 4/5 γ. κλήρ. στ. 234
8. Κων. Χ. Παναγιώτου, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. στ. 130
9. Δ. Ευαγ. Κωνσταντέλλος, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον στρ. 5 ήτοι στ. 125

10. Ι. Ευαγ. Κωνσταντέλλος, δικαιούμ. εις 1 $3/5$ γ. κλήρ. μείον 35 στρ. ήτοι στ. 173
11. Χρ. Παπαγιώτου, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 10 στρ. ήτοι στ. 120
12. Αργύρης Κ. Αγγελής, δικαιούμ. εις 1 $1/5$ γ. κλήρ. ήτοι στ. 156
13. Γ. Ευαγ. Κωνσταντέλλος, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. ήτοι στ. 130
14. Βάϊος Ι. Παϊπάης, δικαιούμ. εις 1 $2/5$ γ. κλήρ. μείον 120 στρ. ήτοι στ. 62
15. Γεωργ. Ι. Δελμηήτρος, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. ήτοι στ. 130
16. Ιωαν. Κ. Αγγελής, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. ήτοι στ. 130
17. Ιω. Ακρ. Μακρυγιάννης, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 25 στρ. ήτοι στ. 105.

Άγαμοι.

18. Νικ. Μαργαριτόπουλος, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 2 στρ. ήτοι στ. 128
19. Τριαντάφ. Ακριβούσης, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 8 στρ. ήτοι στ. 122
20. Αργ. Γ. Κωνσταντέλλος, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. ήτοι στ. 130
21. Χρήστ. Ζησόπουλος, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. ήτοι στ. 130
22. Γεωργ. Δ. Αϋφαντής, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. ήτοι στ. 130
23. Δ. Αργ. Παπαναγιωτόπουλος, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. ήτοι στ. 130
24. Στυλ. Α. Αϋφαντής, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. ήτοι στ. 130
25. Γ. Α. Αϋφαντής, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. ήτοι στ. 130
26. Στεργ. Σ. Τσιουμάκας, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 5 στρ. ήτοι στ. 125
27. Απ. Κ. Αϋφαντής, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 35 στρ. ήτοι στ. 95
28. Σταύρ. Δ. Αϋφαντής, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. ήτοι στ. 130
29. Θωμάς Αργ. Παναγιωτόπουλος, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. ήτοι στ. 130
30. Σταύρος Ζ. Παϊπάης, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. ήτοι στ. 130
31. Αθαν. Σ. Περσουφλιώτης, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 10 στρ. ήτοι στ. 120
32. Χρ. Γ. Αϋφαντής, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. ήτοι στ. 130
33. Τριαντ. Δ. Πρασσάς, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 14 στρ. ήτοι στ. 116
34. Παν. Θ. Παπαπαναγιώτης, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. ήτοι στ. 130
35. Κων. Π. Μαυρογιάννης, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 5 στρεμ. ήτοι στ. 125
36. Θεοδ. Χρ. Θεοδωρόπουλος, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 15 στρεμ. ήτοι στ. 115
37. Ιωαν. Δ. Αϋφαντής, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. ήτοι στ. 130
38. Παναγ. Χ. Παπαγιώτης, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 10 στρεμ. ήτοι στ. 120
39. Αθαν. Γ. Παπαδανήλ, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 30 στρεμ. ήτοι στ. 100
40. Ιωαν. Δ. Καναλιώτης, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. ήτοι στ. 130

41. Κυρίτης Μπαντάβανος, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 15 στρεμ. ήτοι στ. 115

Χήραι

42. Αριστ. χήρα Γ. Μαργαριτοπούλου, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. ήτοι στ. 130
43. Δέσπ. χήρα Ζ. Μακρυγιάννη, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 25 στρεμ. ήτοι στ. 105
44. Αγγελ. χήρα Γ. Χρήστου, δικαιούμ. εις 2/5 γ. κλήρ. μείον 30 στρεμ. ήτοι στ. 22
45. Ευαγγελή χήρα Ευαγ. Αμουτζοπούλου, δικαιούμ. εις 2/5 γ. κλήρ. μείον 3 στρεμ. ήτοι στ. 49
46. Γραμμάτω Β. Παϊπάη, δικαιούμ. εις 1 2/5 γ. κλήρ. ήτοι στ. 182

Ορφανά

47. Ορφανά Γ. Χριστοδούλου, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 4 στρεμ. ήτοι στ. 126

Έγγαμοι

48. Στεργ. Ι. Παϊπάης, δικαιούμ. εις 1 1/5 γ. κλήρ. μείον 20 στρεμ. ήτοι στ. 136
49. Νικ. Μπαντάβανος, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 7 στρεμ. ήτοι στ. 123
50. Ζήσης Στ. Περσουφλιώτης, δικαιούμ. εις 1 2/5 γ. κλήρ. ήτοι στ. 182
51. Γαρυφάλος Π. Παθανασίου, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 55 στρεμ. ήτοι στ. 75
52. Αργ. Γ. Παπαθανασίου, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 55 στρεμ. ήτοι στ. 75
53. Αχιλ. Δ. Παπαδανήλ, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 80 στρεμ. ήτοι στ. 50
54. Αποστ. Χ. Τσόλας, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 5 στρεμ. ήτοι στ. 125
Χήραι
55. Αριστ. χήρα Ακριβού, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 100 στρεμ. ήτοι στ. 30

Έγγαμοι

56. Βασ. Δ. Πρασσάς, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 15 στρεμ. ήτοι στ. 115
57. Χρήστ. Φ. Μαυρατζής, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 10 στρεμ. ήτοι στ. 120
58. Χρηστ. Ι. Ζαμπραγιάννης, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. ήτοι στ. 130
59. Γεωργ. Αλεξ. Μπίμπος, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. ήτοι στ. 130
60. Χρ. Ι. Παναγιωτόπουλος, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. ήτοι στ. 130

Χήραι

61. Χρυσούλα χήρα Κ. Θεοδοροπούλου, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 50 στρεμ. ήτοι στ. 100
62. Τρ. χήρα Στ. Τσουμπάκα, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 15 στρεμ. ήτοι στ. 115

63. Ζωή χήρα Σ. Μπανταβάνου, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 85 στρεμ. ήτοι στ. 45
64. Καλλιόπη χήρα Δ. Καναλιώτη, δικαιούμ. εις 2/5 γ. κλήρ. ήτοι στ. 52
Άγαμοι
65. Χρήστ. Γ. Γιαννακόπουλος, δικαιούμ. εις 2/5 γ. κλήρ. ήτοι στ. 52
66. Δημ. Σ. Παϊπάης, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. ήτοι στ. 130
67. Κων. Ι. Αγγελής, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. ήτοι στ. 130
68. Νικ. Χρ. Θεοδωρόπουλος, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 25 στρεμ. ήτοι στ. 105
69. Δημ. Χρ. Παπαγιώτου, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. ήτοι στ. 130
Άγαμοι
70. Χρηστ. Κ. Σουπλιώτης, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 5 στρεμ. ήτοι στ. 125
71. Κ. Χρ. Αϋφαντής, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. ήτοι στ. 130
72. Ιωαν. Β. Παϊπάης, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. ήτοι στ. 130
73. Νικ. Χρ. Αϋφαντής, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. ήτοι στ. 130
74. Μιχαήλ Γ. Χριστοδούλου, δικαιούμ. εις 1 γ. κλήρ. μείον 5 στρεμ. ήτοι στ. 125
75. Ιωαν. Γ. Κωνσταντέλος, δικαιούμ. εις 2/5 γ. κλήρ. ήτοι στ. 52

2ον) Προσδιορίζει την έκτασιν του Γεωργικού κλήρου εις στρεμ. 130 εξ ων έν προς ανέγερσιν κατοικίας.

3ον) Ορίζει ότι δικαιούνται εις λήψιν επαγγελματικού κλήρου οι κάτωθι:

1. Γεωργ. Ι. Παπαϊωάννου, δημοδιδάσκαλος στρεμ. 5
2. Χαράλ. Α. Παπαντωνίου, υποδηματοποιός στρεμ. 5
3. Χρήστος Ν. Ευαγγελόπουλος, βουκόλος στρεμ. 5

προσδιορίζουσα την έκτασιν του επαγγελματικού κλήρου στρεμ. 5.

4ον) Προσδιορίζει την έκτασιν του Συν/κου κλήρου εις στρεμ. 160 κατανεμομένων ως εξής:

1. Δι' οδούς, πλατείας κλπ. στρεμ. 120
2. Εκ των κατά τα κατωτέρω περιερχομένων εις τον Συν/σμόν ακινήτων
3. Δια την συντήρησιν του διδακτηρίου στρεμ. 40

5ον) Απαλλοτριόι το αγρόκτημα Άγιος Γεώργιος Φερρών.

6ον) Εξαιρεί της απαλλοτριώσεως τας αυτοπροσώπως ή δια των μελών της οικογενείας τας καλλιεργουμένας εκτάσεις τας σημειουμένας εν τω διαγράμματι και τω οικείω κτηματολογικώ πίνακι ως μικροϊδιοκτησίας κατά τα γνωστά αυτών όρια εκ στρεμ. 3.848 και 840 τ.μ.

7ον) Εξαιρεί της απαλλοτριώσεως υπέρ των κάτωθι ιδιοκτητών.

1. Υπέρ των συνιδιοκτητών κληρονόμων Ιωαν. και Μιχαήλ Γιαννώτα 2,5 πλήρεις γεωργικούς κλήρους εκ στρεμ. 325.
2. Υπέρ του ιδιοκτήτου Ν. Μ. Γιαννώτα 1 πλήρη γεωργ. κλήρον εκ. στρ. 130.
3. Υπέρ των συνιδιοκτητών κληρονόμων Μισιάκου 2,5 πλήρεις γεωργικούς κλήρους ήτοι ολόκληρον την υπ' αυτών κατεχομένην έκτασιν κατά τα γνωστά αυτής όρια.
4. Υπέρ της ιδιοκτητριάς Ζαχαρίας Μακρή 1 πλήρη γεωργικόν κλήρον εκ στρεμμ. 130.
5. Υπέρ των συνιδιοκτητών Ι. Δ. Γιαννώτα δύο πλήρεις γεωργικούς κλήρους εκ στρεμμάτων 260.
6. Υπέρ των συνιδιοκτητών κληρονόμων Α. Μακροπούλου 2,5 πλήρεις γεωργικούς κλήρους εκ στρεμ. 325.
7. Υπέρ του ιδιοκτήτου Γεωργ. Μαλαμάκη 1 πλήρη γεωργικόν κλήρον εκ στρεμμάτων 130.
8. Παρέχει κλήρον εις τους κάτωθι ιδιοκτήτας και υιούς ιδιοκτητών υπηρετήσαντας εις τον στρατόν.

α) Εις τους ιδιοκτήτας

1. Δημητρ. Μακρόπουλος	1 πλήρη γεωργ. κλήρον (εκ στρεμ. 130)
2. Κων. Μακρόπουλον	1 πλήρη γεωργ. κλήρον
3. Όμηρον Μακρόπουλον	1 πλήρη γεωργ. κλήρον
4. Ευαγγ. Μακρόπουλον	1 πλήρη γεωργ. κλήρον

Το σύνολον των κλήρων τούτων μη δυναμένων να υπερβώσι την υπολογισθείσαν μετ' αφαιρέσεων των εξαιρουμένων της απαλλοτριώσεως κλήρων ιδιοκτησίας έκτασιν εκ στρεμ. 318 και 110 τ.μ.

β) Εις τους υιούς του ιδιοκτήτου Γ. Μαλαμάκη

1) Στυλιανόν Γ. Μαλαμάκην	1 πλήρη γεωργ. κλήρον εκ στρεμ. 130
2) Δημητρ. Γ. Μαλαμάκην	1 πλήρη γεωργ. κλήρον εκ στρεμ. 130

9ον) Εξαιρεί της απαλλοτριώσεως τας ανηκούσας εις την εταιρείαν των Θεσσαλικών Ειδ/μων εκτάσεις εκ στρεμ. 305 και 310 τ.μ.

10ον) Εξαιρεί της απαλλοτριώσεως τας εν τω κτήμασι μονίμους φυτείας και ανηκούσας εις διαφόρους μικροιδιοκτήτας σημειουμένας εν τω διαγράμματι και αμπέλους εκ στρεμ. 40 και 350 τ.μ.

11ον) Εξαιρεί της απαλλοτριώσεως τας βουνώδεις εκτάσεις ανεπιδέκτους καλλιεργείας ανηκούσας εις διαφόρους ιδιοκτήτας σημειουμένας εν τω διαγράμματι και χερσολείβαδα εκτάσεις στρεμ. 12.958 και 800 τ.μ. και Κοινοτικός Μεριάς εκτάσεως στρεμ. 7.720 και 990 ήτοι στρέμματα 20.679 και 940 τ.μ.

Εξαιρεί της απαλλοτριώσεως εκ των επιδεκτικών καλλιεργείας εκτάσεις τας σημειουμένας εν τω διαγράμματι ως λειβάδια εκ στρεμ. 2.293 και 915 τ.μ. αποτελούντα τα κράσπεδα των παρακειμένων εκτάσεων.

12ον) Απαλλοτριοί υπέρ του Συν/σμού Αποκαταστάσεως καλλιεργητών του αγροκτήματος «Αγίου Γεωργίου» Φερρών εκτάσεις εκ στρεμ. 8.803 ήτοι.

α) Καλλιεργουμένας εκτάσεις εκ στρεμ. 6.746 και 640 τ.μ. ανηγούσας εις τους κατώθι ιδιοκτητάς:

1. Κληρονόμους Ιωαν. και Μιχαήλ Γιαννώτα εκ στρεμ. 852 και 510 τ.μ.
2. Νάκου Γιαννώτα εκ στρεμ. 266 και 465 τ.μ.
3. Κληρονόμων Ι. Δ. Γιαννώτα εκ στρεμ. 563 και 825 τ.μ.
4. Ζαχαρία Μακρή εκ στρεμ. 582 και 87 τ.μ.
5. Γεωργ. Μαλαμάκη εκ στρεμ. 4.180 και 965 τ.μ.

Ήτοι εν συνόλω εκ στρεμ. 6.746 και 640 τ.μ.

β) Επιδεκτικές καλλιεργείας εκτάσεις ανηγούσας εις διαφόρους ιδιοκτητάς εκ των εν τω διαγράμματι σημειουμένων τμημάτων από αριθμούς 236, 826, 775, 811, 776, 680 και 681 εκ στρεμ. 2.056 και 360 τ.μ.

13ον) Οροθετεί τας απαλλοτριουμένας εκτάσεις από των εξαιρουμένων της απαλλοτριώσεως ως ακολούθως:

Οι υπέρ των ιδιοκτητών εξαιρούμενοι κλήροι ιδιοκτησίας ως και οι παραχωρούμενοι εις αυτούς και τους υιούς των τους υπηρετήσαντας εις τον Στρατόν κλήρον θα παραχωρηθώσιν εκ των ιδίων ενός εκάστου αγρών, των ήδη καλλιεργημένων και ουχί των επιδεκτικών καλλιεργείας των κειμένων κατά το δυνατόν εγγύτερον τω συνοικισμώ, εκτός των υπέρ του ιδιοκτήτου Γεωργ. Μαλαμάκη και των υιών αυτού εξαιρούμενοι και παρεχόμενοι κλήροι οίτινες θα παραχωρηθώσιν εκ γαιών καλλιεργουμένων κειμένων 1) έκτασις 30 στρεμ. γύρωθεν του Κονακίου, 2) έκτασις 360 στρεμ. εν συνεχεία προς τας μη απαλλοτριουμένας επιδεκτικές καλλιεργείας εκτάσεις ως κρᾶσπεδα της βουνώδους εκτάσεως της ανηγούσης εις τον αυτόν ιδιοκτήτην.

Η επί τόπου οριστική οροθεσία αυτών επαφίεται εις την Τοπογραφικήν Υπηρεσίαν του Υπουργείου Γεωργίας.

14ον) Ορίζει ότι περιέχονται εις τον συν/σμόν τα εξής ακίνητα κτίρια.

Α'. Κτηματομερίδιον κληρονόμων Μιχαήλ και Ιωάννου Κ. Γιαννώτα.

1. Μία οικία ανώγειος εκ 3 δωματίων, ενός σταύλου και αχυρώνος.

Β'. Κτηματομερίδιον Νάκου Σ. Γιαννώτα. Ουδέν.

Γ'. Κτηματομερίδιον Ιωάννου Δ. Γιαννώτα

1. Μία οικία ανώγειος εκ 3 δωματίων, ενός σταύλου και αχυρώνος κατεχομένη υπό Αν. Αϋφαντή.
2. Μία οικία ισόγειος εκ 3 δωματίων κατεχομένη υπό του αυτού.
3. Μία οικία ισόγειος εκ 2 δωματίων κατεχομένη υπό του Γ. Μπίμπου.

Δ'. Κτηματομερίδιον Ζαχαρία Μακρή. Ουδέν

Ε'. Κτηματομερίδιον Α. Μακροπούλου

1. Είς αχυρών κατεχόμενος υπό του Γ. Ακρίβου
2. Μία οικία κατεχομένη υπό της Ευαγ. χήρας Ν. Αμουτζοπούλου και αποτελουμένη εκ 3 δωματίων και αχυρώνος.
- Στ'. Κτηματομερίδιον Γεωργίου Μαλαμάκη
 1. Μία οικία διόροφος εκ δύο δωματίων, αχυρώνος και σταύλου, κατεχομένη υπό Νικολάου Μαργαριτοπούλου.
 2. Μία οικία ισόγειος εκ 4 δωματίων, αχυρώνος και σταύλου, κατεχομένη υπό Γ. Γεωργακοπούλου.
 3. Μία οικία διόροφος εκ 4 δωματίων, αχυρώνος και σταύλου, κατεχομένη υπό Ι. Μακρυγιάννη.
 4. Μία οικία διόροφος εξ ενός δωματίου, αχυρώνος και σταύλου, κατεχομένη υπό Γ. Κωνσταντέλλου.
 5. Μία οικία διόροφος εκ 5 δωματίων μετ' αχυρώνος και σταύλου, κατεχομένη υπό Δ. Κωνσταντέλλου.
 6. Μία οικία διόροφος εκ 4 δωματίων μετ' αχυρώνος και σταύλου, κατεχομένη υπό Χρ. Παναγιώτου.
 7. Μία οικία ισόγειος εκ 2 δωματίων, αχυρώνος και σταύλου κατεχομένη υπό Γ. Δελημήτρου.
 8. Μία οικία ισόγειος εκ 2 δωματίων, αχυρώνος και σταύλου κατεχομένη υπό του Αγγελή.
 9. Είς αχυρών κατεχόμενος υπό του Γ. Χριστοδούλου.
 10. Είς αχυρών κατεχόμενος υπό του Ι. Κωνσταντέλλου.
 11. Είς αχυρών κατεχόμενος υπό του Α. Αραμπατζή.
 12. Μία οικία ισόγειος εξ ενός δωματίου κατεχομένη υπό του Α. Μακρή.
 13. Μία οικία εκ δύο δωματίων και ενός σταύλου κατεχομένη υπό του Ι. Χριστοδούλου.

Προς δε και τα εξής κτίρια άτινα η Επιτροπή κρίνει ως απαλλοτριωτέα υπέρ του Συν/σμού και άτινα κατέχονται υπό διαφόρων καλλιεργητών επί πληρωμή ενοικίου ήτοι:

- Α'. Ιδιοκτησία κληρονόμων Ιωάννου και Μιχαήλ Ν. Γιαννώτα.
 1. Μία οικία εκ 4 δωματίων εν τη οποία κατοικεί ο Δ. Αϋφαντής.
 2. Μία οικία εκ 3 δωματίων, σταύλου και αχυρώνος εν τη οποία κατοικεί ο Ζήσης Παϊπάης.
- Β'. Ιδιοκτησία κληρονόμων Νάκου Σ. Γιαννώτα. Ουδέν.
- Γ'. Ιδιοκτησία κληρονόμων Ι. Δ. Γιαννώτα. Ουδέν.
- Δ'. Ζαχαρή Μακρή
 1. Μία οικία εκ τριών δωματίων, σταύλου και αχυρώνος εν ή κατοικεί ο Στεργ. Παϊπάης και Γ. Πίνας.
- Ε'. Ιδιοκτησία Α. Μακροπούλου.

1. Μία οικία εκ 2 δωματίων εν η κατοικεί η Χρυσούλα χήρα Κ. Θεοδωροπούλου.

ΣΤ'. Ιδιοκτησία Γεωργίου Μαλαμάκη.

1. Μία οικία εκ 3 δωματίων, αχυρώνος και σταύλου, εν η κατοικούν οι αδελφοί Κ. Θεοδωροπούλου.
2. Μία οικία εξ ενός δωματίου εν τη οποία κατοικεί η Κυρατσώ χήρα Π. Παπαπαναγιώτου.

15ον) Ρυθμίζει τας υφισταμένας δουλείας διατηρούσα ταύτας ως έχουσι σήμερον.

Εκρίθη και απεφασίσθη εν Βόλω την εικοστήν Αυγούστου 1924.

Ο Πρόεδρος Π. Σακελλαρόπουλος. Τα Μέλη Γ. Ραφτάκης, Δ. Ελευθερίου. Ο Γραμματεύς Κώστας Μ. Τσαγκρίδης.

Ακριβές αντίγραφον
Β. Σωτηρίου

Ακριβές αντίγραφον
Αθήναι τη 22-11-40
Ο Τμηματάρχης

6

Η υπ' αριθ. 13/1924 απόφαση της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων Βόλου αφορά την απαλλοτρίωση του αγροκτήματος Αερινού (Περσουφλή) εκτάσεως συνολικής στρεμμάτων 30.000, εκ των οποίων έκταση καλλιεργήσιμη 8.539 στρεμμάτων, βουνώδης έκταση 14.690 στρ., έκταση επιδεκτική καλλιέργειας στρ. 6.620 κ.λπ.

Στην απόφαση αναφέρονται τα ονόματα των δικαιωθέντων αποκατάστασης κολήγων, η κατανεμηθείσα στον καθένα έκταση, η έκταση για σχολείο και εκκλησία, ο μεριχάς του χωρίου και οι κοινόχρηστες εκτάσεις.

Αριθμ. 13/1924

Η κατά το άρθρ. 11 του από 13 Φεβρουαρίου 1923 Ν. Δ. «Περί αποκαταστάσεως ακτημόνων καλλιεργητών» Επιτροπή Απαλλοτριώσεως Βόλου, συγκείμενη εκ των Περικλέους Σακελλαροπούλου, Πρωτοδίκου ως Προέδρου αυτής και των Δημ. Ελευθερίου, Νομογεωπόνου και Γεωργίου Ραφτάκη, Νομογεωπόνου ως εισηγητού, συνεδριάσασα δημοσία εν τω ακροατηρίω των πολιτικών υποθέσεων του Πρωτοδικείου Βόλου την 5ην Νοεμβρίου 1923 παρουσία και του Γραμματέως αυτής Κωνστ. Ταγκρίδου ίνα αποφανθή προκειμένης της απαλλοτριώσεως του αγροκτήματος Περσουφλή της περιφέρειας Βελεστίνου κηρυχθέντος απαλλοτριωτέου δια της υπ' αριθμ. 38902 της 27 Απριλίου 1923 αποφάσεως του Υπουργείου της Γεωργίας δημοσιευθείσης εις το υπ' αριθμ. 33 τεύχος της 28 Απριλίου 1923 φύλλον της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

1. Περί του καθορισμού των δικαιουμένων εις γεωργικήν εγκατάστασιν.

2. Περί του προσδιορισμού της εκτάσεως του γεωργικού κλήρου.

3. Περί του καθορισμού των δικαιουμένων εις λήψιν επαγγελματικού κλήρου και προσδιορισμού της εκτάσεως αυτού.

4. Περί του προσδιορισμού της εκτάσεως και της κατανομής του Συνεταιρικού κλήρου.

5. Περί του καθορισμού των απαλλοτριωτέων εκτάσεων και της οροθετήσεως αυτών.

6. Περί του καθορισμού των εις τον Συν/σμον περιερχομένων κτιρίων.

7. Περί ρυθμίσεως των υφισταμένων δουλειών.

Γενομένης συζητήσεως κατά την ανωτέρω συνεδρίαν καθ' ην νομίμως κληθέντες ως εκ των εν τη δικογραφία αποδεικτικών εμφανίζεται παρέστησαν αφ' ενός ο ιδιοκτήτης του κτήματος Χαλήλ Χουσεΐν Σερίφ Μπέης διορίσας πληρεξουσίου του τον δικηγόρον Δ. Βαλσαμάκη, αφ' ετέρου ο Συν/σμός Αποκαταστάσεως Καλλιεργητών Περσουφλή δια του Προέδρου αυτού Λάμπρου Γαλογάμβρου διορίσαντος πληρεξουσίου τον δικηγόρον Δ. Δημητρίου.

Ακούσασα του γραμματέως αναγνόντος κατ' εντολήν του Προέδρου την έκθεσιν του ενεργήσαντος την μελέτην του κτήματος Γεωπόνου Αθαν. Γεωργιάδου, των πληρεξουσίων δικηγόρων, ως ανωτέρω αναφερθέντων εις τα υποβληθέντα έγγραφα υπομνήματά των και αναπτυξάντων και προφορικώς τους εν αυτοίς λόγους, των παρεμβαινόντων Αναστ. Αμούτζα, Ζήση Μάνου, Σ. Μουντουβά, Σ. Τζίτζιρα, Σ. Τσαρχογιάννη, Λ. Τσαμπάκη, Γ. Ρήγα, Κ. Διακόσια παρόντων και διορισάντων πληρεξουσίου τον δικηγόρον Δ. Δημητρίου, των Κ. Κλήμου, Κ. Αναγνωστοπούλου, Π. Κοντίβου, Ι. Στάθη, Κ. Τσάτσου, Δ. Ζαχάκου, παρόντων και διορισάντων πληρεξουσίου τον δικηγόρον Δ. Ζαρλήν, των Κ. Μπατζάκα, Α. Αλεξανδρή, Δ. Γάτσου, Α. Μπενοπούλου, Α. Νικολοπούλου, Δ. Νικολοπούλου, Π. Παπαχρήστου, Δ. Μπατζάκα, Ν. Οικονομίδου, Γ. Φλωράκου παρόντων και διορισάντων πληρεξουσίου τον δικηγόρον Κ. Χρυσοχοΐδην, των Κ. Μπλέτσα, Δ. Βούλγαρη, Ι. Βούλγαρη, Δ. Κουμπούρα, Μ. Κουμπούρα, Γ. Μπλέτσα, χήρας Β. Μπλέτσα, Ι. Μπλέτσα, Ι. Σκανδάλου διορισάντων πληρεξουσίου τους δικηγόρους Π. Γεροντόπουλον, Κ. Χ. Σπυριδάκη.

Διελθούσα την Δικογραφίαν, σκεφθείσα κατά Νόμον

Επειδή νομίμως εισάγεται ενώπιον της Επιτροπής κατά την παρούσαν διαδικασίαν συμφώνως ταις διατάξεσι του από 15 Φ/ρίου ε.έ. Ν. Δ. «Περί αποκαταστάσεως ακτημόνων καλλιεργητών» ως τούτο ετροποποιήθη και συνεπληρώθη δια των μεταγενεστέρων τοιούτων, η απαλλοτριώσεις του αγροκτήματος Περσουφλή τηρηθεισών των νομίμων διατυπώσεων, η Επιτροπή ως προς τα θέματα της προκειμένης συζητήσεως παρατηρεί τα εξής:

Ι. Περί του καθορισμού των δικαιουμένων εις γεωργικήν εγκατάστασιν.

Κατά τον ενεργηθέντα έλεγchon εκ των υποβαλλόντων προς αποκατάστασιν αιτήσεις κατά την επιτόπιον μετάβασίν της η Επιτροπή ελέγξασα την νόμιμον ικανότητα των αιτούντων καλλιεργητών ορίζει ότι δικαιούνται εις γεωργικήν αποκατάστασιν οι κάτωθι και κατά την εξής σειράν προτιμήσεως.

1. Κατοικούντες και καλλιεργούντες εντός του κτήματος.

Α) Μορτίται ή αντισπορίται έχοντες κατά τον χρόνο του ελέγχου άροτρον και ζεύγος αροτριώντων.

α) Έγγαμοι άρρενες καλλιεργηταί. Έγγαμοι στρατευθέντες από του 1915 και εντεύθεν.

1. Χρήστος Γαλογάβρος δικαιούμενος εις 1 γεωργικόν κλήρον.
2. Αναστ. Γαλογάβρος δικαιούμενος εις 1 γεωργικόν κλήρον και 3/5 ως έχων 5 ανήλικα τέκνα, άγοντα ηλικίαν κάτω των 10 ετών.
3. Κωνστ. Πίσκος δικαιούμενος εις 1 γεωργικόν κλήρον.

β) Άγαμοι στρατευθέντες από του 1915 και εντεύθεν κ.λ.π.

4. Γεώργιος Τόκας δικαιούμενος εις 1 γεωργικόν κλήρον.
5. Λάμπρος Γαλογάβρος δικαιούμενος εις 1 γεωργικόν κλήρον.
6. Σωτήρ. Γαλογάβρος δικαιούμενος εις 1 γεωργικόν κλήρον.
7. Παροχ. Κανταρτζής δικαιούμενος εις 1 γεωργικόν κλήρον.
8. Ευσταθ. Πούλιος δικαιούμενος εις 1 γεωργικόν κλήρον.

γ) Χήραι καλλιεργητών.

9. Ελένη χήρα Α. Γαλογάβρου δικαιουμένης εις 1 γεωργικόν κλήρον.

δ) Ανήλικα ορφανά. Ουδέν.

ε) Άγαμοι άρρενες συμπληρώσαντες τον 18ον έτος της ηλικίας των. Ουδείς.

Β) Λοιποί δικαιούχοι έχοντες κατά τον χρόνον του ελέγχου άροτρον και ζεύγος αροτριώντων.

α) Έγγαμοι άρρενες καλλιεργηταί.

β) Χήραι καλλιεργητών ουδεμία.

γ) Ανήλικα ορφανά ουδέν.

δ) Άγαμοι άρρενες συμπληρώσαντες το 19ον έτος της ηλικίας των, ουδείς.

Γ) Μορτίται ή αντισπορίται στερούμενοι ζεύγους αροτριώντων και αρότρου κατά τον χρόνον του ελέγχου.

α) Έγγαμοι άρρενες καλλιεργηταί.

10. Τριαντ. Τόκας δικαιούμενος εις 1 γεωργικόν κλήρον.

β) Χήραι καλλιεργητών, ουδεμία.

γ) Ανήλικα ορφανά, ουδέν.

δ) Άγαμοι άρρενες συμπληρώσαντες το 18ον έτος της ηλικίας των, ουδείς.

Δ) Λοιποί δικαιούχοι στερούμενοι κατά τον χρόνον του ελέγχου ζεύγους αροτριώντων και αρότρου.

α) Έγγαμοι άρρενες καλλιεργηταί.

11. Δημ. Καλούδης δικαιούμενος εις 1 γεωργικόν κλήρον.
12. Ζήσης Διανελόπουλος δικαιούμενος εις 1 γεωργικόν κλήρον.
13. Κωνστ. Κανταρτζής δικαιούμενος εις 1 γεωργικόν κλήρον και 2/5 ως έχων 3 ανήλικα τέκνα.

β) Χήραι καλλιεργητών.

14. Αναστασία χήρα Χ. Παρισιοπούλου δικαιουμένη εις 1/5 κλήρου λόγω ανικανότητος ως υπερήλικος.

15. Καλίτσα χήρα Δ. Πούλιου δικαιουμένη εις 1/5 γεωργ. κλήρον, λόγω ανικανότητος ως υπερήλικος.
2. Κατοικούντες ή καλλιεργούντες εις κτήματα της αυτής ή ετέρας γεωργικής περιφερείας.
- Α) Μορτίται ή αντισπορίται έχοντες κατά τον χρόνον του ελέγχου άροτρον και ζεύγος αροτριώντων.
- α) Έγγαμοι άρρενες καλλιεργηταί.
16. Ευαγγ. Παϊπάης δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον και 1/5 αυτού ως έχων 4 ανήλικα τέκνα, άγοντα ηλικίαν κάτω των 18 ετών.
17. Γεωργ. Βουλγαράκης δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον και 1/5 ως έχων 4 ανήλικα τέκνα.
18. Δημ. Αλεξανδρής δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον και 2/5 αυτού ως έχων 5 ανήλικα τέκνα μείον 15 στρεμμ. ιδιοκτησίας.
19. Νικ. Κ. Αγγελής δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον πλήν 48 στρεμμ.
20. Γεωργ. Σκαντώνης δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον.
21. Κωνστ. Κωνσταντίνου δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον.
22. Αργυρ. Ακριβούσης δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον μείον 40 στρεμμ.
23. Δημ. Νικολόπουλος δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον μείον 50 στρεμμ.
24. Ευαγγ. Παπαχρήστου δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον.
25. Κ. Μπατζάκας δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον και 3/5 ως έχωντος 6 ανήλικα μείον 40 στρεμμ.
26. Αθαν. Αλεξανδρής δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον.
27. Αποστ. Σπανός δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον.
28. Ιωάν. Τσαρχογιάννης δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον.
- β) Άγαμοι στρατευθέντες μετά το 1915 και εντεύθεν.
29. Χαράλ. Νέστορας δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον μείον 6 στρεμμ.
30. Γεωργ. Πίνας δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον.
31. Αντων. Αραμπατζής δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον μείον 26 στρεμμ.
32. Χαράλ. Αραμπατζής δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον.
33. Ελευθ. Αλεξανδρής δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον.
34. Αποστ. Μπατζάκας δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον μείον 10 στρεμμ.
- γ) Χήραι καλλιεργητών ουδεμία.
- δ) Ανήλικα ορφανά ουδέν.

- ε) Άγαμοι συμπληρώσαντες τον 18ον έτος της ηλικίας των ουδείς.
Β) Λοιποί δικαιούχοι έχοντες κατά τον χρόνον του ελέγχου ζεύγους αροτριώντων και αρότρου.
α) Έγγαμοι άρρενες καλλιεργηταί.
35. Στεργ. Νέστορας δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον και 1/5 ως έχοντος 4 τέκνα.
36. Πέτρ. Ζαρκάδας δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον και 2/5 ως έχων πέντε ανήλικα.
37. Δημ. Φροξυλιάς δικαιούμενος εις 2/5 γεωργ. κλήρον μείον 40 στρεμ.
38. Λάμπρος Καφίδας δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρ. και 1/5 ως έχοντος 4 ανήλικα μείον 15 στρεμ. ιδιοκτησίας.
39. Κωνστ. Διακόσιος δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον και 1/5 ως έχων 4 ανήλικα.
40. Αχιλ. Δ. Φροξυλιάς δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον μείον 35 στρεμ.
41. Γεωργ. Φλωράκος δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον και 1/5 ως έχων 4 ανήλικα τέκνα.
β) Χήραι καλλιεργητών ουδεμία.
γ) Ανήλικα ορφανά ουδέν.
δ) Άγαμοι άρρενες συμπληρώσαντες το 18ον έτος της ηλικίας ουδείς.

- Γ) Μορτίται ή αντισπορίται στερούμενοι ζεύγους αροτριώντων και αρότρου ουδείς.
Δ) Λοιποί δικαιούχοι στερούμενοι κατά τον χρόνον του ελέγχου ζεύγους αροτριώντων και αρότρου.
α) Έγγαμοι άρρενες καλλιεργηταί.
42. Αποστ. Τριανταφυλλόπουλος δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον.
43. Αναστ. Αμούτζας δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον.
44. Αθαν. Βολιώτης δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον.
45. Γεωργ. Ευθυμόπουλος δικαιούμενος εις 1 γεωργ. κλήρον και 2/5 ως έχων 5 ανήλικα τέκνα.
β) Χήραι καλλιεργητών ουδεμία.
γ) Ανήλικα ορφανά ουδέν.
δ) Άγαμοι συμπληρώσαντες το 18ον έτος της ηλικίας των ουδείς.

46. Δια τον εκάστοτε εφημέριον του χωρίου 1 γεωργ. κλήρος.

Εκ των υποβαλόντων αιτήσεις προς εγκατάστασιν εν τω υπό την κρίσιν της Επιτροπής αγροκτήματι τούτω κρίνονται ως μη δικαιούμενοι τοιαύτης αι δε αιτήσεις των απορριπτάι τυγχάνουσιν δια τους εξής λόγους, οι κάτωθι:

1. Δ. Παρδάλη ως υποβαλόντος ανυπόγραφον δήλωσιν και μη εξακριβωθείσης της ταυτότητός του.
2. Πέτρος Σωτηρίου ομοίως ως άνω.
3. Ιωάννης Γιαμέκος δια τον αυτόν ως άνω λόγον.
4. Σταύρος Μπουντούφης δια τον αυτόν ως άνω λόγον.
5. Των Κ. Μπλέτσα, Δ. Δ. Βούλγαρη, Ιωαν. Βούλγαρη, Δ. Κουμπούρα, Γ. Μπλέτσα, χήρας Β. Μπλέτσα, Ι. Μπλέτσα, Ιωαν. Ι. Σκανδάλου κτηνοτρόφου, μη όντων κατ' επάγγελμα γεωργών.
6. Δημ. Μπομάκη ως μη όντος κατá κύριον επάγγελμα γεωργού κατá την εν τη δηλώσει του ομολογίαν.
7. Βασ. Μπουράκη ως έχων επαρκή ιδιοκτησίαν.
8. Αναστ. Ι. Μπουράκη ως ανηλίκου άγοντος ηλικίαν κάτω των 18 ετών.
9. Γεωργ. Α. Οικονομίδου ως επαγγελομένου τον καρραγωγέα και λαχανοπώλην εν Αγχιάλω.
10. Μιχαήλ Τσιτσιμπίκου ως επαγγελομένου τον αλιέα εν Αγχιάλω και υποβαλόντος ψευδή δήλωσιν.
11. Αθαν. Γάτσου ως πωλήσαντος την ιδιοκτησίαν του μετά την δημοσίευσιν του Νόμου 2052.
12. Αθαν. Νικολοπούλου δια τον αυτόν ως άνω λόγον.
13. Θ. Κ. Μπατζάκα ως ανηλίκου άγοντος ηλικίαν κάτω των 18 ετών.
14. Λουκά Βούλγαρη ως μη όντος κατ' επάγγελμα γεωργού.
15. Ζήση Νανά ως έχοντος του πατρός του επαρκή προς εγκατάστασιν αυτού ιδιοκτησίαν.
16. Σταύρου Τζιτζιρά ως έχοντος επαρκή ιδιοκτησίαν και υποβαλόντος ψευδή περί ταύτης δήλωσιν.
17. Δημοσθ. Τσαντάκη ως έχοντος επαρκή ιδιοκτησίαν.
18. Γεωργ. Στουρνάρα ως μη όντος κατ' επικρατέστερον επάγγελμα γεωργού.
19. Γ. Ρήγα ως επαγγελομένου τον υποδηματοποιόν εν Βελεστίνω.
20. Κ. Πέτρου κτηνοτρόφου ως υποβαλόντος ψευδή δήλωσιν.
21. Κ. Μαργαζή ως μη όντος κατ' επάγγελμα γεωργού αλλά ποιμένος εν Καραμπαϊράμ.
22. Ξενοφώντος Σταυρογιάννη ως αποκρύψαντος την ιδιοκτησίαν του.
23. Ανδρέου Μπενοπούλου ως πωλήσαντος την ιδιοκτησίαν του μετά την δημοσίευσιν του Νόμου 2052 και μη όντος κατ' επάγγελμα γεωργού.
24. Βασ. Ρουμενοπούλου ως εγκατασταθέντος ήδη εν Ν. Αγχιάλω.
25. Ιωαν. Μπουμπουλά ως βουκόλου εν Καραμπαϊράμ.
26. Α. Αφερίμη ως μη όντος γεωργού επαγγελομένου τον αλιέα εις Αγχιάλον.

27. Κλεομένους Κλύμου ως κτηνοτρόφου.
28. Κωνστ. Αναγνωστοπούλου ως μη όντος κατά κύριον επάγγελμα γεωργού και αποκρύψαντος την ιδιοκτησίαν του.
29. Προκοπίου Κοντίβα ως μη όντος κατ' επάγγελμα γεωργού.
30. Δημητρίου Ζαχάκου ως επαγγελομένου τον παντοπώλην εις Καταφύγιον.
31. Ρίζου Παναγιωτοπούλου ως μονίμου χωροφύλακος.
32. Ιωαν. Ευσταθίου ως σιδηροδρομικού υπαλλήλου.
33. Κωνστ. Τσέτσου ως μη όντος κατ' επάγγελμα γεωργού αλλά κτηνοτρόφου εις Καταφύγιον.
34. Αντων. Κ. Κλήμου ομοίως δια τον αυτόν ως άνω λόγον.
35. Ιωάν. Στάθη ομοίως δια τον αυτόν ως άνω λόγον.
36. Δημητρίου Μπατζάκα ως μη όντος κατ' επάγγελμα γεωργού.
37. Αθαν. Τσουμάκα ως αποκρύψαντος την ιδιοκτησίαν του.
38. Νικολάου Τόλια ως μη όντος κατ' επάγγελμα γεωργού.
39. Σ. Α. Καρατζή ως υποβαλόντος ψευδή δήλωσιν.
40. Προσέτι η αίτησις των κάτωθι Μικρασιατών προσφύγων ως μη εκδοθέντος σχετικού διατάγματος του ορίζοντος κατά Νόμον το κτήμα ως αποικιστέον.
41. Θ. Παπαδημητρίου
42. Ν. Καλκαμάνης
43. Ι. Γκαράνης
44. Σ. Πέτρου
45. Α. Μισιρλής
46. Γ. Βογιατζή
47. Κ. Καντίκου
48. Ν. Ευσταθίου και λοιπών.
49. Ελένης χήρας Αθανασίου δια τον αυτόν ως άνω λόγον.
50. Κ. Τσαμποπούλου δια τον αυτόν ως άνω λόγον.
51. Τζανή Κεμ Αλμάζ δια τον αυτόν ως άνω λόγον.
52. Θεοδώρου Σαριβέλα και Γ. Περιβολάρη δια τον αυτόν ως άνω λόγον.
53. Ευαγγέλου Βελιδάκη δια τον αυτόν ως άνω λόγον.
54. Κωνστ. Πρεντζοπούλου ως μη υποβάλλοντος εμπροθέσμως δήλωσιν και δη ουχί και μέχρι της ημέρας της επαληθεύσεως των δηλώσεων
55. Κωνστ. Αντ. Καρυώτου, ομοίως δια τον αυτόν λόγον.
56. Ακριβος Ακριβούσης ως μετερχόμενος το επάγγελμα του αρτοποιού εν Βελεστίνω.
57. Παναγ. Παϊπάης ως μετερχόμενος το επάγγελμα του καφεπώλου εν Βελεστίνω.

Δια τους υπ' αριθμ. 33, 34, 35, 36, 38, 54, 55, 56, και 57 ο εισηγητής Γ. Ραφτάκης μειοψηφήει καθ' όσον ως γεωργοί εξασκούντες ως επάγγελμα κλάδον της γεωργίας δικαιούνται αποκαταστάσεως, εμπροθέσμως δε υπεβλήθησαν αι αιτήσεις αυτών εφ' όσον εν τω Νόμω ρητώς δεν ορίζεται προθεσμία. Ειδικώς δια τους υπ' αριθμ. 56 και 57 απεδείχθη από της Επιτροπής κατά την επιτόπιον μετάβασιν αυτής, εφ' όσον διεπιστώθη ότι κατά κύριον επάγγελμα είναι γεωργοί προσκαίρως δε και όλως επικουρικώς ήσκησαν επάγγελμα ασπικόν, ίνα εγκαταλείψωσι τούτο και να προσαγάγωσι τα οικεία πιστοποιητικά, όπερ και έπραξαν ίνα τύχωσι γεωργικής αποκαταστάσεως.

II. Περί του προσδιορισμού της εκτάσεως του Γεωργικού κλήρου.

Προκειμένου να προσδιορισθή η έκτασις του γεωργικού κλήρου εν τω κτήματι τούτω δέον να ληφθώσιν υπ' όψιν αι ειδικαί συνθήκαι παραγωγικότητος υφ' ας διατελεί το κτήμα εν συνδυασμώ πάντοτε προς την έννοιαν της αυτοπροσώπου ή δια των μελών της οικογενείας του αποκαθισταμένου καλλιεργητού εκμεταλλεύσεως του κλήρου, εις τρόπον ώστε εκ της καλλιεργείας αυτού ενεργουμένης υπό το υφιστάμενον σύστημα καλλιεργείας να καλύπτονται εξ ολοκλήρου αι βιωτικά και καλλιεργητικά ανάγκαι της οικογενείας. Υπό την έννοιαν ταύτην η Επιτροπή κρίνει ότι έκτασις εξ εκατόν τριάκοντα ενός στρέμματος εξ ων έν δι' άνέγερσιν κατοικίας είναι επαρκής προς δημιουργίαν βιωσίμου μικροϊδιοκτησίας. Προς την γνώμην ταύτην ο εισηγητής Γ. Ραφτάκης μειοψηφήει καθόσον εκ της καλλιεργείας της εκτάσεως ταύτης εν τω κτήματι τούτω δεν δύναται να προέλθη πρόσοδος δυναμένη να καλύψη τας βιωτικές και καλλιεργητικές ανάγκας του καλλιεργητού χωρίς ούτος να αναγκασθή να προσφύγη εις ετέραν εργασίαν τοσούτω μάλλον καθόσον ένεκα της ανεπαρκείας της γης, ικαναί χείρες της οικογενείας θα παραμένουσιν αργαί επί ικανόν διάστημα κατ' έτος. Ως επαρκή έκτασιν καλλιεργουμένην σύμφωνα με το κρατούν σύστημα καλλιεργείας και τας κρατούσας συνθήκας θεωρεί 161 στρεμμ.

III. Περί του προσδιορισμού της εκτάσεως του επαγγελματικού κλήρου και του καθορισμού των δικαιουμένων εις λήψιν κλήρου.

Εν τω κτήματι τούτω ουδείς υπέβαλεν αίτησιν προς τούτο, εκ δε των υποβαλόντων και μη δικαιωθέντων γεωργικού κλήρου ουδείς τυγχάνει επαγγελματίας χρήσιμος δια τας ανάγκας του Συνοικισμού.

IV. Περί του προσδιορισμού της εκτάσεως και της κατανομής του Συνεταιρικού κλήρου.

Εν τω υπό απαλλοτρίωσιν αγροκτήματι κειμένω κατά την ημιορεινήν περιοχήν Φερρών εν η επικρατεί το γεωργοκτηνοτροφικόν σύστημα εκμε-

ταλλεύσεως η επάρκεια των κληρούχων δέον να εξετασθή όχι μόνον βάσει της γεωργησίμου εκτάσεως αλλά και εν συνδυασμῷ προς την ανάπτυξιν μιας μικράς μονίμου ημινομαδικῆς κτηνοτροφίας των καλλιεργητῶν του αριθμοῦ των μικρῶν ζώων ὀριζομένου δι' ἕκαστον κληρούχον εἰς 25 τοιαῦτα. Δια τὴν συντήρησιν τῆς κτηνοτροφίας ταύτης ὡς καὶ δια τὴν συντήρησιν των αροτριῶντων κτηνῶν των καλλιεργητῶν ομοῦ μετὰ των επικούρων τῇ γεωργίᾳ (χονδρά ζῶα ἢ δύο αροτριῶντα κτήνη καὶ τρεῖς αγελάδες καὶ φάροιχα ζῶα δι' ἕκαστον κληρούχον) μεγάλων ζώων, δέον να παραχωρηθῇ ἡ ἀναγκαίουσα ἑκτασίς ἣτις θα ἀποτελέσει τὸν βοσκότοπον, τὸ ζευγαρολίβαδον καὶ τὸν μεριάν. Ὑπὸ τὴν ἐννοίαν ταύτην ομοῦ μετὰ των ἀπαραιτήτων κοινοχρήστων χώρων καὶ κτιρίων, ὁ Συνεταιρικὸς κλήρος δέον να ἀποτελεσθῇ ἐκ των ἐξῆς ἐκτάσεων κατανεμομένων ὡς ἀκολουθῶς καὶ ἀναλόγως τοῦ αριθμοῦ των γεωργικῶν κλήρων συμποσούμενων εἰς τεσσαράκοντα καὶ ἐξ (46).

1. Ἐκ τοῦ ἀναγκαίου χώρου δι' ὁδοὺς, πλατεῖαν, ἐκκλησίαν, δημόσια καὶ Κοινοτικά καταστήματα καὶ ἄλλα κοινῆς ὠφελείας ἔργα ὡς καὶ δρομίσκους συγκαινωνίας ἐντὸς των ἀγρῶν μετὰ τὴν διανομὴν στρέμματα 150.

2. Ἐκ των κατὰ τα κατωτέρω περιερχομένων εἰς τὸν Συνεταιρισμὸν κτιρίων ἐξυπηρετούντων γεωργικοὺς σκοποὺς ἐπ' ὠφελεία των συνεταίρων ἢ τοῦ Συνεταιρισμοῦ καὶ ἐκ τῆς ἐκτάσεως τοῦ Συνοικισμοῦ στρέμματα 100 ἑκατόν.

3. Ἐκ των κοινῶν ἀλωνοτόπων στρέμματα 35.

4. Ἐκ τῆς ὑπὲρ τῆς ὁλότητος διατιθεμένης βοσκησίμου ἐκτάσεως δια τὴν συντήρησιν τῆς μικράς κτηνοτροφίας των καλλιεργητῶν υπολογιζομένης εἰς 25 μικρά ζῶα δι' ἕκαστον κληρούχον στρέμματα 35 εἰς ἃ προστεθῇσονται καὶ στρεμ. 65 ἐκ των ἀγροναπαύσεων τοῦ Συνεταιρισμοῦ δι' ἕκαστον γεωργικὸν κλήρον ἥτοι ἐν ὅλῳ στρέμματα (1610).

5. Ἐξ ἐκτάσεως βοσκησίμου δια τα αροτριῶντα κτήνη καὶ βοηθητικά τοιαῦτα στρεμμ. δώδεκα δι' ἕκαστον κλήρον ἥτοι ἐν ὅλῳ στρέμματα 552.

6. Ἐξ ἐνὸς πλήρους γεωργικοῦ κλήρου δια τὴν συντήρησιν τοῦ διδασκηρίου τοῦ χωρίου καὶ ἰδρυσιν σχολικοῦ κήπου στρέμματα 131.

Ἦτοι ἐν συνόλῳ ἑκτασιν συνεταιρικοῦ κλήρου στρέμματα κατανεμομένη ὡς ἀκολουθῶς.

1) Ἐκ καλλιεργουμένης καὶ ἐπιδεκτικῆς καλλιεργείας ἐκτάσεως	στρ. 868
2) Ἐξ ἀνεπιδέκτου καλλιεργείας ἐκτάσεως (βουνώδης)	στρ. 1610
3) Ἐξ ἐκτάσεως συνοικισμοῦ	στρ. 100
Σύνολον	στρ. 2578

Πρὸς τὴν γνώμην ταύτην μειωηφεί ὁ εἰσηγητὴς Γ. Ραφτάκης καθ' ὅσον ἀφορά,

α) Την βοσκήσιμον έκτασιν την αναγκαιούσαν δια την διατήρησιν της μικράς κτηνοτροφίας των αποκαθισταμένων καλλιεργητών, κρίνει ότι η θρεπτική ικανότης της βοσκής δεν είναι τοιαύτη, ώστε έκτασις εκτός των αγροαναπαύσεων εκ στρεμ. 35 να είναι επαρκής.

Αντιθέτως έκτασις 60 στρεμ. μόλις δύναται να διαθρέψη ομού μετά των αγροαναπαύσεων 25 πρόβατα ως ο νόμος εννοεί.

β) Την βοσκήσιμον έκτασιν την αναγκαιούσαν προς συντήρησιν των αροτριώντων και ενός κατ' ελάχιστον βοηθητικού και δύο αγελάδων διότι έκτασις 12 στρεμ. δι' έκαστον κλήρον είναι ανεπαρκής. Κατά την γνώμην του ψειοψηφούντος μέλους δια ζευγαρολείβαδον και μεριάν δέον να παραχωρηθή έκτασις 30 στρεμ. κατά κλήρον δοθέντος ότι εκ της εκτάσεως ταύτης θα διατραφώσιν τουλάχιστον 4-5 ζώα.

V. Περί του καθορισμού των απαλλοτριωτέων εκτάσεων και της οροθετήσεως αυτών.

Κατά την έκτασιν του μελετήσαντος το κτήμα Γεωπόνου Γεωργιάδου μη υπάρχοντος διαγράμματος, άτε μη καταμετρηθέντος εισέτι του κτήματος, η έκτασις αυτού ανέρχεται εις 30.000 στρέμματα περίπου.

Δυνάμει της αποφάσεως του Υπουργού της Γεωργίας της κηρυξάσης το αγρόκτημα τούτο απαλλοτριωτέον περιήλθον εις την κυριότητα του Κράτους αι εξής εκτάσεις. (άρθρ. 9 από 15 Φεβρουαρίου 1923 Ν. Δ. και άρθρ. 5 Ν. Δ. 23 Ιουνίου π.έ.).

A) Αι επί μορτή και αντισπόρω καλλιεργούμεναι εκτάσεις μετά των αγροαναπαύσεων αυτών ήτοι στρέμματα 1390

B) Το ζευγαρολείβαδον στρέμματα 200

Γ) Αι αλωνότοποι στρέμματα 10

Δ) Αι κατοικίαι των μορτιτών και αντισποριτών ως και τα ακίνητα των η χρήσις ανήκουν εις την ολότητα ή εις ωρισμένους κατοίκους του κτήματος περί των κατωτέρω μετά της περιοχής των στρέμματα 100.

Σύνολον στρέμματα 1700.

Πρόκεινται εις την κρίσιν της Επιτροπής αι εξής εκτάσεις:

α) Αι υπό του ενοικιαστού του κτήματος καλλιεργούμεναι εκτάσεις ανερχόμεναι κατά την έκθεσιν του Γεωπόνου Γεωργιάδου εις 2.000 στρεμ. Η ενεργουμένη καλλιέργεια επί των εκτάσεων τούτων δεν δύναται να θεωρηθή ως αυτοκαλλιέργεια καθόσον δεν πληρούνται οι όροι οι οριζόμενοι δια του από 6 Ιουνίου π. ε. Ν. Δ. «Περί αυτοκαλλιεργειών». Διότι είναι μεν καλλιέργεια μεγάλη ενεργουμένη ουχί επ' αντισπόρω ή επί μορτή αλλά δεν ενεργείται κατά μεθόδους επιστημονικάς καθόσον ουδόλως γίνεται χρήσις μέσων δυναμένων να καταβιβάσουν την παραγωγικήν δαπάνην των προϊόντων, αλλ' η καλλιέργεια αύτη ουδόλως διαφέρει της

καλλιέργειας των κολλίγων. Συνεπώς η Επιτροπή κρίνει ότι δεν υφίσταται αυτοκαλλιέργεια εν τω κτήματι και ουδόλως συντρέχει περίπτωσης εξαιρέσεως της εκτάσεως ταύτης εκ της απαλλοτριώσεως, λαμβάνουσα υπ' όψιν επικουρικώς και την ενώπιον αυτής γενομένην δήλωσιν του ιδιοκτήτου παραιτούμενου παντός δικαιώματός του επί της εκτάσεως ταύτης.

β) Αι επιδεκτικαί καλλιεργείας εκτάσεις αι ήδη χρησιμοποιούμεναι υπό της νομαδικής κτηνοτροφίας εκ στρεμ. 10.000 καθόσον αυτά ανήκουσιν εις κατηγορίαν μη ρητώς κατονομαζόμενην εν τω νόμω ούτε μεταξύ των απαλλοτριωτέων εκτάσεων ούτε μεταξύ των εξαιρουμένων ταύτης μέρος δε των οποίων είναι απαραίτητον δια την αποκατάστασιν των εν τω κτήματι αιτούντων τοιαύτην.

γ) Αι βουνώδεις εκτάσεις αι δια την νομαδικήν κτηνοτροφίαν ανέκαθεν χρησιμοποιούμεναι και επί τούτου τμήμα εφ' όσον αναγκαίοι δια την συντήρησιν της μικράς κτηνοτροφίας των αποκαθισταμένων καλλιεργητών εκ στρεμ. 1610. Η έκτασις των βουνωδών εκτάσεων υπολογίζεται εις 16.300.

Εξαιρέσεις από της απαλλοτριώσεως.

1. Κατά τας διατάξεις του από 15 Φ/ρίου 1923 Ν. Δ. ως τούτο ετροποποιήθη δια των μεταγενεστέρων τοιούτων δέον να εξαιρεθῇ της απαλλοτριώσεως η κατοικία του ιδιοκτήτου μετά των παραρτημάτων αυτής μετ' εκτάσεως ίσης προς ένα γεωργικόν κλήρον εκ στρεμμ. 131. Ως τοιαύτην η Επιτροπή κρίνει ως εξαιρετέαν της απαλλοτριώσεως το κονάκιον μετά των παραρτημάτων αυτού το και ήδη αποκλειστικώς υπό του ιδιοκτήτου χρησιμοποιούμενον μετά της περιοχής εξ 20 στρεμ. περίπου, της εκτάσεως 131 στρεμ. λαμβανομένης κατ' επέκτασιν του κήπου του κονακίου δυτικώς μεν μέχρι του δρόμου Βελεστίνου-Περσουφλή και κατά μήκος αυτού. Νοτίως δε μέχρι της περιοχής της σιδ/κής γραμμής. Η υπόλοιπος έκτασις θέλει αναπληρωθῇ εκ γαιών κειμένων εντεύθεν της σιδ/κής γραμμής του από Καλαμπάκαν εις Βόλον σιδ/μου και δη μεταξύ του σιδ/κού Σταθμού μέχρι και πέραν της ανατολικώς του Σταθμού κειμένης αντλίας των σιδ/μων Θεσσαλίας. Γίνεται μνεία ότι εις την έκτασιν του γεωργικού κλήρου εκατόν τριάκοντα ενός στρ. δεν περιλαμβάνεται και ο κήπος του κονακίου εκτάσεως περίπου 20 στρ. ή όσης και αν είναι.

2. Κατά τας διατάξεις του αυτού Ν. Δ. δέον να εξαιρεθῇ της απαλλοτριώσεως η βουνώδης έκτασις η ανέκαθεν υπό της νομαδικής κτηνοτροφίας χρησιμοποιουμένη μετά των απαραίτητων κρυσπέδων αυτής και δη η υπολοιπόμενη μετ' αφαιρέσεως της αναγκαίουσας δια την συντήρησιν της μικράς κτηνοτροφίας των αποκαθισταμένων καλλιεργητών, εκ στρεμ. 1610. Η έκτασις αυτή υπολογίζεται περίπου εις 14.690 στρεμ. θέλει δε κείσθαι προς τα όρια του κτήματος προς Βελεστίνον, Αγ. Γεώργιον, Σέσκουλον και Ντομουλάρ.

3. Κατά τα ανωτέρω η Επιτροπή κρίνει ότι αι απαλλοτριωτέαι εκτάσεις δέον να αποτελεσθώσιν εκ των εξής γαιών:

α. Εξ εκτάσεως συνοικισμού στρεμ. 100

β. Εξ εκτάσεως καλλιεργουμένης ή επιδεκτικής καλλιεργείας αναγκαιούσης ίνα αποτελεσθώσιν οι γεωργικοί κλήροι εξ αυτής ως ακολούθως, (δια τους γεωργικούς κλήρους προς 131 στρεμ. εξ ων αφαιρούνται αι μικροϊδιοκτησίαι των αποκαθισταμένων στρεμ. ήτοι δια γεωργικούς κλήρους αποκαθισταμένων στρεμ. 5061.

γ. Εξ εκτάσεως πεδινής καλλιεργουμένης ή επιδεκτικής καλλιεργείας δια το αναλογούν μέρος του Συν/κού κλήρου στρεμ. 868.

δ. Εξ εκτάσεως βουνώδους ανεπιδέκτου καλλιεργείας δια το αναλογούν μέρος του συν/κού κλήρου στρεμ. 1610.

Ήτοι εν συνόλω στρεμ. 8.539.

Η ως ανωτέρω έκτασις γενικώτερον κατανέμεται ως εξής:

1. Δια γεωργικούς κλήρους	στρεμ. 5.961
2. Δια συνεταιρικών κλήρον	στρεμ. 2.578
Σύνολον	8.539

Η ως άνω απαλλοτριωτέα έκτασις δέον να κείται προς τα σύνορα του κτήματος προς Βελεστίνον, Ουζλάρ, Ντουμουζλάρ, θα ορίζεται δε δια γραμμής διαχωριστικής από της εξαιρουμένης της απαλλοτριώσεως εκτάσεως δια γραμμής αρχομένης από της συναντήσεως των ορίων του κτήματος μετά των ομοίων Ουζλάρ, Περσουφλή, Ντουμουζλάρ και διηκούσης δια των θέσεων Αμμούδα, Γκέκα, Σουβάλα, Διπλή Σιδ/κή γέφυρα επί της σιδ/κής γραμμής των σιδ/μων Θεσσαλίας του υπ' αριθμ. 52 Καζέλου και καταληγούσης προς τα όρια του κτήματος προς Αγ. Γεώργιον Φερρών ένθα υπάρχει πεπατημένη οδός. Γίνεται μνεία ότι η ως άνω οροθετική γραμμή θέλει να είναι μεταθετή εντεύθεν ή εκείθεν και κυρίως κατά το τμήμα αυτής από της διπλής σιδ/κής γεφύρας του υπ' αριθμ. 52 Καζέλου μέχρι του προς Βελεστίνον δρομίσκου άχρις συμπληρώσεως των απαλλοτριωτέων εκτάσεων, λαμβανομένης φροντίδος, όπως κατά μήκος των εξαιρουμένων της απαλλοτριώσεως βουνωδών εκτάσεων παραμείνωσιν ικαναί εκτάσεις εκ των επιδεκτικών καλλιεργείας ως αποτελούσαι τα κρ άσπεδα του ύπερθεν αυτών και υπέρ του ιδιοκτήτου λειβαδίου.

4. Επί όσων ανωτέρω ελέχθησαν η Επιτροπή κρίνει:

A. Ως απαλλοτριωτέαν έκτασιν στρεμ. 8.539

B. Ως εξαιρετέων της απαλλοτριώσεως

α) Ένα πλήρη γεωργικόν κλήρον στρεμ. 131

β) Βουνώδη έκτασιν στρεμ. 14.690

γ) Έκτασιν κήπου (κονάκιον, περιοχή) στρεμ. 20

δ) Υπόλοιπον εκτάσεως επιδεκτικής καλλιεργείας, παραμενούσης τω ιδιοκτήτη μετά την αφαίρεσιν των εις τους αποκαθισταμένους και τον Συν/σμόν περιερχομένων εκτάσεων εκ στρεμ. 6.620.

Ήτοι γενικόν σύνολον κτήματος στρεμ. 30.000.

Η άνω εξαιρουμένη της απαλλοτριώσεως έκτασις αποτελουμένη εκτός της εκτάσεως του γεωργικού κλήρου και του γηπέδου του συννοικισμού αποτελείται από καθαράς βουνώδεις εκτάσεις ανέκαθεν χρησιμοποιούμενας υπό της νομαδικής κτηνοτροφίας 14.690 και από τα κράσπεδα αυτών κατά μήκος των ανωτέρω εξ ων μέρος δύναται μετ' εκχέρσωσιν των εν αυτώ αραιώς φυομένων θάμνων να καταστή γεωργήσιμον.

Γίνεται μνεία ότι η εξαιρουμένη της απαλλοτριώσεως έκτασις εκτός του γεωργικού κλήρου παρεχομένου εις τον ιδιοκτήτην και του κονακίου μετά της περιοχής του περιών ανωτέρω θέλει κείται προς τα σύνορα του κτήματος προς Βελεστίνον, Αγ. Γεώργιον, Σέσκουλον, Ντουμουζλάρ θέλει δε χωρίζεται από της απαλλοτριουμένης δια της ως άνω ελέχθη διαχωριστικής γραμμής.

Γίνεται μνεία εις περίπτωσιν καθ' ην ήθελεν παρουσιασθή πλεόνασμα γαιών αύται θέλουσι παραμείνει επίσης εις τον ιδιοκτήτην. Αντιθέτως θέλει μειωθή αναλόγως το τμήμα το παραμένον εις τον ιδιοκτήτην. Η επί τόπου οροθεσία θέλει γίνει επιμελεία της υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας.

VII. Περί του καθορισμού των εις τον Συν/σμόν περιερχομένων κτιρίων.

Κατά την έκθεσιν του ενεργήσαντος την μελέτην του κτήματος Γεωπόνου και την γενομένην υπό της Επιτροπής αυτοψίαν εν τω κτήμασι υπάρχουσι τα εξής κτίρια:

1. Απαλλοτριωθέντα δυνάμει της κηρυξάσης το κτήμα απαλλοτριωτέον αποφάσεως του Υπουργού της Γεωργίας και περιελθόντα εις την κυριότητα του Κράτους.

α) Κατοικίαι μορτιτών και αντισποριτών. Μία οικία εκ τεσσάρων δωματίων και αχυρώνος χρησιμοποιουμένη υπό του Α. Γαλογάβρου. Ομοία εκ πέντε δωματίων αχυρώνος και σταύλου υπό Χ. Γαλογάβρου. Ομοία εκ τεσσάρων δωματίων αχυρώνος και σταύλου υπό Α. Γαλογάβρου. Ομοία εκ τριών δωματίων και αχυρώνος υπό Κ. Πίσκα. Ομοία εκ δύο δωματίων υπό Γ. Τόκα. Ομοία εκ δύο δωματίων υπό Δ. Καλούδη. Ομοία εξ ενός δωματίου υπό Κ. Κανταρτζή.

β) Κατοικίαι παρεκεντέδων. Μία οικία εκ δύο δωματίων χρησιμοποιουμένη από του Ι. Ευσταθίου. Ομοία εκ δύο δωματίων υπό Ζ. Διανελοπούλου. Ομοία εξ ενός δωματίου υπό Ν. Δεληδάκι. Ομοία εξ ενός δωματίου υπό Κ. Κωνσταντίνου.

2. Εκτός των ανωτέρω εν τω κτήματι υπάρχουσι και έτερα ακίνητα ανήκοντα μεν εις τον ιδιοκτήτην η δε χρήσις αυτών εις την ολότητα ή μέρος των κατοίκων. Ως τοιαύτα ομού μετά των ανωτέρω (υπό στοιχείον β) δέον να θεωρηθή και η εκκλησία του χωρίου.

3. Προσέτι δε και τα εξής κτίρια τελούντα εις την αποκλειστικήν χρήσιν του ιδιοκτήτου ή του ενοικιαστού ή χρησιμοποιούμενα έναντι ενοικίου τα

οποία η Επιτροπή λαμβάνουσα υπ' όψει τας ανάγκας του συνιστωμένου συννοικισμού κρίνει ως απαλλοτριωτέα. Τοιαύτα δε είναι η ήδη χρησιμοποιούμενη επιστασία εκ πέντε δωματίων εξ ων έν χρησιμοποιείται ως παντοπωλείον περιερχομένη εις τον Συν/σμόν ίνα χρησιμεύση ως γραφείον τούτου και παντοπωλείον διατιθέμενον κατ' ελευθέραν βούλησιν του συνεταιρισμού. Έτερα οικοδομή εκ δύο δωματίων και τριών διαμερισμάτων χρησιμοποιουμένη ως θάλαμος και αχυρών. Μία αποθήκη δημητριακών. Μία κατοικία εκ δύο δωματίων κειμένη παρά την οικίαν Σ. Γαλογάβρου. Μία οικία εκ δύο δωματίων κειμένη παρά την κατοικίαν Ζ. Διανελοπούλου. Ομοία εξ ενός δωματίου χρησιμοποιουμένη υπό της Καλίτσας χήρας Πούλιου.

Κατά τα ανωτέρω η Επιτροπή κρίνει εξαιρετέαν της απαλλοτριώσεως μόνον το κονάκιον μετά της περιοχής και των παραρτημάτων αυτού. Πάντα δε τα λοιπά κτίρια και ακίνητα ως ανωτέρω αναφέρθησαν και εν γένει παν μη ρωτός κατανομοζόμενον εν τοις πρόσθεν θέλει περιέλθει εις τον Συν/σμόν αποκαταστάσεως καλλιεργητών.

VII. Περί ρυθμίσεως των υφισταμένων δουλειών.

Η Επιτροπή λαμβάνουσα υπ' όψει ότι δια την κανονικήν εκμετάλλευσιν τόσον του απαλλοτριουμένου κτήματος όσον και του εξαιρουμένου της απαλλοτριώσεως τοιούτου επιβάλλεται η διατήρησις των υφισταμένων δουλειών διατηρεί ταύτας ρυθμίζουσα αυτάς υπέρ αμφοτέρων των τμημάτων ως ακολούθως. Επιτρέπει την ξύλευσιν, ύδρευσιν, ποτισμόν και διέλευσιν θρεμμάτων επ' αμφοτέρων των τμημάτων τόσον υπέρ του Συν/σμού αποκαταστάσεως όσον και υπέρ του ιδιοκτήτου.

Δια ταύτα

Απορρίπτουσα τα ως απορριπτέα κριθέντα.

Απαλλοτριού το αγρόκτημα Περσουφλή της περιφερείας Φερρών του ιδιοκτήτου Χαλήλ Χουσεΐν Σερίφ Ζαδέ Μπέη.

1) Ορίζει ότι δικαιούνται εις γεωργικήν εγκατάστασιν οι κάτωθι και επί της ακολούθου εκτάσεως.

1. Χρ. Γαλογάβρος τ. Αθαν.	εις 1 γεωργ. κλήρον	στρ. 131
2. Αναστ. Γαλογάβρος τ. Αθαν.	εις 1 3/5 γεωργ. κλήρον	στρ. 209
3. Κων. Πίκας	εις 1 γεωργ. κλήρον	στρ. 131
4. Γεωργ. Τόκας	εις 1 γεωργ. κλήρον	στρ. 131
5. Λάμπρ. Γαλογάβρος	εις 1 γεωργ. κλήρον	στρ. 131
6. Σωτ. Γαλογάβρος	εις 1 γεωργ. κλήρον	στρ. 131
7. Παράσχ. Κανταρτζής	εις 1 γεωργ. κλήρον	στρ. 131
8. Ευστάθ. Πούλιος	εις 1 γεωργ. κλήρον	στρ. 131
9. Ελένη χήρα Α. Γαλογάβρου	εις 1 γεωργ. κλήρον	στρ. 131

10. Τριανταφ. Τόκας	εις 1 γεωργ. κλήρον		στρ. 131
11. Δημ. Καλούδης	εις 1 γεωργ. κλήρον		στρ. 131
12. Ζήσης Διανελόπουλος	εις 1 γεωργ. κλήρον		στρ. 131
13. Κωνστ. Κανταρτζής	εις 1 2/5 γεωργ. κλήρον		στρ. 181
14. Αναστ. χήρα Παρισιοπούλου	εις 1/5 γεωργ. κλήρον		στρ. 26
15. Καλίτσα χήρα Δ. Πούλιου	εις 1/5 γεωργ. κλήρον		στρ. 26
16. Ευάγγ. Παϊπάης	εις 1 1/5 γεωργ. κλήρον		στρ. 157
17. Γεωργ. Βουλγαράκης	εις 1 1/5 γεωργ. κλήρον		στρ. 157
18. Δημ. Αλεξανδρής	εις 1 2/5 γεωργ. κλήρον	μείον 15 στρ.	στρ. 168
19. Νικ. Αγγελής	εις 1 γεωργ. κλήρον	μείον 40 στρ.	στρ. 91
20. Γεωργ. Σκανδώνης	εις 1 γεωργ. κλήρον		στρ. 131
21. Κωνστ. Κωνσταντίνου	εις 1 γεωργ. κλήρον		στρ. 131
22. Αργ. Ακριβούσης	εις 1 γεωργ. κλήρον	μείον 40	στρ. 91
23. Δημ. Νικολόπουλος	εις 1 γεωργ. κλήρον	μείον 30	στρ. 101
24. Ευάγγ. Παπαχρήστου	εις 1 γεωργ. κλήρον		στρ. 131
25. Κωνστ. Μπατζιάκας	εις 1 3/5 γεωργ. κλήρον	μείον 40	στρ. 169
26. Αθαν. Αλεξανδρής	εις 1 γεωργ. κλήρον		στρ. 131
27. Αποστ. Σπανός	εις 1 γεωργ. κλήρον		στρ. 131
28. Ιωάν. Τσαρχογιάννης	εις 1 γεωργ. κλήρον		στρ. 131
29. Χαράλαμπ. Νέστορας	εις 1 γεωργ. κλήρον	μείον 6	στρ. 125
30. Γεωργ. Πίνας	εις 1 γεωργ. κλήρον		στρ. 131
31. Αντ. Αραματζής	εις 1 γεωργ. κλήρον	μείον 26	στρ. 105
32. Χαράλ. Αραμπατζής	εις 1 γεωργ. κλήρον		στρ. 131
33. Ελευθ. Αλεξανδρής	εις 1 γεωργ. κλήρον		στρ. 131
34. Αποστ. Μπατζάκας	εις 1 γεωργ. κλήρον	μείον 10	στρ. 121
35. Στεργ. Νέστορας	εις 1 1/5 γεωργ. κλήρον		στρ. 157
36. Πετρ. Ζαρκάδας	εις 1 2/5 γεωργ. κλήρον		στρ. 183
37. Δημ. Φροξυλιάς	εις 2/5 γεωργ. κλήρον	μείον 40	στρ. 13
38. Λάμπρ. Καφίδας	εις 1 1/5 γεωργ. κλήρον	μείον 15	στρ. 142
39. Κωνστ. Διακόσας	εις 1 1/5 γεωργ. κλήρον		στρ. 157
40. Αχιλ. Φροξυλιάς	εις 1 γεωργ. κλήρον	μείον 35	στρ. 96
41. Γεωργ. Φλωράκος	εις 1 1/5 γεωργ. κλήρον		στρ. 157
42. Αποστ. Τριανταφυλλόπουλος	εις 1 γεωργ. κλήρον		στρ. 131
43. Αναστ. Αμούτζας	εις 1 γεωργ. κλήρον		στρ. 131
44. Αθαν. Βολιώτης	εις 1 γεωργ. κλήρον		στρ. 131
45. Γεωργ. Ευθυμιόπουλος	εις 1 2/5 γεωργ. κλήρον		στρ. 183
46. Ο εκάστοτε εφημέριος του χωριού	εις 1 γεωργ. κλήρον		στρ. 131

2) Προσδιορίζει την έκτασιν του γεωργ. κλήρου εις στρεμ. 131, εξ ων εν προς ανέγερσιν κατοικίας.

3) Ορίζει ότι ουδείς δικαιούται εις λήψιν επαγγελματικού κλήρου.

4) Προσδιορίζει την έκτασιν του Συν/κού κλήρου εις στρεμ. 2.578 κατανεμομένων ως ακολούθως.

α) Εκ των αναγκαίων χώρου δι' οδούς, πλατεϊαν, εκκλησίαν, δημόσια και Κοινοτικά καταστήματα και άλλα κοινής ωφελείας έργα και δρομίσκους συγκοινωνίας εντός των αγρών μετά την διανομήν, στρέμ. 150.

β) Εκ των κατά τα κατωτέρω περιερχομένων εις τον Συν/σμόν κτιρίων εξυπηρετούντων γεωργικούς σκοπούς επ' ωφελεία των συνεταίρων ή του Συν/σμού και της εκτάσεως του συνοικισμού στρεμ. 100.

γ) Εκ των κοινών αλωνοτόπων στρεμ. 35.

δ) Εκ της υπέρ της ολότητος διατεθεμένης βοσκησίμου εκτάσεως δια την συντήρησιν της μικράς κτηνοτροφίας των καλλιεργητών, στρεμ. 1.610.

ε) Εξ εκτάσεως βοσκησίμου δια τα αροτριώντα κτήνη (μεριάς ζευγαρολείβαδο) στρεμ. 552.

στ) Εξ ενός γεωργ. κλήρου δια την συντήρησιν του διδασκηρίου του χωριού και ίδρυσιν σχολικού κήπου στρεμ. 131.

5) Απαλλοτριοί υπέρ του Συν/σμού Απ/σεως καλλιεργητών Περσουφλή έκτασιν 8.539 εξ ων 5.961 δια γεωργικούς 2.578 δια συνεταιρικών κλήρον κατά τα εν τω σκεπτικώ οριζόμενα.

6) Εξαιρεί της απαλλοτριώσεως υπέρ του ιδιοκτήτου Χαλήλ Χουσεΐν Σερίφ Ζαδέ Μπέη.

α) Το κονάκιον μετά της περιοχής και των παραρτημάτων αυτού εξ εκτάσεως 20 στρεμ.

β) Ένα πλήρη γεωργικόν κλήρον εξ εκατόν τριάκοντα ενός στρέμματος

γ) Τας βουνώδεις εκτάσεις τας ανέκαθεν υπό της νομαδικής κτηνοτροφίας χρησιμοποιουμένας μετά των κρασπέδων αυτών εκ στρεμ. 21.310 (14.690 + 6.620) ή όση και αν ήθελε ευρεθή αυτή.

7) Ορίζει ότι ο κλήρος του ιδιοκτήτου θέλει αποτελεσθή εκ γαιών κειμένων κατ' επέκτασιν του κήπου του κονακίου, δυτικώς μεν μέχρι του δρόμου Βελεστίνου, Περσουφλή και κατά μήκος αυτού, νοτίως δε μέχρι της περιοχής της σιδ/κής γραμμής, της υπολειπομένης εκτάσεως λαμβανομένης εκ γαιών κειμένων εντεύθεν της σιδ/κής γραμμής και μεταξύ του σιδ/κού σταθμού μέχρι και πέραν της ανατολικής αυτού κειμένης υδραντλίας.

Γίνεται μνεία ότι εις την έκτασιν των 131 στρεμ. δεν συμπεριλαμβάνεται η έκτασις της περιοχής του κονακίου, ήτις αποτελεί κήπον εκ στρεμμ. περίπου 20.

8) Οροθετεί τας απαλλοτριουμένας εκτάσεις τας κειμένας μεταξύ των ορίων του κτήματος προς Βελεστίνον, Ουζλάρ, Ντομουζλάρ από τας εξαιρουμένας της απαλλοτριώσεως τοιαύτας και κειμένας προς τα όρια του κτήματος προς Βελεστίνον, Αγιον Γεώργιον, Σέσκουλον, Ντομουζλάρ, δια

γραμμής διαχωριστικής αροχόμενης από της συναντήσεως των ορίων του κτήματος μετά του κοινού ορίου Ουζλάρ, Περσουφλή, Ντομουζλάρ και διηκούσης δια των θέσεων Αμμούδα, Γκέκα, Σουβάλα, διπλή σιδ/κή γέφυρα επί γραμμής των Θεσσαλικών σιδ/μών υπ' αριθμ. 52 Καζέλο μέχρι του προς Βελεστίνον δρομίσκου παρὰ τα ὅρια του κτήματος προς Βελεστίνον μεταθετής και κατὰ το βόρειον αὐτῆς σκέλος κυρίως και διη από της διπλῆς σιδ/κῆς γεφύρας μέχρι του παρὰ τα ὅρια προς Βελεστίνον δρομίσκου, εντεύθεν ἢ ἐκεῖθεν ἄχρις συμπληρώσεως της απαλλοτριουμένης ἐκτάσεως, της οριστικῆς οροθετήσεως αὐτῶν αφιεμένης εἰς την Τοπογραφικὴν υπηρεσίαν του Υπουργείου Γεωργίας.

9) Ορίζει ὅτι περιέχονται εἰς τον Συν/σμόν Απ/σεως Καλλιεργητῶν τα εν τῷ σκεπτικῷ αναφερόμενα κτίρια και ἀκίνητα και εν γένει πᾶν τοιούτον μη ρητῶς κατονομαζόμενον ἐξαιρέσει του κονακίου μετά της περιοχῆς και των παραρτημάτων αὐτοῦ.

10) Ρυθμίζει τας υφισταμένας δουλείας ἐπιτρέπουσα την ξύλευσιν του τε ιδιοκτήτου και των ἀποκαθισταμένων καλλιεργητῶν ἐπ' ἀμφοτέρων τμημάτων του κτήματος αμοιβαίως δια τας ατομικὰς και οικιακὰς ἀνάγκας αὐτῶν, την διέλευσιν και ποτισμόν θρεμμάτων δια των οδῶν και των πηγῶν ἀμφοτέρων των τμημάτων, υπέρ του τε Συν/σμοῦ Απ/σεως καλλιεργητῶν και του ιδιοκτήτου.

Ἐκρίθη ἀπεφασίσθη την 9ην Ιουλίου 1924 και ἐδημοσιεύθη την 12ην Ιουλίου 1924.

Εν Βόλῳ. Ο Πρόεδρος Περικλῆς Σακελλαρόπουλος. Τα Μέλη Δημ. Ἐλευθερίου, Γ. Ραφτάκης. Ο Γραμματεὺς Κώστας Μ. Τσαγκοῖδης.

Ακριβὲς ἀντίγραφον Β. Σωτηρίου

7

Το παρακάτω συμβόλαιο αφορά, εξόφληση κεφαλαίου, που δανείσθηκε κτηματίας του Βελεστίνου και για το οποίο είχε υποθηκεύσει στο δανειστή την εν Βελεστίνω οικίαν.

Αριθ. 3.339
Εξόφλησις κεφαλαίου

Εν Βελεστίνω και εν τω Ειρηνοδικειακῷ καταστήματι οικία Στεργίου Ντόντου ένθα και συμβολαιογραφῶ, σήμερον την δωδεκάτην (12) του μηνός Μαρτίου του χιλιοστού εννεακοσιοστού έκτου (1906) έτους, ημέραν Κυριακήν, ενώπιον εμού του Συμβολαιογραφούντος Ειρηνοδίκου Φερών Κωνσταντίνου Ν. Κωστοπούλου, κατοικοεδρεύοντος ενταύθα, παρουσία και των μαρτύρων Δανιήλ Χατζηαθανασίου, υποδηματοποιού και Γεωργίου Βουλάγκα, κτηματίου, κατοίκων αμφοτέρων Βελεστίνου, γνωστών μοι πολιτών Ελλήνων, ενηλίκων και μη εξαιρετέων, ενεφανίσθη ο επίσης γνωστός εμοί τε και τοίς μάρτυσι και μη εξαιρούμενος Κούσιος Σκύφτης, κτηματίας, κάτοικος Βελεστίνου, και εδήλωσεν ότι από την οφειλέτιδά του Μαρίαν χήραν Τριανταφύλλου Γρατσιούνα, οικιακά επαγγελομένη, κάτοικον Βελεστίνου, έλαβε δυνάμει του υπ' αριθ. 1919 της δευτέρας Δεκεμβρίου του χιλιοστού εννεακοσιοστού δευτέρου (1902) έτους χρεωστικού συμβολαίου του Συμβολαιογραφείου τούτου, οφειλομένας αυτό δραχμές διακοσίας (200) (διαγράφεται ένας αριθμός ογδοήκοντα 80) και συνεπώς εξοφλεί καθολοκληρίαν το συμβόλαιο αυτό και ουδεμίαν απαίτησιν έχει εις το μέλλον κατά της οφειλέτιδός του ταύτης, είτε δια κεφάλαιον είτε δια τόκους, δι' ο συνετάγη σήμερον ενώπιόν μου τέτρα πράξις πηγάζουσα εκ του περί ου πρόκειται συμβολαίου, συναινεί δε να εξαλειφθεί και η υπέρ αυτού υποθήκη εγγεγραμμένη εις τα βιβλία των υποθηκών του Δήμου Φερών επί της οικίας της οφειλέτιδός του ταύτης. Τη αιτήσει του συνετάγη το παρόν όπερ αναγνωσθέν νομίμως και βεβαιωθέν υπογράφεται παρ' όλων και εμού ως έπεται.

Οι Μάρτυρες
Δανιήλ Χατζηαθανασίου
Γεώργιος Βουλάγκας

Ο εξοφλών
Κούσιος Σκύφτης

Ο Συμβολαιογραφών Ειρηνοδίκης Κων. Κωστόπουλος.

8

Με το συμβόλαιο αυτό της μισθώσεως κάτω το 1898ενοικιάζεται προς κολλήγαν άμαξα τετράτροχος με δύο ζώα για ένα χρόνο. Χαρακτηριστικό του συμβολαίου είναι η λεπτομερής περιγραφή της αμάξης και των ζώων.

Αριθ. 165

Μίσθωση αμάξης και ζώων δραχ. 200

Εν Βελεστίνω σήμερον την δεκάτην ογδόην Δεκεμβρίου του χιλιοστού οκτακοσιοστού εννενηκοστού ογδού έτους, ημέραν Παρασκευήν, εν τω καταστήματι του Ειρηνοδικείου, οικία Γούλα Ντόντου, ενώπιον εμού, του Συμβολαιογραφούντος Ειρηνοδίκου Φερών Σπυρίδωνος Δ. Ναουμίδου, κατοικοεδρεύοντος ενταύθα, επί παρουσία και των ενηλίκων μαρτύρων Ευθυμίου Καραβάρα, παντοπώλου και Γεωργίου Παπαγεωργίου δικολάβου, κατοίκων αμφοτέρων Βελεστίνου, πολιτών Ελλήνων, γνωστών μοι και μη εξαιρουμένων, ενεφανίσθησαν οι επίσης γνωστοί μοι και άσχετοι πάσης εξαιρεσίμου σχέσεως και συγγενείας, αφ' ενός Παππά Ακρίβος Νικολάου Πουρπούρης, Ιερέυς, κάτοικος Γκερλή και αφ' ετέρου Κωνσταντίνος Αποστόλου Ντόβας, καρραγωγεύς κάτοικος πρώην Χατζήμυς και νυν Βελεστίνου και εξέθεσαν τα εξής. Ο πρώτος ότι συμφωνήσας μετά του δευτέρου εξεμίθωσε και παρέδωκεν ήδη αυτό, έν αμάξιον φορτηγόν τετράτροχο μετά δύο ίπων για την υπηρεσίαν αυτού, εξ ων ο είς είναι χρώματος αλεζέ, μπάλιος με ένα πόδα λευκόν ηλικίας επτά ετών, οκτώ ετών, η δε ίπος (φοράδα) χρώματος μαύρου καράτικα και με στίγμα λευκόν είς το μέτωπον, ηλικίας οκτώ έτους, εννέα περίπου και αναστήματος μετρίου αμφοτέρα, η δε μίσθωσις συνεφωνήθη δι' εν έτος από σήμερον και αντί δραχμών διακοσίων (200) πληρωτέον τω εκμισθωτή εις το τέλος του έτους της μισθώσεως απροφασίστως και με την υποχρέωσιν τούτου να διατρέφη και περιποιείται τους ίπους δι' ιδίων του εξόδων και επιμελείται αυτούς ως ιδιον εαυτόν, ευθυνόμενος απέναντι του εκμισθωτού ιδιοκτήτου δια πάσαν τυχόν πάθησιν των ζώων, ένεκεν κακής μεταχειρίσεως και αμελείας περί την διατροφήν και την εν γένει περιποίησιν αυτών. Ο δε Κωνσταντίνος Αποστ. Ντόβας ότι συνομολογεί και αποδέχεται την προκειμένην μίσθωσιν τού τε αμαξίου και ζώων, παρέλαβεν ταύτα εις την χρήσιν του και υπόσχεται την εκπλήρωσιν των ανωτέρω όρων αυτής, την πληρωμήν του μισθώματος και τη παράδοσιν των μισθωθέντων εν καλή και υγιεί καταστάσει. Δι' ό τη αιτήσει των συνε-

τάγη το παρόν, όπερ αναγνωσθέν ευκρινώς και μεγαλοφώνως εις επήκοον πάντων και υπογράφεται παρ' όλων και εμού.

Οι Μάρτυρες
Ευθ. Καραβάρας
Γεώργ. Παπαγεωργίου

Οι συμβαλλόμενοι
Παπα Ακρίβος Πουρπούρης
Κωνσταντίνος Ντόβας

Ο Συμβολαιογραφών Ειρ. Φερών Σπ. Ναουμίδης

9

Το συμβόλαιο αφορά τη μεταβίβαση ζώων ίππου, προβάτων και αιγών μεταξύ κολλήγων κατά το έτος 1898.

Αριθ. 53

Πώλησις ζώων δια δραχ. 537

Εν Βελεστίνω σήμερον την εικοστήν εβδόμην Σεπτεμβρίου του χιλιοστού οκτακοσιοστού εννεανηκοστού ογδόου έτους ημέραν Κυριακήν εν τω καταστήματι του Ειρηνοδικείου, οικία Γούλα Ντόντου, ενώπιον εμού του Συμβολαιογραφούτος Ειρηνοδίκου Φερών Σπυρίδωνος Δ. Ναουμίδου, κατοικοεδρεύοντος ενταύθα, επί παρουσία και των ενηλίκων μαρτύρων Ιωάννου Μακροπούλου, δικολάβου και Στεργίου Ντόντου, δικαστικού κλητήρος, κατοίκων Βελεστίνου, πολιτών Ελλήνων, γνωστών μοι και μη εξαιρουμένων, ενεφανίσθησαν οι επίσης γνωστοί μοι και άσχετοι πάσης εξαιρεσίμου συγγενείας αφ' ενός Αναγνώστης Μαργαρίτης, γεωργός και αφ' ετέρου Ιωάννης Π. Οικονομίδης κτηματίας, κάτοικοι Αγίου Γεωργίου Φερρών και εξέθεσαν τα εξής. Ο πρώτος ότι συμφωνήσας μετά του δευτέρου πωλεί και παραδίδει σήμερον εις αυτόν 1) Ένα ίππον του ηλικίας ετών έξι, χρώματος ψαρί και αναστήματος μετρίου αξίας δραχμών εκατόν πενήκοντα, 2) Δέκα επτά πρόβατα, διαφόρων χρωμάτων και ηλικίας προς δραχμάς δέκα πέντε έκαστον, και 3) Ένδεκα αίγας, διαφόρου ηλικίας, προς δώδεκα δραχμάς έκαστην, ήτοι αντί δραχμών ολικώς πεντακοσίων τριάκοντα επτά (537) τας οποίας έλαβε πρότερον παρά του αγοραστού, ως ομολόγησεν ο πωλητής ενώπιόν μας και επομένως παρέδωκε προς αυτόν πάντα τα ζώα ταύτα όπως τα διαχειρίζεται και διαθέτη σε αποκλειστική ιδιοκτησία του.

Ο δε Ιωάν. Οικονομίδης ότι συνομολογεί και παραδέχεται πάντα ταύτα και παρέλαβεν εις την κατοχήν του τα πωληθέντα αυτώ ζώα. Δι ό τη

αιτήσκει των συνετάχθη το παρόν, όπερ αναγνωσθέν ευκρινώς και μεγαλοφώνως εις επήκοον πάντων υπογράφεται παρ' όλων και εμού ως έπεται.

Οι Μάρτυρες
Ιωάν. Μακρόπουλος
Στέργιος Ντόντος

Οι συμβαλλόμενοι
Αναγν. Μαργαρίτης
Ιωάν. Οικονομίδης

Ο Συμβολαιογραφών Ειρηνοδίκης Φερών Σπ. Ναουμίδης

10

Το συμβόλαιο του 1898 αφορά την αντικατάσταση της προικός, που συστήθηκε σε χρήματα, με κτήματα του συζύγου.

Αριθ. 9

Αντικατάστασις προικός δραχ. 4.000.

- Εν Βελεστίνω σήμερον την δεκάτην έκτην Αυγούστου του χιλιοστού οκτακοσιοστού εννενηκοστού ογδού έτους, ημέραν Κυριακήν, εν τω καταστήματι του Ειρηνοδικείου, οικία Γούλα Ντόντου, ενώπιον εμού του Συμβολαιογραφούντος Ειρηνοδίκου Φερών Σπυριδωνος Δ. Ναουμίδου, κατοικοεδρεύοντος ενταύθα, επί παρουσία και των μαρτύρων, ενηλίκων, Ιωάννου Ιωαννίδου, εμπειροχειρούργου και Αθανασίου Μουχταρέλου, κτηματίου, κατοίκων Βελεστίνου, πολιτών Ελλήνων γνωστών μοι και μη εξαιρουμένων, ενεφανίσθησαν οι επίσης γνωστοί μοι και άσχετοι πάσης εξαιρεσίμου συγγενείας, αφ' ενός οι αδελφοί Θεμιστοκλής Βισβίκης και Ιωάννης Βισβίκης, κτηματίαι και εξ άλλου Ευφροσύνη σύζυγος Θεμιστοκλέους Βισβίκη, θυγάτηρ Γ. Παπαγεωργίου και εξέθηκαν τα εξής. Οι δύο πρώτοι αδελφοί Βισβίκη ότι κατά την εικοστήν Ιανουαρίου 1889 ογδοηκοστού εννάτου έτους, ότε ο πρώτος των αδελφών Θεμ. Βισβίκης ενυμφεύθη μετά της τελευταίας, έλαβε παρ' αυτής, δι' επισήμου συμβολαίου, πλύν των άλλων κινητών λόγω προικός και μετρητά δραχμές τέσσαρας χιλιάδας (4.000) ως εν κοινοκτημοσύνη διατελούσιν κατηνάλωσεν εις διαφόρους ανάγκας των, ήτοι εις εμπορικός των επιχειρήσεις, ανακαίνισιν και βελτίωσιν των κτημάτων των. Εις αντικατάστασιν όθεν της εκ μετρητών ταύτης προικός της ειρημένης Ευφροσύνης θυγατρός Γ. Παπαγεωργίου, ευχαρίστως και σπουδαίως παραχωρούσιν και μεταβιβάζουσιν εις την κατοχήν και κυριότητα αυτής τα ακόλουθα κτήματά των κείμενα εν τη

περιφερεία Βελεστίνου Δήμου Φερών, ήτοι 1) Μίαν άμπελον εκ στρεμμάτων επτά, εις θέσιν «Μεσιακιά Λάκκα» συνορευομένην με δρόμον και αμπέλους Αθανασίου Καρασμιάνογλου, Γιάκα Παπαποστόλου και Κων. Κωνσταντίνου. 2) Εν οικόπεδον περιτοιχισμένον εκ στρεμμάτων τεσσάρων ως έγγιστα εν τη συνοικία «Χατζή Μεμούρ» παρά το Ωρολόγιον της κωμοπόλεως ταύτης, με ερειπωμένα κτίρια, συνορευόμενο γύρωθεν με δρόμους και με οικίας Δήμου Νταφοπούλου, και Δήμου Τσαπράζη, Αθαν. Καρασμιάνογλου και δρόμον Ξηρόβρυση. 3) Ένα αυλαγάν εις θέσιν «Τσιγγενέ Μαχαλά» εκ στρεμμάτων τεσσαράκοντα (40) συνορευόμενο γύρωθεν με δρόμους, με αμπελότοπον Γιαννοπούλου, με αυλαγάν Γιάκα Παπαποστόλου και 4) Εν μαγαζείον μεθ' υπογείου εν τη αγορά Βελεστίνου, συνορευόμενο γύρωθεν με όμοια Γεωργίου Γοργόλη, με οικόπεδον Αλεξ. Καραμπερόπουλου, Ιωάννου Βολάγκα και δημόσιον δρόμον αγοράς έχόντων εν όλω αξίαν δραχμών τεσσάρων χιλιάδων πεντακοσίων (4.500) με την υποχρέωσιν της διαληφθείσης συμβαλλομένης Ευφροσύνης να πληρώση το προς τους δανειστάς των Ρήγαν και Ευάγγελον Στυλιαράν οφειλόμενον χρέος των ήτοι το αρχικόν κεφάλαιον μόνον, δια το οποίον επιβαρύνονται τα δύο κτήματα, αυλαγάς και μαγαζείον. Η δε Ευφροσύνη σύζυγος Θεμ. Βισβίκη προς ην υπέμνησα και τας διατάξεις του περί μεταγραφής νόμου ότι αποδέχεται ευχαρίστως την προκειμένην αντικατάστασιν των μετρητών της προικός της και την υποχρέωσιν της πληρωμής του ειρημένου χρέους. Δι' ό τη αιτήσει των συνετάχθη το παρόν, όπερ κατά νόμον αναγνωσθέν εις επήκοον πάντων υπογράφεται παρ' όλων και εμού ως έπεται,

Οι Μάρτυρες
Ιωάν. Ιωαννίδης
Αντ. Μουχταρέλος

Οι συμβαλλόμενοι
Θεμ. Βισβίκης
Ιωάν. Βισβίκης
Ευφροσύνη Βισβίκη

Ο Συμβολαιογραφών Ειρηνοδίκης Φερών Σπ. Ναουμίδης

11

Εγγύηση για διορισμό αγροφύλακος.

Αριθ. 7

Εγγυτικόν δραχ. 150

Εν Βελεστίνω σήμερον την έκτην του μηνός Αυγούστου του χιλιοστού οκτακοσιοστού εννενηκοστού ογδού (1898) έτους, ημέραν Πέμπτην εν τω ημετέρω γραφείω οικία Νάκη Παπαρριζου, ενώπιον εμού του Συμβολαιογραφούντος Ειρηνοδίκου Φερών Σπυριδωνος Δ. Ναουμίδου, κατοικοεδρεύοντος ενταύθα, επί παρουσία και των ενηλίκων μαρτύρων Μιχαήλ Μπασμπανέλου, καραγωγέως και Νικολάου Γκάγκουρα, εργατικού, κατοίκων Βελεστίνου, πολιτών Ελλήνων γνωστών μοι και μη εξαιρετέων, ενεφανίσθη ο γνωστός επίσης και άσχετος πάσης σχέσεως Στέργιος Ντόντος, κτηματίας, κάτοικος Βελεστίνου και εδήλωσεν ότι του Κούσιου Λαΐτσου κατοίκου ενταύθα, διορισθέντα αρμοδίως φύλακα επί της κτηματικής περιφερείας της θέσεως «Δάσος» ή «Ρουμάνι» Βελεστίνου, μέχρι της τριακοστής πρώτης Οκτωβρίου τρέχοντος έτους κατά το υπ' αριθ. 200 και από εικοστής πέμπτης Ιουλίου τρέχοντος έτους έγγραφον του αγρονόμου Βοιβηΐδος, εγγυάται προσωπικώς συμφώνως με τον Περί αγροφυλακής νόμον και (συμφώνως διαγράφεται μία λέξη) μέχρι της προσδιορισθείσης ποσότητος των δραχμών εκατόν πενήκοντα (150) προς αποζημίωσιν των ιδιοκτητών και καλλιεργητών εν περιπτώσει καθ' ην ήθελεν τυχόν συμβή οιαδήποτε ζημία ή βλάβη εις τα υπό την φύλαξίν του κτήματα και ο αγροφύλαξ ούτος δεν ήθελεν τυχόν δυνηθή να ανακαλύψη και αποδείξη τους ζημιωτάς. Δια την αιτήσιν του συνετάχθη το παρόν, όπερ κατά νόμον αναγνωσθέν εις επήκοον πάντων, υπογράφεται παρ' όλων και εμού ως έπεται.

Οι Μάρτυρες
Μιχ. Μπασμπανέλος
Νικ. Γκάγκουρας

Ο Εγγυητής
Στέργιος Ντόντος

Ο Συμβολαιογραφών Ειρηνοδίκης Φερών Σπ. Ναουμίδης.

12

Συμφωνητικό κολληγίας μεταξύ τσιφλικούχου και κολλήγα για τη καλλιέργεια αγρών (1898).

Αριθ. 22

Συμφωνητικό κολληγίας

Εν Βελεστίνω σήμερον την έκτην (6) του μηνός Σεπτεμβρίου του χιλιοστού οκτακοσιοστού εννενηκοστού ογδού (1898) έτους, ημέραν Κυριακήν, εν τω ημετέρω γραφείω, οικία Γούλα Ντόντου, ενώπιον εμού του Συμβολαιογραφούντος Ειρηνοδίκου Φερρών Σπυρίδωνος Ναουμίδου, κατοικοεδρεύοντος ενταύθα, επί παρουσία και των ενηλίκων μαρτύρων Τάσου Παπαδημητρίου σαγματοποιού και Στεργίου Παπαποστόλου, δικαστικού κλητήρος, κατοίκων ενταύθα, πολιτών Ελλήνων, γνωστών μοι και μη εξαιρετέων ενεφανίσθησαν οι επίσης γνωστοί μοι και άσχετοι πάσης εξαιρέσεως και συγγενείας, αφ' ενός Ιωάννης ή Νάκος Στεργ. Γιαννώτας κτηματίας και αφ' ετέρου οι Αλέξιος Νικολόπουλος και Κωνσταντίνος Αλ. Νικολόπουλος, γεωργοί αμφοτέροι, κάτοικοι δε πάντες Αγίου Γεωργίου Φερρών και εξέθησαν τα επόμενα.

Ο πρώτος Ιωάννης Γιαννώτας ότι συμφωνήσας μετά των ετέρων δύο, προσλαμβάνει αυτούς ως καλλιεργητάς (κολλήγους) επί έν έτος αρχόμενον από της δεκάτης πέμπτης παρελθόντος μηνός και λήγον την δεκάτην τετάρτην Αυγούστου επιόντος έτος 1899, εννενηκοστού εννάτου, εις το ανωτέρω ιδιόκτητον χωρίον Άγιος Γεώργιος και προς τον σκοπόν τούτον, παραχωρεί εις αυτούς οίκημα προς κατοικίαν των, σταύλους δια τα αροτριώντα κτήνη των, αχυρώνα πλήρη άχύρου και αγρούς τρείς οργωμένους εκτάσεως ογδοήκοντα κοιλών σπόρου υποχρεούται δε να τους χορηγήσει τον αναγκαιούντα προς σποράν αυτών σπόρον ήτοι πεντήκοντα σταμπόλια (κοιλά) σίτου και τριάκοντα σταμπόλια κριθής υπό τους εξής όρους.

1. Οι καλλιεργηταί υποχρεούνται να έχωσι πλήρη τα γεωργικά των εργαλεία, δύο άροτρα και τέσσαρα αροτριώντα ζώα και το αναγκαίον προς διατροφήν αυτών καθ' όλην την διάρκειαν του έτους άχυρον, πάσα δε απώλεια τούτων εξ οιασδήποτε αιτίας βαρύνει τους καλλιεργητές, υποχρεωμένους να αντικαταστήσωσιν αυτά δι' άλλων αγοραζομένων εξ ιδίων των.

2. Πάσα βλάβη των οικοδομών εξ οιασδήποτε αιτίας συμβησομένη θέλει βαρύνει τους καλλιεργητάς.

3. Τα αγροφυλακτικά δικαιώματα, ο φόρος των αροτριώντων κτηνών, επισκευαί γεωργικών εργαλείων και τα ημερομίσθια του θερισμού των καρπών βαρύνουνσιν αμφοτέρωτα τα συμβαλλόμενα μέρη εξ ημισείας.

4. Πρό του θερισμού των καρπών υποχρεούνται οι καλλιεργηταί να ειδοποιήσωσι τον ιδιοκτήτην περί τούτου, επίσης και πρό του αλωνισμού αυτών οφείλουνσιν να ειδοποιήσωσιν τούτον δια να παρευρίσκηται κατ' αμφοτέρωτας περιπτώσεις ο αντιπρόσωπός του και γίνεται άτε ο θερισμός και ο αλωνισμός των καρπών παρουσία αυτού.

5. Η κυριότης των καρπών μέχρι της τελείας συγκομοιδής και αποθηκεύσεώς των θέλει ανήκει τω ιδιοκτήτη, διανεμηθήσονται δε ούτοι μεταξύ των συμβαλλομένων εις δύο ίσα μέρη.

6. Ο ιδιοκτήτης παρέχει το δικαίωμα εις τους καλλιεργητάς να βοσκήσωσιν εν τη περιφερεία του ανωτέρω ιδιοκτήτου χωρίου του, εκτός των αροτριώντων και φορτηγικών ζώων του και μέχρι τριάκοντα αιγοπρόβατα άνευ ουδεμίας αμοιβής, δια πάν δε το επί πλέον υποχρεωθήσονται να πληρώσωσι τω ιδιοκτήτη δραχμές πέντε (5) δι' έκαστον αιγοπρόβατον.

7. Κατά την λήξιν του ετησίου χρονικού διαστήματος υποχρεούνται να παραδώσωσιν αγρούς ίσης εκτάσεως προς τους ανωτέρω, έτι οργωμένους, ολόκληρον το παραχθισόμενον εκ των αγρών άχυρον, τοποθετημένον εν τοις άχυρώσι του ιδιοκτήτου, προς δε οφείλουνσιν προσέτι να παραδώσωσι το οίκημα, τον σταύλον και αροτριώντα εν καλή καταστάση, όπως τα παραλαμβάνωσιν ήδη, άλλως θέλουνσιν ευθύνεσθαι εις πάσαν εκ του εναντίον αποζημίωσιν του ιδιοκτήτου, εφαρμοζομένου κατά των καλλιεργητών του περί των δυστροπούντων μισθωτών νόμον.

8. Ο ιδιοκτήτης παρέχει εις τους καλλιεργητάς δάνειον γεωργικών δραχμών διακοσίων (200) καταβληθεισών ενωπιόν μας αποδοτέου δε μετά εν έτος από σήμερον και επί τόκω δέκα πέντε τοις εκατόν (15%) ετησίως, αλληλεγγύως και αδιασπώτως. Οι δε Αλέξιος Νικολόπουλος και Κωνσταντίνος Αλ. Νικολόπουλος ότι συνομολογούσι και αποδέχονται καθ' ολοκληρίαν την προκειμένην σύμβασιν υπό τους εκτιθεμένους όρους και υποχρεώσεις και υπόσχονται την ακριβή εκπλήρωσιν αυτών αλληλεγγύως και αδιασπώτως, καθώς και την πληρωμήν του δανείου και τόκων, παραιτούμενοι παντός δικαιώματος διαιρέσεως και διζήσεως. Ταύτα συνομολογησάντων και παραδεξαμένων των συμβαλλομένων, συνετάγη το παρόν τη αιτήσει των, όπερ κατά νόμον αναγνωσθέν εις επίτακον πάντων υπογράφεται παρ' όλων και εμού, πλήν του Αλεξίου Νικολόπουλου δηλώσαντος άγνοιαν γραμμάτων.

Οι Μάρτυρες
Τ. Παπαδημητρίου
Στ. Παπαπουστόλου

Οι συμβαλλόμενοι
Νικ. Γιανώτας
Κ. Νικολόπουλος

Ο Συμβολαιογραφών Ειρηνοδίκης Φερών Σπ. Ναουμίδης

13

Το παρόν συμβόλαιο αφορά το δανεισμό χρηματικού ποσού με την υποχρέωση να επιστραφεί σε δύο δόσεις. Δεν καταβλήθηκαν οι δόσεις στις ημερομηνίες που οι οφειλέτες είχαν υποχρέωση, δυνάμει του συμβολαίου, και ο πιστωτής ζήτησε και εξεδόθη πρώτον απόγραφον εκτελεστόν, βάσει του οποίου θα μπορούσε να ενεργήσει εκτέλεση κατασχέσεως περιουσίας των οφειλετών.

Εν ονόματι του Βασιλέως των Ελλήνων Γεωργίου του Α΄

Αριθ. 3.345

Δανειστικόν δραχμάν 1.150

Εν Βελεστίνω και εν τω Ειρηνοδικειακώ καταστήματι, οικία Στεργίου Ντόντου, ένθα συμβολαιογραφών σήμερον την δεκάτην έκτην (16) του μηνός Μαρτίου του χιλιοστού εννεακοσιοστού έκτου (1906) έτους, ημέραν Πέμπτην ενώπιον εμού του Συμβολαιογραφούντος Γραμματέως του Ειρηνοδικείου Φερών Νικολάου Αθ. Καρδάκου, (αναπληρούντος προσωρινώς τον απουσιάζοντα Συμβολαιογραφούντα Ειρηνοδίκη Φερών Κωνσταντίνον Κωτσόπουλον) κατοικοεδρεύοντος ενταύθα, παρουσία και των μαρτύρων Αθανασίου Μουστάκα, γεωργού και Νάκου Ρίζου, υπαλλήλου δημοτικού φόρου, κατοίκων Βελεστίνου, ενηλίκων γνωστών πολιτών, Ελλήνων και μη εξαιρετέων εμφανίσθηκαν αυτοπροσώπως και απ' ευθείας οι γνωστοί εμοί τε και τοις μάρτυρες και μη εξαιρετέοι αφ' ενός οι Χρήστος Αραμπαζάνης και Γεώργιος Ι. Αραμπαζάνης, αγωγείς και αφ' ετέρου ο Κούσιος Σκύφτης, κτηματίας, κάτοικοι άπαντες Βελεστίνου και εξήτησαν τη σύνταξη του παρόντος και εξέθεσαν ότι οι δύο πρώτοι τούτων Χρήστος Αραμπαζάνης και Γεώργιος Ι. Αραμπαζάνης λαβόντες ανάγκην χρημάτων εδανείσθηκαν και έλαβαν σήμερον, πρότερον και εκτός του γραφείου μου, ως ομολόγησαν ενώπιον εμού και των μαρτύρων παρά του ανωτέρω Κουσίου Σκύφτη, μετρητάς δραχμάς χιλίας εκατόν πενήντα (1.150) τας οποίας υπόσχονται και υποχρεούνται να πληρώσωσι προς τον πιστωτήν των τούτον Κούσιον Σκύφτην εις δύο δόσεις ήτοι δραχμάς εξακοσίας υποχρεούνται να πληρώσωσι εις το τέλος Μαΐου ενεστώτος έτους (1906) και δραχμές πεντακοσίας πενήντα (550) υπόσχονται και υποχρεούνται να πληρώσωσιν την δεκάτην πέμπτην (15) Οκτωβρίου τρέχοντος έτους επίσης ατόκως και εν υπερημερία εκάστης δόσεως υπόσχονται να πληρώσωσι

προς τον πιστωτήν των και τόκον συμπεφωνημένον προς δραχμάς δέκα πέντε επί τοις εκατόν ετησίως μέχρις εντελούς εξοφλήσεως. Ο δε δεύτερος Κούσιος Σκύφτης ότι μετρήσας τοις ανωτέρω Χρήστον Αραμπαζάνην και Γεώργιον Ι. Αραμπαζάνην τας άνω μνησθείσας χιλίας εκατόν πενήκοντα δραχμάς αποδέχεται ευχαρίστως την προκειμένην σύμβασιν ως και άπαντα τα ανωτέρω εκτεθέντα και όρους του παρόντος. Εις πίστωσιν συνετάχθη το παρόν όπερ αναγνωσθέν ευκρινώς και βεβαιωθέν νομίμως υπογράφεται παρ' όλων και εμού, πλην του οφειλέτου Χρήστου Αραμπαζάνη ομολογήσαντος άγνοιαν γραμμάτων.

Οι Μάρτυρες
Αθαν. Μουστάκας
Νάκος Ρίζος

Οι συμβαλλόμενοι
Γεώργιος Αραμπαζάνης
Κούσιος Σκύφτης

Ο Συμβολαιογραφών Ειρην. Γραμματεύς Φερών Νικ. Καρδάκος.

Εντέλλεται προς πάντα μέν κλητήρα να εκτελέση ζητηθείς το παρόν, προς πάντας δε τους Εισαγγελείς να ανεργήσωσι τα καθ' εαυτούς και προς άπαντας τους Διοικητάς και άλλους αξιωματικούς της Δημοσίας Δυνάμεως να δώσωσι χείρα βοηθείας όταν νομίμως ζητηθώσιν.

Πρός βεβαίωσιν τούτων το παρόν υπεγράφη παρ' εμού του Συμβολαιογραφούντος Ειρηνοδίκου Φερών.

Εγένετο εν Βελεστίνω την έκτην (6) Απριλίου του χιλιοστού εννεακοιστού εβδόμου (1907) έτους.

Ο Συμβολαιογραφών Ειρηνοδίκης Φερών Κων. Κωτσόπουλος

Εδόθη τω δικαιούχω, πρώτον απόγραφον εκτελεστόν υπ' αριθ. 160.

Ο Συμβολαιογραφών Ειρηνοδίκης Φερών Κων. Κωτσόπουλος.

14

Μίσθωση ακινήτου (1898) για χρήση Ταχυδρομείου - Τηλεγραφείου.

Αριθ. 4

Μίσθωσις Τηλεγραφείου

Εν Βελεστίνω σήμερα την τριακοστήν Ιουλίου του χιλιοστού οκτακοσιοστού εννενηκοστού ογδόου έτους, ημέραν Πέμπτην, εν τω ημετέρω γραφείω οικία Νάκου Παπαρρίζου, ενώπιον εμού του Συμβολαιογραφούντος Ειρηνοδίκου Φερών Σπυρίδωνος Δ. Ναουμίδου, κατοικοεδρεύοντος ενταύθα, επί παρουσία και των ενηλίκων μαρτύρων Δημητρίου Κοντούρη και Νάκη Μούσια, αμφοτέρων κτηματιών, κατοίκων ενταύθα Βελεστίνου, πολιτών Ελλήνων, γνωστών μοι και μη εξαιρουμένων, ενεφανίσθησαν οι επίσης γνωστοί μοι και άσχετοι πάσης εξαιρεσίμου συγγενείας, αφ' ενός Ιωάννης Μακρόπουλος, δημογραμματαέας, κάτοικος Βελεστίνου, και εξ άλλου Ιωάννης Κωστόπουλος, διευθυντής του ενταύθα Τηλεγραφείου και Ταχυδρομικού γραφείου, κάτοικος ως εκ της υπηρεσίας του ενταύθα και συνωμολόγησαν τα επόμενα. Ο πρώτος Ιωάν. Μακρόπουλος ότι συνεπεία της υπ αριθ. 235 ε.ε. διαταγής της εν Λαρίση Υποδιευθύνσεως της Τηλεγραφικής και Ταχυδρομικής Υπηρεσίας, δι' ής ενοικιάσθη εις τον δεύτερον υπο την ρηθείσαν ιδιότητάν του, ότι δια της υπ αριθ. 19302 διαταγής της Γενικής Διευθύνσεως Ταχυδρομείων και Τηλεγράφων ενεκρίθη η σύνταξις συμβολαίου τριετούς ενοικιάσεως του ενταύθα Ταχυδρομικού και Τηλεγραφικού καταστήματος, ενοικιάζη προς το Δημόσιον την ενταύθα και κατά την θέσιν «Κεφαλόβρυσον» κειμένην οικίαν του ήτοι το άνω πάτωμα αυτής, συνιστάμενον εκ τεσσάρων δωματίων, όπως χρησιμεύσει ως τηλεγραφικόν και ταχυδρομικόν κατάστημα επί μίαν τριετίαν ως είρηται και επί μηνιαίω ενοικίω δραχμών τεσσαράκοντα (40), η ενοικίασις ήτις ήρξατο από της τετάρτης (4ης) λίγγοντος ήδη μηνός αφ' ής παρεδόθη εν καλή καταστάσει και εγένετο χρήσις, συνολογείται υπό τους εξής όρους της υπ' αριθ. 200 ετέρας διαταγής της ανωτέρω Υποδιευθύνσεως, ήτοι 1) Το ανωτέρω μίσθωμα εκ δραχμών τεσσαράκοντα (40) κατά μήνα θέλει πληρώνεται προς τον ιδιοκτήτην δι' εντάλματος της Νομαρχίας Λαρίσης ή του Υπουργείου των Εσωτερικών εις το τέλος εκάστου μηνός υπό του Ταμείου Βόλου. 2) Ο ιδιοκτήτης υποχρεούται εντός αναλόγου προθεσμίας, ταυσομένης αυτώ, εγγράφως υπό της Νομαρχίας ή του προϊσταμένου του Ταχυδρομείου και Τηλεγραφείου, επί τη βάσει πρωτοκόλλου του αρμοδίου μηχανικού ή ειδήμονος τεχνίτου να εκτελή απορφα-

οίστως των εκ της συνήθους χρήσεως του καταστήματος προερχομένης αναγκαίας επισκευάς καθ' άπαντα τον χρόνον της μισθώσεως.

Εν εναντία δε περιπτώσει τη δημόσιον έχει το εκλεκτικόν δικαίωμα ή να εκτελή απ' ευθείας τας επισκευάς κρατών τη δαπάνη τούτων εκ του ενοικίου ή να διαλύη τη μίσθωσιν μονομερώς άνευ δικαστικής παρεμβάσεως και ουδεμίας υποχρεώσεως προς αποζημιώσιν τινά, το αυτό δε δικαίωμα, μονομερούς διαλύσεως της μισθώσεως έχει το Δημόσιον και αν διαρκούσης ταύτης καταστή η μισθουμένη οικία άχρηστος δι' όν εμισθώθη σκοπόν μετά προηγουμένην αυτοψίαν και έγγραφον βεβαίωσιν του αρμοδίου μηχανικού του Δημοσίου. 3) Εάν το Ταχυδρομείον και Τηλεγραφείον καταργηθή ή μετατεθή ως και το Δημόσιον προσκτήσει ή χρησιμοποιήσκει κεκτημένην οικοδομήν πρό της λήξεως του ορισμένου χρόνου της μισθώσεως, αύτη θέλει διαλυθή αυτοδικαίως. Ο δε εκμισθωτής ουδέν έχει δια τούτο δικαίωμα αποζημιώσεως δια τον υπόλοιπον χρόνον. 4) Σιωπηρά αναμίσθωσις επ' ουδεμία περιπτώσει δύναται να επέλθη εν περιπτώσει δε βραδείας παραδόσεως κατά την λήξιν της μισθώσεως ο ιδιοκτήτης αποζημιούται δια τας επί πλέον της επικαρωσέως ημέρας επί τη βάσει του αναλογούντος δι' εκάστην ημέραν συμπεφωνημένου μισθώματος. 5) Μετά την λήξιν του χρόνου της μισθώσεως, πάσα επέκτασις κατά του Δημοσίου είναι απαράδεκτος εάν δε υποβληθή περί αυτής έκθεση λεπτομερώς εις τον επί των Εσωτερικών Υπουργό εντός είκοσι το βραδύτερον ημερών από της λήξεως της μισθώσεως και δεν βεβαιωθή η βλάβη κατά τα κατωτέρω οριζόμενα, ήτοι εντός δέκα ημερών από της (λήξεως της μισθώσεως διαγράφονται τρεις λέξεις) επιδόσεως της αιτήσεως, διορίζουν ο μεν Υπουργός των Εσωτερικών μηχανικόν ή εργοδηγόν, ο δε ιδιοκτήτης ίδιον αυτού πραγματογνώμονα, οίτινες μεταβαίνουνσιν επιτοπίως και συντάσσουν λεπτομερή έκθεσιν περί των βλαβών της οικίας και της εν γένει καταστάσεως αυτής και εκτιμώσι τα εκ της κακής χρήσεως επενεχθήσας ζημίας. Κατά της ομοφώνου των πραγματογνομόνων τούτων εκθέσεως ουδεμία άλλη επιτρέπεται τω ιδιοκτήτη απόδειξις. Εν περιπτώσει μη εμπροθέσιμου διορισμού υπό του Υπουργού των Εσωτερικών του άνω μηχανικού ή εργοδηγού ο ιδιοκτήτης προβαίνει εις συντηρητικήν απόδειξιν της ζημίας κατά τας υποδείξεις της Πολιτικής Δικονομίας.

6) Ο ιδιοκτήτης υποχρεούται να προμηθεύη το αναγκαίον για το τηλεγραφείον ύδωρ καθ' όλον τον χρόνο της μισθώσεως, το δε παρόν συμβόλαιον υπόκειται εις την έγκρισιν του Υπουργείου Εσωτερικών. Ο δε Ιωάν. Κωστόπουλος υπό τη εκτεθείσαν ιδιότητάν του, ήτοι ως αντιπρόσωπος του Δημοσίου συνομολογεί και αποδέχεται την προκειμένην μίσθωσιν κατά τους ανωτέρω όρους και υποχρεώσεις. Το ολικόν δε ποσόν της μισθώσεως δια την υποβολήν του χαρτοσήμου ανέρχεται εις δραχμίας χιλίας τετρακοσίας σαράκοντα (1.440). Συνάπτεται και η προμνησθείσα υπ' αριθ. 235 διατα-

γή. Δια τη αιτήσει των συνετάγη το παρόν, όπερ κατά τον νόμον αναγνω-
σθέν εις επήκοον πάντων υπογράφεται παρ όλων και εμού.

Οι Μάρτυρες
Δημ. Κοντούρης
Νάκης Μούσιας

Οι συμβαλλόμενοι
Ιωάν. Κωστόπουλος
Ιωάν. Μακρόπουλος

Ο Συμβολαιογραφών Ειρηνοδίκης Σπ. Ναουμίδης.

15

Η διακήρυξη του Κοινοτικού Συμβουλίου Βελεστίνου, συνημμένη στο
υπ αριθ. 3346/1906 συμβόλαιο του Συμβολαιογραφείου Φερών, δια της
οποίας εκτίθεται σε δημοπρασία η κατασκευή Ωρολογιοστασίου σε θέση
έναντι του Ιερού Ναού Αγίου Κωνσταντίνου, προϋπολογισμού δαπάνης
δραχμών 3.150.

Αριθ. 8 Βασίλειον της Ελλάδος

Το Κοινοτικόν Συμβούλιον Βελεστίνου διακηρύττει ότι κηρυχθέντος
έκπτωτου του εργολάβου, της κατασκευής του Κοινοτικού Ωρολογιοστασί-
ου, Σπυρίδωνος Καραγιάννη εκτίθεται εις επαναληπτικήν μειοδοτικήν
δημοπρασίαν η κατασκευή του ως είρηται Κοινοτικού Ωρολογιοστασίου
συμφώνως τω, υπό του εργοδηγού Μάρκου Σαρρή, συνταχθέντι προϋπολο-
γισμώ κλπ. ων οι βυλλόμενοι δύνανται να λάβωσι γνώσιν προσερχόμενοι
εις το γραφείον της Κοινότητος καθ' όλας τας εργασίμους ώρας εκάστης
ημέρας και υπό τους εξής όρους και υποχρεώσεις.

1ον Το έργον προϋπελογίσθη εις δραχμας 3150 η δε δημοπρασία γενή-
σεται εξ ακεραίας μονάδας επί τοις εκατόν.

2ον Πας εργολάβος ίνα η δεκτός εις την δημοπρασίαν δέον να προσα-
γάγη α) πιστοποιητικόν προβλεπόμενον υπό του από 16 Δ/βρίου 1891 Β.
Διατάγματος και β) γραμμάτιον πιστοποιούν την εις τι των δημοσίων
ταμείων λόγω εγγυήσεως κατάθεσιν εις χρήματα η δημόσια χρεώγραφα
ποσού δραχμών 158.

3ον Εις τους αποτυχόντας κατά τον διαγωνισμόν επιστρέφονται τα λόγω
εγγυήσεως κατατεθέντα χρήματα ή χρεώγραφα εντός τριών ημερών από της
δημοπρασίας τη εγγράφω ειδοποιήσει ημών προς τους δημοσίους ταμίας.

4ον Ο εργολάβος υπόκειται εις τας δια την από 20 Μαρτίου 1884, 8
Ιανουαρίου 1890 και 16 Δ/βρίου 1891 Β. Διαταγμάτων ωρισμένας υποχρε-

ώσεις περί εκτελέσεως δημοσίων έργων άνευ ουδεμίας απαιτήσεως κατά της Κοινότητος.

5ον Ο εργολάβος οφείλει να κάμη έναρξιν των εργασιών εντός τριών ημερών από της υπογραφής του εργολαβικού συμβολαίου άλλως κηρυχθήσεται έκπτωτος άνευ ευθύνης της Κοινότητος και ενεργηθήσεται εις βάρος αυτού επαναληπτική μειοδοτική δημοπρασία.

6ον Πάσα υπέρβασις δαπάνης γενομένης άνευ νομίμου εγκρίσεως επιβαρύνει τον εργολάβον.

7ον Το κατακυρωθησόμενον και εγκριθησόμενον αρμοδίως ποσόν της δαπάνης πληρωθήσεται τω εργολάβω εκ του Κοινοτικού Ταμείου Βελεστίνου συνεπεία εντάλματος του Προέδρου της Κοινότητος και επί της βάσει καταστάσεων τεθεωρημένων υπό του αρμοδίου Μηχανικού ή εργοδηγού του επιβλέποντος το έργον αναλόγως της εκτελέσεως αυτού, εκ του ποσού δε της ολικής δαπάνης κρατηθήσεται δέκα τοις εκατόν (10%) λόγω εγγυήσεως, άμα δε το έργον περατωθή και αρμοδίως παραδοθή τη Κοινότητι ο εργολάβος θέλει πληρωθή και το υπόλοιπον ποσόν.

8ον Τα έξοδα του διευθύνοντος το έργον Μηχανικού και πάσα αποζημίωσις αυτού, τα κηρύκεια δικαιώματα, τα τέλη ως και παν έτερον έξοδον σχετικόν της προκειμένης εργολαβίας επιβαρύνουσι τον εργολάβον.

9ον Η δημοπρασία ενεργηθήσεται εν Βελεστίνω και εν τη συνήθει των δημοπρασιών τόπω την 5ην Μαρτίου ε.έ. ημέραν Κυριακήν και ώραν 10-12 π.μ. το δ' αποτέλεσμα ταύτης υπόκειται εις την έγκρισιν τούτε Κοινοτ. Συμβουλίου Βελεστίνου και του Δημοτικού Συμβουλίου Φερών, άτινα έχουσι το δικαίωμα να εγκρίνωσιν ή μη αυτά χωρίς εκ τούτου ή άλλης τινός αφορμής ν' αποκτά ο τελευταίος μειοδότης ουδέν δικαίωμα αποζημίωσης κατά της Κοινότητος.

Η παρούσα δημοσιευθήτω προσηκόντος δια της τοιχοκολλήσεως εις τα δημοσιώτερα μέρη της κωμοπόλεως Βελεστίνου και δια της δημοσιεύσεως της εις την εν Βόλω εκδιδομένην Εφημερίδα «Θεσσαλία».

Εν Βελεστίνω της 27 Φεβρουαρίου 1906
Ο Πρόεδρος Γεώργιος Δ. Κουτσορεβίθης
Δια την αντιγραφήν
Εν Βελεστίνω τη 15 Μαρτίου 1906

Ο Πρόεδρος του Κοινοτ. Συμβουλίου Βελεστίνου Γ. Κουτσορεβίθης

16

Το συμβόλαιο αφορά την ανάθεση εργολαβίας το 1906 κατασκευής του κτιρίου (συμπλήρωση υπάρχοντος παλαιού) για την εγκατάσταση του Ωρολογίου. Χαρακτηριστικό του συμβολαίου είναι η λεπτομερής περιγραφή των υλικών που έπρεπε να χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση του έργου «..... η άμμος ληφθήσεται εκ καταλλήλου θέσεως του παρά το Βελεστίνο χειμάρρου, είναι δε μετρίου μεγέθους, καθαρή χωμάτων και φυσιικών ουσιών και εν ανάγκη, πλένεται.....». Το Ωρολόγιον αυτό καταστράφηκε με τους σεισμούς του έτους 1957.

Αριθ. 3.346

Συμφωνητικό κατασκευής έργου δραχ. 3.118,50/00.

Εν Βελεστίνω και εν τω Ειρηνοδιακώ καταστήματι οικία Στεργίου Ντόντου ένθα συμβολαιογραφώ σήμερον την δεκάτην έκτην (16) του μηνός Μαρτίου του χιλιοστού εννεακοσιοστού έκτου (1906) έτους, ημέραν Πέμπτην ενώπιον εμού του Συμβολαιογραφούντος Γραμματέως του Ειρηνοδικείου Φερών Νικολάου Αθ. Καρδάκου, (αναπληρούντος τον απουσιάζοντα προσωρινώς Συμβολαιογραφούντα Ειρηνοδίκη Φερών Κωνσταντίνον Κωτσόπουλον), κατοικοεδρεύοντος ενταύθα επί παρουσία και των μαρτύρων Γεωργίου Δημοπούλου, δημοδιδασκάλου και Δημητρίου Αραμπατζή, κτηματίου, κατοίκων αμφοτέρων Βελεστίνου, ενηλίκων, γνωστών μοι πολιτών, Ελλήνων και μη εξαιρετέων, ενεφανίσθησαν αυτοπροσώπως και απ' ευθείας οι γνωστοί εμοί τε και τοις μάρτυσι ενήλικες και μη εξαιρετέοι αφ' ενός η Κοινοτική Επιτροπή Βελεστίνου αποτελούμενη υπό του Προέδρου αυτής Γεωργίου Δ. Κουτσορεβίθη, παντοπώλου και των μελών Κουσίου Σκύφτη, Γεωργίου Μπέλλα, Αθανασίου Παϊπάη και Αθανασίου Μπομπότη, κτηματιών και κατοίκων απάντων Βελεστίνου και αφ' ετέρου ο Τριαντάφυλλος Ντελινικόπουλος, εργολάβος, κάτοικος Αλμυρού και διαμένων προσωρινώς ενταύθα και συνωμολόγησαν τα εξής.

Ότι η Κοινοτική αρχή εξέθεσεν εις μειοδοτικήν δημοπρασίαν την κατασκευήν ενός κοινοτικού Ωρολογιοστασίου εν τη κωμοπόλει Βελεστίνου και πλησίον του Ιερού Ναού «Άγιος Κωνσταντίνος» και επί του παλαιού³⁶ τοιούτου ενεργηθείσης της δημοπρασίας βάσει σχεδιαγράμματος, προϋπολογισμού προκαταμετρήσεως τιμολογίου και συγγραφής υποχρεώσεων υπό του εργοδηγού Μαρίνου Σαορή και θεωρηθέντων υπό του Νομομηχανικού Μαγνησίας Ιωάννου Κράβαρη και υπ' αριθμόν οκτώ (8) της εικοστής εβδό-

36. Από την πληροφορία αυτή του εγγράφου, ότι το Κοινοτικό Ωρολογιοστάσιο θα κατασκευασθεί «επί του παλαιού τοιούτου», διαπιστώνεται ότι το απεικονιζόμενο κτίριο δι-

μης (27) Φεβρουαρίου ενεστώτος έτους (1906) διακηρύξεως του Προέδρου του ειρημένου Κοινοτικού Συμβουλίου ενταύθα την πέμπτην (5ην) τρέχοντος μηνός και έτους επί της εκ δραχμών τριών χιλιάδων εκατόν πενήκοντα (3.150) προϋπολογισθείσης δαπάνης, ανεδείχθη τελευταίος μειοδότης κατά επαναληπτικήν μειοδοτικήν δημοπρασίαν ο δεύτερος των συμβαλλομένων Τριαντάφυλλος Ντελινικόπουλος προσενεγκών έλαττον επί τοις εκατόν ήτοι δια δραχμάς τρεις χιλιάδας εκατόν δέκα οκτώ και λεπτά πενήκοντα (3.118,50) της οποίας τα πρακτικά ενεκρίθησαν νομίμως υπό μεν του Κοινοτικού Συμβουλίου Βελεστίνου δια του υπ' αριθμόν δέκα της δεκάτης τρίτης τρέχοντος μηνός και έτους πράξεως του ρηθέντος Κοινοτικού Συμβουλίου υπό δε του Δημοτικού Συμβουλίου Φερών, δια της υπ' αριθμόν δέκα επτά τρέχοντος μηνός και έτους αποφάσεώς του. Την εκτέλεσιν του ρηθέντος Ωρολογουσταίου θέλει ενεργήσκει ο ρηθείς εργολάβος επί τη βάσει των όρων και υποχρεώσεων αίτινες αναφέρονται εν τε τη συγγραφή υποχρεώσεων των υπό του εργοδηγού Μάρκου Σαρή συνταχθείσαν λεπτομερώς έχουσιν ούτω.

Συγγραφή υποχρεώσεων. Άρθρον 1ον. Εις την παρούσαν εργολαβίαν συμπεριλαμβάνονται όλαι αι εργασίαι και προμήθεια υλικών δια την κατασκευήν Ωρολογουσταίου εν Βελεστίνω επί του παλαιού Ωρολογουσταίου.

Άρθρον 2ον. Ποιότης υλικών. Η άμμος ληφθήσεται εκ καταλλήλου θέσεως του παρά τω Βελεστίνω χειμάρρου, είναι δε μετρίου μεγέθους, καθαρού χωμάτων και φυσικών ουσιών και εν ανάγκη πλένεται.

Άρθρον 3ον. Η άσβεστος προέρχεται εκ των καμινίων του Βόλου ή του τόπου, έσεται προσφάτως εις τεμάχια, καθαρή, πάσης ετερογενούς αναμίξεως σβενομένη εντός του ύδατος, δέον να κοχλάζη ζωηρώς και να αποσυντίθεται ταχέως εις γλοιώδη πολτόν.

Άρθρον 4ον. Οι αργόλινθοι θα προέρχονται εκ των λατομείων Πέτρας Γάλα, έχοντας κανονικοί, καθαροί πάσης χωματοειδούς ουσίας και περιβολής και αρμαγείς.

Άρθρον 5ον. Τα δια λαξευτήν λιθοδομήν μάρμαρα θα προέρχονται εκ λατομείου «Ζάστανος» θα είναι καθαροί, αρμαγείς κλπ.

Άρθρον 6ον. Αι πεπιεσμένες οπτόπλινθοι προέρχονται εκ των εν Βόλω καμινίων, έχοντες αρίστης ποιότητος, διαστ. 021, X 011, X 055, καλώς πεπιεσμένες, αρραγείς και με κοίλης καθαράς.

Άρθρον 7ον. Ο μόλυβδος προερχόμενος εκ του εμπορίου έσεται πάχους 0,005 θέλει να είναι καθαρός, άνευ ρηγμάτων και οπών.

Άρθρον 8ον. Ο έλατος σίδηρος έσεται εκ των συνήθων του εμπορίου.

Άρθρον 9ον. Η ξυλεία εν γένει έσεται εγχωρία εκτός των σκαλομεριών της κλίμακος, όντος θέλει είσθε ευρωπαϊκή.

πλα στους μιναρέδες στις παλιές γραβούρες του Βελεστίνου καθώς και στις μετά το 1881 φωτογραφίες, χρησιμοποιούνταν ως "Ρολόι" για το Βελεστίνο.

Τρόπος εκτελέσεως του έργου. Άρθρον 10ον. Όλοι οι λιθοδομαί εκτελούνται εκ συνηθους λίθου, δι' αφθόνου κονιάματος, πληρούντος μέχρις υπερχειλήσεως. Τα μεταξύ αυτών κενά η λιθοδομία των λαξευτών λίθων και η τοποθέτησις εκτελεσθήσονται μετά της μεγαλύτερας προσοχής η δε λάξευσις γενήσεται κατά το δοθησόμενον σχέδιον του επιβλέποντος μηχανικού.

Άρθρον 11ον. Οι οπτόπλινθοι τοποθετούνται δι' ολισθήσεως και θλάσεως εν τω κονιάματι, κατατάσσοντες δε κατά μήκος και πλάτος, ώστε να αποτελεσθή ο μεταξύ των σύνδεσμος καθ' όλας τας διευθύνσεις, το πάχος των αρμών έσεται 0,01, Η μόρφωση των στυλών γενήσεται επιμελώς, η δε των κορωνίδων και των κιανοκρονίων δι' επί τούτο κατασκευασμένου οπτοπλινθών. Μετά το πέρας της δομήσεως οι αρμοί αποξενούνται του παλαιού κονιάματος και αρμολογούνται δια τσιμεντοκονίας καθαράς και εις τρόπον ώστε να εισχωρούν κατά 0,005 έσωθεν της εξωτερικής επιφανείας.

Άρθρον 12ον. Η επένδυσις του τρούλου δια μολυβδίνων φύλλων γενήσεται μετά προσοχής, εις δε τας συνδέσεις θα γίνεται η συγκόλλησις δια πεπιεσμένου σιδήρου.

Άρθρον 13ον. Αι κιγκλίδες του εξώστου εκ ράβδων σιδήρου και ελασμάτων γενήσεται καθ' υπόδειγμα δοθησόμενο τω εργολάβω παρά του επιβλέποντος μηχανικού.

Άρθρον 14ον. Η ξυλουργική εργασία εκτελεσθήσεται καθ' όλους τους κανόνας της τέχνης και υπό τας οδηγίας του μηχανικού.

Γενικά διατάξεις. Άρθρον 15ον. Προς πλήρη αποπεράτωσιν και παράδοσιν των εργασιών της παρούσης εργολαβίας χορηγήθη τω εργολάβω προθεσμία δύο μηνών λογιζομένων από της ημέρας της υπογραφής του εργολαβικού συμβολαίου.

Άρθρον 16ον. Διαμονή του εργολάβου ορίζεται το Βελεστίον εν απουσία αυτού ή του νομίμου αντιπροσώπου του θεωρείται έγκυρος ευθύς ως επιδοθή τω Δημάρχω Φερών.

Άρθρον 17ον. Επί της προκειμένης εργολαβίας ισχύουν αι διατάξεις του από 20 Μαρτίου 1884, 16 Δεκεμβρίου 1891 Βασιλικών Διαταγμάτων Περί εκτελέσεως δημοσίων έργων και η υπ' αριθμόν οκτώ διακήρυξις του Προέδρου του Κοινοτικού Συμβουλίου Βελεστίνου, προσαρτηθείσης εν αντιγράφω ώδε εμφανιούσης τους όρους και υποχρεώσεις των συμβαλλομένων. Ο δε δεύτερος Θεόδωρος Ντελινικόπουλος ότι ευχαρίστως αποδέχεται την ανωτέρω σύμβασιν ως και άπαντας τους ανωτέρω εκτεθέντας όρους και υποχρεώσεις του παρόντος. Ενταύθα γίνεται μνεία ότι προς συμπλήρωσιν του νομίμου τέλους του χαρτουσήμου, προστέθηκαν και έτερα δύο φύλλα χαρτουσήμου ήτοι των δραχμών οκτώ (8), έτερον των δραχμών επτά (7) εφ' ων συνετάγησαν αι δέουσαι συμβολαιογραφικάι πρά-

ξεις. Εἰς υπήκοον ὅθεν συνετάγη το παρὸν ὅπερ ἀναγνωσθέν εὐκρινῶς καὶ μεγαλοφώνως εἰς ἐπήκοον πάντων καὶ βεβαιωθέν υπογράφεται παρ' ὅλων καὶ ἐμοῦ τοῦ Συμβολαιογραφούντος Γραμματέως.

Οἱ Μάρτυρες
Γεώργ. Δημόπουλος
Δημ. Αραμπατζής

Οἱ συμβαλλόμενοι
Γεώργ. Κουτσορεβίθης
Κούσιος Σκύφτης
Γεώργιος Μπέλλας
Αθανάσιος Παῖπᾶης
Αθανάσιος Μπομπότης
Τριαντ. Ντελινικόπουλος

Ο Συμβολαιογραφὼν Εἰρην. Γραμματεὺς Φερὼν Νικ. Καρδάκος

17

Το συμβόλαιο ἀφορᾷ ἀναγνώριση στους κληρονόμους τοῦ ἀποβιώσαντος ἀδελφοῦ τοῦ ἰδιοκτησίας συνισταμένης ἐξ ἀκινήτων, οἰκίας καὶ ἀγροῦ ποτιστικοῦ. Ομολογεῖται στο συμβόλαιο ὅτι ἡ ἀγορὰ τῶν ἀκινήτων ἐγέναν γιὰ λογαριασμό καὶ με χρήματα τοῦ ἀποβιώσαντος.

Αριθ. 3354

Αναγνώρισις ἰδιοκτησίας δραχ. 600

Ἐν Βελεστίνῳ καὶ ἐν τῷ Εἰρηνοδειακῷ καταστήματι, οἰκία Στεργίου Ντόντου, ἐνθα συμβολαιογράφω, σήμερον τὴν τριακοστήν (30) τοῦ μηνὸς Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ ἔκτου (1906) ἔτους, ἡμέραν Πέμπτην, πρὸ μεσημβρίας, ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ Συμβολαιογραφούντος Εἰρηνοδίκου Φερὼν Κωνσταντίνου Ν. Κωτσοπούλου, κατοικοεδρεύοντος ἐνταῦθα, παρουσία καὶ τῶν μαρτύρων Στεργίου Ντόντου, δημάρχου Φερὼν καὶ Γεωργίου Παπαγεωργίου, δικολάβου, κατοίκων ἀμφοτέρων Βελεστίνου, γνωστῶν μοι πολιτῶν Ἑλλήνων, ἐνηλίκων καὶ μὴ ἐξαιρετέων, ἐνεφανίσθησαν οἱ ἐπίσης γνωστοί ἐμοί τε καὶ τοῖς μάρτυσι, Στέργιος Ἰωάννου, κτίστης ἀφ' ἐνός καὶ Παρασκευοῦλα χήρα Γρηγορίου Ἰωάννου, νόμιμος ἐπίτροπος τῶν ἀνηλίκων τέκνων τῆς Χαραλάμπους, Σουλτάνας, Εὐαγγελῆς καὶ Δημητρίου, τὰ οἰκιακὰ ἀσχολούμενη, ἀφ' ἐτέρου, κάτοικοι δὲ ἀμφοτέροι Βελεστίνου καὶ συνωμολόγησαν τὰ ἀκόλουθα.

Ὅτι ὁ πρῶτος τούτων Στέργιος Ἰωάννου μετὰ τοῦ ἀποβιώσαντος ἀδελφοῦ τοῦ Γρηγορίου συζύγου τῆς δευτέρας συμβαλλομένης καὶ πατρός τῶν ὑπὸ τὴν

επιτροπείαν της τέκνων της και τινων άλλων, είχαν αγοράσει κοινώς και αδικαιρέτως διάφορα κτήματα κείμενα εντός και εις την κτηματικήν περιφέρειαν της κωμοπόλεως Βελεστίνου του Δήμου Φερών ήτις αγορά εγένετο στο όνομα μόνον του πρώτου συμβαλλομένου Στεργίου Ιωάννου, όστις ζώντος του αδελφού του Γρηγορίου Ιωάννου, δεν κατόρθωσεν δι' επισημού πράξεως να παραχωρήσει τον προς άνω αποβιώσαντα αυτόν αδελφόν του ανήκον μερίδιον και προς αποφυγήν ερίδων και διενέξεων με τους κληρονόμους τούτου δηλοί δια του παρόντος και αναγνωρίζει ότι εκ των κοινών αυτών κτημάτων, ανήκουσιν εις τα υπό την επιτροπείαν της δευτέρας συμβαλλομένης τέκνα του αποβιώσαντος αδελφού του Γρηγορίου τα εξής κτήματα ήτοι

1) εκ των εν Βελεστίνω του Δήμου Φερών κειμένων και συνεχομένων οικιών, τα τρία ισόγεια δωμάτια μετά του προαυλίου των, τα κείμενα προς το δυτικόν μέρος των λοιπών οικιών, καθώς και το εν δωμάτιον της ασκεπούς και ατελούς οικίας το συνεχόμενον με τα ανωτέρω τρία δωμάτια, συνορευομένου δε τα τε δωμάτια και το προαύλιον γύρωθεν με την υπόλοιπον ιδιοκτησίαν του ιδίου του Στεργίου Ιωάννου, με δρόμον, με ερειπωμένην οικίαν Μιχαήλ Μακοπούλου και Δημητρίου Χατζηκωτούλα ήτοι τα κτήματα εία κατοικεί η δευτέρα συμβαλλομένη μετά των τέκνων της και τα έτερα δύο τα οποία ενοικιάζει αύτη καθώς και το επί του προαυλίου υπάρχον παράσπιτο και φρέαρ υπό τον όρον όμως ούτος, ο Στέργιος Ιωάννου και οι κληρονόμοι του χαίρουν δικαίωμα διαβάσεως εξ αμφοτέρων των εισόδων της τε ανατολικομεσημβρινής και βορειοδυτικής ίνα μεταβαίνουνσιν εις τα έτερα δωμάτια τα κείμενα εντός του αυτού ως ανωτέρω προαυλίου και ανήκοντα εις αυτόν ως και της χρήσεως του εν τω αυτών προαυλίω υπάρχοντος φρέατος.

Και 2) Επτά στρέμματα εκ του (αυλαγά διαγράφεται μία λέξη) μπαξέ κειμένου πλησίον του σιδηροδρομικού σταθμού της περιφέρειας Βελεστίνου, του Δήμου Φερών, και συνορευομένου εν συνόλω γύρωθεν με κτήματα Κυριαζή Παπαναγιώτου νυν Αθανασίου Νάστου, Δημητρίου Καραϊμη και δρόμους ελεύθερα δε τα κτήματα ταύτα παντός χρέος, βάρους, υποθήκης, και πάσης άλλης υποχρεώσεως υποσχόμενος να εξαλείψει την επί του δευτέρου κτήματος υπέρ του Ιωάννου Πάππου εγγεγραμμένην κατ' αυτού υποθήκην, και ήδη από σήμερον και εις το εξής, ούτος, ο Στέργιος Ιωάννου αποξενώνεται εντελώς παντός δικαιώματός του κατοχής και κυριότητος επί των κτημάτων αυτών, εφ' ων εγκαθιστά δε τελείους κυρίους και νομίμους διακατόχους τους κληρονόμους του αποβιώσαντος αδελφού του Γρηγορίου και υπό τους όρους ίνα μη η νόμιμος επίτροπος αυτών μήτηρ των χαίρει δικαίωμα απαλλοτριούν ή υποθηκεύσει τα κτήματα ταύτα προς δε κατά την εκφρασθείσαν επιθυμίαν του αποβιώσαντος αδελφού του Γρηγορίου παραδώσει η μήτηρ αυτών εις μεν τον πρώτον υιόν της Χαρά-

λαμπον το ανωτέρω ασκεπές περιγραφόμενον δωμάτιον εκ των κατοικισήμων τούτων άμα τη ενηλικιώσει και αποκαταστήσει των θυγατέρων της, τον δε μπαξέ θέλουν διανείμει εξ ίσου, άπαντα τα τάκνα αυτού ήτοι του αδελφού του. Η δε Παρασκευούλα χήρα Γρηγορίου Ιωάννου εις ην υπεμνήσθησαν αι διατάξεις του περι μεταγραφής νόμου και αι συνέπειαι της παραλείψεώς του εδήλωσεν ότι αποδέχεται πάντα τα ανωτέρω. Εν τέλει τα συμβαλλόμενα μέρη προσέθηκαν ότι η αξία των κτημάτων τούτων, δια την επιβολήν του χαρτοσήμου ανέρχεται εις δραχμας εξακοσίας (600). Τη αιτήσει των συνετάγη το παρόν, όπερ αναγνωσθέν ευκρινώς και μεγαλοφώνως εις επήκοον πάντων και βεβαιωθέν υπογράφεται παρ όλων και εμού ως έπεται, εκτός της Παρασκευούλας Γρηγορίου Ιωάννου ομολογησάσης άγνοϊαν γραμμάτων.

Οι Μάρτυρες
Στ. Ντόντος
Γ. Παπαγεωργίου

Ο εις των συμβαλλομένων
Στ. Ιωάννου

Ο Συμβολαιογραφών Ειρηνοδίκης Κων. Κωτσόπουλος

18

Το παρόν συμβόλαιο αφορά δωρεά εν ζωή ακινήτου (οικίας στο Βελεστίνο μετά του προαυλίου και της περιοχής της) από τον πατέρα στους τρεις γιούς του.

Αριθ. 3.344

Δωρητήριον δραχμών 670

Εν Βελεστίνω και εν τω Ειρηνοδικειακώ καταστήματι οικία Στεργίου Ντόντου ένθα συμβολαιογραφώ σήμερον την δεκάτην πέμπτην (15) του μηνός Μαρτίου του χιλιοστού εννεακοσιοστού έκτου (1906) έτους, ημέραν Τετάρτην μ.μ. και ενώπιον εμού του Συμβολαιογραφούντος Γραμματέως του Ειρηνοδικείου Φερών Νικολάου Αθ. Καρδάκα και αναπληρούντος τον κωλύόμενον Συμβολαιογραφούντα Ειρηνοδίκη Φερών Κωνσταντίνον Ν. Κωτσόπουλον κατοικοεδρεύοντος ενταύθα, παρουσία και των μαρτύρων Βασιλείου Μπομπότη, τσαρουχοποιού και Στεργίου Δημοπούλου, δημοδιδασκάλου, κατοίκων αμφοτέρων Βελεστίνου, ενηλίκων, γνωστών μοι, πολιτών Ελλήνων και μη εξαιρετέων, εμφανισθέντες αυτοπροσώπως αι απ' ευθείας γνωστοί εμοί και τοις μάρτυσι ενήλικες και μη εξαιρετέοι,

αφ' ενός ο Κωνσταντίνος Χατζηαθανασίου κτηματίας και αφ' ετέρου οι υιοί αυτού Θεόδωρος Κωνσταντίνου Χατζηαθανασίου και Δανιήλ Κων. Χατζηαθανασίου υποδηματοποιοί, κάτοικοι άπαντες Βελεστίνου εξήτησαν τη σύνταξη του παρόντος και εξέθεσαν ότι:

Ο πρώτος τούτων Κωνσταντίνος Χατζηαθανασίου ωμολόγησεν ότι έχει στην κυριότητα και κατοχήν του μίαν ισόγειον οικίαν αποτελουμένην εκ δύο δωματίων μετά της περιοχής της, προαυλίου της και των παραρτημάτων της, κειμένην εντός της κωμοπόλεως Βελεστίνου, και κατά την θέσιν «Ορτά Μαχαλά» συνορευομένην γύρωθεν με ομοίας Γεωργίου Παπαγεωργίου, Κωνσταντίνου Χατζηθεοδώρου και δρόμους. Ότι την οικίαν ταύτην ως ανωτέρω περιγραφείσαν, σήμερον οικιοθελώς και ευχαρίστως ο ειρημένος Κωνσταντίνος Χατζηαθανασίου δωρείται δια δωρεάς μεταξύ ζώντων ισχυράς και αμετακλήτου και παραχωρεί και μεταβιβάζει εις την κατοχήν και κυριότητα των υιών αυτού Θεοδώρου Χατζηαθανασίου, Δανιήλ Κ. Χατζηαθανασίου και Ιωάννου Χατζηαθανασίου ανηλίκων, εις ένδειξιν της προς αυτούς αγάπης του δυναμένου να διαθέτωσιν τα ανωτέρω δωρούμενα κατά πλήρες ιδιοκτησίας δικαίωμα του δωρητού τούτου απεκδυομένου παντός δικαίωματος επ' αυτών και υποσχόμενος την ανωτέρω οικίαν ως περιγραφείσαν ελεύθεραν από παντός χρέους, βάρους, υποθήκης, προικώου δικαίου και τρίτου εκνικήσεως.

Οι δε Θεόδωρος Χατζηαθανασίου και Δανιήλ Χατζηαθανασίου, προς ούς υπέμνησα τον νόμον περί μεταγραφής και τας συνεπείας της παραλείψεως αυτού edήλωσαν ότι αποδέχονται ευχαρίστως την προκειμένην δωρεάν και πάντα τα εκτεθέντα, ευγνωμονούντες τον δωρητήν πατέρα των. Εν τέλει οι συμβαλλόμενοι ώρισαν την τιμήν της ανωτέρω δωρηθείσης οικίας μετά της περιοχής της, προαυλίου και παραρτημάτων, δια την επιβολήν του τέλους χαρτοσήμου εις δραχμάς εξακοσίας εβδομήκοντα. Εις πίστωσιν συνετάχθη το παρόν, όπερ αναγνωσθέν ευκρινώς και μεγαλοφώνως εις επήκοον πάντων και βεβαιωθέν υπογράφεται παρ' όλων και εμού πλύν του δωρητού ομολογήσαντος άγνοιαν γραμμάτων.

Οι Μάρτυρες
Γ. Δημόπουλος
Βασ. Μπομπότης

Οι δωρεοδόχοι
Δανιήλ Χατζηαθανασίου
Θεόδωρος Χατζηαθανασίου

Ο Συμβολαιογραφών Ειρην. Γραμματεύς Φερών Νικ. Καρδάκας.

19

Το συμβόλαιο αυτό αναφέρεται σε εξόφληση τόκων δανείου.

Αριθ. 3.340
Εξόφλησις τόκων

Εν Βελεστίνω και εν τω Ειρηνοδικειακώ καταστήματι οικία Στεργίου Ντόντου, ένθα συμβολαιογραφώ, σήμερον την δωδεκάτην του μηνός Μαρτίου του χιλιοστού εννεακοσιοστού έκτου (1906) έτους, ημέραν Κυριακήν μ.μ., ενώπιον εμού του Συμβολαιογραφούντος Ειρηνοδίκου Φερών Κωνσταντίνου Ν. Κωτσοπούλου, κατοικοεδρεύοντος ενταύθα, παρούσια και των δύο μαρτύρων, πολιτών Ελλήνων ενηλίκων γνωστών μοι και μη εξαιρετέων, Δανιήλ Χατζηαθανασίου, υποδηματοποιού και Γεωργίου Βουλάγκα, κτηματίου, κατοίκων αμφοτέρων Βελεστίνου, ενεφανίσθη ο επίσης γνωστός εμοί και τοίς μάρτυσι και μη εξαιρετέος Κούσιος Σκύφτης, κτηματίας, κάτοικος Βελεστίνου, και εδήλωσεν ότι από την οφειλέτιδά του Μαρίαν χήραν Τριανταφύλλου Γρατσούνα, οικοδέσποιναν, κάτοικον Βελεστίνου, έλαβε τους τόκους της απαιτήσεώς του, της στηριζομένης εις το υπ' αριθ. 1909 της Δευτέρας Δεκεμβρίου του χιλιοστού εννεακοσιοστού δευτέρου (1902) έτους δανειστικόν συμβόλαιον του Συμβολαιογραφείου τούτου ανερχομένους εις δραχμάς εννενήκοντα (αριθ. 90) και συνεπώς δεν έχει εις το μέλλον κατά της οφειλέτιδός του ταύτης απαιτήσιν δια τόκους του δανείου του τούτου, καθ' ό λαβών τούτους. Τη αιτήσει του συνετάχθη η παρούσα πράξις ήτις αναγνωσθείσα νομίμως και βεβαιωθείσα υπογράφεται παρ' όλων και εμού ως έπεται.

Οι Μάρτυρες
Δαν. Χατζηαθανασίου
Γεώργ. Βουλάγκας

Ο Εξοφλών
Κούσιος Σκύφτης

Ο Συμβολαιογραφών Ειρηνοδίκης Κων. Κωτσόπουλος

20

Πρόκειται για συμβόλαιο, με το οποίον ο δωρητής Ιωάννης Παπαστεργίου δωρείται την ακίνητη περιουσία του στην θυγατέρα του Αλεξάνδρα Ι. Παπαστεργίου, στον πρόγονό του Ανδρέαν Ιω. Παπαγιώτου και σε ανήψια του. Γίνεται λεπτομερής περιγραφή των δωρουμένων ακινήτων που βρίσκονται στην περιφέρεια του Δήμου Φερών και η κυριότητα των ακινήτων θα περιέλθει στους δωρεοδόχους μετά το θάνατο του δωρητού.

Αριθ. 3.351

Δωρεά αιτία θανάτου

Εν Βελεστίνω και εν τω Ειρηνοδικειακώ καταστήματι οικία Στεργίου Ντόντου, ένθα και συμβολαιογραφώ, σήμερον την εικοστήν (20) του μηνός Μαρτίου του χιλιοστού εννεακοσιοστού έκτου (1906) έτους, ημέραν Δευτέραν μ.μ., ενώπιον εμού του Συμβολαιογραφούντος Ειρηνοδίκου Φερών Κωνσταντίνου Νικ. Κωτσοπούλου, κατοικοεδρεύοντος ενταύθα, παρουσία και των μαρτύρων Παναγιώτου Τσίγκα, ιατρού και Μιλτιάδου Τσονάκα, ξενοδόχου, κατοίκων αμφοτέρων Βελεστίνου, γνωστών μοι πολιτών Ελλήνων, ενηλίκων και μη εξαιρετέων, ενεφανίσθησαν οι επίσης γνωστοί εμοί τε και τοίς μάρτυσι και άσχετοι μεθ' όλων νομίμου εξαιρέσεως, Ιωάννης Παπαστεργίου, κτηματίας και μυλωθρός αφ' ενός, Ανδρέας Ιωάν. Παπαγιώτου, επίσης μυλωθρός και Αλεξάνδρα θυγάτηρ Ιωάν. Παπαστεργίου, εις τα του οίκου εργασχολουμένη αφ' ετέρου, κάτοικοι άπαντες Βελεστίνου και συνωμολόγησαν τα επόμενα.

Ότι ο πρώτος αυτών Ιωάν. Παπαστεργίου νυμφευθείς προς εικοσαετίας περίπου την εν χηρεία διατελούσαν Παναγιού χήραν Ιωάν. Παπαγιώτου έχουσαν εκ του πρώτου συζύγου της έν τέκνον εν ηλικία τριών έως τεσσάρων ετών, ήτοι τον δεύτερον συμβαλλόμενον Ανδρέα Ιωάν. Παπαγιώτου κατασπάντα συνεπεία του γάμου τούτου πρόγονό του, απέκτησε δε μετ' αυτού η εν λόγω σύζυγός του Παναγιού πολλά τέκνα εκ των οποίων επέζησεν η τρίτη συμβαλλομένη Αλεξάνδρα, θυγάτηρ του, αμφοτέρα δε τα τέκνα ταύτα, ότε ο πρόγονός του Ανδρέας Ιωάννου Παπαγιώτου και η θυγάτηρ του Αλεξάνδρα Ιωάννου Παπαστεργίου και ζώσης της μητρός των Παναγιούς και μετά τον θάνατόν της παρέμειναν εν τη οικία του εργαζόμενα μετ' αυτού προς βελτίωση της κτηματικής του περιουσίας, επιθυμών δε να

ικανοποιήσει ταύτα δια τας προσωπικάς εργασίας των και δια τον υπέρμετρον σεβασμόν και αγάπην όντινα προς αυτόν δεικνύουν ως και δια τας καλώς περιποιήσεις και περιθάλψεις τας οποίας παρέχουν αυτό και εξακολουθούν παρέχοντας, δωρείται αυτοίς ως δωρεάν αιτία θανάτου, άπασαν την ακίνητον αυτού περιουσίαν και κινητήν αποτελουμένην εκ των εξής κτημάτων κειμένων απάντων εντός και εις την κτηματικήν περιφέρειαν της κομποπόλεως Βελεστίνου, του τέως Δήμου Φερών, ήτοι

1. Ενός μπαξέ ποτιστικού κειμένου εις θέσιν «Χατζημισιώστρατα» εκτάσεως ένδεκα περίπου στρεμμάτων μετά των εν αυτό υπαρχόντων δένδρων περιτοιχισμένου και συνορευομένου γύρωθεν με ιδιοκτησίας Γεωργίου Μπέλλα, ιδίου δωρητού, Αποστόλου Κουμά Παπαστεργίου, Ιωάννου Μανούσου και Νικολάου Λάμπρου.

2. Ενός αυλαγά ξηρικού εκτάσεως πέντε στρεμμάτων, κειμένου εις την ιδίαν θέσιν «Χατζημισιώστρατα» και συνορευομένου γύρωθεν με δρόμον, και ιδιοκτησίαν Νικολάου Λάμπρου.

3. Ενός ετέρου αυλαγά ξηρικού εκτάσεως δέκα στρεμμάτων κειμένου εις θέσιν «Παναγία» και συνορευομένου γύρωθεν με ιδιοκτησίας Νικολάου Λάμπρου, Νάκου Βασικάκη και Νικολάου Τσέκου.

4. Ενός υδρομύλου εκ δύο πετρών, κειμένου άνωθεν της σιδηροδρομικής γραμμής προς το μέρος του Βελεστίνου, μετά της εκ τριών ως έγγιστα στρεμμάτων περιοχής του, των παραρτημάτων, παρακολουθημάτων και εξαρτημάτων του και συνορευομένου με δρόμο, με αγρόν Χρήστου Μπαντέκα, Αθανασίου Ράπτου και Σωτηρίου Τσέκου.

5. Ετέρου υδρομύλου εκ μιας πέτρας κειμένου κάτωθεν της σιδηροδρομικής γραμμής προς το μέρος του Ριζομύλου, μετά της περιοχής αυτού και του εκ δέκα στρεμμάτων κήπου του και μεθ' απάντων των παραρτημάτων, παρακολουθημάτων και εξαρτημάτων του και συνορευομένου γύρωθεν με αγρόν Ιωάννου Χατζάκου, με αύλακα και με αγρούς ετέρους, των δύο δε τούτων υδρομύλων με των περιοχών αυτών, των αυλάκων και εξαυλάκων αυτών κατά το ανέκαθεν παλαιόν δικαίωμα και του ύδατος αυτών ως ρέει τούτο ανέκαθεν και των ανωτέρω κήπων και αγρών όσης δήποτε εκτάσεως και αν είναι και των εν αυτοίς υπαρχόντων ημέρων και αγρίων δένδρων.

6. Δύο συνεχομένων αγρών, κήπων, κειμένων εις θέσιν «Πέραν από το αυλάκι» προς το μέρος του Βόλου, εκτάσεως επτά ως έγγιστα στρεμμάτων και συνορευομένων γύρωθεν με κτήματα Ιωάννου Μπλέτσα, Γιάκα Αγκροκώστα και με τον αύλακα.

7. Ενός οικοπέδου, όσης εκτάσεως και αν είναι, εφ' ού άλλοτε υπήρχε μαγαζίον, πυρπολημένον ήδη, κειμένου εντός του Βελεστίνου και συνορευομένου γύρωθεν με δρόμο και με κτήματα Ναού Αγίου Κωνσταντίνου, πηγάδι Βούλγαρη και με Χατζή Σπανού.

8. Ενός αμπελοτόπου εκτάσεως ενός στρέμματος κειμένου εις θέσιν «Αγιοργεϊτικά Αμπέλια» της περιφερείας Βελεστίνου, συνορευομένου γύρωθεν με δρόμο και με κτήματα Γεωργίου Κωνσταντέλια, Δανιήλ και Ζήση Συρταριώτη.

9. Εκ δύο τρίτων εξ αδιαιρέτου ενός υδρομύλου, μετά των εν αυτό τοποθετημένων χρησίμων και αναγκαίων δια την λειτουργίαν τούτου μηχανημάτων του, των παραρτημάτων και παρακολουθημάτων του, του οικοπέδου και της εκ τριών στρεμμάτων περιοχής του, κειμένου κατά την θέσιν «Μαγούλα» της περιφερείας Βελεστίνου επί της εις το χωρίον Κανάλια αγωγής οδού, συνορευομένου γύρωθεν με πρώην Χαλήλ Χόντζα νύν Γεωργίου Μαλαμάκη, με ιδιοκτησίαν Κουφαγγελή, νύν δε Στεργίου και Νικολάου Τσέκου και με δρόμον, μεθ' όλων εν γένει των επ' αυτού και επί του δι' ού νικείται ύδατος δικαιωμάτων.

10. Ενός οικοπέδου εκτάσεως μέτρων εβδομήκοντα ενός και ογδοήκοντα πέντε εκατοστών του μέτρου, κειμένου εντός της κωμοπόλεως Βελεστίνου παρά την αγοράν και συνορευομένου γύρωθεν ανατολικώς και μεσημβρινώς με δρόμους, δυτικώς με δημοτικόν γήπεδον, και όμοιον ιδίου δωρητού και αρκτικώς με όμοιον οικόπεδον ιδίου δωρητού.

11. Μιας ανωγείου οικίας αποτελουμένης από εξι δωμάτια και δύο μαγειρεία και απαρτίζοντας δύο κατοικίας και των υπ' αυτών τριών μαγαζιών μετά της όπισθεν αυτής κειμένης περιοχής ούσης περιτοιχισμένης και ενός και ημίσεως μέτρου εκ του παραπλεύρως αυτής γηπέδου, όπως αυτή χρησιμεύει ως είσοδος της οικίας ταύτης, κειμένης εντός του Βελεστίνου, παρά την αγοράν και συνορευομένης εν συνόλω γύρωθεν με την οδόν αγοράς, οικίαν Ιωάννου Τριανταφύλλου Ιερέως, ιδίου δωρητού οικόπεδον και δρόμον προς το όπισθεν μέρος. Και

12. Άπαντα τα τον εξοπλισμόν της ανωτέρω οικίας αποτελούντα κινητά πράγματα της οικιακής και σωματικής χρήσεως. Και κατ' ακολουθίαν ο δωρητής ούτος θα διακατέχει και καρπούται τα τε ακίνητα και κινητά εφ' όρου ζωής του, ως τέλειος κύριος αυτών και μετά τον θάνατον τούτου θα περιέλθουν κατά κατοχήν και κυριότητα ταύτα προς τε τον πρόγονόν του Ανδρέαν Ιωάν. Παπαγιώτου και την θυγατέραν του Αλεξάνδρα Ιωάν. Παπαστεργίου, ήτις τότε θα χαίρει και το δικαίωμα να τα διαθέτη κατά βούλησίν της. Εν ω ο πρόγονός του Ανδρέας Ι. Παπαγιώτου δεν θα χαίρη δικαίωμα να διαθέτη την αναλογίαν του αν δεν έλθη εις γάμον και αποκτήσει κληρονόμους. Ότι αμφοτέροι οι δωρεοδόχοι ούτοι θα διανείμωσιν μετά τον θάνατον αυτού του δωρητού εις δύο ίσα μέρη την ανωτέρω δωρουμένην τούτων περιουσίαν εξ ης θα λάβη το έν μέρος έκαστος των δωρεοδόχων. Επίσης δε εξ ημισείας θέλουν πληρώσει τα χρέη με τα οποία εισί βεβαρυμένα δι' υποθήκης τα κτήματα ταύτα ως και τυχόν ευρεθησόμενα άνευ υποθήκης χρέη του.

Αν δε ο δωρεοδόχος πρόγονος του Ανδρέας Ιωάν. Παπαγιώτου αποβιώσει άνευ κληρονόμου, τότε η δωρουμένη προς αυτόν ανωτέρω περιουσία δεν θα περιέλθη κατά κατοχήν και κυριότητα εις τους κληρονόμους αυτού, αλλά θα περιέλθη εξ ίσου εις την κατοχήν και κυριότητα των επ' αδελφαίς ανεψιών αυτού του δωρητού Ανδρέαν Δημ. Παπαστεργίου και Απόστολον Κοσμά Παπαστεργίου, οίτινες και θα χαίρουν το δικαίωμα να την διαθέτουν ως βούλονται. Ότι εκτός της ανωτέρω περιουσίας, την οποίαν κατά τα προεκτεθέντα δωρεί εις τον πρόγονόν του και την θυγατέραν του Αλεξάνδραν, δωρεί προς τούτους, ως δωρεάν αιτία θανάτου, εις μεν τον επ' αδελφώ ανεψιόν του Ανδρέαν Δημ. Παπαστεργίου εξήκοντα τετραγωνικά μέτρα εκ του εν Βελεστίνω και παρακειμένως της ανωτέρω οικίας του κειμένου οικοπέδου, ήτοι εξ μέτρα κατά πλάτος επί της οδού της αγοράς ως πρόσωπον από το σημείον εις το οποίον θα καταλήγει η είσοδος της άνω οικίας του και προς το άνω μέρος και δέκα μέτρα κατά βάθος. Το δε υπόλοιπον μέρος του οικοπέδου αυτού, το οποίον δεν συμπεριλαμβάνεται εις την ανωτέρω δωρουμένην περιουσίαν του δωρείται ως δωρεάν αιτία θανάτου προς τον επ' αδελφώ έτερον ανεψιόν του Απόστολον Κοσμά Παπαστεργίου προς ον επίσης δωρείται ως δωρεά αιτία θανάτου και τα εξής:

1. Ένα κήπον (μπαξέ) ποτιστικόν μετά των εν αυτό δένδρων εκτάσεως οκτώ στρεμμάτων κείμενον εις θέσιν «Χατζημισιώστρατα» της Περιφερείας Βελεστίνου του Δήμου Φερών και συνορευόμενο γύρωθεν με όμοιον ιδίου δωρητού, με Γεωργίου Μπέλλα και με δρόμους.

2. Ένα αγρόν ποτιστικόν κείμενον εις θέσιν «Αγιοργείτικα αμπέλια» εκτάσεως πέντε στρεμμάτων και συνορευόμενον γύρωθεν με ιδιοκτησίας Γεωργίου Μαλαμάκη, Κωνσταντίνου Γούλα και δρόμον και οίτινες δωρεοδόχοι ανεψιοί του θα παραλάβουν εις την κατοχήν και κυριότητά των τα προς έκαστον τούτων δωρηθέντα ως άνω περιγραφέντα κτήματα μετά τον θάνατον τούτου του δωρητού. Και τότε θα χαίρουν την βούλησίν των.

Οι δε δωρεοδόχοι Ανδρέας Ιω. Παπαγιώτης και Αλεξάνδρα Ιω. Παπαστεργίου εις ους υπεμνήσθησαν παρ' εμού αι διατάξεις του περί μεταγραφής νόμου και αι συνέπειαι της παραλείψεώς του, εδήλωσαν ότι ευχαρίστως αποδέχονται την υπό του δωρητού Ιωάν. Παπαστεργίου πατριού και πατρός αυτών δωρηθέντα αυτοίς και ανωτέρω περιγραφέντα ακίνητα κτήματα ως και τα κινητά πράγματα, τα οποία θέλουν παραλάβει εις την κατοχήν και κυριότητά των μετά τον θάνατον του δωρητού αυτών και υπό τους άνω εκτεθέντας όρους και υποχρεώσεις και ευγνωμονούν αυτόν, δια την φιλελευθέραν και φιλόστοργον ταύτην πράξιν. Υπόσχονται δε να εξακολουθούσιν περιοποιούμενοι και περιθάλλοντες αυτόν εφ' όρου ζωής του. Η δε αξία της δωρουμένης ταύτης περιουσίας δια το της μεταγραφής

τέλος υπελογίσθη μεταξύ των συμβαλλομένων ότι ανέρχεται εις το ποσόν των δραχμών είκοσι χιλιάδων (20.000). Ταύτα εκθεσάντων και αποδεξαμένων των συμβαλλομένων συνετάγη τη αιτήσκει των το παρόν, όπερ αναγνωσθέν ευκρινώς και μεγαλοφώνως εις επήκοον και βεβαιωθέν υπογράφεται παρ' όλων και εμού ως κάτωθι.

Οι Μάρτυρες
Παν. Τσίγκας
Μιλτ. Τσονάκας

Οι συμβαλλόμενοι
Ιωάν. Παπαστεργίου
Ανδρ. Παπαγιώτου
Αλεξάνδρα Παπαστεργίου

Ο Συμβολαιογραφών Ειρηνοδίκης Κων. Κωτσόπουλος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κολλήγοι του Βελεστίνου αποκατασταθέντες στο αγρόκτημα Τελτεξή (Αγροκηπίου) και στους οποίους παραχωρήθηκαν οι γεωργικοί κλήροι με συμβόλαια (εκουσία απαλλοτρίωση). Ο κάθε κλήρος ήταν στρέμματα 145,298.

Αγγελής Βασίλειος του Αγγελή
Αγγελής Θεόδωρος του Αθανασίου
Αγγελής Χρήστος του Αθανασίου
Αγγελής Κωνσταντίνος του Βασιλείου
Αγγελής Νικόλαος του Βασιλείου
Αγγελής Σπυρίδων του Χριστοδούλου
Γεωργίου Σπυρίδων του Χριστοδούλου
Γεωργίου Παναγιού χήρα του Γεωργίου
Γιαννακόπουλος Αθανάσιος του Δημητρίου
Γιαννακόπουλος Ζήσης του Δημητρίου
Γεωργαλός Γεώργιος του Ζήση
Γεωργίου Αθανάσιος του Χρήστου
Γιαννακόπουλος Στυλιανός του Δημητρίου
Ζησόπουλος Νικόλαος του Κων/τίνου
Θάνος Δημήτριος του Αθανασίου
Καραπατής Τριαντάφυλλος του Θεοδώρου
Καστανάς Δημήτριος του Νικολάου
Καζάς Απόστολος του Δημητρίου
Καζάς Κωνσταντίνος του Δημητρίου
Καραμπερόπουλος Ζήσης του Τριανταφύλλου
Μακρονάσιος Σαράντης του Δημητρίου
Μακρόπουλος Νικόλαος του Αποστόλου
Μακρής Αχιλλέας του Αθανασίου
Μακρής Απόστολος του Αθανασίου
Μουστάκας Αθανάσιος του Βασιλείου
Ντόβας Αντώνιος του Γεωργίου
Πάσχος Γεώργιος του Ιωάννου
Πάσχος Βασίλειος του Ιωάννου
Παρίσης Δημήτριος του Γεωργίου
Παρίσης Αθανάσιος του Γεωργίου

Σκουφογιάννης Δημήτριος του Χρήστου
 Σίγουρας Απόστολος του Νικολάου
 Σίγουρας Μιλτιάδης του Αποστόλου
 Σίγουρας Νικόλαος του Αποστόλου
 Σίγουρας Γεώργιος του Αποστόλου
 Σκουφογιάννης Αντώνιος του Νικολάου
 Σταύρου Γεώργιος του Αναστασίου
 Χριστοδούλου Νικόλαος του Κων/τίνου
 Χρόνης Ιωάννης του Φωτίου.

Κληρούχοι του Βελεστίνου αποκατασταθέντες στο αγρόκτημα Αερινού (Περσουφλή) μετά την αναγκαστική απαλλοτρίωση.

Δημ. Αλεξανδρής, Γεώργ. Σπανδώνης, Αργύριος Ακριβούσης, Ευάγγελος Παϊπάης, Αθαν. Αλεξανδρής, Χαρ. Νέστορας, Αντ. Αραμπατζής, Χαρ. Αραμπατζής, Ελευθ. Αλεξανδρής, Στέρης Νέστορας, Λάμπρος Καφίδας, Τριαντ. Διακόσιας, Απ. Τριανταφυλλόπουλος, Αναστ. Αμούντζιας.

Τα αναφερόμενα ονόματα των χωριών με την τούρκικη και την ελληνική ονομασία τους αντίστοιχα.

Άκετσι	-	Μικροθήβες
Γερμή	-	Ξερολήθι
Γιαχάλαρ	-	Σωτήριο
Γκερλή	-	Αρμένιο
Κουρφάλι	-	Κρόκιο
Μουσαφακλή	-	Κοκκίνα
Ντεμπεγλέρ	-	Νίκαια
Ντομουσάαρ	-	Παλήο
Ουσάαρ	-	Άγιος Δημήτριος
Περσουφλή	-	Αερινό
Σακαλάρ	-	Μέλισσα
Σαρασάαρ	-	Μεγάλο Μοναστήρι
Σερατζή	-	Περίβλεπτο
Ταχταλασμάν	-	Μικρό Περιβολάκι
Τελτεξή	-	Αγροκήπιο
Τσουλάρ	-	Μελία
Χατζίμυση	-	Στεφανοβίκειο

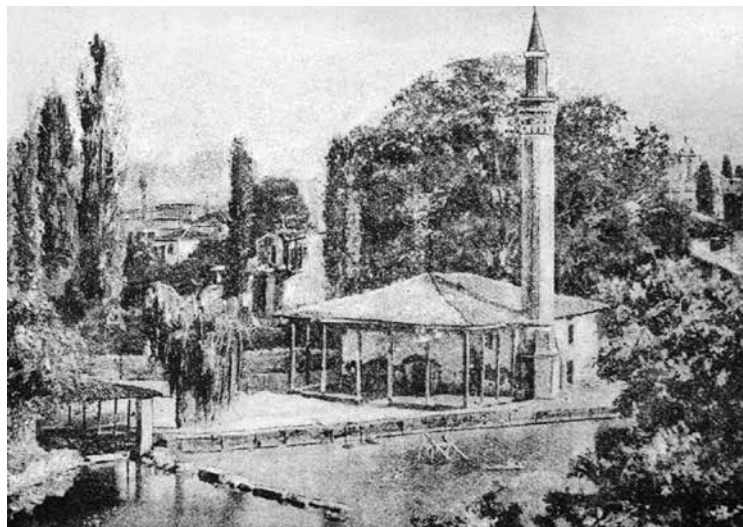
A. Tommaseo del.

F. Barbieri inv.

Fontana delle Muse a Velletri. Fontaine des Muses à Velletri.

T. II, pag. 34.

Η Υπέρεια Κρήνη με τον μιναρέ. Διακρίνεται στο βάθος άλλος ένας μιναρές που βρισκόταν στον "Νταμπάχανα" και δίπλα το κτίριο όπου στα 1906 προστέθηκε το "Ρολόι". (Γκραβούρα του Simone Pomardi στα 1806).

Η Υπέρεια Κρήνη Βελεστίνου στα 1897.

Πανοραματική άποψη του Βελεστίου στα 1806 σε χαλκογραφία του Simone Romardi, *Viaggio nella Grecia 1804, 1805, 1806, Roma 1820*, τόμ. 2, σελ. 34-36.

Η Υπέρεια Κορήνη - Κεφαλόβρυσσο Βελεστίνου. Διακρίνεται ο μιναρές και δίπλα του στο βάθος το κτίριο, στο οποίο κατά το 1906 προστέθηκε το "Ρολόι".

Ο πύργος Βιοβίκη κατάλοιπο από την εποχή της τουρκοκρατίας (φωτ. 1935).

Ένα σπίτι στο Βελεστίνο σε σχέδιο του 1897. (Γεννάδειος Βιβλιοθήκη, Αθήνα).

Πύργος και αγροτικά σπίτια Βελεστίνου σε χαρακτηριστικό με κάθρουνο του γλύπτη Νικόλα. (Στη Φιλολογική Πρωτοχρονιά του 1950).

Θεριστάδες στην προτομή του Ρήγα, (φωτογρ. μετά το 1926).

*Ο Ιερός Ναός Αγίου Κωνσταντίνου Βελεστίου
και δίπλα το "Ρολόι" (φωτ. 1935).*

Ο αγροτιστής Γιαννακός Οικονομίδης.

Το πρώτο Μνημείο που στήθηκε στο Σιδηροδρομικό Σταθμό του Κιλελέο για τους νεκρούς αγρότες στις 6 Μαρτίου 1910, τα ονόματα των οποίων αναγράφονται στη βάση του μνημείου.

Ανδριάντας Μαρίνου Αντύπα στον Πυργετό Λαρίσης, όπου δολοφονήθηκε από τους τσιφλικάδες στις 8 Μαρτίου 1907. Έργο του εκ Γιάννουλης Λαρίσης γλυπτή Χρήστου Μαρκόπουλου. Τα αποκαλυπτήρια έγιναν στις 17 Φεβρουαρίου 1985. (Φωτ. Αχ. Σιώμων).

Κιλελέρ. Το Μνημείο των πεσόντων Αγροτών, που στήθηκε το 1995.

“Στη μνήμη των πεσόντων υπέρ της αγροτικής ιδέας”, Σεπτέμβριος 1995. Το Μνημείο στο Κιλελέρ με τον αγρότη κρατώντας την κοσιά σε ιδιαίτερη πλάκα αναγράφεται ότι “Τα αποκαλυπτήρια του Μνημείου, το οποίο είναι δημιούργημα των προσπαθειών της Επιτροπής Ανέγερσης έγιναν στις 12 Οκτωβρίου 1995 από τον πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας Κων. Στεφανόπουλο”. Στο Μνημείο έχει τεθεί και η ανωτέρω ανάγλυφη παράσταση, στην οποία αποτυπώνεται ο μόχθος των αγροτών.

